

ЛОРЪНС БЛОК

БИЛЕТ ЗА ГРОБИЩАТА

Част 8 от „Матю Скъдър“

Превод от английски: Марина Алексиева, 1993

chitanka.info

*На Ленор Нейтън Блок Розенберг
Здрасти, мамче!*

1.

Тъкмо бяха почнали световните серии от бейзболния шампионат, и в Ню Йорк настана страхотен студ. Кое не се отрази кой знае колко на резултатите, защото играеха „Оукланд“ и „Доджърс“. „Доджърс“ удивиха всички, като спечелиха пет мача. С най-героично поведение се отличиха Кърк Гибсън и Хършисър. „Метс“ бяха повели в дивизията си от самото начало и бяха влезли в сериите след 7 доигравания. Имаха и сила, и мощни подавания, но им липсваше нещо, което „Доджърс“ притежаваха; каквото и да бе то, именно с негова помощ успяха да пробият.

Гледах един от мачовете у един приятел, друг — в един бар на име „Гроуганс Оупън Хаус“, а останалите — в хотелската си стая. До края на октомври времето се задържа все така мразовито и вестниците писаха, че туй ще да е дълга и сурова зима. Всички новинарски емисии бяха пуснали екипите си да пъплят из Ълстър Каунти и камерите показваха как фермери кореняци сочат мъдро плътната козина на добитъка и пухкавите косъмчета по гъсениците. След което през първата седмица на ноември внезапно дойде циганското лято и хората плъзнаха из улиците по ризи.

Беше футболен сезон, но нюйоркските отбори нещо не бяха във форма. Като лидери в Националната футболна лига се очертаваха „Синсинати“, „Бъфало“ и „Беърс“, а на най-добрия защитник на „Джайънтс“ (след славния Сам Хъф) бе наложено трийсетдневно отстраняване от игра поради злоупотреба с токсични средства; иначе казано — за смъркане на кокаин. Когато това му се бе случило за пръв път, той бе заявил пред репортерите, че си е извлякъл поука завинаги. Този път изобщо отказа интервюта.

Аз бачках и се наслаждавах на топлото време. Работех на надница за детективската агенция „Рилайабъл Инвестигейшънс“. Офисът се намираше във Флатирън Билдинг на 23-та улица и Бродуей. Случаите бяха главно жалби по повод престъпна небрежност и моята работа почти се изчерпваше с търсене на евентуални свидетели, от

които да изкопчвам предварителни показания. Не че беше голям кеф, но щеше да ми свърши работа като препоръка, ако някога реша да си изкарам разрешително за частен детектив. Не бях много убеден, че искам да се занимавам точно с това, но пък и не бях сигурен, че не искам, така че продължавах да си бачкам там и пътъом да изкарвам по стотина долара всеки ден.

С жените бях във висящо положение. Май така му викат. Известно време бях ходил с една мадама на име Джан Кийн, но наскоро всичко приключи. Не знам дали приключи завинаги, но за момента поне вече не бяхме гаджета. После походих малко и с други, но и това не доведе до нищо сериозно. Почти всяка вечер бях на сбирка на Анонимните алкохолици, после обикновено киснех с някой от тях по кафенетата, накрая си тръгвах и си лягах. Понякога по най-перверзен начин засядах сам в някой бар с кола, кафе или сода. Кое то хич не е препоръчително, но аз все пак го правех.

И тогава, един вторник вечерта, на десетия ден от топлото време, боговете, които си играят на покер с живота ми, изведнъж така ми вдигнаха мизата, че всичките ми чипове се изтъркаляха под масата, а и самата маса се преобърна...

Деня си бях прекарал в търсене и разговор с един човечец на име Нюдорф, същински пор, който беше предполагаемият свидетел на сблъсъка между велосипед и фургон за доставки на „Рейдио Шак“. Адвокатът на велосипедиста се бе обърнал към „Рилайабъл“ и от Нюдорф се очакваше да потвърди, че шофьорът на фургона внезапно отворил вратата си по такъв начин, че сблъсъкът бил неизбежен.

Клиентът ни беше от ония юристи, които поемат собствените си клиенти направо от линейката още преди хирурзите, плащаше си и реклами по телевизията, тъй че ринеше парите с лопата. Щеше да се оправи идеално и без показанията на Нюдорф, без дори да се стига до съд, но все пак всичко трябваше да протече както си му е законният ред. За изпълнението на досадния си дълг аз получавах по стотарка на ден. Нюдорф още се мъчеше да разбере какво ще измъкне пък той от цялата работа. „Абе де да знам — разправяше. — Това да си похарчиш няколко дена в съда, туй са разноски, губиш време — губиш печалби

— е, как при това положение да се грижиш за всеобщото благо? Не можеш да си го позволиш, нали ме разбирате?“

Много добре го разбирах. Освен това ми беше ясно, че показанията му не струват и пукната пара, особено като се има предвид, че не беше много навит да ги дава. Намекнах му, че ще му бутнем нещичко, ако свидетелства в съда, и го накарах да се подпише под предварителните си показания, което щеше да е напълно достатъчно за моя клиент.

Хич не ми пукаше как ще завърши делото. И двете страни по него си имаха вина. И двамата шофьори бяха карали невнимателно. На фургона това му бе струвало вратата, а момичето с велосипеда се бе отървало със счупена ръка и два избити зъба. Тя си заслужаваше да получи нещо, ако и да не са чак три милиона, както искаше адвокатът ѝ. А по тази логика и Нюдорф не биваше да остава без нищо. На разните му там експерти по психиатрия и съдебна медицина им се плаща във всяко гражданско или криминално дело, защо тогава да не се плаща и на останалите свидетели? Защо да не се плаща на всеки?

С Нюдорф приключих към три, след това отидох в „Рилайабъл“ да си напиша доклада. Във Флатирън Билдинг една от контактните групи на Анонимните алкохолици имат офис. Минах оттам и останах за около час да вдигам телефоните. Непрекъснато звънят какви ли не хора — пристигнали от друг град, които се интересуват къде могат да идат на събрание; алкохолици, които се боят, че нещо не им върви с отказването; пияндета, които след страхотен запой така са се стреснали, че искат да бъдат настанени в токсикология или санаториум. Има и такива, които просто се мъчат да изкарат един ден без пиене и им трябва някой за лаф. На телефоните седят доброволци. Работата не е драматична като, да кажем, тази на дежурните в полицията, които отговарят на 911, нито пък тази на хората от Лигата за предотвратяване на самоубийства, но все е занимавка и освен това те държи трезвен. Според мене няма човек, който да се е напил, докато е работил тук.

Хапнах в някакъв тайландски ресторант на Бродуей, а в шест и половина се видях с един пич на име Ричи Гелман. Седнахме в едно кафене на „Калъмбъс Съркъл“, а след десетина минути при нас влетя Тони и започна да се извинява за закъснението. Слязохме до ъгъла на „Джамайка“ и 121-ва улица. Това е чак към Куинс, в квартала Ричмънд

Хил. Помолихме един аптекар да ни упъти и след като отминахме петшестина преки, се озовахме пред Лютеранската църква. В просторното приземно помещение имаше петдесетина стола, маса и катедра за говорещите. Имаше и две големи кафемашини, едната с кафе, другата с гореща вода за чай или нескафе без кофеин. Имаше и поднос с курабийки със стафиди и цял куп брошури.

В Ню Йорк събранията на Анонимните алкохолици са два основни типа: или става някой, говори двайсетина минути, а после всеки може да вземе думата, само двама-трима души разправят тъжните си истории, което заема цял час. Случаят тук, в Ричмънд Хил, на събранията всеки вторник, беше точно такъв; а този вторник трябваше да говорим тъкмо ние. Групите в града непрекъснато си разменят говорителите, иначе ще се разказват все едни и същи истории и ще се получи дори по-скучно, отколкото е сега.

Всъщност през повечето време е доста интересно, а понякога е по-годино на такова събрание, отколкото на вариете. Когато се изказваш, трябва да споделиш какъв е бил животът ти дотук, какво се е случило после и кое точно се е променило. И естествено, повечето от историите са мрачнички — хората рядко спират да пият, защото им е било страшно кеф и са си умирали от смях. Но чат-пат се случва някоя история да прозвучи смешно и тази вечер точно така и стана.

Тони беше първа. Мъжът ѝ бил страстен комарджия и тя разказваше как веднъж я проиграл на покер, а след няколко месеца си я спечелил отново. Историята ми беше известна, но този път тя я разказа по страшно смешен начин. Всички изпоналягахме от кикот и аз май се заразих от нея, защото заразправях разни случки от дните, когато бях патрул, а после детектив. Сещах се за най-невероятни позабравени неща и се оказа, че са голям майтап.

Накрая говори Ричи. Той разказа страхотни истории за времената, когато имал собствена рекламна агенция и пианствал безпробудно. В течение на няколко години всяка божа сутрин отпочвал с по едно в някаква китайска закусвалня: „Слизах от метрото, тропвах пет долара на тезгяха, обръщах чист двоен скоч, качвах се обратно на метрото и отивах на работа. Нищо на никого не казвах и на мен никой нищо не ми казваше. Знаех, че там съм си на сигурно място, защото кой, по дяволите, можеше да знае нещо? И, което е по-важното, на кого биха могли да кажат?“.

После се почерпихме с кафе и курабийки, а един от колегите ни закара до метрото. Върнахме се в Манхатън и се возихме до „Калъмбъс Съркъл“. Часът минаваше 11 и Тони заяви, че е гладна, та да идем да хапнем някъде.

Ричи се извини под предлог, че е уморен и иска рано да си легне. Аз ѝ предложих да идем във „Флейм“, кафене, където често се събира нашата група след събрание.

— Щё ми се нещо по така — каза тя. — И да хранят по-солидно. Не съм вечеряла. Сега хапнах няколко курабийки, но от обед не съм хапвала нищо друго. Известен ли ти е барът на Армстронг?

Аз се разсмях и тя попита какво толкова е казала.

— Навремето практически живеех там — отговорих ѝ аз. — Още преди да спра да пия. По-рано беше на Девето авеню, между 57-а и 58-а, а хотелът ми се намира точно зад ъгъла. Там се хранех, там пиех, там осребрявах чекове, там консумирах на кредит, там се срещах с клиенти, боже мили, като си помисля, само дето не съм спал там. Пък най-вероятно и да съм го правил.

— Сега вече не ходиш там, така ли?

— Гледам да не ходя, да.

— Е, можем да идем някъде другаде. Аз не живеех в тоя квартал, когато кърках, тъй че се сецам за „При Армстронг“ само като за ресторант.

— Я хайде да идем.

— Сигурен ли си?

— Ами да, защо не?

Новото помещение се намира една пряка оттук, на 57-а и Десето. Седнахме на една маса до стената, аз тръгнах да оглеждам обстановката, докато Тони беше в тоалетната. Джими го нямаше, изобщо в бара не се виждаше никой познат, нито от барманите, нито от клиентелата. Менюто изглеждаше по-изгъзено от преди, но изборът си беше същият. Познах някои от снимките и картините по стените. Като цяло обстановката беше станала по-тежкарска и снобарска, та подходеше повече за зимна градина, отколкото за махленски бар, но усещането, дълбоко, не се беше променило кой знае колко.

Казах това на Тони. Тя попита дали в ония времена са свирели класическа музика.

— Само това се свиреше — отговорих ѝ аз. — В началото имаше джубокс, но после Джими го изхвърли и въведе Моцарт и Вивалди. Така хлапетиите изчезнаха и всички бяха щастливи и доволни.

— И ти значи си се нацепвал с „Малка нощна музика“?

— Да, и с нея се получаваше.

Тя беше приятна жена, с няколко години по-млада от мен. Не пиеше от толкова време, отколкото и аз. Уреждаше модни ревюта за един производител на дамско облекло на Седмо авеню и от година-две ходеше с един от шефовете си. Той беше женен и тя вече от няколко месеца приказваше по събранията, че трябва да приключи с тая връзка, но не звучеше кой знае колко убедително, така че връзката все тъй се влачеше.

Беше висока, с пълни крака и черна коса, която май боядисваше. Брадичката и раменете ѝ бяха квадратни. Харесвах я, намирах я хубава, но не ме привличаше. А и аз не я привличах — всичките ѝ гаджета бяха женени и плешивеещи евреи, пък аз не бях нито едно от тия неща. Така че спокойно можехме да си бъдем приятели.

Стояхме там до след полунощ. Тя си взе малка салата и порция мексикански черен боб с люта чушка. Аз изядох един сандвич с кашкавал. И двамата изпихме огромни количества кафе. При Джими кафето винаги е било вкусно. По-рано го пиех с един пръст „Бърбън“, но и така си беше хубаво.

Тони живееше на 49-а и Осмо. Изпратих я до вкъщи и я оставих във фойето, след което си тръгнах. Преди още да съм стигнал до следващата пряка, нещо ме спря. Дали не беше заради приказките ми в Ричмънд Хил или пък заради появяването ми в „При Армстронг“ след толкова дълго отсъствие. Или беше заради кафето, или пък заради времето, а може би такава беше фазата на луната, не знам. Знам само, че ми беше неспокойно и хич не ми се прибираще между четирите стени на малката ми стая.

Минах още две преки на запад и влязох „При Гроуган“.

Там пък нямах абсолютно никаква работа. За разлика от „При Армстронг“ „При Гроуган“ си е чистопробна кръчма. Храна не се сервира, класическа музика не свири и от тавана не висят саксии с папрат. Има джубокс, от който се разнасят мелодии на братя Кланси, Бинг Кросби и Улф Тоунс, но не особено често. Има телевизор, дъска за стрелички, две препарирани риби; стените са от тъмно дърво, подът

е от плочки, а таванът — от ламарина. На прозореца виси неонова реклама на „Гинес“ от „Харп Лагер“. „Гинес“-ът е наливен.

Собственикът на заведението се казва Мик Балу, макар че на патента му фигурира чуждо име. Балу е едър мъжага, мощен пияница и професионален престъпник; немногословен тип с внезапни изблици на смразяващ, черен гняв и агресивност. Съдбата ни срещна не много отдавна и оттогава нещо все ме дърпа към него. И аз не знам какво.

Нямаше много посетители, самият Балу също липсваше. По една от кабелните програми даваха стар оцветен гангстерски филм на „Уорнър Бродуейс“ с Едуард Дж. Робинсън и още пет-шестима актьори, за чиито имена не се сещах. След като минаха пет минути от филма, барманът завъртя копчето за цвета и филмът магически си възвърна оригиналния черно-бял блясък.

— На тия педерастии не им ли е ясно, че с някои неща не бива да се ебават — рече той.

Изгледах около половината филм. Свърших си содата, поръчах си кола, а когато изпих и нея, сложих няколко долара на бара и си тръгнах.

На рецепцията седеше Джейкъб. Той е мулат, по лицето и ръцете си има лунички, косата му е къдрава и червена и е започнала да оредява. Непрекъснато си купува книжки с кръстословици, повишена трудност и ги попълва направо с химикалка и е вечно леко зашеметен от комбинацията терпентинов хидрат-кодеин, която ползва. Шефовете му на няколко пъти са го уволнявали по неуточнени поводи, но винаги го назначават пак.

Той каза:

— Братовчедка ти те търси по телефона.

— Братовчедка ми ли?

— Цяла вечер звъня. Пет-шест пъти, там някъде. — Измъкна няколко бележки от кутията ми, като остави вътре писмата. — Едно, две, три, четири, пет — изброй ги той. — Каза да й звъннеш, когато и да се прибереш.

Някой трябва да е умрял, но кой ли... Дори не знаех кои сме останали живи. Родата ни се беше пръснала накъдето ѝ видят очите. От време на време получавах по някоя картичка за Коледа, веднъж на

няколко години се случваше в Ню Йорк да цъфне я някой чичо, я някой братовчед, който да е закъсал за пари или квартира. Но коя ще е тази братовчедка, която ще ми звъни по пет пъти и ще иска на всяка цена да се свърже с мен?

При това братовчедка, а не братовчед.

Взех бележките и прочетох най-горната. Пишеше: „Обади се на братовчедка ти“. И нищо повече, дори часът не беше отбелязан.

— А телефонният ѝ номер? — попитах аз.

— Каза, че го знаеш.

— Аз нея не я знам коя е, та номера ли... А как ѝ е името?

Той се разкърши и се изправи.

— Ще прощаваш — рече, — тука на това място човек направо може да си заспи. Името ѝ го има на една от бележките. Не съм го писал всеки път, защото се обаждаше все същата жена.

Прегледах бележките. Всъщност го беше написал два пъти — при първите две позвънявания. „Ако обичаш, да се обадиш на братовчедка си Франсис.“ И на другата: „Обади се на братовчедка си Франсис“.

— Франсис — казах аз.

— Аха, тъй ми рече.

Само дето не се сецах за никаква братовчедка Франсис. Да не би пък някой от братовчедите ми да се е оженил за някоя Франсис? Или Франсис е дъщерята на някоя роднина, чието име така и не съм запомнил?

— Сигурен ли си, че беше жена?

— Много ясно, че съм сигурен.

— Щото Франсис е и мъжко име, така че...

— Ох, моля ти се, това много добре ми е известно. Беше жена, каза, че името ѝ е Франсис. Ти не си ли знаеш братовчедките?

Явно не си ги знаех.

— Тя по име ли ме потърси, или как?

— Каза Матю Скъдър.

— И да ѝ звънна веднага, щом се прибера?

— Точно тъй. Последния път, когато се обади, вече беше бая късно и тя специално подчерта да ѝ се обадиш независимо колко е часът.

— И не ти е оставила телефон?

— Каза, че го знаеш.

Седях намръщен, опитвах се да подредя мислите си, когато изведнъж натрупаните години отлетяха и аз отново бях ченге в Шести участък, някой ме извика на телефона, а в ушите ми се разнесе един познат глас: „Обажда се братовчедка ти Франсис“.

— Ох, боже господи — казах аз.

— Какво?

— Загрях — обясних аз на Джейкъб. — Сигурно е била тя. Няма кой друг да е.

— Тя каза...

— Знам какво е казала. Всичко е точно, записал си съвсем правилно. Просто не можах да загрея веднага.

Той кимна.

— Случва се чат-пат.

Телефона не го помнех. Навремето го знаех наизуст, и то в продължение на много години, но оттогава го бях забравил. Бях си го записал в тефтера. Самия тефтер го бях преписвал няколко пъти, но явно съм смятал, че някой ден ще ми се прииска да набера този номер и затова винаги съм го оставял.

Там пишеше „Илейн Мардел“. До името адреса ѝ на 51-ва Източна улица. И телефонният номер, който си припомних веднага, щом го зърнах.

Можех да звънна от стаята си, но предпочетох да ида до телефонната кабина във фойето. Пуснах четвърт долар и завъртях шайбата.

2.

На второто позвъняване се включи телефонният секретар и гласът на Илейн заяви, че мога да оставя съобщение, след като чуя сигнала. Аз изчаках и казах:

— Обажда се братовчед ти. Вече съм си вкъщи, телефона ми го имаш, така че...

— Мат? Чакай да изключа тая джаджа. Така... Слава богу, че се обади!

— Чак сега се прибирам — току-що разбрах, че си ме търсила. Отначало не можах да загрея коя ли пък е тая братовчедка Франсис.

— Ами да. Сто години оттогава...

— Аха, бая време мина.

— Трябва да те видя.

— Окей. Утре съм на работа, но все ще измъкна някой и друг свободен час. Кога ти е удобно? Предобед?

— Мат, трябва да те видя незабавно.

— Какво се е случило, Илейн?

— Ела и ще ти кажа.

— Само не ми казвай, че историята се повтаря. Да не би някой пак да се е гътнал?

— О, боже. Не, тоя път е по-страшно.

— Тебе май те е хванало шубето.

— До смърт!

Тя не е жена, която се плаши лесно. Питам я още ли живее на старото място. Каза, че да.

Рекох й, че веднага идвам.

На излизане от хотела видях едно такси от другата страна на платното. Беше се запътило на изток. Извиках му, то спря с невероятно скърцане на спирачките, аз претичах отсреща и се качих. Казах адреса

на Илейн и се загнездих в тапицерията, но нещо хич не ме свърташе да се облегна. Свалих стъклото и се загледах в летящия пейзаж.

Илейн е проститутка от висока класа, млада и високоплатена. Работи в собствения си апартамент и минава идеално без сводник; никакви връзки с организираната проституция! Запознахме се, когато работех още в полицията. Срегнах я за първи път няколко седмици след като бях станал детектив. Бях се отбил след работа в един бар във Вилидж и се радвах на новата си златна значка. Тя седеше на маса с трима европейски бизнесмени и две други момичета от занаята. Забелязах, че видът ѝ не е толкова курвенски, колкото техния, и е много по-красива.

След седмица я срещнах в бара на Пугън, който се намира на 72-ра Западна улица. Не знам с кого беше дошла, седеше на масата на Дани Бой Бел. Аз отидох при него да му кажа здрасти, той ме представи на всички присъстващи, включително и на Илейн. След това я мервах веднъж-дваж из града. Една вечер се отбих в „Брасъри“ да хапна нещо и я видях с още едно момиче. Седнах при тях. По някое време приятелката ѝ изчезна, а аз и Илейн отидохме у нея.

През следващите няколко години не минаваше и седмица, без да съм я виждал поне веднъж, освен когато сме били извън Ню Йорк. Връзката ни беше доста любопитна, но ни удовлетворяваше и двамата. Аз ѝ бях нещо като покровител с полицейските си умения и връзки. Тя можеше твърдо да разчита на мен, ако някой тръгнеше да я притеснява. Освен това максимално се доближавах до представата ѝ за приятел, а тя на свой ред беше максимално приемлива за мен като приятелка и любовница. Понякога излизахме да хапнем или да изгледаме някой боксов мач в „Гардънс“, а после да поседнем в някое нощно заведение. Друг път просто се отбивах у тях да пийнем по нещо и да се чукнем набързо. От мен не се искаше нито да ѝ нося цветя, нито да ѝ помня рождения ден. Освен това нямаше нужда да се преструваме, че сме влюбени.

По онова време, разбира се, бях женен. Бракът ми не вървеше, но това още не ми беше станало ясно. Жена ми и двамата ми малки сина живееха в една ипотекирана къща на Лонг Айленд. В общи линии бях сигурен, че бракът ми ще се запази, както бях сигурен в това, че ще остана в Нюйоркската полиция, докато ме пенсионираат. Тогава пиех като смок. Алкохолът още не беше почнал очебийно да ми вреди, а пък

правеше живота ми по-лек, защото идеално ми помагаше да си затварям очите пред нещата, за които хич не исках да се замислям.

Както и да е. Между мен и Илейн се оформи нещо като антибрак по сметка, извънредно удобен; предполагам, че едва ли сме били първото ченге и първата проститутка, овързани по такъв начин. При все това се съмнявам, че щеше да продължи така дълго, ако не си допадахме толкова.

Тя се представяше за братовчедка ми Франсис, за да може да ме търси, без да възбужда подозрения. Но не ни се налагаше да използваме често този код — отношенията ни бяха такива, че обикновено аз ѝ звънях и можех да ѝ оставям каквито си искам съобщения. Тя ми се обаждаше само в случаите, когато ѝ се налагаше да отмени някоя уговорка или пък беше станал някакъв инцидент.

Тъкмо за такъв един случай се бях сетил, докато говорех с нея по телефона — когато я питах да не би да се е гътнал някой. Въпросният някой беше неин клиент, затлъстял адвокат, чийто офис беше в центъра на „Мейдън Лейн“, а къщата му — в Ривърдейл. Ходеше при Илейн редовно, по два-три пъти всеки месец, и тя си нямаше никакви проблеми с него, докато един прекрасен ден той взе, че си избра точно нейното легло, за да получи в него масивен инфаркт на миокарда. Подобни кошмарни случки са сред най-честите професионални рискове на проститутките, но повечето от тях напълно се гипсират, когато такова нещо им се стовари на главата. Илейн мъдро решила, че веднага трябва да ми се обади, а когато в отделението ѝ казали, че ме няма, помолила да ми предадат, че е звъняла братовчедка ми Франсис и че трябва спешно да се свържа с нея.

Момчетата не могли да ме открият; добре че самият аз им звъннах след половин час и ми предадоха за обаждането. Говорих с нея, хванах един от колегите, на когото можех да се доверя, и отидохме в апартамента ѝ. С помощта на Илейн успяхме да нагласим завалията в дрехите му — костюм с жилетка барабар; облякохме го грижливо, пернахме му и възел на врата и закопчахме копчетата на ръкавелите. Преметнахме ръцете му през вратовете си и го повлякохме към товарния асансьор, докаран до етажа от дежурния портиер по наше повикване. Казахме му, че приятелят ни си е пийнал малко повече. Едва ли ни е повярвал, „приятелят“ ни изглеждаше по-скоро вкочанен, отколкото пиян, но понеже бяхме ченгета и понеже мис Мардел му

бугаше тлъсти бакшиши по Коледа, и да е имал някакви съмнения, той си ги запази за себе си.

Аз бях със служебен „Плимут“ без полицейска маркировка. Докарах го до задния вход и заедно с колегата натикахме мъртвия адвокат вътре. Вече минаваше пет, повечето хора тъкмо си тръгваха от работа и движението към Уолстрийт беше доста оживено. Паркирахме на входа на един безистен на Голд Стрийт на три преки от работата на адвоката и го оставихме там.

В бележника му на тази дата беше отбелязано — „Е. М. — 3:30“. Звучеше достатъчно загадъчно, така че пак му го пъгнах в джоба. Прегледах и тефтера му — телефонът ѝ беше на „Е“. Тъкмо се канех да скъсам тази страница, когато забелязах и много други женски имена и реших, че не си струва да нанасям такъв удар на вдовицата му. Прибрах тефтера и след известно време го изхвърлих.

В портфейла му имаше бая мангизи, някъде към пет стотака. Поделихме си ги с колегата. Тъй щеше да изглежда, като че ли го е преджобил някой мародер — напълно убедително. Освен това така или иначе първите ченгета, които го намерят, щяха да направят същото, а пък ние поне си ги бяхме заслужили.

Тръгнахме си, без никой да ни обърне внимание. Аз подкарах към Вилидж и почерпих приятелчето с няколко малки, а после анонимно се обадохме в главното управление, откъдето пратиха хора от местния участък. Лекарят не пропусна да отбележи, че смъртта е настъпила другаде, но тъй като причината беше очевидно естествена, никой не вдигна патърдия. Дъртият курварин си умря с ненакърнена репутация, на Илейн ѝ се разминаха неприятностите, а аз станах герой.

Няколко пъти съм разказвал тази история по сбирки на Алкохолиците. Някой път се получава много смешно, друг път — точно обратното. Явно зависи от начина, по който я разprávям; или от това кой и как ме слуша.

Илейн живее на 51-ва между Първо и Второ авеню, на шестнайсетия етаж в един от ония бели тухлени блокове, които поникнаха като гъби през 60-те. Дежурният портиер беше от западноиндийските острови — негър с много тъмна кожа, прекрасна осанка и конструкция на цистерна. Казах му моето и нейното име и

зачаках да се договори с нея по домофона. Той послуша, помълча, погледна ме, каза й нещо, после пак млъкна и чак тогава ми подаде слушалката.

— Госпожицата желае да говори с вас.

— Ало, аз съм. Какво става? — попитах аз.

— Кажй нещо.

— Какво пък сега да ти кажа?

— Кажй за оня, дето се гътна. Как му беше името?

— Ти какво, проверяваш ли ме? Не ми ли познаваш гласа?

— По домофона не е същият. Е, хайде де, направи ми това удоволствие. Как му беше името?

— Не помня. Беше адвокат.

— Добре. Дай ми Дерек.

Подадох слушалката на портиера. Той изчака тя да го убеди, че съм безвреден, после ми посочи асансьора, качих се и звъннах. Дори и след взискателната телефонна проверка тя намери за нужно да погледне през шпионката.

— Влизай — покани ме тя. — Извинявай за драстичните мерки. Може би постъпвам глупаво, но знае ли човек...

— Какво се е случило, Илейн?

— Задръж малко. Сега, като си тук, направо ми олекна, макар че още ми е малко нервно. Дай да те видя. Изглеждаш чудесно.

— Ти също.

— Мислиш ли? Трудно ми е да го повярвам. Чудничка вечер беше. Непрекъснато ти звънях по телефона. Сигурно съм се обаждала поне пет-шест пъти.

— Съобщенията бяха пет.

— Само? Не знам защо реших, че пет съобщения ще са впечатляващи от едно; така или иначе, не спирах да те търся.

— По-впечатляващи са — казах аз. — По-лесно се запомнят, отколкото само едно. Какъв е проблемът?

— Проблемът е, че умирам от страх. Сега съм по-добре де. Съжалявам за инквизицията, но по домофона гласовете се променят. За твоє сведение името на адвокатата беше Роджър Щулдрекър.

— Как съм могъл да го забравя...

— Страхотен ден беше! — Тя поклати глава. — Ама и аз съм една домакиня... Какво ще пиеш?

— Кафе, ако има готово.

— Ще направя.

— Е, не се притеснявай.

— Изобщо не се притеснявам. Още ли го пиеш с бърбън?

— Не, пия го без нищо.

Тя ме погледна.

— Ти си спрял да пиеш.

— Аха.

— Спомням си аз, че когато те видях последния път, имаше един-два проблема с алкохола... Тогава ли спря?

— Горедолу.

— Това е страхотно — каза тя. — Направо е върхът. Кафето ще стане след минутка.

Холът беше все така в черно и бяло, на пода имаше бял космест килим; диванът беше от черна кожа, а етажерките — от матова черна слюда. Единствените цветни петна бяха две абстрактни картини. Май си бяха все същите отпреди, но не бих се заклел в това върху Библията.

Отидох до прозореца. В пролуката между двете отсрещни сгради се виждаше Ийст Ривър, а отвъд нея — Куинс. Само преди няколко часа там бях разправял разни майтапи на сборище от алкохолици. Сякаш беше преди години.

Постоях на прозореца едва-две минути. Тъкмо се бях загледал в една от картините, когато тя се върна с две чаши кафе.

— Тая май си я спомням — рекох аз. — Или си я закачила едва вчера?

— Едва преди няколко години! Съвсем внезапно реших да си я купя, бях в една галерия на Мадисън авеню. Платих хиляда и двеста долара. Не можех да повярвам, че давам толкоз пари за нещо, което ще ми виси на стената. Нали ме познаваш, Мат. Не съм екстравагантна. Е, винаги купувам изискани неща, но гледам да си пестя парите.

— С които да си закупиш малко недвижимо имущество — припомних й аз.

— Точно така. Човек доста къщи може да си купи, ако не си дава парите я на сводник, я за кокаин. Но тогава реших, че съм луда, задето давам такава сума за една картина.

— Виж само какво удоволствие ти доставя да я гледаш.

— Не е само удоволствието, миличко. Знаеш ли каква ѝ е цената в момента?

— Височка ще да е.

— Минимум 40 000. Може би даже 50 000. Би трябвало да я продам. На моменти ме хваща нервата, като си помисля, че на стената ми висят петдесет бона. Ей богу, още когато я окачвах ме хвана нервата, че там ще висят бон и двеста. Как е кафето?

— Чудесно е.

— Достатъчно ли е силно?

— Чудесно е, Илейн.

— Ти наистина изглеждаш страхотно.

— И ти.

— Откога не сме се виждали? Май последният път беше преди три години, но всъщност ние престанохме да се виждаме редовно, след като ти напусна полицията, така че трябва да има десетина години оттогава.

— Нещо такова.

— Същият си си.

— Е, поне косата си ми е на мястото. Но, ако се повгледаш, тук-таме е побеляла.

— Моятта е побеляла на доста места, но и с лупа да се вгледаш, пак нищо няма да видиш. Благодарение на научния прогрес. — Тя пое дълбоко въздух. — Но иначе съм си почти същото парче, а?

— Даже съвсем същото.

— Е, много внимавам за фигурата си. И кожата ми е все така гладка. Макар че, да ти призная, това ми излиза през носа, даже аз самата се учудвам... Цели три пъти на седмица се потя в гимнастическия салон. Че понякога и повече. И внимавам какво и колко ям и пия.

— Ти никога не си била по пиенето.

— Да, но затова пък пиех по два-три литра светло пиво или диетична кола. Сега вече няма такова нещо. Само натурални сокове и вода. Кафе пия само един път дневно, сутрин на гладно. Тази чаша е компромис, предвид извънредните обстоятелства.

— Не е ли време да ми разкажеш за тях?

— Натам отивам. Но ми трябва малко да се поотпусна. Друго какво правя? Правя дълги разходки. Внимавам какво ям. От три години

съм вегетарианка.

— Някога обичаше пържоли.

— Да. Изобщо ядене без месо за мен не беше ядене.

— Какво си поръчваше в „Брасъри“?

— Tripes à la mode de Caen.^[1]

— Точно. Заглавието е отврат, но манджата си я биваше.

— Кога ли съм го яла за последен път?... Близо три години не съм хапвала месо. Първата година ядох риба, но после я отказах и нея.

— Мис Естествена.

— C'est moi.^[2]

— Е, отива ти.

— И на тебе ти отива да не пиеш. Виж само как седим и си говорим колко гот изглеждаме. Така се познавало, че човек е остарял, нали тъй разправят хората? Мат, на последния си рожден ден станах на трийсет и осем.

— Това не е чак толкова зле.

— Така си мислиш. Последният ми рожден ден беше преди три години. Сега съм на четиридесет и една.

— И това не е чак толкова зле. Освен това не ти личат.

— Знам. А може и да ми личат... Когато Глория Стайнъм станала на 40, някой ѝ казал, че не ѝ личат, а тя отговорила: „Не е вярно, личат ми. В наши дни четиридесетте години изглеждат точно така“.

— Добре казано.

— Съгласна съм с теб. Миличко, забелязваш ли какво правя? Увъртам го.

— Знам.

— Защото не искам да е истина. Само че то е! Това пристигна с днешната поща.

Тя ми подаде изрезка от вестник, аз я разгърнах. Имаше снимка на мъж на средна възраст, с очила, грижливо сресан; изглеждаше самоуверен и доволен, което никак не се връзваше със заглавието. То се ширеше над цели три колони и гласеше: МЕСТЕН БИЗНЕСМЕН ЗАКЛАЛ ЖЕНА СИ, ДЕЦАТА И СЕБЕ СИ. Под него се бе проточил трийсетинасантиметров текст. Филип Стърдиван, собственик на мебелната фирма „Стърдиван Фърничър“ с четири филиала в Кантон и Масилън, изпаднал в амок в собствения си дом в предградието Уолнът Хилс. След като заклал жена си и трите си деца с кухненски нож, той

се обадил на полицията и им признал какво е извършил. Когато дежурните пристигнали, те намерили Стърдиван мъртъв, прострелян в главата с ловджийска пушка.

Вдигнах поглед от изрезката.

— Ужасно нещо.

— Да.

— Познаваш ли го?

— Не.

— Тогава...

— Познавах нея.

— Жена му ли?

— Ти също я познаваш.

Отново зачетох изрезката. Жената се казваше Корнилия, на 37 години. Децата бяха Андрю на 6, Кевин на 4 и Делси на 2 години. Корнилия Стърдиван. Нищо не ми говори. Погледнах към Илейн в недоумение.

— Кони — поясни тя.

— Кони ли?

— Кони Купърман. Знаеш я.

— Кони Купърман — повторих аз и в същия миг в главата ми изплува една възторжена руса веселячка. — Господи боже! Как се е оказала там — всъщност къде е това? Кантон, Масилън, Уолнът Хилс, къде по дяволите е това?

— Охайо. Северно Охайо, близо до Ейкрън.

— И как се е оказала там?

— Като се омъжи за Филип Стърдиван. Запознаха се преди седем-осем години.

— Как? Бивш клиент?

— Нищо подобно. Била на ски ваканция през уикенда в Стоуи. И той бил там, разведен, без ангажименти. Паднал си по нея. Не знам да е бил голям богаташ, но живеел доста заможно, притежавал доходни магазини за мебели. И отгоре на всичкото просто полудял по Кони, искал непременно да се оженят и да имат деца.

— И така и направили.

— Да, така и направили. Тя смяташе, че той е чудесен човек и беше готова тутакси да скъса с професията и да се изнесе от Ню Йорк.

Беше весело и сладко маце, мъжете доста си падаха по нея, но не беше курва по рождение.

— Ти да не би да си?

— И аз не съм. Всъщност аз много приличам на Кони, ние и двете сме НЕМ, които случайно са попаднали в занаята. Аз просто се оказах доста надарена за тая работа, това е всичко.

— Какво е НЕМ?

— Невротизирано еврейско момиче. Всъщност не толкова, че си открих дарба; просто се оказах способна да живея курвенски живот, без да се оставя той да ме смачка. Този занаят смила живи доста момичета, просто им изяжда и малкото самоуважение, с което поемат по кривата пътека... Но с мен не стана така.

— Това е вярно.

— Поне така си мисля де. — Тя мъжествено се усмихна. — Освен когато ми се случи някой кофти ден, но кой ли ги няма такива...

— Аха.

— Изглежда, че дебютът в професията е стимулирал Кони. В гимназията била дебела и необщителна; после добре ѝ е дошло, че най-различни мъже започват да я харесват и да я пожелават. Накрая тая работа взе да я потиска и точно тогава късметът ѝ проработи, тя срещна Филип Стърдиван, той се влюби в нея, тя полудя по него и двамата се вдигнаха за Охайо да правят бебета.

— След което той научил за миналото ѝ и я заклал в изблик на умопомрачение.

— Не.

— Защо не?

Тя поклати глава.

— Той знаеше от самото начало. Тя веднага му каза. Доста смела постъпка, но излязло, че е най-правилната възможна, защото това не го потресло чак толкова, а инак помежду им вечно щеше да лежи една тайна. Оказал се доста отворен човек, без предразсъдъци. С петнайсет-двайсет години по-възрастен от Кони, това му бил третият брак и въпреки че живял цял живот в Масилън, много бил пътувал. Няма нищо против факта, че Кони е минала през стъргата. Освен това според мен му е било голям кеф при мисълта, че тъкмо той я измъква оттам.

— И те заживели в щастие и радост.

Тя пропусна това покрай ушите си.

— Тя ми прати няколко писма през тези години. Само няколко, защото аз не си падам по кореспонденцията, а като не отговаряш на хората, те в един момент спират да ти пишат. По Коледа ми драсваше по някоя картичка. Нали ги знаеш — ония, на които е снимано цялото захилено семейство. Получих няколко такива. Много красиви деца... Впрочем това е естествено. Той е бил хубавец, вижда се от вестника, а и тя беше толкова сладка, нали помниш.

— Да.

— Сега ме е яд, че съм затрила последната ѝ картичка, ама нали не съм от хората, дето си пазят нещата... Докъм десети януари всичките ми картички вече са в боклука. Така че няма какво да ти покажа, а пък идния месец не се очаква да получа, защото...

Тя тихо заплака. Свитите ѝ рамене се тресяха, ръцете ѝ бяха здраво стиснати. След малко се съвзе, пое дълбоко въздух и го издиша.

Аз попитах:

— Какво ли го е накарало да го направи?

— Не го е направил той. Не беше такъв човек.

— Хората се изменят.

— Не го е направил той.

Аз я погледнах внимателно.

— Не познавам жива душа в Кантон или Масилън — каза тя. — Освен Кони. А единственият човек, който е можел да знае, че се познаваме, беше Филип Стърдиван. Но и двамата са мъртви.

— Е, и?

— Е, и кой тогава ми е пратил тази изрезка?

— Всеки би могъл да го стори.

— Не думай.

— Може да е споменала името ти я на приятелка, я на съседка. После, след убийството, приятелката е преровила нещата на Кони, открила е тефтера с адресите и е решила да осведоми старите ѝ приятелки за случката.

— И изрязва статията от вестника и ми я праща без нито дума повече, така ли?

— В плика нямаше ли някаква бележка?

— Нищо нямаше.

— Може да е написала, но да е забравила да я пъхне. С всеки може да се случи.

— Дори да забрави да напише своя адрес върху плика?

— Пазиш ли го?

— В другата стая е. Най-обикновен бял плик с името и адреса ми, написани на ръка с печатни букви.

— Ще ми го покажеш ли?

Тя кимна. Аз седнах и се загледах в картината, дето струвала петдесет бона. Навремето за малко да изпразня цял пълнител в нея. Бях забравил за тоя случай, но сега май за дълго нямаше да ми излезе от главата.

Пликът беше точно според описанието — стандартен формат от евтините, изобщо труден за проследяване. Името и адресът бяха написани с химикалка с печатни букви. Обратен адрес нямаше нито в горния ляв ъгъл, нито на обратната страна.

— Клеймото е от Ню Йорк — отбелязах аз.

— Да.

— Значи, ако е някоя нейна приятелка...

— ... се е разкарала чак до Ню Йорк, за да го пусне в пощата.

Аз станах и отидох до прозореца. Загледах се през него, без да забелязвам нищо, после обърнах лице към нея.

— В такъв случай алтернативата е, че някой друг е убил и нея, и децата, и мъжа й.

— Да.

— И е инсценирал убийство и самоубийство. А после се е обадил в полицията. След което изчакал да отразят случката в местните вестници, изрязал е статията, пристигнал е в Ню Йорк и я е пуснал в пощата.

— Точно така.

— Май и двамата мислим за едно и също лице.

— Той се закле, че ще убие Кони — каза тя. — И мене. И тебе.

— Че се закле, закле се...

— „Тебе и всичките твои мадами, Скъдър.“ Точно така ти каза тогава.

— Малко ли мръсници разправят подобни страхотии. Човек, ако тръгне да им вярва... — Аз отново взех плика, сякаш бях в състояние

да доловя флуидите, които той излъчва. Дори и да имаше такива, явно бяха много слаби за мен.

— Но защо чак сега, за бога? — попитах аз. — Оттогава минаха дванайсет години!

— Горедолу.

— И ти наистина смяташ, че е той?

— Убедена съм.

— Мотли...

— Да.

— Джеймс Лио Мотли — казах аз. — Господи боже.

---

[1] Шкембе по кайенски (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Това съм аз (фр.). — Б.пр. ↑

3.

Джеймс Лио Мотли. За първи път бях чул това име в същия апартамент, само че не в черно-белия хол. Един следобед звъннах на Илейн, после се отбих при нея. Тя ми наля бърбън, за себе си взе диетична кола и след няколко минути отидохме в спалнята... След това аз докоснах с пръст едно бледо петно отстрани на ребрата ѝ и запитах от какво е.

— За малко да ти се обадя — каза тя. — Вчера следобед имах един посетител...

— Сериозно?

— Слушай сега. Нов клиент, звънна ми, каза, че е познат на Кони Купърман, нали се сещаш.

— Да.

— Каза, че тя му е дала телефона ми. Поговорихме малко, всичко изглеждаше нормално и аз го поканих. Дойде, но... Не ми хареса...

— Защо?

— Не знам точно. Имаше нещо загадъчно и страховито във вида му. Нещо в погледа.

— В погледа ли?

— Аха. Като на супермен — рентгенов поглед. Имах чувството, че като ме гледа, всъщност ми вижда кокалите.

Аз я погалих.

— По този начин се е лишил от гледката на толкова хубава плът...

— Невероятно студени очи. Като на влечуго, все едно някой хлъзгав гуцер дебне мухи. Или като на змия. Свита на кълбо в тревата и готова всеки момент да те клъцне.

— Как изглежда? В смисъл — лице, фигура?

— То и това сигурно ми е подействало. Има странен вид. Продълговато, съвсем тясно лице. Коса с миши цвят и гадна прическа, като на руски мужик, все едно че са го подстригвали със супник на главата. Като монах де. Изключително бледа кожа, с доста нездрав вид.

— Голям чаровник.

— И тялото му е странно. Твърд като дърво.

— Не се ли стремиш точно към това? При твоята специалност...

— Нямам предвид пишката му, а цялото тяло. Като че ли всяко мускулче му е постоянно напрегнато и никога не се отпуска. Слаб е, но много жилав. Същински стоманен кабел.

— И какво стана?

— Веднага легнахме. Искрах веднага да легна с него, за да свършва по-бързо и да се чупи. Освен това реших, че като го изпразня, той ще се укроти, а и аз ще си отдъхна. Още тогава реших, че повече никога няма да го пусна вкъщи. Всъщност можех да го изпратя да си ходи и без да го чукам, но ме беше страх. Е — не ми направи нищо кой знае какво, но ми беше противно това... задължение.

— Грубо ли се държа?

— Не точно. Начинът, по който ме докосваше, беше гаден. Кое то е нещо много показателно. Пипаше ме така, сякаш ме ненавиждаше. Един вид, защо ли се завирам в това лайно.

— А този белег?

— То стана после. Облече се, не си взе душ, пък и аз не му предложих, защото исках веднага да му видя гърба. И тогава той ме погледна с ония очища и каза, че отсега нататък сигурно ще се виждаме доста често. „Така си мислиш ти“ — казах си аз на акъла, но си замълчах. Тръгна към вратата, без да ми е дал парите, нито пък ги беше оставил на тоалетката.

— Не ги ли вземаш предварително?

— Никога. Не обичам да обсъждам този въпрос преди сеанса, освен ако самият клиент не го подхване. Но това рядко се случва. Много от мъжете обичат да си въобразяват, че уж се чукаме само за кеф, а парите после ми ги връчват като подарък; а това ме устройва. Както и да е. Та той тъкмо да си излезе, без да ми е платил, а аз за малко да го пусна гратис...

— Но не го пусна.

— Защото се вбесих. Ако ще ме чука такъв лайнар, поне да си плаща. Та, усмихнах му се сладко аз и изчуруликах: „Ти май забрави нещо“. Той вика: „Какво да съм забравил?“. „Ами аз съм на работа в момента...“, казвам аз. А той вика, че това му било известно и че винаги можел да разбере кога една жена е курва.

— Че и учтив на всичкото отгоре.

— Аз си го пуснах покрай ушите, но му заявих, че получавам пари за това, което правя. Или нещо от сорта, не помня вече. А той ме погледна смразяващо и каза: „Аз никога не плащам“. И тогава аз сгафих. Можех и да си затрая, но внезапно реших, че може би егото му не позволява така да се формулират нещата, та му казах, че не очаквам от него надница, но може би ще пожелае да ми остави нещо за подарък.

— И той те удари...

— Не. Приблужи се до мен, аз отстъпих назад, той продължи да върви към мен и ме притисна до стената. Бях се облякла, по блуза бях. А той си сложи ръката точно тука и само ме натисна с два пръста. Там сигурно минава нерв или има някаква свръхчувствителна точка, защото ме заболя зверски, зверски ти казвам! Но белегът се появи чак на сутринта.

— Утре сигурно ще е още по-зле.

— Супер. И сега доста ме наболява, но, е, търпи се. Но докато го правеше, болката беше направо чудовищна. Коленете ми се подгънаха и чак ми причерня. Имах чувството, че губя съзнание.

— И всичко това — само с два пръста?

— Да. После ме пусна, аз едвам се задържах до стената, а той ми се захили като путка. „Често ще се виждаме с тебе — рече — и ти всеки път ще правиш всичко, което ти кажа.“ И си тръгна.

— Обади ли се на Кони?

— Не успях да я намеря.

— Ако този кретен пак ти се обади...

— Ще му кажа да върви на майка си в гъза. Не се безпокой, Мат, повече няма да стъпи тук.

— Помниш ли как се казва?

— Мотли. Джеймс Лио Мотли.

— Казал ти е и трите си имена?

Тя кимна.

— Да. Не Джим, не Джими, а Джеймс Лио Мотли. Какво правиш?

— Записвам го. Може би ще успея да разбера къде живее.

— В някой гроб в Сентръл парк, вампирът му с вампир.

— Освен това ще проверя дали няма досие при нас. Никак няма да се учудя след всичко туй, дето го чух.

— Джеймс Лио Мотли — повтори тя. — Ако си загубиш бележника, веднага ми се обади. Това име никога няма да го забравя. Такова чувство имам.

Адреса му не успях да открия, но затова пък му прочетох досието. Бяха го арестували пет-шест пъти почти само заради нападения върху жени. И във всички случаи жертвите бяха оттеглили жалбите си и обвиненията бяха отпадали. Веднъж се беше забъркал в транспортно произшествие по магистралата Ван Уик — калникът му се поогънал и по този повод той пребил шофьора на виновното МПС. Стигнало се до съд, Мотли бил обвинен в нанасяне на особено тежки телесни повреди, но свидетелските показания създали впечатление, че може пък и другият шофьор да е бил инициатор на боя, понеже на всичкото отгоре той бил въоръжен с щанга, а Мотли се защитавал с голи ръце. И така да е било, трябва голите му ръце да са били железни, щом е съумял да просне човека с щангата на болнично легло.

Шест или седем ареста; нито една присъда. Всичките обвинения — свързани с насилие. Това хич не ми хареса и аз се канех да се обадя на Илейн, за да ѝ съобщя какво съм научил, но така и не се наканих.

След около седмица ми се обади самата тя. Аз си бях в участъка, така че не се наложи да се представя за братовчедка ми Франсис.

— Току-що беше тук — каза ми тя. — Съсипа ме.

— Идвам веднага.

Била се свързала с Кони. Кони отначало не приказвала много охотно, но накрая си признала, че през последните няколко седмици редовно се среща с Джеймс Лио Мотли. Той бил взел телефона ѝ от някого, не знаела от кого именно, и първото му посещение протекло като у Илейн. Казал ѝ, че няма да ѝ плаща и че ще се виждат често. И ѝ причинил подобна болка — не много страшна, но достатъчна, за да я впечатли силно.

И оттогава почнал да се явява два пъти седмично. Започнал да ѝ иска пари и да я изтезава — и по време на сексуалния акт, и след него. Непрекъснато ѝ повтарял, че му е известно какво ѝ се ще най-много, че е евтинджийска курва и той трябва да се държи с нея подобаващо.

„Сега аз съм твоят господар — казал, — ти ми принадлежиш и тялом, и духом.“

Този разговор притеснил Илейн по понятни причини и тя решила да ми го предаде, както и аз бях решил да ѝ съобщя за досието на Мотли. Но не избързала да се свърже с мен, защото си мислела, че е в безопасност — нали нямало да го пуска повече. А когато той се обадил, казала му, че е заета. Това станало на другия ден след разговора ѝ с Кони.

— За мен ще освободиш време — казал ѝ той.

— Няма — отговорила тя. — Повече не искам да ви виждам, господин Мотли.

— Защо мислиш, че имаш избор?

— Педераст такъв! — разярила се тя. — Я ми направи една услуга. Забрави ми телефона.

След два дена той се обадил отново.

— Реших да ти дам възможност да размислиш.

Тя пак му теглила една и треснала слушалката. След което моментално заръчала на тримата портиери да не пускат никого горе, без първо да ѝ се обадят. Това по принцип е стандартна процедура, но тя натъртила, че случаят е специален и че иска допълнителна сигурност. После отменила няколко срещи с нови клиенти от страх, че може би са подставени лица на Мотли. Когато излизала от къщи, все имала чувството, че я следят или поне наблюдават. Това силно я потискало и тя не напускала апартамента си, освен когато страшно ѝ се налагало.

Минали няколко дни, той не се обаждал и тя започнала да се освобождава от страха си. Тъкмо се канела да звънне на мене и на Кони, но така и не успяла.

Същия следобед ѝ се обадил един познат филмов продуцент, с който се срещали веднъж на няколко месеца. Бил дошъл за малко от Калифорния. Тя се качила на такси и най-приятно си прекарала час и половина в луксозния му апартамент в хотела „Шери-Недърланд“. Той ѝ разправял клюки за филмовите звезди, правили любов два пъти, а накрая ѝ дал сто или там двеста долара. Повече от предостатъчно да си покрие разносните по таксито.

Когато се върнала вкъщи, заварила Мотли на кожения ѝ диван с не съвсем усмихнат израз на лицето. Опитала се да избяга, но вече

била заключила вратата и сложила веригата, и той я сграбчил, преди да успее и да посегне към ключалката. Макар че според нея дори и да не ѝ се налагало да се бърза с вратата, пак нямало да му се изплъзне. „Щеше да ме пипне много преди асансьора — каза ми тя, — пък и най-вероятно щях да се спъна в килима. Така или иначе, нямаше да успея да му избягам. Просто нямаше да успея. Той нямаше да го допусне.“

* * *

Завлякъл я в спалнята и разкъсал дрехите ѝ. Започнал да я мачка зверски. Петното от миналия път било изчезнало, но пръстите му се насочили право натам и болката била като от нажежен шиш. На вътрешната страна на бедрото бързо напипал още едно болезнено място и Илейн едва не умряла от болка.

Продължил да я изтезава все така, само с два пръста, докато накрая волята ѝ се стопила съвсем и престанала да се съпротивлява. След което я проснал по корем, свалил панталоните си и го вкарал в ануса ѝ.

— Никога не го правя — каза тя. — Едно, че боли, и освен това е гадно. Никога не ми е харесвало. И не го правя. От години не ми се беше случвало. Но този път не беше чак такъв ужас, защото болката от чукането бледнееше пред болката от пръстите му. Освен това, колкото и да е странно, сякаш не ме засягаше. Страх ме беше, че ще ме убие; но и това някак си не ме интересуваше.

Докато правел тези содомични изпълнения, ѝ говорел. Говорел ѝ колко е глупава, слабоволна и мръсна. Казал ѝ, че в момента получава тъкмо това, което е заслужила и което тайно желае. Казал ѝ, е то ѝ харесва.

Казал ѝ, че винаги дава на жените това, което те искат. А повечето искали да ги боли. Някои искали да ги убият.

Каза, че няма нищо против да ме убие. Преди известно време бил убил едно момиче, което много приличало на мен. Първо я убил, каза, а после я изучкал. Според него да чукаш мъртва жена е също толкова кеф, колкото и жива, може би даже по-кеф. „Ако, разбира се, е още топла. Главно — преди да се е размирисала.“

След което взел чантата на Илейн и всичките ѝ пари, включително току-що изработените в „Шери“. Казал ѝ, че сега тя е една от жените му. И ще трябва да запретне ръкави. Което значи, че ще трябва да му приготвя пари винаги, когато той реши да я посети. И освен това вече никога не трябва да му отказва и да го обижда. Ясно ли е? Да, отговорила тя. Ясно е. Сигурна ли си, че ти е ясно? Да, казала тя. Сигурна съм.

Той се поусмихнал, после прокара ръка по шантавата си прическа и погладил клинообразната си челюст. „По-добре да се подсигурия, че си ме разбрала“ — казал той, запушил ѝ устата с едната си ръка, а с другата потърсил онова място между ребрата ѝ. Този път тя наистина загубила съзнание, а когато се свестила, него вече го нямало.

Първото нещо, което направих, бе да я закарам в 18-и участък. Седнахме заедно с един полицаи на име Клайбър и тя написа жалба, в която обвиняваше Мотли, че я е нападнал, пребил и изнасилвал анално.

— Като го хванат, ще има и други обвинения — казах аз. — Взел е всичките ѝ пари, което се смята за кражба или изнудване, или пък и двете. А освен това е проникнал в апартамента ѝ в нейно отсъствие.

— Има ли следи от взлом?

— Не видях да има, но то пак си е незаконно проникване.

— Да, ама вече е писала насилствена содомия — рече Клайбър.

— Е, и?

— Ами ако добавиш и незаконно проникване, журито ще се обърка. За тях това е едно и също.

Когато Илейн отиде до тоалетната, той се доближи до мен и попита:

— Мат, тя гадже ли ти се явява?

— Да кажем, че през последните няколко години ми е доставяла доста ценна информация.

— Информатор, значи. Момичето е от занаята, нали не съм сбъркал?

— Е, и?

— Ами ти сам много добре знаеш колко неубедително звучи проститутка да предявява обвинение в изнасилване или пък там

содомия. За журито тя просто е дала безплатно същата стока, която обикновено продава.

— Това ми е известно.

— Така си и знаех.

— Все тая. Тъй и тъй нищо няма да стане, дори и да се издаде заповед за арест. Последният му известен адрес е един хотел на Таймс Скуеър, а оттам се е изнесъл преди година и половина.

— Ти значи го търсиш, а?

— Търся го по малко. Сигурно живее в друг бардак или при някоя жена. Така или иначе, няма да е лесно да го открием. Но сега засега искам жалбата ѝ да е регистрирана. Никому няма да навреди. За всяка евентуалност де.

— Така е — съгласи се той. — Е, нямаш проблем в такъв случай. Освен това ще изготвим заповед за арест, ако току-виж той изникне отнякъде и ни се натресе.

Обадих се на Анита и ѝ казах, че следващите няколко дена няма да мърдам от Ню Йорк, защото водя едно следствие, от което не мога да се откача. И преди съм го правил, дали когато си е било истина, дали когато просто не ми се е прибирало вкъщи на Лонг Айленд. Както обикновено, тя ми повярва или се престори, че вярва. След което аз отложих всичките си текущи случаи, като част от тях прехвърлих на други хора. С нищо друго не ми се занимаваше. Искрах само да гепя Джеймс Лио Мотли, и то да го гепя веднъж завинаги.

Казах на Илейн, че за да подмамим Мотли в капан, тя трябва да играе ролята на примамка. Тя не се въодушеви кой знае колко, ставаше ѝ лошо само при мисълта, че може да диша един и същи въздух с него, но понеже беше куражлия жена, се нави.

Пренесох се у Илейн и зачакахме. Тя отмени всичките си ангажменти и съобщаваше на всеки, който се обадеше по телефона, че е настинала и няма да е на линия около седмица.

— Това страшно ще ми се отрази на финансите — оплакваше се тя. — Някои от тия може въобще повече да не звънат.

— Така, като се правиш на капризна мимоза, още повече ще те желаят.

— Да-да, тая стратегия има страхотен успех с Мотли!

Не излизахме от апартамента. Тя уж готвеше, но най-често поръчвахме да ни носят храна отвън. Живеехме предимно на пица и на китайска кухня. Поръчахме си и бърбън, а продавачът от деликатесния магазин на ъгъла достави една каса леко светло пиво.

Мотли се обади след два дена. Тя говореше от хола, аз вдигнах слушалката в спалнята. Разговорът протече горе-долу така:

Мотли: Здравей, Илейн.

Илейн: А, здрасти.

Мотли: Позна ли кой ти се обажда?

Илейн: Познах.

Мотли: Прииска ми се да те чуя, да разбере дали си добре.

Илейн: Аха.

Мотли: Е?

Илейн: Какво?

Мотли: Добре ли си?

Илейн: Ами като че ли да.

Мотли: Чудесно.

Илейн: Ти...

Мотли: Какво аз?

Илейн: Ще идваш ли?

Мотли: Защо?

Илейн: Просто питам.

Мотли: Ти искаш ли да дойда?

Илейн: Ами... Сама съм и скучая. Вкъщи е тъпо...

Мотли: Защо не се разходиш?

Илейн: Нещо не ми се ще.

Мотли: Вярно, не си излизала оттогава, нали? Страх ли те е да излезеш?

Илейн: Май да.

Мотли: И от какво точно те е страх?

Илейн: Не знам.

Мотли: Говори по-високо. Не те чувам.

Илейн: Казах, че не знам от какво ме е страх.

Мотли: От мен страх ли те е?

Илейн: Да.

Мотли: Това е хубаво. Радвам се да го чуя. Днес няма да дойда.

Илейн: Аха.

Мотли: Но след ден-два ще те навестя. И ще ти дам това, от което имаш нужда, Илейн. Аз винаги ти давам това, от което се нуждаеш, нали така?

Илейн: Ще ми се да дойдеш сега.

Мотли: Доскоро, Илейн.

Той затвори и аз се върнах в хола. Тя седеше на кожения диван с доста изтощен вид.

— Чувствах се като птичка, хипнотизирана от змия. Правех се на луда, естествено. Опитах се да го накарам да повярва, че окончателно е сломил духа ми и че сега вече наистина ме притежава и тялом, и духом. Мислиш ли, че се хвана?

— Не знам.

— И аз не знам. Звучеше, като че ли се е хванал, но може би и той се е правил на луд и си е играл с мен както си иска. Известно му е, че не съм излизала навън. Значи наблюдава къщата.

— Възможно е.

— Може да е кацнал нейде с бинокъл и да наблюдава прозорците ми, копелето шибано. Знаеш ли какво? Хем се преструвах, хем успях наполовина да си повярвам. Все едно че гледаш в бездна и ти се прищява да скочиш в нея. Май никак няма да ми е трудно да се оставя да ми завладее волята и да ме повлече към дъното. Чат ли си?

— Мисля, че да.

— Как ли се е вмъкнал тогава? Имам предвид онзи ден, докато съм чукала оня, как му беше името, в хотела... Промъкнал се е покрай портiera, че и вратата е отворил.

— Да се промъкнеш покрай кой да е портиер не е чак толкова трудно.

— Така е, но тукашните са много добри. А вратата? Нали каза, че няма следи от взлом?

— Може да е имал ключ.

— Откъде ще го има? Аз във всеки случай не съм му давала, а и не ми липсва някой от резервните.

— Кони има ли ключ от тук?

— За чий ѝ е на Кони моят ключ? Да ми полива саксиите ли? Никой друг няма ключ от къщи. Дори и ти. Нали нямаш? Нали не съм ти давала, а?

— Не си.

— И на Кони не съм. Как тогава е влязъл? Ключалката е яка.

— Ти заключи ли на излизане?

— Мисля, че да. Винаги заключвам.

— Защото, ако не си пуснала резето, е можел да прещрака езичето на ключалката с кредитната си карта. Или пък, когато е бил тук първия път, ти е взел ключа за секунди, колкото да го отпечата върху восьък или сапун. А може би е майстор по ключалките. Пандизите са пълни с такива специалисти.

— А може би е натиснал с двата си пръста някоя точка на вратата — каза с крива усмивка Илейн — и тя сама се е отворила.

На четвъртата вечер, откак се бях преместил там, точно в четири без петнадесет телефонът извънтя. Бях си легнал само преди два часа, подлудял от чакане и клаустрофобия. Чух го да звъни, внушавах си, че трябва да събера сили и да стана, но внушението не работеше. Чувствах, че уж съм буден, но тялото ми си лежеше в леглото на Илейн, а съзнанието ми плуваше в нещо като полусън. И тогава усетих как Илейн ме раздрусва и ме буди. Отметнах завивките и праметнах крака през ръба на кревата.

— Той беше — каза ми тя, — тръгва насам.

Попитах я колко е часът, тя ми каза.

— Помолих го да ми даде един час да се понакиприя. Той ми отпусна само половин — било напълно достатъчно. Всеки момент ще е тук, Мат. Какво ще правим?

Наредих ѝ да съобщи на портиера, че очаква гост. Щом се появи мистър Мотли, веднага го изпратете да се качи, каза му тя, но преди това ме уведовете, че пристига. Затвори телефона, отиде в банята, стоя под душа две минути, нервно се избърса и започна да се облича. Не си спомням какво облече, но изпробва няколко тоалета и все не можеше да реши кой точно да си сложи.

— Това е безумие — каза си тя. — Човек би си помислил, че се глася за любовна среща.

— То си е и така.

— Аха, само дето ще се срещна с шибаната съдба. Ти как си?

— Малко съм замаян — отговорих аз. — Няма да е зле да направиш кафе.

— Ей сега.

Облякох си дрехите, които бях свалил само преди два часа и които бях носил почти цяла седмица. В ония времена обикновено ходех на работа с костюм — пък и сега така правя. Нещо все не можех да си завържа връзката, опитах на два пъти, накрая се усетих колко малоумно постъпвам и я метнах на стола.

Трийсет й осем калибровият служебен пищов беше в кобура под мишницата ми. Извадих го за тренинг веднъж-два пъти, след което свалих сакото и ремъка и пъгнах пищова под колана, точно на кръста.

Бутилката бърбън стоеше на нощната масичка. Беше останало към двеста грама течност. Магнах капачката и сръбнах една глътчица. Съвсем малка глътчица, колкото да заработи моторът.

Извиках Илейн, но тя не се обади. Сложих си пак сакото и продължих да се упражнявам във вадене на револвера. Получаваше се някак тромаво, но така става при всяко движение, което човек тренира до прималяване. Преместих пистолета отляво на корема си и почнах да се упражнявам в странично вадене, но това съвсем не ми хареса и реших да го върна под мишницата си.

Може пък да не се наложи да го изваждам. Може просто да си го държа в ръката. С Илейн не бяхме обмисляли хореографията на предстоящото шоу, нито моята позиция. Най-лесно би било да застана зад вратата и да насоча пищова към него веднага, щом влезе. Но пък, от друга страна, може би е по-хитро да го пооставя насаме с нея, а аз през това време да дебна в кухнята или спалнята. Този вариант беше психологически по-добър, но пък отваряше луфт за евентуални гафове. Примерно той би могъл да се усети, че тя е нервно-гузна, значи му се крои номер, или просто би могъл да почне жестоките си щуротии още от вратата. В края на краищата лудите хора правят луди номера. Такава им е фирмената марка.

Аз отново извиках, но тя пак не ме чу, явно шумът от водата й пречеше. Пъгнах пищова пак зад колана, после го измъкнах и тръгнах през малкия коридор към хола. Пиеше ми се кафе и ми се щеше да обсъдим мизансцена.

Влязох в хола, обърнах се към кухнята и застинах на място. Той стоеше там, с гръб към прозореца, Илейн — до него малко по-напред. Беше я хванал с едната си ръка над лакътя, а с другата стискаше китката й.

И тогава ми каза:

— Хвърли пистолета веднага, инак ѝ отиде ръката.

Не бях го насочил към него, пръстът ми изобщо не беше на спусъка. Държах го, сякаш беше чиния с ордъовър.

Но го хвърлих.

* * *

Описанието на Илейн беше точно — висок и ъгловат, слаб, но стегнат като навита пружина, дълго лице, ексцентрична прическа. Всеки косъм, стърчащ извън периметъра на супника, беше грижливо отстранен, така че косата му приличаше на папска шапчица. Носът му — дълъг и с месест връх, устните — чувствени. Челото му беше силно полегато, очите му — хлътнали по внушително издадените вежди. В мътнокафявия поглед не се четеше нищо.

Чертите и прическата му придаваха средновековен вид, като на монах злодей, но облеклото не се връзваше с тях. Маслинозелено кадифено яке. Маншетите и реверите — от кожа, и кожени кръпки на лактите. Панталони с маскировъчен цвят, с идеално изгладен ръб. Обувки от змийска кожа, с трисантиметров ток и сребърни капачки на остриите върхове. Каубойска риза с капси вместо копчета. Вратовръзка-шнурче, с тюркоазена щипка.

— Ти сигурно си Скъдър — каза ми той. — Ченгето сводник. Илейн искаше да те уведоми, че съм пристигнал, но аз реших, че ще е по-добре да те изненадам. Казах ѝ, че според мен обожаваш изненадите. И ѝ казах да седи тихо и тя седя съвсем тихо, даже и като ѝ причинявах болка. Тя прави всичко, каквото ѝ кажа. Знаеш ли защо?

— Защо?

— Защото започва да разбира, че наистина знам какво е най-доброто за нея. Знам от какво се нуждае.

Беше толкова бледен, сякаш в тялото му нямаше капка кръв. Илейн изглеждаше като него — кръвта се беше дръпнала от лицето ѝ, а с нея си бяха отишли и силата, и решителността ѝ. Приличаше на зомби от някой филм на ужасите.

— Знам от какво има нужда — повтори той. — И освен това знам, че няма нужда от тъпоумно ченге, което да сводничи за нея.

— Аз не съм й сводник.

— Амиии? А какъв си й тогава? Законен съпруг? Фатален любовник? Брат близък, с който са я разделили при раждането? Изгубеното й копелдаче? Кажете ми какъв си й.

Човек понякога обръща внимание на доста странни неща. Аз го гледах в ръцете. Все още я държаха за лакътя и китката. Беше ми споменала, че има страшно силни ръце, нямах основание да не й вярвам, но при все това видът им не беше чак толкова могъщ. Бяха едри длани, с дълги пръсти и яки кокалчета. Ноктите му бяха ниско изрязани, почти до месото, с ярки бели полумесеци в основата.

— Аз съм й приятел — казах.

— Аз съм й приятел — възрази той. — Аз съм й на нея и приятелите, и семейството. — Той спря на говори, сякаш да се наслади на изказването си. Изглежда, остана доволен. — На нея не й трябва никой друг. Най-малко пък ти.

Усмихна се едвам-едвам, колкото да покаже едрите си предни зъби. Бяха дълги и щръкнали. Като на кон. Той продължи енергично:

— Тя вече не се нуждае от услугите ти. Договорът ти изтече. Измитай се оттук, лайно такова. Тя не иска повече да те вижда. Стига съм ти гледал мутрата, увиснала като проснати кюлоти. Марш оттук. Вън.

— Абе не знам — казах аз. — Тук ме е поканила Илейн, не ти. Ако тя иска да си ходя...

— Кажете му, Илейн.

— Мат...

— Кажете му.

— Мат, по-добре е да си тръгваш.

Аз я погледнах, опитах се да разчета по погледа й. И да й подсказва нещичко със своя.

— Наистина ли искаш да си ходя?

— Да, наистина.

Поколебах се за секунда, после свих рамене.

— Както кажеш — рекох аз и тръгнах към масата, където лежеше пистолетът ми.

— Стой! Ти какво си въобразяваш?

— Как какво? Нали трябва да си взема пистолета.

— Няма да стане.

— Тогава не виждам по кой шибан начин ще си тръгна — разсъдих аз. — Това е служебният ми револвер и ако го оставя тука, значи да си сера в устата.

— Ще счупя ръката ѝ.

— Ако щеш, и врата ѝ счупи. Не ми пука. Само че никъде не мърдам без револвера си. — Помълчах малко, после добавих: — Виж какво, ще го хвана за цевта. Така няма да мога да застрелям никого. Просто искам да си го взема и да се махам оттук.

Той започна да обмисля въпроса, а през това време аз направих още две крачки и хванах револвера за цевта. Държах го пред очите му, за да се увери, че за него няма никаква опасност. Така и така нямаше да мога да го застрелям — Илейн беше точно между нас, а пръстите му дълбаеха плътта ѝ. И да е изпитвала някаква болка, не вярвам да я е осъзнавала. На лицето ѝ бяха изписани отчаяние и ужас.

С револвер в ръка аз мръднах леко напред и наляво. По този начин се доближавах към него, като се стараех масата за кафе да остане между нас. Тя представляваше сплескан куб, вероятно от шперплат, облицован с бяла огнеупорна пластмаса. Вървейки към целта си, казах:

— Трябва да ти призная, на маймуна ме направи. Как успя да се промъкнеш покрай портиера?

Той се усмихна, но не каза нищо.

— Че и през вратата — продължих аз. — Ключалката е бомба, а Илейн твърди, че ти нямаш ключ. А да не би пък да имаш? Или пък тя ти е отворила, а?

— Хвърли този револвер — каза той — и се махай оттук.

— А, това ли? Притеснява ли те?

— Хвърли го веднага.

— Е, щом като те притеснява — казах аз, — готово!

И го запратах към него.

Той я стискаше прекалено силно и това му беше грешката. Защото тъкмо това забави реакцията му. Вместо да я пусне и да освободи ръцете си, той инстинктивно я стисна още по-силно и тя изпищя. Чак тогава я пусна и хвана револвера, но дотогава аз вече бях протегнал крак да ритна масичката към него. Кое то и сторих, с всичката сила, на която бях способен. Тя го прасна право по глезените, а в това време аз се хвърлих отгоре му. Треснахме се в стената — за

малко да уцелим прозореца — и от тоя удар дъхът му секна. Той се търкулна по гръб, аз — върху него, и когато успях да се изправа, той продължаваше да лежи. Фраснах го яко по ченето и погледът му се замъгли. Сграбчих го за реверите и го джаснах в стената, след което го пернах три пъти в корема. Беше адски стегнат, само мускули, но аз вложих в ударите толкова злоба и мощ, че пробих отбраната му. Той омекна, аз замагнах от рамо, уцелих го по ченето и той окончателно баялдиса.

Лежеше проснат на пода като парцалена кукла, главата и раменете му — подпрени на стената, единият крак — свит в коляното, другият — болезнено изпънат. Стоях, гледах го и поемах въздух. Едната му ръка лежеше на пода, пръстите бяха разтворени. Спомних си как беше стиснал с тая ръка Илейн и в мен се появи желанието да протегна крак към тая ръка, а после да я настъпя с всичките си килограми, та да посмачкам малко стоманените ѝ пръсти.

Вместо това аз си взех ютията и я тикнах зад колана, а после се обърнах към Илейн. Лицето ѝ не беше вече толкова бледо. Не изглеждаше съвсем цветущо, но видът ѝ бе далеч по-добър от преди.

Тя каза:

— Като рече одеде, че не ти пука дали ще ми строши врата...

— Ох, я стига. Много ясно си личеше, че го будалкам.

— Да де, аз си знаех, че му кроиш нещо, но ме беше страх, че няма да се получи. Беше ме страх и че ще ми строши врата, само за да провери дали наистина не ти пука. Той е много любопитен.

— Сега вече няма да счупи ничий врат — успокоих я аз. — Но трябва да реша какво да правя с него.

— Няма ли да го арестуваш?

— Естествено. Но боя се, че ще се измъкне.

— Ти майтапиш ли се? След всичките тия неща...

— Случаят е кофти за съд — казах аз. — Ти си проститутка, на журито му е през оная работа насилието срещу проститутките. Освен ако завърши със смърт.

— Той нали каза, че е убил едно момиче.

— Може само да се е изфукал. А даже да е вярно, което аз напълно допускам, не знаем коя е тя, нито пък кога се е случило — никакво обвинение не можем да му предявим. Налице е съпротива при

арест и нападение срещу полицаи, но всеки полупечен адвокат би се справил с това.

— Как?

— Ами като представи нещата така, че аз да изляза твой сводник. Това е почти сигурна гаранция, че ще го оправдаят. Даже и в най-романтичната светлина на отношенията ни с теб... Женено ченге, което си има нежна дружба с проститутка... Можеш да си представиш какво чудничко впечатление ще направи на съдебното жури. А и на вестникарите.

— Нали каза, че са го арестували и преди.

— Точно така, и то за същите неща. Само че журито няма да знае това.

— Защо? Защото обвиненията са отпаднали?

— Журито няма да узнае нищо, дори ако е бил осъждан и е лежал в пандиза. Предварителните углавни престъпления не се допускат в съда като свидетелства при наказателните дела.

— Че защо?

— Не знам — отвърнах аз. — Винаги съм се чудел. Смята се за информация, която създава предубеждения, но в края на краищата тя не е ли част от цялостната картина? Защо да не я узнаят членовете на журито? — Аз свих рамене. — Кони би могла да свидетелства, нали и нея е измъчвал, но дали ще го направи?

— Не знам.

— Мисля, че няма да посмее.

— Сигурно.

— Я да видя нещо — аз се наведох над Мотли. Беше все така безжизнен. Явно слабото му място е ченето. Имаше един боксьор като него, Боб Сатърфийлд се казваше. Можеше да го млатиш където ти падне, но удариш ли го по ченето, нищо не беше в състояние да го извади от нокаута — щеше да продължава да си спинка, и в котел с врящо олио да го пуснеш.

Бръкнах в джоба на якето му, изправих се и показах на Илейн какво съм намерил.

— Това може да ни е от полза — малък автоматичен, двайсет и пети калибър. Сто на сто не е регистриран, а и той няма начин да притежава разрешително. Незаконно притежание на смъртоносно оръжие от втора степен. Което е третостепенно престъпление.

— Това добре ли е?

— Никак не пречи. Искам да съм сигурен, че ще му треснат такава сума за гаранция, че да не може да се измъкне; освен това искам обвинението да е достатъчно тежко, за да не може адвокатът му да постигне спогодба с прокурора и съдията още преди делото. Нали знаеш, двете страни се договарят обвиняемият да си признае нещо по-невинно, до съд изобщо не се стига и гаднярът се измъква с най-лекото наказание, обикновено условно. А аз искам той да поизгние сериозно в пандиза. — Аз я погледнах. — Ти би ли се явила?

— Къде?

— В съда. Да свидетелстваш.

— Разбира се.

— Не е само това. Би ли лъжесвидетелствала под клетва?

— Какво трябва да кажа?

Известно време я преценявах.

— Мисля, че ще можеш да се справиш. Ще поема този риск.

— Не те разбирам.

Изтрих отпечатъците от пицова с носната си кърпа. Повдигнах Мотли и го сложих в седнало положение. Беше доста по-тежък, отколкото изглеждаше. Усетих колко корава е плътта му. Дори и в безсъзнание, удържаше мускулите си все така напрегнати.

Пъхнах пистолета в дясната му ръка и сложих показалеца върху спусъка. Махнах предпазителя. Обвих с ръката си неговата; поизправих го още малко и се прицелих в оная същата картина, дето вече била струвала петдесет бона. Наклоних ръката си леко вляво, натиснах пръста му срещу спусъка и надупчих стената. Стрелях още веднъж, малко по-високо, третият куршум почти уцели тавана. След това го пуснах и той плъсна на пода до стената, а пищовът тропна до него.

Аз казах:

— Държал е насочен пистолет срещу мене. Аз съм ритнал масичката. Той е загубил равновесие, но преди това е успял да стреля три пъти по мене, след което аз съм успял да го поваля в несвяст.

Тя кимаше със съсредоточен поглед. Дори и да я бяха стреснали изстрелите, явно се беше окопитила. Пък и гърмежите не бяха кой знае колко силни, а куршумчетата не бяха повредили особено декора. Само дето бяха оставили три спретнати дупчици в гипса.

— Той е стрелял и се е опитал да убие полицай — продължавах аз. — С това вече няма да се измъкне.

— Ще се закълна, че е било точно така.

— Знам, че ще го направиш — казах й аз. — Вярвам ти.

Отидох при нея и я прегърнах. След малко я пуснах и отидох до стаята за бутилката с бърбън. Дръпнах една глътка, звъннах в полицията и седнах да допия останалото, докато чакахме ченгетата да дойдат.

4.

Не ѝ се наложи да се явява в съда. Отърва се с писмени показания под клетва. Беше просто страхотна — написа историята отпреди изстрелите както си беше, а лъжесвидетелската част — с голям ентузиазъм и дума по дума, както я бяхме измислили. Моите показания бяха съвсем същите, веществените доказателства ги потвърждаваха. По пистолета имаше отпечатьци от неговите пръсти, точно както е редно, парафиновият тест откри следи от калиев нитрат по дясната му ръка — доказателство, че именно той е стрелял. Пистолетът наистина се оказа без регистрация, а Мотли наистина нямаше разрешително за носене на оръжие.

Той се закле, че никога не го е виждал, камо ли да е стрелял с него. Версията му беше, че е отишъл на 51-ва улица след предварителна уговорка с Илейн да използва услугите ѝ на проститутка. Заяви, че не я е виждал никога преди това и че така и не е успял да легне с нея, защото аз съм влетял и съм се опитал да го шантажирам да ми плати и на мен, а когато той отказал, внезапно съм го нападнал и съм го пребил. Никой не му се гепи на номера. Ако наистина я е видял за първи път оня ден, защо тогава тя е подала жалба под клетва срещу него почти седмица по-рано? Вярно, журито няма право на достъп до свидетелства като досието му, обаче прокурорът и съдията имат, тъй че последният му наложи такса за пускане под гаранция 250 000 долара. Адвокатът се опита да възрази с аргумента, че клиентът му никога не е бил осъждан, но съдията, след като разгледа всичките архивни жалби от нападнатите жени и след като прочете жалбата на Кони Купърман, отхвърли молбата за по-малка сума.

До започването на процеса Мотли стоя под арест. Прокурорът извади цял чаршаф с обвинения начело със зловещия опит за убийство на полицаи. След като разгледа досието на клиента си и веществените доказателства по делото, адвокатът се размисли и склони да се споразумее с обвинението. Прокуратурата също нямаше нищо против

— делото съзнателно не се раздуваше, тъй че общественият интерес не беше ангажиран, а пък и ние склонихме — моята репутация и тази на Илейн можеха да излязат твърде лайнени по време на кръстосаните разпити; и така се стигна до консенсус да спестим на държавата времето и парите. Основното обвинение беше смекчено — нарушаване на член 120, алинея 11 от Наказателния кодекс — нападение срещу полицаи при утежняващи вината обстоятелства. Прокурорът се отказа от всички второстепенни обвинения, в замяна на което Джеймс Лио Мотли се изправи пред съда и се призна за виновен. Съдията взе предвид липсата на предишни присъди и соломоновското му решение беше лишаване от свобода за една до десет години, като досегашното му задържане под стража да се смята за част от излежаването на присъдата.

След като присъдата бе прочетена, Мотли помоли съда да му се даде думата. Съдията не пропусна да му напомни, че е имал право да се изкаже преди прочитането на присъдата, но удовлетвори молбата. От страна на Мотли беше страхотен ход да даде изявлението си чак след като беше осъден — ако беше изрекъл същите думи по-рано, съдията със сигурност щеше да го завре по-близичко до максимума.

Ето какво беше словото на Мотли:

— Това мръсно ченге ме натопи и си го знае, мръсният му сводник. Имам си едно наум и за него, и за двете кучки — след като изляза... — След което се обърна наляво и се озъби към мен: — Ти и всичките ти жени, Скъдър. Ще си имаме една работа за довършване.

Повечето престъпници ръсят такива заплахи. Всички казват, че ще си разчистят сметките, всичките били невинни, всичките били натопени с фалшифицирани улики. Човек може да си помисли, че затворите се цепят по шевовете от невинни хора.

Заплахата прозвуча убийствено, но винаги е така. И с това се свършва. Последствия няма.

Това се случи преди около дванайсет години, две-три години преди да напусна полицията — по причини, които нямаха нищо общо нито с Илейн Мардел, нито с Джеймс Лио Мотли. Причините бяха много, но камъчето, което претърколи лавината, беше една случка в Уошингтън Хайтс. Както си седях кротко в един бар по късна доба и си

пийвах, вътре връхлетяха двама обирджии, свършиха си работата, а на излизане застреляха бармана. Втурнах се след тях по улицата, раних единия, а другия оставих на място. Само че един от изстрелите ми се отплесна и уцели смъртоносно едно шестгодишно момиченце. Не знам какво е търсило на улицата по нощите, но същото би могло да се каже и за мен.

Този инцидент не ми навлече служебни неприятности; всъщност даже ме наградиха. Но оттогава изгубих вкус и към службата, и към живота си. Напуснах полицията, горе-долу по същото време прекратих опитите си да се правя на съпруг и баща и се преместих да живея в града. Настаних се в един хотел, зад чийто ъгъл открих прекрасна кръчма.

Следващите няколко години са ми в мъгла, макар че, ей богу, се оказаха от решаващо значение. Алкохолът дълго време ми беше пръв приятел. По някое време благотворното му влияние се изтощи, но продължавах да пия, защото нямах друг избор. След което станах чест посетител на разни токсикологии и болници, губеха ми се по три-четири дена наведнъж, получих апоплексия, изобщо — бях пътник. Такива ми ти работи...

Това вече е минало. А сега си е за сега...

— Той е излязъл от затвора — каза тя.

— Естествено; би трябвало отдавна вече да е на свобода. Тогава много ме хвана яд, че съдията му даде такава малка присъда.

— Ти не ми каза нищо.

— Не исках да те тревожа. Дадох му от една до десет, тъй че можеше да го пуснат след по-малко от година. Не ми се вярваше да стане — не беше човек, който да омае комисията за предсрочно освобождаване, но все пак щеше да излезе най-много след 4–5 години. За толкова време все ще му е минал ядът. Е — ако е излежал и пет години, значи от седем е на свобода. Защо ще чака толкова време, че чак сега да убие Кони?

— Не знам.

— Какво смяташ да правиш, Илейн?

— И това не знам. Най ми се ще да си опаковам багажа и да се вдигна към летището. Май че това искам да направя.

Много добре я разбирах, но ѝ казах, че това би било малко прибързано.

— Утре сутринта ще се обадя на тоя-оня — рекох ѝ. — Може пак да е направил някоя беля и да са го върнали в кафеза. Ще е тъпо да заминеш за Бразилия, ако той пак си е на топло.

— На мен ми се ще да отплувам към Барбадос.

— Ами ако е умрял? Беше от типичните кандидати за държавен ковчег; страшно го биваше да си намира врагове, а в дранголника не е никакъв проблем да ти забият ножа съкилийниците.

— Тогава кой ми е пратил тая изрезка?

— Този въпрос го оставяме за по-късно. Първо да разберем дали той изобщо може да е в играта.

— Добре. Мат? Нали ще останеш да спиш тука?

— Разбира се.

— Знам, че е глупаво от моя страна, но ще се чувствам по-спокойна. Нали нямаш нищо против?

— Нищо против нямам.

Тя постла дивана и приготви одеяло и възглавница. Беше ми предложила да спя на леглото ѝ, но аз отказах — беше ми нервно и само щях да я будя, като се въртя от хълбок на хълбок.

— Няма да ме събудиш — увери ме тя, — ще си взема един секонал. Дивно приспивателно! Взимам го не по-често от четири пъти годишно, но в такива случаи само седма степен по скалата на Рихтер е в състояние да ме разбуди. Ти не искаш ли? Идеално средство против стрес. Трупясваш се още преди да си се наместил в кревата.

Благодарих ѝ, но отказах. Тя се прибра в спалнята, аз се съблякох по гащи и се тръшнах на дивана. Не можах да мигна. Очите ми току се цъкляха към светлините на Куинс отгатък реката. Веднъж-дваж съжалих, че не лапнах един „нервоуталожващ“ секонал; всъщност не можех да си го позволя. В качеството си на алкохолик, който се мъчи да се поддържа в трезво състояние, няхах медицинско право да приемам нито приспивателни, нито транквилизатори, нито психостимулатори на оптимизъм — въобще нищо освен аспирин. Всичко гореизброено нарушава едвам укрепеното равновесие на трезвеността и подкопава решимостта на човек да се отърве от

пиенето. Тия, които се тъпчат с хапчета, обикновено стремглаво се връщат към чашката.

Сигурно съм подремнал, макар че нощта ми се стори безкрайна и безсънна. След безкрайността слънцето изгря и надникна през прозореца, а аз отидох в кухнята да направя кафе. Препекох си една английска кифличка и изпих две чаши кафе.

Надникнах в спалнята. Тя още спеше, свита на кълбо, с лице, заровено във възглавницата. Промъкнах се на пръсти покрай леглото до банята — да си хвърля душ. Тя не се събуди. Избърсах се, върнах се в хола и се облякох. Тъкмо беше станало време да завъртя няколко телефона.

Всъщност не бяха само няколко, ами доста; и понякога се налагаше да правя чудеса от търпение и хитрости, за да открия нужния човек. Най-накрая успях да разбера това, което исках, и отново надникнах в спалнята. Илейн лежеше в същата поза. За момент ме хвана паническо шубе, че е умряла. Типично ирационално въображение: той е влязъл преди няколко дена — реши въображението ми — и е подменил таблетката секонал с цианкалий. А може да се е вмъкнал само преди няколко часа, докато съм спал, да е минал през стената като призрак, после — да я е пронизал с кинжал в сърцето, след което пак така неусетно да се е изнизал като таласъм; докато аз съм сънувал кошмари на дивана...

Всичко това беше пълна глупост, в което се уверих, след като коленичих до леглото и чух равномерно ѝ дишане. Но мислите ми бяха безпристрастен индикатор за собственото ми психосъстояние. Върнах се в хола, взех жълтия указател за служебни телефони и се обадох на още няколко местенца.

Шлосерът ключар дойде към десет. Бях му обяснил точно какво ми трябва и той донесе няколко модела ключалки. Първо потъна с тях в кухнята; после се захвана с хола. Чух, че Илейн се е разшавала, и отидох да я видя. Тя попита:

— Какъв е този шум? За малко да си помисля, че си решил да изпрахосмучеш.

— Бормашина. Слагам ти няколко нови ключалки. Ще ти струва към четири стотака. Чек ли ще ми напишеш?

— С удоволствие ще платя в брой. — Тя отиде до скрина и извади от най-горното чекмедже един плик. Докато броеше

банкнотите, рече: — Четиристотин долара? Това да не са резета за банкови трезори?

— Не, това са полицейски ключалки. Питони им викат.

— Питони? Полицейски ключалки? — Тя вирна вежди. — За какво по-точно служат? Да не влиза полицията или да не излиза?

— По твой избор.

— Ето ти петстотин — каза тя. — Но вземи от човека разписка, ако обичаш.

— Слушам, мадам.

— Не знам защо са му на мойто счетоводителче тия вечни разписки, но и една да липсва, озверява.

Тя влезе в банята, а аз отидох да правя компания на шлосера. Той си свърши работата, платих му, получих разписка и я оставих с рестото на масичката за кафе. Тя се появи по торбести, развлечени панталони и червена риза с къс ръкав, златисти пагони и метални копчета. Показах ѝ как се заключва. На вратата на хола имаше две ключалки, на кухненската — една.

— Според мен той е влязъл оттук навремето преди дванайсет години — казах аз, посочвайки вратичката в кухнята. — Влязъл е през черния вход на сградата и се е качил по задните стълби. Така е успял да избегне среща с портиера. Вярно, ти имаш тук секретна ключалка, но може би тогава си била забравила да я щракнеш. Или пък той е имал ключ от нея.

— Аз никога не използвам вратичката.

— Следователно нямаш представа кога е заключена, кога не?

— Е, да. Тя води към товарния асансьор и шахтата. Най-много веднъж на сто години да изляза оттук да изхвърля боклука, но обикновено го изнасям през предния вход, защото не ми се промъква с пълни кофи в индианска нишка край хладилника. Предпочитам да заобиколя долу.

— Може би още първия път когато е бил тук, се е вмъкнал в кухнята и е освободил секрета. И така занапред е нямал проблеми... Ако ти някой път си излизала с боклука през вратата, би ли обърнала внимание, че секретът не е щракнат?

— Ами... Бих си помислила, че аз съм забравила да го щракна.

— Е, отсега нататък вече няма щрак-отщрак... — Аз ѝ демонстрирах гордо щангата-питон, която барикадираше цялата врата

и се заключваше откъм касата. — Ето ти ключа, но те съветвам да я държиш винаги заключена. Отвън няма начин да се отключи. Помолих човека да не монтира външен патрон. Ти така и така не се прибираш оттук, нали?

— Разбира се, че не.

— Значи, сега си бетон-арме оттук. Е, имаш си ключ за всеки случай, ако ти се наложи да се евакуираш пожарно. Но няма да можеш да заключиш след себе си. Секретната ключалка може да щракнеш отвън, но полицейската — не. Питон-арме.

— Аз дори не знам пазя ли някъде ключ от секретната — успокой ме тя. — Не се тръшкай толкова, изобщо няма да пипам и двете ключалки.

— Това добре... — Върнах се в хола. — Виж сега, на тази врата е сложил два питона. Единият е дубликат на оня в кухнята, отваря се само отвътре, няма външен патрон. По този начин, ако ти си вкъщи, оня няма как да влезе, освен ако не разбие вратата. А като излизаш, заключваш и втория питон. Ето ти ключа, тоя, ръбестия. Няма начин да се отключи с шперц; а за да си извадиш втори такъв ключ, е необходимо специално оборудване. Та гледай да не го загубиш, щото инак нито Мотли, нито даже ти няма да можете да се приберете вкъщи.

— Радвам се за Мотли!

— Шлосерът се постара за парите си — продължих аз. — Сложи метална платка върху патрона, за да не може да бъде изкъртен. Самата ключалка пък е от някаква дълговечна сплав, дето за нея патрони няма открити. С нещо подобно подsigури и секретната ти ключалка. Може би ти се вижда прекалена мярка за някаква излишна свръхсигурност, че още и скъпа... Но след като ти тъй и тъй смяташ да хванеш самолет или яхта към Барбадос — сметнах, че все пак можеш да си го позволиш. А и с Мотли, и без Мотли, все ти трябва свестни ключалки.

— Тъкмо си дойдохме на думата. Е?

— Жив е.

— И свободен, нали? Кога е излязъл?

— Юли. Петнайсети. Това ли те интересува?

— Ох — коя година? — Тя ме погледна с диви очи. — Тази ли? Сега ли? Искаш да кажеш, че след като го осъдиха на една до десет години, той е излежал цели дванайсет?

— Ами не е бил от най-послушните затворници.

— Че може ли да го държат повече години, отколкото му е присъдата? Това не е ли юридическо нарушение?

— Не. А, какви нарушения при такива като Мотли!... Много често се случва да ги пхнат в панделата само за три месеца, а да си излязат чак след четиресет години.

— Боже мили — каза тя, — едва ли Мотли е станал човек в затвора. А?

— И на мен не ми се вярва.

— Пуснали са го през юли, значи е имал предостатъчно време да разбере къде живее Кони и...

— Да, време е имал. За това винаги стига време.

— ... и да изреже статията и да ми я прати. И да се затаи, докато страхът ми се натрупа. Той работи върху страха на хората. Тогава успява.

— И все пак и съвпаденията не са изключени.

— Тоест?

— Ами нали ги преповторихме снощи? Някоя нейна приятелка се сеща, че и ти си ѝ била приятелка, и ти обажда анонимно за случката.

— А защо анонимно?

— Може да не е искала да се забърква.

— А клеймото от Ню Йорк?

И това бях изчислил, докато лежах на дивана и се любувах на светлините на Лонг Айлънд.

— Може би не е имала под ръка адреса ти. Сложила е изрезката в плик и я е пратила на някой познат в Ню Йорк с молба да ти я препрати, щом узнае къде живееш.

— Кофти скалъпена версия, не намираш ли?

Докато се обръщах на дивана призори, хич не я намирах толкова скалъпена. Но сега ми прозвуча особено невероятно.

А след час, когато се прибрах в хотела, съвсем се отрекох от нея. Никой не ме беше търсил по телефона; прибрах си пощата от предишния ден — незначителни писма, сметка по кредитната ми карта. И един плик без обратен адрес, на който се мъдреха името и адресът ми, изписани с големи печатни букви.

Вътре — същата изрезка от същия вестник. И нито дума повече, нито по полетата, нито поне на бележчица. Нещо ме накара отново да я

прочета, дума по дума. Така хората гледат отново тъжните стари филми, като се надяват този път краят да е щастлив.

5.

„Юнайтед Еърлайнс“ имаше рейс от „Ла Гуардия“ в 1:45 за Кливлънд, където пристигаше в 2:59. Пъхнах в куфарчето риза, чорапи и гащи, захлупих ги с една книга, за която все не ми оставаше време, и тръгнах с такси към аерогарата. Бях подранил и имах време да хапна, да прочета „Таймс“ и да звънна на Илейн.

Самолетът кацна на „Кливлънд-Хопкинс Интернешънъл“ без закъснение, бях резервирал един „Форд Темпо“ в „Херц“, където ми дадоха и карта, на която с жълт маркер беше отбелязан пътят към Масилън. Дотам беше малко повече от час.

Докато карах, ми хрумна колко е гот, че шофирането е като плуването — научиш ли го веднъж, никога не го забравяш — защото през последните години почти не бях карал. Доколкото си спомням, от година насам не бях сядал зад волана. Миналия октомври заедно с Джан Кийн наехме една кола и заминахме за Ланкастър, Пенсилвания, сред старите холандски поселища, където ни предстоеше чуден петдневен уикенд: есенна природа, старовремски кръчми и холандска кухня... Започна добре, но тъй като бяхме отишли там главно с цел да се опитаме да разрешим проблемите си, от ваканцията сред природата не се получи нищо. Когато си тръгнахме, вече окончателно се бяхме вкиснали. И двамата разбрахме, че всичко е свършило. В този смисъл пътешествието успя да свърши това, което се очакваше да стане. Макар и не точно което искахме.

Полицейското управление на Масилън се помещава в една модерна сграда в центъра на града на Тремънт авеню. Паркирах „Темпо“-то и помолих дежурния да ме свърже с лейтенант Хавличек. Самият лейтенант се оказа едър мъжага с късо подстригана светлокестенява коса и едро шкембе и як врат. Беше с кафяв костюм и връзка на кафяви и златисти ивици. На едната си ръка носеше халка, а на другата — масонски пръстен.

Покани ме в собствения си кабинет; на бюрото имаше снимки на жената и децата, а по стените висяха най-различни грамоти от

благодарното гражданство. Попита ме как обичам кафето си и лично ми го донесе.

— Тази сутрин, като се обадохте, вече така ме беше завъртяла шайбата, че не знам дали съм вдянал какво ми казвате. Вие сте от Нюйоркската полиция, така ли?

— Някога служих там.

— А сега работите на частно?

— За „Рилайабъл“ — потвърдих аз и му показах картичката. — Но този случай няма нищо общо с тях; всъщност нямам клиент. Тук съм, защото смятам, че убийството на семейство Стърдиван е свързано с едно мое старо разследване.

— Колко старо?

— Дванайсет години.

— От времената, когато още сте били в полицията.

— Точно така. Тогава арестувах един тип, който имаше обичая да насилва жени. Стреля по мене с 25-калибровия си револвер и това всъщност беше основното обвинение срещу него. В крайна сметка го осъдиха за нападение срещу полицаи при утежняващи вината обстоятелства. Съдията му даде по-малко години, отколкото заслужаваше, но той си ги увеличил, докато бил в затвора, така че е на свобода едва от четири месеца.

— Май не е трябвало да излиза, а?

— Един от пазачите в пандиза в Данемора твърди, че със сигурност е убил двама от съкилийниците си и вероятно има пръст в още три-четири убийства.

— Тогава защо се разхожда извън кафеза? — И сам си отговори на въпроса. — Макар че едно е да знаеш, че някой е направил нещо, и съвсем друго — да можеш да го докажеш. А за затворите това важи в още по-голяма степен. — Той поклати глава и отпи от кафето си. — А каква е връзката с Фил Стърдиван и жена му? Те май не са били хора от неговия свят.

— Навремето, още преди да се омъжи, мисис Стърдиван живееше в Ню Йорк. И извади лудия късмет да се нахака на Мотли.

— Мотли го викат, значи...

— Джеймс Лио Мотли. Мисис Стърдиван — тогава още се казваше мис Купърман — даде показания, че Мотли я е изтезавал и

изнудвал. А след като го осъдиха, той се закле пред цялата зала, че ще си разчисти сметките с нея.

— Нещо ми е мижаво... И това значи преди дванайсет години?

— Горедолу.

— И само защото е написала заявление в полицията?

— Една нейна приятелка беше направила същото и получи същата заплаха. А вчера получи това по пощата. — Аз му подадох изрезката. Всъщност това беше копието, което бе пратил на мене, но както и да е, няма значение.

— А, да — каза той, — това е от „Ивнинг Реджистър“.

— Пристигна в плик без обратен адрес и с клеймо от Ню Йорк. В плика нямаше нищо друго.

— Пуснато е в Ню Йорк, значи...

Известно време той размишляваше по въпроса.

— Е, сега вдявам защо сте се охарчили за самолет до тука. Но все още не мога да схвана как мистър Мотли е могъл да свърши цялата работа в Уолнът Хилс. Освен ако не е пращал хипнотични послания по радиото, които Фил Стърдиван да е хващал чрез пломбите си.

— Случаят приключен ли е?

— Напълно. Искате ли да се разходим до местопрестъплението?

— Може ли?

— Колко му е. Тука някъде трябва да има ключ от къщата... Само да го намеря и тръгваме.

Домът на Стърдиван се гушеше в дъното на една сляпа улица в квартал от скъпи къщи, построени върху парцели от по хектар, че и отгоре. Едноетажна постройка със стръмен покрив, облицована с камък и чам. Градината беше оформена с добре поддържани вечнозелени храсти, покрай улицата растяха брези.

Хавличек паркира колата и отключи парадната врата. Коридорът водеше към просторен хол с куполообразен таван от дървени греди като в катедрала. На отсрещната стена имаше камина, зидана от същия камък като на облицовката.

Целият под от стена до стена беше покрит със сив рехав мокет. Тук-там върху него бяха разхвърляни килимчета с източни мотиви.

Едно от тях лежеше точно пред камината. Върху него и върху част от сивия мокет имаше тебеширени очертания на човешко тяло.

— Точно тука го намерихме — обясни Хавличек. — Явно след като ни се е обадил, отишъл право при камината. Ето, над нея висяха пушките. Имал е ловджийска пушка плюс винтовка 22-ри калибър и една рязана от 12-и. Точно с нея се е самоубил. Ние, разбира се, прибрахме и трите пушки. Стоял е точно там, заврял си е цевта в устата и е стрелял. Адска грозотия беше — кървища, раздробени кости, мозък — такива работи... Всичко е изчистено, но сме го снимали, ако искате да видите как изглеждаше обстановката.

— А тук, значи, е паднал. По гръб, нали?

— Да. Пушката си лежеше край него, както е редно. Тук не ви ли смърди на морга? Елате, ще ви покажа къде намерихме останалите.

Децата са били убити в леглата си. Имали са отделни стаи, но във всяка гледката се повтаряше — пропити с кръв чаршафи и тебеширени очертания, третото — съвсем малко... Ножът, с който били заклани жената и децата, бил намерен в банята. Там открили и трупа на Кони Стърдиван. Кръвта по завивките показвала, че и тя е била убита в леглото си, но тебеширеният ѝ силует се мерзелееше на пода до леглото.

— Ще да я е намушкарал в кревата — обясни Хавличек, — а после я е хвърлил на пода. Тя беше по нощница; или е спяла, или си е била легнала.

— А Стърдиван как беше облечен?

— По пижама.

— Имаше ли чехли?

— Май че беше бос... Ще погледнем снимките. Защо?

— Просто си изяснявам картинката. По кой телефон се е обадил?

— Не знам. Из цялата къща има деривати.

— Нямахте ли кървави отпечатъци по някой от тях?

— Не.

— Той нямаше ли кръв по ръцете?

— Стърдиван ли? Целият беше в кръв. Черепът му беше пръснат из целия хол.

— Кръвта само негова ли беше?

— В какъв смисъл? А, искате да кажете, че ако ги е убил, по него трябва да има тяхна кръв, така ли?

— От тях също е изтекло доста. Няма как да не се е омърлял.

— Кръв имаше по умивалника в банята, явно преди самоубийството все пак се е опитвал да се измие. А по него не знам дали е имало от тяхната кръв. А пък не е ясно и дали не са всичките с еднаква кръвна група.

— В наши дни се правят и други тестове.

Той кимна.

— Знам, знам, сравняване на ДНК и други такива. Само че тогава не ни се видя чак толкова наложително екипът по съдебна медицина да се престарава. Но схващам мисълта ви. Ако ги е убил, как е успял да не се омаца с кръвта им? Освен ако не си е измил ръцете после, както, впрочем, сами видяхме в умивалника.

— Но тогава поне по пижамата му няма как да няма чужди петна от кръв. Пък и по ръцете...

— Чужди в смисъл не негови ли? Че защо? А, да, защото колкото и да се миеш, не можеш да ги махнеш всичките. Значи, ако по него няма тяхна кръв, а по мивката има, излиза, че някой друг ги е убил.

Той се замисли, намръщи се и после продължи:

— Ако имахме и най-малкото подозрение, че нещо не е чисто, със сигурност щяхме да разгледаме по-обстойно веществените доказателства. Само че, виж бе, човек, как да се усъмним, след като той самият ни се обажда и си признава всичко! Когато колата пристигна, той вече беше мъртъв. А в такива случаи, когато убиецът си е признал и после се е гръмнал, делото се приключва от само себе си.

— Това ми е известно — казах аз.

— А и днес не успях да видя нищо, което да ме наведе на нов акъл. Нали видя катинара на входа? Ние го сложихме, защото трябваше да изкъртим вратата, когато пристигнахме. Стърдиван беше сложил и веригата — както правят всички, преди да си легнат.

— Убиецът може да се е измъкнал от друг вход.

— Задната врата също беше заключена — с резе от вътрешната страна.

— Могъл е да излезе през прозореца и после да го хлопне. Не е чак толкова трудно. Стърдиван вече е бил мъртъв, когато убиецът ви е звъннал. Вие записвате ли подобни позвънявания?

— Не. Отбелязваме ги, но не правим запис. Защо, как е в Ню Йорк?

— Всички позвънявания на 911 се записват на магнетофон.

— Е, жалко, че не го е направил в Ню Йорк. Там сигурно съдебните ви лекари могат да кажат какво си ял преди три дена на закуска... Какво да се прави, тука сме малко поизостанали.

— Не съм казал такова нещо.

Той се позамисли.

— Да, вярно, не каза такова нещо.

— В кварталните участъци не правят записи. Поне докато бачках в полицията, не правеха. Записват се само обажданията по 911, и то защото дежурните са големи тъпанари и не запомнят какво точно е казано. Виж какво, лейтенанте, не съм дошъл тук да ви се правя на отворен и да ви натяквам, че сте заспали селяндури. Нюйоркските полицаи в никакъв случай нямаше да свършат работата по-добре от вас. Между другото, знаете ли коя е най-съществената разлика между тях и вас? Вие без всякакви задни мисли се заехте да ми помагате. Ако някое от вашите бивши или настоящи ченгета иде в Ню Йорк с подобна молба, всички врати ще му се затръшнат в лицето.

Той си отвори устата чак когато се върнахме в хола.

— Да, това е добра идея да се записват позвъняванията отвън. Пък и няма да струва кой знае колко. А в случая би ни помогнало, ако намерим и друг запис с гласа на Стърдиван за сравнение.

— Имал ли е телефонен секретар? Можем да използваме съобщението оттам.

— Мисля, че не. По нашите места тези джаджи още не са на мода. Е, все ще се намери някакъв запис. Я домашно видео, я нещо такова... Само дето не знам дали ще ни свърши работа.

— Ако разговорът беше записан — казах аз, — щяхме без проблеми да разберем дали е бил Мотли.

— Да, вярно — съгласи се той. — Ако имахме запис и той съвпаднаше с гласа на Мотли — ето ти го твоя човек на въжето!

— Не и при сегашния губернатор.

— Ох, вярно, че вашият човек все слага вето на законопроектите за смъртното наказание. Но така или иначе, гепваш копелето за ташаците. — Той поклати глава: — По този повод ти навярно се досещаш, че и отпечатъци не сме взимали.

— Не се е налагало. Случаят е бил повече от ясен.

— Абе случвало се е и при много по-леки случаи да си направим съвсем рутинно разследване, но този път... Язык.

— Имам чувството, че Мотли не е оставил отпечатъци.

— Все пак нямаше да попречи. Аз и сега мога да доведа момчетата от лабораторията, но оттогава през тук са минали поне сто души, тъй че няма смисъл. А и това би означавало, че наново отварям делото, а ти така и не си ми дал достатъчно основания за това. — Той пъкна палците си под колана и ме погледна. — Ти сериозно ли мислиш, че именно той го е направил?

— Да.

— А имаш ли някакви други улики освен изрезката и клеймото от Ню Йорк? Вярно, че навеждат на лоши мисли, но все пак не са доказателства...

Замислих се по този въпрос, докато излизахме навън. Хавличек затвори вратата и заключи катинара. Захладняваше; сенките от брезите бяха станали по-дълги. Аз го запитах кога е станало убийството. Сряда вечерта, отговори ми той.

— Значи преди седмица.

— Да, след няколко часа ще стане точно толкова. Беше към полунощ, когато се получи обаждането. Мога дори да ти кажа в колко точно, отбелязано е, нали ти казах.

— Замислих се за датата — казах аз. — На изрезката дата нямаше, но сигурно сензацията е излязла в четвъртък вечерта.

— Точно така. Следващите няколко дни пак писаха за това, но само сантименти. Нямаше какво друго да се пише. Хората бяха много учудени, той не даваше вид на душевно разстроен човек и следващите репортажи бяха просто ах и ох от съседи и приятели.

— А патологоанатомът какво установи?

— Аутопсията я прави шефът на патологичното отделение в тукашната болница. Предполагам, че само е огледал труповете и е потвърдил, че раните съвпадат с версията на оперативното следствие. Защо?

— Труповете все още ли са налице?

— Сигурно. То и няма на кого да ги дадем де... Защо, да нямаш нещо на ум?

— Чудех се дали докторът е проверил за сперма.

— Боже мили, мислиш, че я е изнасилил ли?

— Възможно е.

— Нямахте следи от борба.

— Той е много силен, а тя може от ужас и да не се е опитвала да се бори. Нали искаше да ти намеря и други улики? Е — ако има следи от сперма и ако лабораторията установи, че не е на Стърдиван...

— Да, това вече е сериозна улика. Ако извадиш късмет, като нищо пробата ще съвпадне със спермата на твоя Мотли. Знаеш ли, това пък съвсем не би ми хрумнало, да наредя да ѝ бъркат по дупките...

— Ако трупове са още при вас...

— Веднага ще го извикам да вземе проби. Тя сто на сто не е сядала на биде от миналата сряда насам...

— И аз така мисля...

— ... тъй че да опитаме. Дано докторът не си е отишъл вкъщи да вечеря. Боже, с тая неговата работа, какъв ли апетит му се отваря! То и нашата е една... Макар че аз се справям, а, как мислиш? — Той се потупа по корема и жално се усмихна: — Хайде, може пък да имаме късмет.

Патологът си беше тръгнал.

— Ще дойде утре в осем — съобщи Хавличек. — Ти нали ще преспиш тук, Мат?

Вече бяхме Мат и Том. Казах, че полетът ми е чак утре късно следобед.

— Най-добре е да идеш в хотел „Грейт Уестърн“ — каза ми той. — Намира се на изток от града, по „Линкълн Уей“. Ако обичаш италианска кухня, можеш да отскочиш до „Падула“, на две крачки е, а и в самия мотел имат свестен ресторант. А най-добре да звънна на жената и да ѝ кажа да сложи още една чиния.

— Много ме трогваш — рекох аз, — но ще ти откажа. Снощи съм спал само два часа и като нищо ще го откъртя на масата. Но утре ще те заведа да обядваме някъде.

— Това е друг въпрос — кой кого ще заведе, но идеята не е лоша. Утре значи ще се видим и ще идем при доктора. Осем часът добре ли е?

— Идеално — казах аз.

Взех си колата и тръгнах към мотела. Дадох ми стая на втория етаж. Хвърлих си един душ, после гледах новините по Си Ен Ен. В мотела имаше кабелна телевизия с трийсет канала. След новините развъртях копчето и попаднах на боксов мач. Двама латиноамериканци, средна категория, се трепеха не много убедително. Гледах към екрана, докато осъзнах, че вече изобщо не следя борбата. Слязох в ресторанта, поръчах си телешка пържола с картофи, пих кафе и се прибрах в стаята си.

Обадих се на Илейн. Включи се секретарят ѝ; след като си казах името, Илейн вдигна слушалката. Била добре, седяла си зад барикадите и чакала. Засега нямало злодейски обаждания, нито пък вампирски писъмца. Разказах ѝ какво съм свършил досега и ѝ съобщих, че на сутринта ще говоря с патолога да провери за сперма.

— Кажи му да провери и в двете интимни местенца — напомни ми тя.

Поговорихме си още малко. Тя имаше бодър глас, казах ѝ, че ще звънна веднага, щом се върна в Ню Йорк, после затворих и прещраках всичките трийсет канала, но нищо не ме грабна... Угасих гадния сандък.

Извадих книгата от куфара. Беше „Размисли“ на Марк Аврелий. Джим Фейбър, моят отговорник в Анонимните алкохолици, ми я препоръча, като ми изцитира няколко сентенции. Сториха ми се интересни и един ден отскочих до „Странд“ и за няколко долара на старо си купих едно издание на „Модърн Лайбръри“. Но четенето вървеше тегаво. Много от мислите ми харесваха, но нерядко просто не успявах да хвана нишката на аргументите му. А пък когато попадах на изречение, което ме дрънваше по душевните струни, се налагаше да оставя книгата настрана, за да го обмисля. Това всеки път ми струваше поне два̀сет минути.

Този път, след като бях прочел две страници, попаднах на следния пасаж: „Винаги се случва това, което трябва да се случи. Това е самата истина, стига човек да се вгледа по-внимателно“.

Затворих книгата и я оставих на шкафчето. Опитах се да си представя събитията в дома на Стърдиван. Не знаех в какъв ред ги е убивал, но реших, че първо е обезвредил Стърдиван, защото би бил най-опасен за него.

Но, от друга страна, гърмежът от пушката е щял да разбуди останалите в къщата. Така че може би първо се е промъкнал в детските стаи и е убил двете момченца и момиченцето.

А после и Кони? Не, нея я е оставил за десерт. Измил се е в банята до спалнята. После я е обездвижил по някакъв начин, вкарал е съпруга ѝ в хола, заплашвайки го с пистолет или нож, след което го е застрелял с пушката и се е върнал да довърши Кони. И междуременно я е изнасилил? Е, това ще стане ясно утре, стига спермата да е още откриваема.

После е звъннал в полицията, зачистил е къщата от евентуални отпечатъци и накрая бързо и безшумно е изскочил през прозореца и се е изпарил. Мъртви са пет души, трима от които — деца. Изтребено е едно цяло семейство само защото преди дванайсет години една жена написва заявление в полицията срещу един изверг, който я е насиллил.

Замислих се за Кони, животът на проститутките невинаги е мръсен и гаден. Те двете с Илейн работеха на ниво — апартаменти в Ийст Сайд, отбрана клиентела... Но при все това Кони се бе опитала да започне един несравнимо по-добър живот в дома на Уолнът Хилс.

И изведнъж животът ѝ приключи. Боже господи, и то как приключи!

„Винаги се случва това, което трябва да се случи.“ Няма да е зле някой ден да се убедя, че това е истина. Може би сега просто не се вглеждам достатъчно внимателно.

Събудиха ме по телефона, след което отидох на закуска и потеглих заедно с багажа. Точно в осем казах името си на дежурния полицай. Той имаше нареждания да ме прати в кабинета на Хавличек веднага щом пристигна.

Хавличек този път беше със сив костюм и връзка на червени и тъмносини райета. Стана от бюрото си, подаде ми ръка и ми предложи кафе. Казах, че съм пил.

— Ами тогава да тръгваме при доктор Уолмът — предложи той.

В Масилън сигурно има и стари сгради, но по време на краткия си престой там успях да видя само неща, построени през последните десет години. Болницата беше съвсем нова, боядисана в свежи пастелни цветове и с ослепително чист под. Патологичното отделение

се помещаваше в мазето. Качихме се на безшумния асансьор и прекосихме просторното фоайе. Хавличек знаеше пътя, аз се влачех подире му.

Не знам защо, но очаквах доктор Уолмът да е някакво заядливо старче, отдавна готово за пенсия. Вместо това той се оказа трийсет и пет годишен мъж с гъста сламена коса, вдлъбната брадичка и отворено, момчешко лице, като рисувано от Рокуел. Хавличек ни запозна, ние се здрависахме. Последваха няколко минути солени подмятания, каквито обикновено си разменят ченгетата и патолозите. Когато Хавличек го запита дали е открил следи от сперма или нещо друго, което да показва, че е имало сношение, по трупа на Кони Стърдиван, той страшно се изненада, без да го крие.

— Мама му стара — възкликна той, — аз откъде да знам, че е трябвало да търся такива неща!

— Има вероятност случаят да се окаже по-заплетен, отколкото изглежда на пръв поглед — осведомих го аз. — Трупове под ръка ли са ви?

— Разбира се.

— Бихте ли могли да проверите?

— Няма проблеми. Тя едва ли се кани да излиза някъде.

Той вече беше тръгнал към вратата, когато аз се сетих за разговора си с Илейн.

— Проверете и в ануса — казах му аз.

Той спря на място, но не се обърна, така че не успях да видя изражението на лицето му. После пак закрочи.

— Готово — само това рече.

Том Хавличек и аз седнахме да го изчакаме. На бюрото на Уолмът имаше прозрачен куб с няколко снимки на семейството му. Това подтикна Том да ми разкаже колко готина жена имал Харви Уолмът. Тя наистина беше хубава, доколкото можех да съдя по снимката. Той ме запита дали съм женен.

— Вече не съм — отговорих аз. — Бракът не беше от сполучливите.

— О, извинявай.

— Разделихме се преди много години. Тя се ожени наново, момчетата са вече големи. Единият още учи, а другият е в казармата.

— Често ли ги виждаш?

— Не толкова, колкото би ми се искало.

Тук разговорът секна. Известно време седяхме безмълвно, след което Том заразкава за своите деца — момче и момиче, и двете в гимназията. От семейството разговорът се прехвърли на работата в полицията, а стари ченгета като нас имат какво да си разправят. По едно време влезе Уолмът. Беше се облещил. Съобщи ни, че е открил следи от сперма в ануса на мисис Стърдиван.

— Като по поръчка — каза Хавличек.

Уолмът не беше очаквал да открие подобно нещо.

— Нямахме никакви следи от борба, съвсем никакви. Нито части от кожа под ноктите ѝ, нито синини по ръцете, нищо.

Хавличек попита може ли да се установи дали спермата е на Стърдиван, или не е.

— Би могло — колебливо отговори Уолмът. — Макар че не съм сигурен, минало е доста време... Тук във всеки случай няма да стане. Трябва да се пратят проби в „Буут Мемориал“ в Кливланд. Там техниката е по-добра от нашата.

— Любопитен съм да видя резултатите.

— Аз също — съгласи се Уолмът.

Аз попитах дали е открил нещо друго интересно по Кони. Той заяви, че трупът бил в цветущо здраве. Като чуя такова нещо за труп, винаги се шашвам. Попитах не е ли открил синини от контузии, особено около ребрата и от вътрешната страна на бедрото.

Хавличек ме прекъсна:

— Чакай, Мат, нещо не зацепвам. Какво общо имат тези контузии?

— Мотли е много силен в ръцете. Има обичай да притиска една точка отстрани на ребрата, дето най-боли.

Уолмът каза, че не е забелязал нищо такова; но ако смъртта настъпи веднага, след като жертвата е била контузена, синини могат и да не се появят.

— Ако искате, елате да проверите — предложи любезно той.

Абе не исках много, но все пак тръгнах след него по коридора. Влязохме в една стая, студена като фризер в касапница. Миризмата също беше подобна. Той ме заведе до една маса, върху която лежеше тяло, покрито с прозрачна мушама. Уолмът дръпна мушамата.

Да, Кони си беше. Не знам дали щях да я позная приживе, камо ли мъртва, но сега, като знаех, че това трябва да е тя, веднага си спомних момичето, с което се запознахме преди дванайсет години. Стана ми лошо. Не че ми се повръщаше, просто във вътрешностите ми се събра на топка дълбока, разяждаща мъка.

Въпреки че трябваше да проверя дали има синини, не можех да се принудя даже да я погледна в жертвената ѝ голота, камо ли да я оскверня с пръсти. Уолмът, слава богу, не страдаше от подобни угризения — такъв си му беше занаятът. Без много-много да се церемони, той повдигна едната ѝ гърда и заопипва ребрата ѝ. Не след дълго пръстите му усетиха нещо.

— Ето тук — каза той. — Виждате ли?

Не видях нищо. Той хвана пръстите ми и ги постави върху мястото. Кони беше леденостудена, плътта ѝ — без никакъв тургор. Сега усетих — на едно място кожата беше още по-вяла; синина липсваше, но пръстът ми леко хлътна...

— И от вътрешната страна на бедрото, нали тъй казахте? Я да видим... Хммм. Напипвам нещо. За пръв път чувам, че тази точка е особено болезнена. Не разбирам много от тия работи. Но мястото определено е контузиено. Искате ли да видите?

Поклатих глава. Беше ми гадно да гледам разтворените ѝ бедра, камо ли да я пипам. Не исках повече нищо да гледам, не исках повече да стоя в тази стая. Хавличек явно изпитваше същите чувства. Уолмът разбра това и ни поведе обратно към кабинета си.

Там той ни каза:

— Аз, въъ, проверих и децата за сперма.

— О, боже — каза Хавличек.

— Но не открих нищо — забързано продължи Уолмът. — Мисля все пак, че трябваше да проверя де.

— Правилно.

— Нали видяхте прободните рани?

— Човек трябва да е сляп, за да не ги види.

— Аха. — Той се поколеба за момент, после продължи: — Всичките са нанесени отпред. Общо три, между ребрата и в сърцето. И един удар е бил достатъчен, за да я довърши.

— Е?

— И какво? Значи той я изнасилва, след което си прави труда да я претърколи обратно по гръб, и чак тогава да я намушка?

— Така излиза.

— Как я открихте? По гръб ли беше?

Хавличек се намръщи и се замисли.

— По гръб, да, беше се свлякла на пода до леглото. По нощница, покриваше я до коленете. Промушена е през нощницата. Тая сперма може да е от много по-отдавна... Отпреди...

— Няма как да разберем това.

— А може да е от по-късно — подхвърлих аз. Те ме загледаха втренчено. — Какво ще кажете за това: тя лежи по гръб, той я намушква, после я претърколва, вдига ѝ нощницата, придърпва я към ръба на леглото да му е по-сгодна и я изнасилва отзад. След което ѝ оправя нощницата, обръща я отново по гръб, през което време тя се свлича от кревата. Той отива в банята да се измие и да изплакне ножа. Това обяснява защо няма следи от борба. Човек не е много борчески настроен, ако е вече мъртъв.

— Така е — съгласи се Уолмът. — А и не настоява за любовни игри преди чукането. Понеже аз нищо не знам за този човек, вие можете ли да потвърдите, че всичко това съвпада със сведенията, които имате за него? Защото поне с веществените улики съвпада.

Сетих се за това, което беше казал на Илейн. Че мъртвите момичета са не по-лоши от живите. Стига само да ги оправяш, преди да са се вмирисали.

— Да, съвпада — казах аз.

— В такъв случай той трябва да е някакво чудовище.

— Боже мили — рече Том Хавличек, — ти да не би да мислиш, че тия деца ги е убил свети Франциск Асизки?

6.

— Джеймс Лио Мотли... — произнесе замислено Хавличек. — Разкажи ми за него.

— Нали ти казах за предишните му престъпления и за какво го пратихме в пандиза. Какво още те интересува?

— На колко е години?

— Четиресет или четиресет и една. Когато го арестувах, беше на 28.

— Имаш ли негова снимка?

Поклатих глава.

— Може би ще мога да изровя някоя, но тя ще е отпреди дванайсет години. — Описах му Мотли, какъвто си го спомнях — ръста, фигурата, лицето, прическата. — Но може би вече не изглежда така. Лицето му сигурно не е много изменено — чертите са извънредно впечатляващи; но може в кафеза да е надебелял или отслабнал, или пък да има нова прическа. Най-сетне може и да е оплешивял. Дванайсет години са това.

— В някои затвори се правят снимки на затворниците, преди да ги пуснат.

— Не знам дали в Данемора е така. Ще трябва да проверя.

— Там ли е бил? В Данемора?

— Оттам е излязъл. Първите няколко години е лежал в Атика.

— Там май имаше някакъв бунт навремето? Но трябва да е било преди повече от дванайсет години. Как бързо си текат годинките, а?

Обядвахме в италианския ресторант, който Том ми беше препоръчал предишната вечер. Храната си я биваше, но обстановката беше пресилена италианска, като от някоя серия на „Кръстника“. Сервитьорката ни предложи вино или коктейл, но Том отказа.

— Аз не съм много по тая част — рече ми той, — но ти не се притеснявай.

Аз казах, че за мен е още рано да почвам. Той се извини, че ме е оставил сам след посещението ни при Уолмът.

— Дано си си намерил някакво развлечение.

Успокоих го, че тъкмо съм имал време да си прочета вестника и да се разходя из града.

— Трябва да ти кажа, че при нас в Кантон се провежда част от шампионата по футбол за професионалисти, имаме си тържествено откритие...

И оттук разговорът се отплесна на тема футбол — чак до кейка с извара и кафето. Масилън приличал на Канзас по време на Гражданската война, ми каза Том. Когато ставало дума за „Браунс“ и „Бенгалс“, брат срещу брата се вдигал. А тази година и двата отбора били заякнали. Пък ако Козар продължи да бъде във форма, няма начин и двата тима да не се класират в шампионата. Кое то е върхът на купона за града. Е, за суперкупата няма как да се бият, нали са в една и съща асоциация, но в шампионата на самата асоциация няма как да не се срещнат. Голямо шоу ще падне, а?

— При нас пък беше умряла работа — оплаках му се аз. — Най-голямата ни надежда бяха „Метс“ и „Янкис“, а „Метс“ взеха, че изгубиха по време на шампионата, „Янкис“ пък изобщо не се класираха.

— Ех, никакво време не ми остава за бейзбол — въздъхна той. — Виж, за футбол... Почти всяка неделя съм свободен, почти всеки понеделник гледам вечерните мачове.

Едва след кафето темата се върна на старите си релси.

— Питам те дали имаш негова снимка... — започна Том. — Виж, засега поне нямам законни основания да отворя делото. Ще трябва да изчакаме и резултатите от Кливланд. Ако те със сигурност докажат, че спермата не е от Стърдиван, това може би ще задвижи нещата. Но засега разполагаме само с една изрезка от вестник, пусната в Ню Йорк. Кое то хич няма да трогне шефа ми.

— Това ми е ясно.

— Да допуснем, че теорията ти е вярна и убиецът наистина е твоят човек. Значи така, престъплението е извършено точно преди седмица. В такъв случай той сигурно е пристигнал в Масилън поне два-три дена преди това, може би даже и седмица. Теоретически е възможно да е извършил убийството веднага щом е пристигнал, но вероятно е да е изчакал известно време, докато обмисли ситуацията.

— Напълно съм съгласен с тебе. Той обича да планира нещата. Имал е дванайсет години на разположение, за да узрее планът му; няколко дена повече за него са нищо.

— Заминал си е оттук чак след като е излязъл вечерният вестник, следователно е бил още тук в четвъртък следобед. В центъра на града има едно място, където вестникът се продава към четири, но навсякъде другаде го разпространяват едва към пет-шест. Значи е бил още тук дотогава. А може би е останал и за през нощта. Клеймото откога беше?

— От събота.

— Значи четвъртък вечерта в Масилън той изрязва страницата, а в събота я пуска по пощата в Ню Йорк. Кога е пристигнало писмото? В понеделник ли?

— Във вторник.

— Е, нищо по-нормално. Случва се по за седмица да се бавят. Знаеш ли по какво си приличат пощите и кошерите? И на двете места има по сто хиляди търтеи, които им се водят на щат. Ха-ха! Вдяна ли? Та питам те за клеймото, защото ако е пуснал плика в петък, това означава, че оттук ще трябва да е хванал самолет за Ню Йорк. И пак не е съвсем сигурно, защото, ако се понапъне, може да стигне за десет часа с кола. Случайно да знаеш дали има кола?

Поклатих глава.

— Не знам даже къде живее и с какво се занимава.

— Защото си мислех дали не можем да проверим на летището за името му. Според теб той дали би използвал истинското си име?

— Не. Според мен той би платил с чек и би казал фалшиво име.

— А може да е свил нечия кредитна карта... Тук сигурно е отседнал в хотел или мотел, но едва ли се е регистрирал като Джеймс Лио Мотли. Ако му имахме снимката, все някой би могъл да го познае.

— Ще се постарая да намеря някоя.

— Ако е пътувал със самолет, ще трябва да е взел кола под наем за Масилън. От Кливланд дотук се стига с автобус, но в града без кола е невъзможно. А за да си вземеш, ти трябва шофьорска книжка и кредитна карта.

— Може и да е откраднал кола.

— Може. Сума неща се събраха за проверяване. А най-лошото е, че те практически нищо не доказват. Пък и не знам дали ще съумея да накарам участъка да се юрне да проверява. Виж, ако резултатите от

„Буут Мемориал“ са положителни, тогава може да стане нещо. Но иначе не ти обещавам.

— Това ми е ясно.

— Когато времето ти е кът — рече той — и когато си имал страхотния шанс да приключиш някой случай едва половин час, след като си го започнал, хич няма да ти се ще да го отваряш наново.

След това той ми даде точни указания как да стигна до „Хол ъв Фейм“ в Кантон. Изслушах го, без да се старая да запомням. Не се съмнявах, че шоуто е страхотно, но нещо не бях в настроение да гледам старото яке на Бронко Нагурски и кожения шлем на Сид Лъкман. Освен това трябваше да върна колата на „Херц“, ако не исках да ми я таксуват за още един ден.

Остана ми съвсем малко време до полета. Оказа се, че били продадени билети в повече и пътниците бяха учтиво поканени да изчакат някой от по-късните полети. Възмездие то беше безплатен полет до което и да е летище в Съединените щати, стига да е на континента. На мен не ми се летеше никъде; доброволци обаче се намериха, и то за нула време.

Закопчах си колана, отворих книгата и прочетох един абзац от Марк Аврелий, след което тутакси заспах. Размърдах се чак когато самолетът наближи летище „Ла Гуардия“.

Момичето до мене — с кръгли бебешки очила и войнишки потник — посочи книгата ми и заяви, че това явно е някакъв нов метод за трансцендентална медитация. Има нещо такова, съгласих се аз.

— Сигурно действа безотказно — каза тя със завист в гласа. — Все едно че бяхте в нирвана.

Взех рейс, после се качих на метрото и тръгнах към Манхатън. Задръстването беше в разгара си и аз реших, че така ще стигна по-бързо, отколкото с такси, да не говорим, че ще си спестя двайсет долара. Когато стигнах в хотела, първо проверих пощата, но не открих нищо интересно. Качих се, хвърлих си един душ и се обадох на Илейн да я осведомя за това, което бях научил. Разговорът беше кратък, после слязох долу да хапна нещо и тръгнах към „Св. Павел“ на събрание.

Говореше един от редовните посетители. Беше спрял да пие преди сума ти години, но сега разправяше не сърцераздирателната си стара история, а това, което му се случвало напоследък. Имал неприятности в работата, синът му се забъркал в някаква история с алкохол и наркотици. В крайна сметка изводът му беше, че трябва да проявяваме повече търпимост, и събранието продължи на тая вълна. Аз се сетих за мъдрата сентенция на Марк Аврелий, че става това, което трябва да стане. Реших по някое време да стана и да цитирам тази мисъл, след което да свържа със случилото се в живописния Масилън, Охайо, но събранието приключи, преди да ми дойде редът.

На сутринта се обадох в „Рилайабъл“ да им съобщя, че няма да мога да се появя. И вчера им бях казал същото. Човекът, с когото говорех, ме помоли да изчакам, след което ме свърза с прекия ми работодател.

— Вчера изникна една работа за тебе — информира ме той, — днес също. Утре поне ще можеш ли да дойдеш?

— Не съм сигурен. Мисля, че няма да мога.

— Няма да можеш, значи. Какво става, да не си се хванал с някое разследване?

— Не, имам лични проблеми.

— Лични проблеми, значи. Понеделник поне ще можеш ли? — Аз тъкмо се зачудих какво да кажа, когато той ме изпревари: — Виж какво, за тая работа има кандидати колкото щещ.

— Това ми е известно.

— Вярно, че не си на щат, но все пак аз трябва да мога да разчитам, че ще идваш да си вършиш работата, винаги когато те повикам.

— Разбирам те напълно — казах аз. — Боя се обаче, че известно време няма да можеш да разчиташ да съм винаги на линия.

— Известно време, значи. И колко точно ще е това известно време?

— Не знам. Зависи как ще потръгнат нещата.

Настъпи дълго мълчание, след което в слушалката се разнесе силен смях.

— Ама ти май си се върнал пак към чашката, а? Боже, боже, що не ми каза веднага бе, човек? Хайде, като се пооправиш, ми звънни, ще ти намеря пак нещо.

В мен изригна внезапен и бурен гняв. Успях да го задържа, докато той затвори, след което с всичка сила треснах слушалката и си тръгнах с широки крачки. Кръвта ми кипеше. Бях направо побеснял. Този тъпанар ме беше обвинил толкова несправедливо, че нищо на света не беше в състояние да успокои гнева ми. Веднага се сетих за поне десет неща, които да му хвърля в лицето. Първо ще ида там и ще запратя всички маси и столове през прозореца. После ще му кажа да ми изчисли надниците в монети по двайсет цента и да си ги навре ясно къде. После...

Всъщност се обадох на Джим Фейбър в службата. Той ме изслуша и се разсмя.

— Виж какво — рече той разсъдително, — ако не беше алкохолик, всичко това щеше да ти е през оная работа.

— Той няма никакво право да ме мисли за пияница.

— Това, какво мисли, си е негова лична работа.

— Ти какво, искаш да ми кажеш, че нямам право да се ядосвам, така ли?

— Искам да ти кажа, че не можеш да си го позволиш. Пийва ли ти се?

— Нямам намерение да пийвам.

— Това го знам, но сега ти се пие повече, отколкото преди разговора с онова копеле, нали тъй? Нали това ти се искаше да направиш одева, още преди да ми се обадиш?

Аз се замислих.

— Може би да.

— Но вместо това набра номера ми и сега вече ти е по-леко.

Поговорихме си още малко, така щото, когато затворих, от яда ми не беше останало нищо. Всъщност на кого се бях ядосал? Дали на оня от „Рилайабъл“, който на всичкото отгоре обеща пак да ми намери работа, след като ми мине запойният период? Едва ли. На Мотли, реших аз. Ядосан съм на Мотли, че започна цялата тая история.

Или пък може би на себе си. Защото съм безсилен да направя каквото и да било, за да го спра.

Майната му. Взех телефона и се обадох на тоя-оня, след което тръгнах към „Мидтаун Норт“ да се видя с Джо Дъркин.

Интересно, но докато работех в полицията, така и не бях се засичал с Джо, макар че той също беше на служба там. Запознахме се преди три-четири години и оттогава сме много добри приятели. От време на време си правим дребни услуги. Той ми бута по някой клиент, аз пък му бутам по някое сведение.

Когато се запознахме, той имаше навика да брои колко месеца му остават до края на двайсетте години служба. Едвам издържал, нямал търпение да се махне от тоя лайнен град и от тая лайнена служба. И сега така говори, само дето е прехвърлил двайсетте години, и сега брои месеците на оставащите пет.

Годините са си казали думата: шкембето му е понаедряло, гладката му тъмна коса е пооредяла, бузите му са виолетови от многото спукани капиляри — резултат от яко пиене. По едно време беше спрял да пуши, но сега пак ги беше започнал. Пепелникът му беше фрашкан с фасове, в устата му димеше цигара. Загаси я преди още да преполовя историята, а към края й запали нова.

Когато свърших, той наклони стола си назад и направи от дима три кръгчета. В стаята хич нямаше приток на въздух, така че кръгчетата литнаха към тавана, без да си развалят формата.

— Ега ти историята — каза той.

— Нали?

— Тоя от Охайо ми се вижда свестен пич. Как му беше името, Хавличек ли? В „Селтикс“ май играе един със същото име.

— Аха.

— И той май се казва Том, ако се не лъжа.

— Не, май че Джон се казва.

— Мислиш ли? Бе не знам, може и да си прав. Да не е нещо роднина на твоя приятел?

— Хабер си нямам.

— Вярно, тебе са те занимавали други неща. И какво искаш да направиш, Мат?

— Искам да върна онова копеле пак на топло, където си му е мястото.

— Е, не че той не се е постарал да си остане вечно там. Такива като него обикновено изгниват зад решетките докрай. Мислиш ли, че ченгетата от Масилън биха могли да го обвинят за онези убийства?

— Не знам. Той е изкарал страхотен късмет с това, че случаят е бил приключен почти веднага.

— Абе и ние май така щяхме да направим.

— Не е толкова ясно. Като начало щяхме да сме записали позвъняването му, което дава шанс да се идентифицира гласът. Освен това щяхме да направим по-щателни изследвания на труповете.

— И пак не е задължително да откриеш сперма в задника ѝ, освен ако не я търсиш де.

Аз свих рамене.

— Все едно. Мама му стара, поне щяхме да установим дали по мъжа е имало и друга кръв освен неговата си.

— Е, да, тука си прав. Ама и ние много често осираме работата. Мат, ти не си бачкал от години и си позабравил.

— Може би.

Той се наведе да загаси цигарата си.

— След всяко отказване пропушвам още по-яко — каза той. — Излиза, че отказването е вредно за моето здраве. И ако се окаже, че спермата не е на мъжа ѝ, според тебе ще отворят ли делото?

— Нямам понятие.

— Щото няма никакво основание да обвинят Мотли. Как ще докажеш, че е бил в Охайо? А къде е той сега, имаш ли представа?

Поклатих глава.

— Проверих в Отдела за регистрация на колите. Няма нито кола, нито книжка.

— И те ти го казаха?

— Сигурно са решили, че съм някое официално лице.

Той ме погледна.

— Ти да не си се представил за полицай?

— Не съм им казал такова нещо.

— Виж какво, мой човек, в кодекса пише, че е подсъдно да се представяш за пазител на реда.

— Да, ама като е с измамни цели.

— И когато искаш да накараш хората да направят нещо за тебе, което иначе не биха направили. Свиркай си бе, ташак си правя. Значи няма ни книжка, ни кола. А къде живее?

— Не знам.

— Не е пуснат условно, значи е имал и отговорник, на когото да се обажда... Кой е последният му известен адрес?

— Един хотел към последните номера на Бродуей, но това е било преди дванайсет години.

— Едва ли му пазят стаята.

— Звъннах там за всеки случай — казах аз.

— И откри, че не са го регистрирали.

— Поне не със собственото му име.

— Ето ти още мъчнотии. Той сигурно си има цял куп фалшиви документи. За тия дванайсет години в пандиза ще да се е запознал с доста документалисти, хе-хе. Кога са го пуснали, казваш? Средата на юли ли? Оттогава да си е набавил всичко — от „Американ Експрес“ до швейцарски паспорт!

— Сигурно.

— Убеден ли си, че е в Ню Йорк?

— Би трябвало да е.

— И смяташ, че ще се опита да докопа и другото маце? Как й беше името?

— Илейн Мардел.

— След което ще те погне и тебе. — Той се замисли. — Ако имахме официално поискване от Масилън, можеше да пуснем няколко ченгета да го търсят. Но само ако ония решат да отворят делото и издадат разрешително за арест.

— Хавличек сигурно няма да има нищо против — рекох аз, — но за съжаление не зависи само от него.

— Нямам е нищо против, докато сте плюскали макарони и сте си приказвали за футбол. Обаче ти си вече на петстотин мили разстояние, а на гъза му се пекат още сума ти работи. С най-голям кеф ще му тегли една майна на Мотли. Кой обича да отваря затворени дела?

— Така е...

Той взе една цигара от пакета, потупа я по нокътя си, после я пъкна обратно.

— А снимка? Направили ли са му снимка в Данемора?

— Преди осем години, когато е влязъл.

— Искаш да кажеш, преди дванайсет.

— Преди осем. Първо е бил в Атика.

— А, вярно.

— И това е единствената му снимка отпреди осем години. Помолих ги да ми пратят копие, но пичът, с когото разговарях, нещо не беше много навит. Не бил сигурен дали това не противоречало на правилата.

— Това е, щото е решил, че не си полицай.

— Аха.

— Аз бих могъл да звънна, ако искаш, но не знам дали ще помогне. Не че ще ми откажат, но ще проточат работата колкото си искат. Но пък снимката ще ти трябва чак след като твоят приятел в Охайо реши да поднови делото, което ще стане, едва след като се получат резултатите от лабораторията в Кливланд.

— А и тогава не е ясно дали ще стане.

— А и тогава не е ясно дали ще стане, но дотогава със сигурност ще имаш снимката от Данемора. Освен ако не се заинатят, разбира се.

— Не ми се чака толкова дълго.

— Защо?

— Защото искам да започна да го търся.

— Значи за това ти трябва снимка...

— Може и рисунка — добавих аз многозначително.

Той ме погледна.

— Хитро — рече ми той. — Имаш предвид някой от нашите художници ли?

— Сигурно ти се намира някой и друг познат, който да не отказва допълнителна работа.

— Особено ако не трябва да плаща данъци?

— Именно.

— Бих могъл да потърся. И ти мислиш, че ще успееш да му опишеш човек, когото не си виждал цели дванайсет години?

— Това лице не се забравя.

— Айде бе.

— Освен това след ареста вестниците публикуваха една негова снимка.

— Само дето ти отдавна си изхвърлил вестника.

— Да, обаче бих могъл да го видя на микрофилм в библиотеката. За да си поопресня паметта.

— След което ще идеш при художника.

— Точно тъй.

— Той може да се е изменил през всичките тези години, но пък поне ще го имаш такъв, какъвто е бил някога...

— Художникът ще го посъстари малко, те ги умеят тия работи.

— Големи факири са, вярно. А защо не вземеш и оная, как ѝ беше името...

— Илейн.

— Илейн, да.

— Вярно, не бях се сетил. Добра идея.

— Нали знаеш, пълен съм с идеи като прясно лайно с витамини. Това ми е търговската марка. Сецям се веднага за трима души, които биха могли да ти свършат работа, но първо ще звънна на она... дано го намеря... Нали няма да се разстроиш много, ако това ти излезе стотарка?

— Изобщо. Ако трябва, и повече ще дам.

— Сто са достатъчно. — Той вдигна слушалката. — Човекът, когото имам предвид, е страхотен. И, което е по-важното, това ще му хареса.

7.

Рей Галиндес приличаше по-скоро на ченге, отколкото на художник. Среден на ръст, набит, с гъсти вежди и кафяви като на кокер шпаньол очи. Отначало реших, че е към четирийсетте, но тъй като това явно се дължеше на леко наднорменото му тегло и на забавените му и донякъде тържествени маниери, смъкнах тази оценка с около десет години.

Бяхме се уговорили да се видим у Илейн към седем и половина. Аз пристигнах по-рано. Илейн свари кафе, аз изпих една чаша. Галиндес отказа. Илейн му предложи бира, на което той отговори:

— Може би после, мадам. Ще ви помоля само за чаша вода, ако може.

Обръщаше се към нас със „сър“ и „мадам“. Аз започнах да му обяснявам същността на проблема, докато той си драскаше по скицника. Помоли ме да му опиша накратко Мотли и аз така и направих.

— Вашият човек явно има много силно изразена индивидуалност — рече той, — което е добре за работата ми. Ще ме улесни неимоверно. Много мразя свидетел да ми каже: „Абе, най-нормален човек, нищо особено, като всички останали“. Това може да означава две неща. Или че заподозреният наистина не е нищо особено и трудно може да бъде запомнен, или че свидетелят не се е вгледал както трябва. Това много често се случва, когато са от различни раси. Белият човек вижда в черния само това, че е черен. Човек запомня цвета, а не лицето.

Преди да почне да рисува, Галиндес ни накара да си затворим очите и да си представим Мотли.

— По този начин по-добре ще си го спомните — обясни той.

След това ме помоли да опиша Мотли с подробности. Докато говорех, той рисуваше с мек графит и от време на време изтриваше по нещо. Ранния следобед бях посетил библиотеката на 42-ра улица, където бях открил две стари снимки на Мотли — едната от дните на

арестуването му, а другата — от процеса. Не мисля, че паметта ми се нуждаеше от кой знае какво освежаване, но все пак това помогна представата ми за него да се проясни. Все едно махате напластената през вековете мръсотия от някоя картина.

Гледката как върху листа постепенно се появява лице, ни изуми. Той ни беше помолил да му посочваме неточните детайли и добросъвестно ги изтриваше и поправяше. Така постепенно образът от скицата дойде на фокус със спомените ни. След като не беше останало какво повече да добавим, Галиндес се зае да го направи по-стар.

— Човекът, който виждате тук, вече е прехвърлил двайсет и осем години. Отчасти това се дължи на факта, че и тримата знаем, че сега той е на четиридесет, така че подсъзнателно сме се опитвали да го докараме до толкова на картината. Но все пак по въпроса може да се направи и още. Чертите на лицето силно се влияят от годините — стават по-изразени. Ако нарисувате карикатура на някой млад човек и я сравните с него след двайсетина години, тя вече няма да изглежда толкова преувеличена. Една моя учителка казваше навремето, че с годините ставаме карикатури на самите себе си. Значи в случая ще поувеличим носа и ще направим очите да изглеждат още по-вдлъбнати.

Всичко това беше постигнато с няколко леки и елегантни щриха. Страхотно изпълнение.

— А и силата на тежестта променя много — продължи той. — Увисва това, удължава онова... — едно бързо минаване с хлебната гума и още по-бързо драсване с молива. — Сега прическата. Тук липсва информация. Не е известно дали още я има, или е заприличал на яйце. Но нека предположим, че и той, както и повечето хора, тоест, повечето мъже, е позагубил косата си. Кое то не значи, че непременно е плешив. Просто косата му е оредяла и челото му е станало по-високо, ето, нещо такова.

Той прибави няколко леки бръчки около очите и една-две гънки в ъгълчетата на устата. Подчерта още повече скулите, след което протегна скицника на една ръка разстояние и за последен път прекара гумата и молива през рисунката.

— Е? — обърна се той към нас. — Какво ще кажете? Готово за рамка, нали?

След като си свърши работата, Галиндес се съгласи да изпие един „Хайнекен“. Илейн и аз си поделихме сода „Перие“. Лека-полека започна да говори за себе си. Отначало не му се искаше много, но Илейн я бива да измъква разни неща от хората. Професионален талант, какво да се прави. Галиндес ни разказа, че тъй като рисуването открай време му идвало отръки, той не го смятал изобщо за качество, камо ли за бъдеща професия. От малък искал да стане ченге, имал някакъв чичо в полицията и веднага щом завършил двегодишния курс в колежа на Кингсбъро Къмюнити, се явил на приеман полицейски изпит.

Продължил да рисува за собствен кеф, правел портрети и карикатури на колегите си, докато един ден — щатният художник се бил разболял — го накарали да нарисува един изнасилвач. Оттогава се занимавал главно с такъв вид неща, и то с удоволствие, но чувствал, че по този начин се отдалечава от същинската полицейска работа. Приятелите му говорели, че като художник ще постигне много повече, отколкото като пазител на закона, но той още не бил сигурен кое от двете неща да избере.

Той отклони предложението на Илейн за втора бира, благодари ми за двете петдесетачки, които му дадох, и ни заръча непременно да му съобщим как е приключило всичко.

— Искам, като го хванете, да го видя — рече той. — Или поне да му видя снимката. Да разбере дали съм го уцелил, не за друго. Някой път се случва скицата да няма нищо общо с оригинала, друг път все едно че лично ти е позирал.

Илейн го изпрати и щракна всички ключалки на вратата.

— Чувствам се като идиот — оплака се тя, — но въпреки това се заключавам най-старателно.

— В тоя град има стотици хиляди души с по дванайсет резета, алармени системи и какви ли не джаджи по вратите, при това без да ги заплашва никой.

— Това страшно ме успокоява — каза Илейн. — Рей е много приятен. Интересно дали ще си остане ченге.

— Не мога да знам.

— Ти искал ли си някога да станеш нещо друго освен ченге?

— Аз изобщо не исках да ставам ченге. Така се стекоха нещата. Но преди още да свърша Академията, разбрах, че това ми е призванието. Вярно, че не се сещах по-рано. Като дете си мечтаех да

стана като Джо ди Маджо, но това е мечтата на кажи-речи всяко дете. С времето обаче меракът ми се изпари.

— Жалко. Щеше да се ожениш за Мерилин Монро.

— Да, и да рекламирам кафеварки по телевизията. Опазил ме господ и от двете радости.

Тя стана да отнесе празните чаши в кухнята, аз я последвах. Оплакна ги, сложи ги да се сушат, каза:

— Чувствам, че днес ми се хойка. Имаш ли някаква работа тази вечер?

Погледнах си часовника. Обикновено в петък ходя в „Св. Павел“ от 8 и 30, но вече бях закъснял. Освен това на обед бях ходил на оная сбирка в центъра. Казах ѝ, че съм свободен.

— Хайде на кино тогава, а, какво ще кажеш?

Чудесна идея. Разходихме се до киносалона за премиерни прожекции на 60-а и Трето авеню. Тъй като беше уикенд, имаше опашка, но си струваше да почакаме — филмът се оказа съвсем приличен, с Кевин Костнър и Мишел Пфайфър.

На излизане Илейн каза:

— Тя не е точно красива, но има нещо... Ако бях мъж, щях да поискам да я изучукам.

— И то на няколко тека — добавих аз.

Усетих, че Илейн ме поглежда.

— На няколко тека — повтори тя и се захили.

Покрай нас по Трето авеню минаваха младежи с преуспяващ вид — човек можеше да си помисли, че републиканците наистина са прави да твърдят, че Америка процъфтява.

— Аз огладнях — съобщи Илейн. — Хайде да се отбием някъде да хапнем. Аз черпя.

— Защо пък ти да черпиш?

— Защото ти плати билетите. Къде ще идем? В този квартал, особено в петък вечер, е фрашкано с юпита.

— В моя квартал има едно място. Правят страхотни хамбургери и пържени картопки. Ох, ама ти не ядеш хамбургери... Готвят и риба, но ти май и това не ядеш, а?

— Да, вече и риба не ям. Салатите им вкусни ли са?

— Супер са, но ще ти стигне ли само салатата?

Тя каза, че ще ѝ бъде предостатъчно, особено след като свие няколко от моите картофи. Таксита нямаше, за сметка на това с клиенти беше пълно. Тръгнахме пеша, на 57-ма се качихме на автобуса и слязохме на Девето авеню. Мястото, което имах предвид — „Парис Грийн“ — се намираще пет преки по-надолу. Барманът, висок слаб мъж с кафява брада, който висеше като стиска водорасли, ни махна още щом прекрчихме прага. Казваше се Гари, беше ми помогнал преди няколко месеца да открия едно маце, което имаше навика да си пие там питието. Собственикът Брайс тогава не ми оказа особено съдействие, но пък сега ни поздрави с приветлива усмивка и ни заведе до една от хубавите маси. Сервитьорката беше с къса пола и крака до сливиците. Взе поръчката и след малко се върна с „Перие“ за мен и „Върджин Мери“ за Илейн. Сигурно съм се бил загледал подире ѝ, защото Илейн почука с чашата си по моята и ме посъветва да не се отвличам от Мишел Пфайфър.

— Бях се замислил нещо — оправдах се аз.

— А, не се и съмнявам.

Когато сервитьорката дойде отново, Илейн си поръча голяма градинска салата. Аз поисках да ми донесе от обичайното — сандвич с кюфте и кашкавал и препържени картофи. Изведнъж ме обзе странното усещане за дежа ви — сякаш всичко това вече е било с мен. След малко разбрах, че просто съм се сетил за вечерята с Тони в бара на Армстронг във вторник вечерта. Не че ресторантите си приличаха кой знае колко. А и жените бяха съвсем различни. Може би беше заради храната. Човек ги дъвче все едни и същи...

Вече бях преполовил сандвича си, когато ми хрумна да я питам не се ли дразни, че ям кайма. Тя ме погледна, както се гледа луд, и попита от какъв зор да се дразни.

— Де да знам — казах аз. — Нали не ядеш месо, може да те дразни.

— Абе айде, моля ти се. Това, че не ям месо, си е лично мой избор. Не ми е забранено от доктора, нито съм била патологично пристрастена към него, че сега да не мога спокойно да те гледам как го ядеш.

— Значи нямаш нужда да ходиш на събрания.

— Какви събрания?

— На Анонимните месоядци.

— Хитро — каза тя и се засмя. След което присви очи и ме запита: — Значи ти това си направил? Записал си се в Анонимните алкохолици?

— Аха.

— Сетих се аз, че такава ще да е работата. А тебе, Мат, няма ли да те дразни, ако си взема нещо за пиене?

— Ти си си взела.

— Да, вярно — „Върджин Мери“. Обаче ако...

— Нали знаеш как му викат англичаните?

— „Блъди Шейм“.^[1]

— Точно така. Не, няма да ме дразни, ако си поръчаш алкохол. Ако искаш, викни си нещо.

— Не искам.

— И затова ли пиеш „Върджин Мери“? Защото мислиш, че ако пиеш алкохол, това би ме дразнило?

— Всъщност не. Напоследък почти не пия алкохол. А и никога не съм била по тая част. Попитах те просто защото ти ме пита за сандвича. А ако забелязваш, докато приказвахме тия глупости, аз ти отмъкнах няколко картофа.

— Значи така, нарочно ми отвличаш вниманието... Искаш ли да ти поръчам и на тебе?

— В никакъв случай. Чуждото винаги е по-сладко. Мама не ти ли е казвала?

Тя твърдо заяви, че ще плати сметката, и отклони предложението ми да си поделим сумата.

— Нали аз те поканих. Освен това ти дължа пари.

— В смисъл?

— Рей Галиндес. Дължа ти сто долара.

— Как пък не.

— Как пък да. Мене ме преследва някакъв маниак, ти ме пазиш, значи трябва да ти плащам по съответната тарифа. Ясно ли е?

— Аз нямам тарифа.

— Във всеки случай трябва да ти давам нещо за услугата. Поне разноските ти без съмнение трябва да плащам. Та, като стана дума за това, ти нали ходи до Кливланд, бил си там на хотел...

— Мога да си го позволя.

— Не се съмнявам, че можеш, но в случая това е без значение.

— Освен това не се грижа само за тебе — продължих аз. — Аз съм на мушката му дотолкова, доколкото и ти.

— Мислиш ли? Той едва ли би те чукал отзад, за разлика от мене.

— Знае ли човек на какво са го научил в пандиза... Говоря ти сериозно, Илейн. В случая защитавам и собствените си интереси.

— Да, но и моите. Което ти отнема част от доходите, нали сам ми каза, че вече не бачкаш в оная агенция. След като отделяш част от времето си за тоя случай, най-малкото, което мога да направя, е да ти покривам разноските.

— Какво ще кажеш да си ги поделим?

— Не е честно. Ти си този, който тича нагоре-надолу и си зарязва редовната работа. Освен това аз съм по мангизлия от двама ни. Ох, боже, не ми се цупи сега, това с нищо не накърнява мъжкото ти честолюбие. Просто такива са фактите — аз имам повече пари от тебе.

— Е, и не малко се трудиш за тях...

— Да, ние със Смит Барни си ги изкарваме по най-древния начин на света. Така е, душице, трудя се, за да ги спечеля, спестявам ги, после ги влагам в нещо и в крайна сметка, ако не съм богата, поне никога няма да съм бедна. Притежавам доста недвижимо имущество. Апартаментът си е лично мой, купих го веднага, щом собствеността стана кооперативна. Притежавам къщи в Куинс, Джаксън Хайтс и отчасти в Удсайд. Всеки месец получавам чекове от управителната компания, а счетоводителят ми звъни винаги, когато приходната част на баланса ми е натезала, за да ми каже, че е време да закупя някоя нова къща.

— Независима във финансово отношение жена, това си ти.

— Абсолютно.

* * *

Тя плати сметката и тръгнахме. По пътя се отбихме на бара и аз я представих на Гари. Той ме запитва дали в момента работя по някой случай.

— Веднъж ми бе възложил ролята на Уотсън — сподели той с Илейн. — Оттогава все чакам нова възможност.

— Тия дни ще я имаш.

Той просна дългото си тяло през бара и доверително прошепна:

— Довежда тук разни заподозрени лица, а аз ги преслушвам с помощта на една-две текили.

Илейн изигра етюд на ужас и възхита. Тръгнахме си и навън тя каза:

— Времето е превъзходно! Дано се задържи така за по-дълго.

— Мен ако питаш, чак до пролетта.

— Направо не е за вярване, че до Коледа остават само месец и половина. Нещо не ми се прибира. Къде можем да се пъкнем? Само че да идем пеша.

Аз се замислих.

— Сещам се за едно чудно барче.

— Че ти ходиш ли по барове?

— Не много често. Но това място пада малко долнопробно. Собственикът... За малко да кажа, че ми е приятел, но това май не е най-точната дума.

— Това ми възбужда любопитството — каза тя.

Отидохме при Гроуган, седнахме, аз се разходих до бара да поръчам. Тук няма сервитьори. На самообслужване е.

Зад бара стоеше Бърк. Никога не съм знаел малкото му име. Пък може и да няма такова. Той се обърна към мене и почти без да мърда устни, ми каза:

— Ако търсиш едрия, той току-що излезе. Не знам дали ще се връща.

Взех две соди. Докато ги пиехме, й разказах няколко истории за Мик Балу. Най-впечатляващата беше за един нещастник на име Пади Фарели, който по някакъв повод бил вдигнал кръвното на Мик. Една прекрасна вечер Балу тръгнал да обикаля ирландските кръчми на Уест Сайд. Според мълвата носел торба за боулинг, която непрекъснато отварял, за да вади оттам главата на Пади Харели.

— Тази история ми звучи познато — каза Илейн. — Не писаха ли за нея във вестниците?

— Май се появи на едно място. Мик отказа да я потвърди. Но и не я е отрекъл де. Във всеки случай Фарели оттогава се провали вдън

земя.

— Мислиш ли, че го е пречукал?

— Убеден съм. Две мнения няма. Знам също и че е обикалял с торба за боулинг. Оттам нататък не мога да ти кажа със сигурност дали я е отварял и какво е вадил оттам.

Тя се замисли.

— Интересни приятели имаш — каза ми накрая.

Илейн има късмета да се запознае с Мик още преди да си изпие содата. Мик влезе, повлякъл други двама мъже. Бяха дребни, по джинси и кожени авиаторски якета. Насочиха се към вратата в дъното. По пътя той ми кимна леко. Пет минути по-късно и тримата се появиха отново. Дребосъците излязоха и тръгнаха на юг по Десето авеню, а Мик мина през бара, за да си вземе чаша дванайсетгодишно „Джеймсън“, и дойде при нас.

— Здравей, Мат, приятелю — каза ми той. Аз му посочих стола, но той поклати глава. — Не мога, работа ме чака. Когато сам си си шеф, ставаш си и роб.

Аз ги представих.

— Илейн, това е Мик Балу. Мик, Илейн Мардел.

— Приятно ми е — каза Балу. — Все ти казвам да се отбиеш, Матю, и на, точно когато си дошъл, аз трябва да изчезвам. Нали пак ще минеш?

— Непременно.

— Ще го ударим на лаф цялата нощ, а рано сутринта ще идем на литургия. Мис Мардел, дано пак се видим.

Той се обърна, почти несъзнателно вдигна чашата си и я пресуши, след което пътьом я остави на една празна маса.

Когато вратата след него се затвори, Илейн каза:

— Какъв гигант! Не предполагам, че може да има толкова едър човек. Прилича на ония статуи на Великденските острови.

— Да, вярно.

— Като изсечен от гранит е. За каква литургия ставаше дума? Това да не е някакъв код?

Аз поклатих глава.

— Навремето баща му бил месар на пазара на Уошингтън Стрийт. Мик има обичая чат-пат да си слага месарската му престилка и да ходи на литургия в „Св. Бърнард“ от осем сутринта.

— И ти ходиш с него, така ли?

— Веднъж.

— Ама и ти си един — каза тя. — Водиш си гаджето по страхотни места и го запознаваш с такива страхотни хора!...

Навън тя ми каза:

— Ти нали живееш наблизко? Хвани ми едно такси, аз сама ще се прибера.

— Ще те изпратя до вас.

— Няма нужда.

— Това никак няма да ме притесни.

— Сигурен ли си?

— Абсолютно. Освен това искам да взема рисунката на Галиндес. Още утре ще я преснимам и ще почна да я разнасям насам-натам.

— А, разбира се.

Таксита вече имаше колкото щеш. Качихме се на едно и през време на пътуването не казахме нито дума. Портиерът отвори вратата на таксито, след това се затича да отвори и външната врата.

В асансьора тя ми каза:

— Трябваше да кажеш на таксиджията да те почака.

— Таксита има, не се притеснявай.

— Вярно, обаче...

— По-добре да си хвана друго, отколкото да му плащам престоя. Освен това мога да си отида пеша.

— По това време?

— Че защо не.

— До вас е доста далече.

— Аз обичам дългите разходки.

Тя отключи двете ключалки, полицейската и секретната, и пак ги заключи, след като затвори вратата. Това ѝ отне доста време, особено като се имаше предвид, че след минута пак трябваше да отключва, за да ме пусне, но аз се зарадвах, че го прави. Искях да се убедя, че ѝ е станало навик да изпълнява тази процедура, и то веднага щом се е прибрала. И не почти винаги, ами абсолютно всеки път.

— Да не забравиш да вземеш фактура — каза тя.

— Каква фактура?

— От таксито. За да ти възстановя сумата.

— О, боже — въздъхнах аз.

— Какво?

— Не мога да се занимавам с такива дреболии. Никога не го правя.

— Добре де, какво правиш в такива случаи?

— Изчислявам средната сума, която покрива разходите ми. Как ме виждаш да си вода отчет за такситата и билетите за метро? Ами че аз ще се побъркам!

— А като работиш за „Рилайабъл“?

— Е, тогава се налага и трябва да ти кажа, че порядъчно се изнервям, но като знам, че няма как... Освен това май повече няма да бачкам за тях. Тази сутрин си имах разговор с един от шефовете.

— По какъв повод?

— Нищо съществено. Ядоса се, че няма да мога да идвам редовно на работа в близките дни, и едва ли ще ме вземе пак. Пък и аз едва ли ще искам да се върна.

— Е, все ще се нареди някак. — Тя отиде до масичката за кафе и взе една бронзова фигура на котка. — Не те карам чак да взимаш фактури, нито пък да ми се отчиташ до последната стотинка. Просто искам всичките ти разноски да бъдат покрити, а не да си ги плащаш от джоба. Не ми е приятно сам да крадеш от себе си.

— Ясно.

Тя отиде до прозореца, като премятеше котката от едната си ръка в другата. Аз заставах до нея и също се загледах в Куинс.

— Един ден — рекох й — всичко това ще бъде твое.

— Подигравай се ти. Искам да ти благодаря за тази вечер.

— Няма защо.

— Има. Ти ме спаси от тежък пристъп на клаустрофобия. И не само това. Просто беше една хубава вечер.

— За мен също.

— За което ти и благодаря. А трябваше ли да ме водиш в „Парис Грийн“ и „Гроуганс“? Все пак това си е твой собствен свят.

— Мислиш, че като ме видят с красива жена, ще навреди на реномето ми?

— Не съм красива.

— Какво сега, комплименти ли си просиш? Много добре знаеш как изглеждаш.

— Знам, че не съм горгона, но в никакъв случай не съм красива.

— О, я стига. А всички тия къщи отвъд реката, как си ги заработила, а?

— В моята професия няма нужда да си Елизабет Тейлър, за бога. Много добре го знаеш. Просто трябва да си жена, с която мъжете искат да прекарат времето си. Ще ти разкрия една тайна. Всичко е до настройка.

— Ти знаеш по-добре.

Тя се извърна, остави котката на масата и, без да се обръща към мен, ме попита:

— Наистина ли мислиш, че съм красива?

— Винаги съм го мислил.

— Много си мил.

— Не ти го казвам от куртоазия, а защото...

— Знам.

За момент в стаята се възцари пълно мълчание. Във филма, който бяхме гледали, имаше подобен момент. Беше спряла дори и музиката и действието стана съвсем напрегнато.

Аз казах:

— Аз най-добре да си взимам рисунката и да си тръгвам...

— Да, разбира се. Ще ти я сложа в нещо да не се цапа. Само да ида да пишкам и се връщам веднага.

Тя излезе, а аз се загледах в Джеймс Лио Мотли такъв, какъвто го беше нарисувал Галиндес, опитвайки се да прочета какво пише в погледа му. Кое то не беше особено умно — все пак гледах произведението на един художник, а не снимка, а пък очите на Мотли и без друго си бяха непроницаеми.

Запитах се какво ли прави той сега. Може би се е заврял в някоя изоставена сграда и пуши опиум. Може би живее с някоя жена и я тормози с връхчетата на пръстите си, докато ѝ обяснява колко това ѝ харесва, а накрая прибира парите ѝ. Може би не е в Ню Йорк, може би е в Атлантик Сити и играе на барбут, или пък се пече в Маями Бийч.

Не отлепах поглед от картината; опитах се да възбудя всичките си животински инстинкти и да надуша къде би могъл да се спотайва. В

това време в стаята влезе Илейн и застава до мен. Усетих нежното докосване на рамото ѝ до моето; лъхна ме парфюмът ѝ.

Тя каза:

— Ще ти я сложа в картонена ролка, така няма да я прегъваш, само ще я навиеш.

— Откъде имаш картонена ролка? Нали не пазиш никакви боклуци?

— Нямам, но ако издърпам книжните салфетки, ще се получи идеална ролка.

— Хитро.

— Нали?

— Само че дали си струва...

— Едно руло салфетки нищо не струва. Долар и деветнайсет, там някъде.

— Нямам представа колко е.

— Е, не повече от това. Така че си струва. — Тя докосна с пръст рисунката. — Когато всичко приключи, искам да ми я дадеш.

— Защо?

— Ще я дам да ѝ сложат рамка и стъкло. Нали и той така каза, че е само за рамка? Вярно, каза го на шега, но това е защото не взима таланта си на сериозно. Това тук е истинско изкуство.

— Май сериозно говориш?

— Напълно. Жалко, че не го накарах да ми я подпише. Някой път ще му се обадя специално за това. Мислиш ли, че ще се съгласи?

— Според мен това страшно ще го поласкае. Знаеш ли, хрумна ми нещо. Одеве смятах да я ксерографирам на две, на три, но сега мисля да направя петдесет истински копия и да ги номерирам за колекциониране. Какво ще кажеш?

— Подигравай се, подигравай се. — Тя вдигна ръка и я постави върху моята. — Шегаджия си ти.

— Такъв съм си аз.

— Аха.

Този път паузата беше значително по-дълга. Аз се изкашлях, за да я прекъсна.

— Сложила си си парфюм.

— Да.

— Сега ли го направи?

— Аха.

— Много приятно ухае.

— Радвам се, че ти харесва.

Аз се наведох да оставя рисунката на масичката, после се изправих. Ръката ми се плъзна покрай кръста ѝ и легна върху бедрото ѝ. Тя едва доловимо въздъхна и се притисна до мен, с глава на рамото ми.

— Чувствам се красива — рече ми тя.

— Имаш всички основания за това.

— Освен че си сложих парфюм, се и съблякох.

— Е, нали си с дрехи?

— Да, но преди бях със сутиен и бикини, а сега не съм. Тъй че отдолу съм абсолютно гола.

— Абсолютно гола.

— Върху мен има само малко парфюм. — Тя застана срещу мен. — Освен това си измих зъбите. — Тя отметна главата си леко назад и ме погледна с полуотворени устни. Очите ѝ се спряха за момент върху моите, след което се затвориха.

Аз я прегърнах.

Беше чудесно — забързано, но и спокойно; страстно, но и нежно, познато, но и ново. Познавахме телата си, но в същото време сякаш ни беше за пръв път. С нея винаги сме си пасвали; изминалите години не бяха променили нищо. Беше по-добре от всякога.

След това тя каза:

— Цяла нощ съм мислила за това. Казах си, това момче винаги съм го харесвала и ще е направо страхотно, ако мога да разбера дали след всичките тези години спойката пак ще се получи. Тъй че в известен смисъл си го бях планирала, нали ме разбираш.

— Разбирам те.

— Ако знаеш само как ме възбуждаше тази мисъл! А когато ми каза, че съм красива, направо се подмокрих.

— Сериозно?

— Съвсем сериозно. Моментално ми стана. Като от магия.

— Пътят към женското сърце...

— Минава през гащите ѝ. Виждаш ли колко е лесно? Само трябва да ни се говори, че сме красиви. — Тя сложи ръка върху моята. — Според мен се получи, защото ти ме накара да повярвам. И то не че съм, а че ти така си мислиш.

— Ти наистина си красива.

— Говори ми, говори ми — каза Илейн. — Нали го знаеш тоя виц: „Една мацка седнала на лицето на Пинокио и му казала: «Излъжи ме, излъжи ме!».“

— Че аз кога съм те лъгал?

— Ах, миличък, миличък — въздъхна Илейн, предчувствах, че ще е гот с тебе и си знаех, че тия дни няма начин да не стане, но и през ум не ми минаваше, че толкова ще се искаме.

— Аз също.

— Кога за последен път го бяхме правили? Ти идва тук преди три години, но тогава май нищо не стана.

— Последният път беше няколко години преди това.

— Значи, има-няма седем години?

— Даже осем.

— Е, това обяснява всичко. На всеки седем години клетките ти се сменят изцяло. Значи сега сме съвсем нови хора.

— Така излиза.

— И сегашните ни клетки изобщо не се познават. Това така и не мога да го схвана. Какво точно означава, че ти се сменят клетките? Нали ако имаш белег, той също остава?

— И татуировките също. Това е, защото мастилото си остава, въпреки че клетките се сменят.

— То откъде знае, че трябва да си остане?

— Нямам представа.

— Е, точно това не мога да проумея, откъде се знаят всичките тия работи. Ти имаш ли татуировки?

— Не.

— И това ми било алкохолик... Нали хората се татуират, когато са трясани?

— Абе и аз мисля, че на трезвен човек такова нещо никога не би му минало през акъла.

— Аха. Четох някъде, че почти всички убийци грижливо се татуират. Чувал ли си тази теория?

— Звучи ми познато.
— Интересно защо. Да не е нещо свързано с имиджа за самия себе си?
— Може би.
— Мотли дали има?
— Имидж за себе си ли?
— Татуировки, глупчо.
— Ааа... Не знам дали има. Ти би трябвало да си по-наясно от мене, нали си го виждала гол.
— Мерси, че ми напомни. Не, май нямаше татуировки. Но на гърба си имаше белези. Казвала ли съм ти?
— Май не.
— Имаше няколко белега, минаваха като ленти през гърба му. Сигурно са го малтретирали като малък.
— Случва се.
— Аха. Спи ли ти се?
— Малко.
— А пък аз не ти давам да си дремнеш. Така е то, чукането ободрява жените и приспива мъжете. Виж какво, стар мечок такъв, никакъв зимен сън за тебе!
— Мммммм.
— Радвам се, че нямаш татуировки. Хайде, спинкай. Лека нощ, миличък.

По някое време през нощта се събудих. Бях сънувал нещо, което обаче моментално се изплъзна от съзнанието ми. Тялото ѝ лежеше плътно до мен. Беше топла и ухаеше прекрасно. Прекарах ръка по гладката ѝ и нежна кожа и, за моя голяма почуда, моментално се възбудих.

Обгърнах я с двете си ръце и започнах да я галя. Не минаха и няколко секунди и тя изръмжа, след което легна по гръб и се намести, за да ме улесни. Аз легнах отгоре ѝ, проникнах в нея и телата ни се залюляха в един безкраен, нестихващ ритъм.

След това тя тихо се засмя в тъмнината. Аз се поинтересувах защо.

— Няколко тека — отговори ми тя.

На сутринта, след като се измъкнах от леглото и си взех душ, я събудих, за да ми отвори и да заключи след мен. Тя ми напомни да взема рисунката. Аз взех картонената тръба и пъхнах вътре творбата на Галиндес.

— Да не забравиш да ми я върнеш — рече тя.

Казах ѝ, че ще я пазя като зеницата на окото си.

— Себе си също да пазиш — добави тя. — Обещай ми!

Аз ѝ обещах.

---

[1] *Vlaody Shame* (англ.) — „голям позор“, тъй като „Върджин Мери“, за разлика от „Блъди Мери“, не съдържа алкохол, а само доматен сок с подправки. — Б.пр. ↑

8.

Върнах се в хотела, като по пътя се отбих на едно място за копирна техника — беше отворено въпреки уикенда — и им поръчах да направят сто копия. Оставих в стаята си по-голямата част от тях заедно с оригинала, който грижливо бях пхнал обратно в картоненото руло. Взех десетина копия и няколко визитни картички, но не от картичките на „Рилайабъл“, а от ония, дето Джим Фейбър ми беше изготвил. На тях пишеше само името и телефона ми.

Качих се на рейса и слязох на 86-а улица. Първата ми спирка бе „Брентън Хол“, последният известен адрес на Мотли. Знаех, че не е бил регистриран под собствено име, но все пак показах рисунката на човека на рецепцията. Той задълбочено я изследва, след което поклати глава. Оставих му я заедно с една от картичките си.

— За всеки случай — рекох му аз. — Може пък да изскочи нещо, заедно с някой долар за вас.

Тръгнах по източната страна на Бродуей към 110-а улица и надникнах във всеки хотел по самия Бродуей и преките му. След това пресякох и повторих същото упражнение от другата страна. Стигнах отново до 86-а и продължих до 72-ра. Там спрях за порция черен боб и жълт ориз, които поръчах в една кубинско-китайска закусвалня, а после проверих източната страна на Бродуей до мястото, откъдето бях тръгнал. Бях раздал повече визитки, отколкото рисунки, но в крайна сметка останах само с едно копие и съжалих, че не съм взел повече. Бяха ми стрували пет цента парчето, тъй че спокойно можех да си позволя да наводня целия град с тях.

Няколко души ми съобщиха, че Мотли им се струва познат. В „Бенджамин Дейвис“, един благотворителен хотел на 94-та, субсидиран от държавата — веднага го познаха.

— Беше тука — ми каза момчето на рецепцията. — Това лято.

— На кои дати?

— А, не знам. Стоя поне две седмици, но не мога да ви кажа кога е дошъл, нито пък кога си е отишъл.

— Бихте ли проверили?

— Ако ми кажете името му.

— Истинското му име е Джеймс Лио Мотли.

— Тука рядко се регистрират с истински имена, както може би се досещате. — Той отгърна първата страница на книгата за регистриране, но тя започваше от началото на септември. Отиде до задната стая и се върна с предишната книга. — Мотли — промърмори той и зараглежда регистрациите. — Няма такъв. Убеден съм, че е използвал фалшиво име. Не си спомням как точно се нарече, но ако го чуя, ще се сетя, нали разбирате. А Мотли нищо не ми говори.

Все пак запрелиства книгата, като бавно прекарваше пръста си по страниците и леко мърдаше устни. Тази процедура привлече вниманието на неколцина души, живеещи в хотела, и просто зяпачи, които се приближиха да видят какво става.

— Тоя помниш ли го? — каза момчето на един от тях. — Изкара тук лятото. Как му беше името?

Въпросният човек взе рисунката и я наклони към светлината.

— Ама туй не е снимка — рече той. — Рисушка е.

— Да.

— Да, сещам се — продължи той. — Същият е. Как каза, че му било името?

— Мотли. Джеймс Лио Мотли.

Той поклати глава.

— Тц, не беше ни Мотли, ни Джеймс. — Той се обърна към приятеля си. — Абе, Райдъл, как се викаше тоя пич бе? Нали си го спомняш?

— Че как — отговори Райдъл.

— И кажи де, как се викаше?

— Същият е — продължи Райдъл, без да му обръща внимание. — Само дето косата му е малко по-друга.

— В какъв смисъл?

— По-къса е — обърна се Райдъл към мен. — И отстрани, и отгоре, навсякъде е по-къса.

— Съвсем къса е, вярно — съгласи се приятелят му. — Май е бил на някое място, дето всички се разхождат окълцани.

— Именно, дето държавата ги оклъцва гратис — каза Райдъл. — Клъц от едната страна, клъц от другата и ето ти я модната прическа. На

езика ми е името. Ако го чуя, веднага ще се сетя.

— Да бе, и аз — рече другият.

— Коулман — каза Райдъл.

— Не беше Коулман бе.

— Абе нещо такова беше. Коултън ли, Коуплънд ли...

— А, те това е.

— Роналд Коуплънд — заяви Райдъл тържествуващо. — Казах Коулман, щото прилича на името на оня, артиста, Роналд Коулман. Значи, пичът се казваше Роналд Коуплънд.

За мое най-голямо учудване това име беше регистрирано в книгата. Беше дошъл на 27-ми юли, дванайсет дена след като го бяха пуснали от Данемора. В графата „предишен адрес“ пишеше Мейсън Сити, Айова. Не знам защо, но грижливо си го записах в бележника.

Системата за регистриране в „Бенджамин Дейвис“ бе доста странна — дата на напускане на хотела не се записваше. Администраторът трябваше да провери в картотеката, за да я разбере. Оказа се, че е стоял там точно четири седмици и е напуснал на 24-ти август. Не беше оставил адрес, на който евентуално да му пратят пощата, ако дойде такава. Всъщност такава нямаше. Обаждания по телефона — също.

Никой не си спомняше да е разговарял с него.

— Затворен човек беше — каза Райдъл. — Виждах го само като се прибира и излиза. В смисъл че няма да седне да си побъбри с тебе.

Приятелят му добави:

— Абе имаше нещо в него, дето хич не те караше на разговор...

— Гледаше едно такова особено...

— Да бе, да.

— Като те гледа — рече Райдъл, — тръпки почват да те побиват. Не че му беше нещо зъл погледът или пък мръсен. Просто беше студен.

— Направо вледеняващ.

— Имаш чувството, че ей сега ще те пречука за едното нищо. Мен ако питаш, приятел, пичът си беше професионален убиец. Няма начин да не е с тоя поглед!

— Навремето познавах една мацка, дето имаше такъв поглед — каза приятелят му.

— Ей богу, да пукна, ако поискам някога да срещна такава жена.

— Аз пък да пукна, ако случайно я срещнеш и останеш жив — каза другият. — Ей на, честен кръст.

Поговорихме си още малко, аз им раздадох по една картичка и им рекох, че биха могли да припечелят по нещичко, ако го забележат да се навърта наоколо и ми звъннат. Райдъл заяви, че от досегашния разговор също би трябвало да припечелят по нещичко, и аз се съгласих с него. Дадох на него и на другаря му по десет долара, толкова дадох и на администратора. Райдъл подхвърли, че сведенията май стрували повече от това, но хайде, от него да мине.

— По телевизора само раздават двайсетачки наляво и надясно, и то за нищо. Чудна работа, защо на улицата не се случват такива работи?

— Щото си изхарчват парите още преди да излязат — обясни приятелят му. — Виж, господинът тука, той не е от тях. Ето това се вика почтен господин.

Това бяха единствените пари, които похарчих, и единствените сведения, които събрах, след като изходих целия Бродуей. Все пак имаше някакъв напредък. Със сигурност знаех, че от 27-ми юли до 24-ти август е бил в Ню Йорк. Бях научил едно от фалшивите му имена и се бях убедил, че не му е чиста работата. Иначе защо му е на човек да се регистрира с измислено име?

И най-важното, бях установил, че рисунката на Галиндес е достатъчно близка до оригинала. Косата му беше по-къса, но всъщност досега трябва вече да е пораснала. Освен това може би си е пуснал бакенбарди или пък брада и мустаци, макар че едва ли. Преди да го пъхнат в затвора нямаше, по време на престоя си в хотела също е нямал.

Когато се върнах обратно при „Брентън Хол“, вече почти не усещах краката си. А да не говорим за друго. Ченето ми се откачи да повтаря едни и същи въпроси, при това в повечето случаи все едно че ги бях задавал на някой фикус. Единствената светлина в тунела беше дошла откъм „Бенджамин Дейвис“. Преди и след това блуждаех в пълен мрак. Типично. Винаги, когато човек обикаля с такава цел — да

тропа по вратите, както му викат ченгетата — та, винаги в такива случаи отнапред е ясно, че деветдесет и пет процента от времето и усилията му ще идат на вятъра. От това няма спасение — няма никакъв начин да си получиш съществените пет процента, без да минеш през останалите. Все едно стреляш по птици с картечница. В повечето случаи не уцелваш, но и една птица да ти падне, ти стига. Докато с 22-ри калибър няма как да улучиш. Птичката е прекалено малка и около нея има прекалено много небе.

Но процедурата е убийствена. Качих се на автобуса, прибрах се в хотела и пузнах телевизора. Даваха футбол между колежански отбори. За полузащитника на единия раздуваха, че бил номиниран за наградата „Хайзман“. Наместих се и загледах играта. Много ясно защо го бяха номинирали. Освен че беше бял, беше страшно едър и си го биваше. Кой знае защо изпитах странното усещане, че неговите доходи през следващите десет години ще бъдат по-големи от моите.

Трябва да съм задрямал, защото си спомням, че сънувах, когато телефонът иззвъня. Отворих очи, намалих телевизора и вдигнах слушалката.

Беше Илейн.

— Здравсти, миличко. Търсих те по-рано, но ми казаха, че те няма.

— Нищо не са ми предали.

— Това е, защото им казах, че няма нужда нищо да ти предават. Просто исках да ти благодаря, но не ми се щеше това да става писмено по телефона. Много си готин, сладур такъв. Сигурно всички ти го казват.

— Е, не чак всички. Днес например разговарях с няколко десетки хора и никой от тях не ми го рече. Всъщност, повечето не ми казаха съвсем нищо.

— Какво си правил?

— Търсих нашия приятел. Открих един хотел, където е прекарал близо месец, след като е излязъл от затвора.

— Къде?

— Една дупка към деветдесетте номера на Бродуей. „Бенджамин Дейвис“. Едва ли го знаеш.

— Сигурно не ми и трябва.

— Определено. Успях да установя, че рисунката е сполучлива, и това май е най-ценното сведение, което придобих днес.

— Оригиналът у тебе ли е?

— Още ли го искаш?

— Разбира се, че го искам. Какво ще правиш тази вечер? Защо не минеш да ми го оставиш?

— Имам още няколко места да пообиколя.

— Умолявам те да не се преуморяваш.

— Освен това искам да ида на събрание. Ще ти се обадя след това, стига да не е много късно. А може и да те навестя, ако ти се приемат късни гости.

— Чудесно — каза тя. — Мат! Много си мил.

— Ти също.

— Не знаех, че можеш да бъдеш тъй романтичен. Е, исках просто да знаеш, че това много, много ми харесва.

Затворих телефона и усилих телевизора. Играта беше в четвъртата си четвърт. Значи доста съм му дремнал. Борбата беше вече решена, но все пак я догледах и излязох да хапна нещо.

Взех десетина рисунки и една тлъста пачка визитни картички и след като се набядвах, тръгнах към центъра. Проверих хотелите и пансионите в Челси, после тръгнах към Вилидж. Подредих си нещата така, че да успея за събранието на Пери Стрийт. В тясната стая, която нормално побираше трийсет души, се бяха натъпкали към седемдесет. Всички столове бяха заети, а и място за правостоящи много-много нямаше. При все това събранието премина весело, а след почивката дори успях да седна.

Приключихме към десет. Пообиколих няколко гей бара, „Буутс енд Сандълс“ на Кристофър, „Чъкуагън“ на Гринич, както и едно-две долнопробни заведения покрай реката на Уест Стрийт. В педерастките барове, особено тия със садомазохистична клиентела, атмосферата винаги е била потискаща; сега покрай СПИН-а беше още по-мрачна. Навярно отчасти се дължеше на факта, че повечето от мъжете там, които изглеждаха тъй елегантно небрежни в джинсите и кожените якета и с такъв финес пушеха „Марлборо“ и пиеха питието си, всъщност представляваха бомби със закъснител поради вируса, който живееше в тях. Въръжен със знанието за това или по-скоро

обезоръжен от него, за мен не представляваше никакво усилие да си мисля за тях като за мъртви хора.

Реших да надникна в тия барове не защото имах някакви сериозни основания за това. Когато за първи път видях Мотли в апартамента на Илейн, той имаше вид на градски каубой — от главата, та чак до ботушите с метални върхове. Трябва да призная, че съвсем не приличаше на педераст, но това не пречеше да си го представя в някой гей бар — сгърчен до стената, яко стиснал чашата с бира и вперил в някого студения си, преценяващ и предизвикателен поглед. Доколкото знаех, жертвите на Мотли бяха все жени, но нямах никаква представа дали е особено придирчив в сексуално отношение. След като не му пукаше дали жертвата му е жива или мъртва, надали щеше да му пука от какъв пол е.

Извадих рисунката и се захванах да разпитвам. Двама от барманите заявиха, че Мотли им изглежда познат, но не се наеха да го разпознаят със сигурност. В една от дупките на Уест Стрийт през уикендите имаше правила за облеклото — можеше да си или с джинсови, или с кожени дрехи. Някакъв тип на вратата — разбира се, по джинси и кожено яке — ме спря заради костюма и ми посочи табелката с въпросното правило.

(Кое е съвсем справедливо. Колко хора не могат да си пият питието в „Плаза“ само защото са по джинси и кожени якета!)

— Не съм дошъл да засядам тук — уверих го аз. Показах му рисунката и го попитах дали не го е виждал.

— Що, какво е направил?

— Поизмъчил е един-двама души.

— Ние тук си падаме по по-грубичко държание.

— Той се държи много по-грубо, отколкото би ви харесало.

— Я да видя... — Той свали слънчевите очила и приближи рисунката към очите си. — А, да.

— Познавате ли го?

— Виждал съм го. Не че е от редовните посетители, но аз понеже съм страхотен физиономист... Запомням всяко лице. Както и някои други части на тялото.

— Колко пъти е идвал?

— Не знам точно. Може би четири или пет. Първият път беше около Деня на труда. Няколко дена преди него. Оттогава да е идвал

четири пъти. За през деня не мога да ти кажа де, щото почвам бачкане от девет.

— Как беше облечен?

— Тоя сладур ли? Не мога да ти кажа. Нищо особено, сигурно е бил с джинси и ботуши. Не съм го гонил за облеклото, значи е бил облечен по правилата.

Задах му още няколко въпроса, след което му връчих една визитка и му рекох да задържи рисунката. Попитах го много ли ще наруша приличието, ако вляза да поразпитам и бармана.

— Е, в края на краищата всички правим изключения. Още повече за полицаи. Ти си полицай, нали?

— Частен — отговорих аз. Не знам защо го казах.

— О, частно ченге, значи! Още по-добре.

— Мислиш ли?

— Направо е супер. — Той пусна една театрална въздишка. — Ох, рожбе, тебе бих те пуснал даже и да си по копринена рокличка!

Беше далеч след полунощ, когато приключих с гей баровете. Можех да наобиколя и други подобни свърталища, от сорта на избя и кръчми, дето ги отваряха по нощите, само че повечето от тях бяха престанали да съществуват, откак се беше появила педерастката чума. Бяха оцелели само две кръчмета; чух, че са отворили и няколко нови. Джеймс Лио Мотли би могъл да се спотайва в коя да е от тях и да причаква поредната си жертва.

Но беше късно, умората ме беше налегнала и реших да отложя за друг път разследването си. Тръгнах пеша — исках да прогоня от ноздрите си застоялия мирис на бира, запушена канализация и кожени якета, просмукани от пот и амилнитрат — миризмите на похотта. Свежият въздух ми дойде добре и ако не бях изминал всичките тия километри през деня, щях да си отида пеша чак до хотела. Магнах на едно такси и се прибрах вкъщи.

В стаята се сетих за Илейн, но вече е твърде късно да й звъня. Стоях под душа дълго време, след което си легнах.

9.

Събуди ме звънът на камбани. Явно съм бил на ръба на пробуждането, иначе едва ли щях да ги чуя. Размърдах се и седнах на ръба на кревата. Нещо ме човъркаше отвътре, но така и не можех да разбера какво.

Обадих се на Илейн. Даваше заето. Избръснах се и опитах пак, но със същия успех. Реших да ѝ звънна след закуска.

Три са местата, където обикновено закусвам, но в неделя е отворено само едно от тях. За късмет всички маси бяха заети. Тъй като не ми се чакаше, тръгнах към едно ново заведение през няколко преки, отворено преди два-три месеца. За пръв път влизах там. Едвам съумях да преполовя закуската — макар че тя не успя да задоволи глада ми, поне ми уби апетита. И съвсем забравих да звънна на Илейн.

Слязох до Осмо авеню и тръгнах да обикалям хотелите на Таймс Скуеър. Навремето бяха повече. Сега много от старите сгради са разрушени и на тяхно място има нови. Повечето от собствениците с радост биха позволили да разрушат имотите им, но от няколко години има мораториум върху конверсията и събарянето на приютите — по този начин властите се опитват да се преборят с проблема за бездомниците.

Колкото повече се доближава човек към 42-ра улица, толкова по-гадни стават хотелите. Във въздуха витае усещането, че на гостите на хотела им се забранява да правят почти всичко. Дори и в що-годе приличните третокласни хотели, където цената е 50–60 долара на нощ, атмосферата е мрачна и потискаща. Колкото по-ниска става класата, толкова по-голямо количество надписи и табелки изскачат във фоайетата. Не се разрешават гости след осем часа. Забранено е да се готви в стаите. Не се допуска внасянето на огнестрелно оръжие. Престоят не може да превишава двайсет и осем дни — това е с цел да не се даде на госта статут на постоянен жител, с което се избягва увеличението на наема.

Процедурата ми струваше няколко часа, както и известен брой рисунки и визитки. Регистраторите се държаха или нащрек, или крайно безразлично, а някои успяха да съвместят и двете. Когато стигнах до автогарата „Порт Оторити“, вече всички ми приличаха на наркомани. Ако Мотли се спотайваше в някоя подобна дупка, нямаше защо да се опитвам да го измъквам оттам — той и така щеше да си пукне с течение на времето.

Звъннах на Илейн от един уличен телефон. Беше включила секретаря си, но вдигна веднага, щом чу гласа ми.

— Снощи не ти се обадох, защото се прибрах много късно — казах ѝ аз.

— Няма значение. Аз пък си легнах рано и заспах като заклана.

— Явно си била много уморена.

— Така ще да е било. — Кратка пауза. — Днес цветята ти са още по-хубави.

Успях да овладея гласа си.

— Така ли?

— Наистина! Явно са като домашната супа — на втория ден винаги е по-хубава.

На отсрещната страна на улицата двама пубери се бяха подредили на желязната врата на магазин за армейски стоки и току ми хвърляха по някой поглед.

Аз казах:

— Мога ли да дойда да те видя?

— Много ще се радвам даже. Само че ми дай един-два часа да се пооправя.

— Хубаво де.

Тя се изсмя.

— Май не ти е много приятно, а? Така, сега е дванайсет без петнайсет. Хайде мини към един — един и нещо. Става ли?

— Става.

Затворих телефона. Онези двамата пикльовци все така ме гледаха. Изведнъж ми се прищя да ида при тях и да ги питам какво толкова се зверят. Знаех, че само ще си намеря белята, но все пак много ми се прищя.

Вместо това обаче се обърнах и закрчих. На половината път до следващата пряка се завъртях и ги погледнах. Те стояха все така

опрени на желязната врата и продължаваха да ме фиксират. Май изобщо не бяха помръднали.

А най-вероятно е изобщо да не са гледали мен.

Изчаках, както ме беше помолила, да мине час и половина. Половината от времето го прекарах в същите интелектуални занимания като двамата тийнейджъри — във входа на сградата срещу блока на Илейн. Минаваха най-различни хора, и все непознати. Не знам кого очаквах да видя, може би Мотли, но той не се появи.

Изчаках да стане точно един, след което отидох до блока ѝ и се обадох на портиера. Той ѝ звънна и ми подаде слушалката. Илейн ме попита кой е авторът на рисунката; за момент не можах да включа, после казах: „Галиндес“. Подадох слушалката на портиера и след малко вече чуках на вратата ѝ. Тя първо погледна през шпионката и чак тогава се зае да отключва.

— Ще прощаваш за тия глупости — каза ми тя, — но все пак...

— Ами моля ти се. — Тръгнах към масичката за кафе. Отгоре ѝ пламтеше ярък букет, който изглеждаше още по-цветен на черно-белия фон на интериора. Цветята бяха екзотични, не знаех имената им. Приличаха на ято райски птички и колибри. Сигурно това обяснение в любов е струвало не по-малко от 75 долара.

Тя се приближи към мен и ме целуна. Носеше жълта копринена блузка и черни шалвари. Беше боса.

— Нали ти казах? По-хубави са от вчера.

— Щом така смяташ.

— Според мен това е, защото пъпките почват да се отварят.

Тя млъкна, погледна ме и явно усети, че нещо не е наред, защото ме попита какво има.

— Тези цветя не са мои — казах аз.

— В смисъл че си избрал други ли?

— Илейн, не съм ти пращал никакви цветя.

Трябваше ѝ съвсем малко време. На лицето ѝ се изписа светкавичен страх.

— Господи, Мат, нали не се шегуваш?

— Разбира се, че не се шегувам.

— Вярно, че нямаше бележка, но изобщо не ми хрумна, че може да не са от теб. Боже мили, та аз ти благодарих за тях още вчера, не помниш ли?

— Ти не спомена, че става дума за цветя.

— Така ли?

— Изобщо даже. Просто ми благодари, че съм толкова романтичен.

— Ти какво си помисли тогава?

— Нищо особено. Бях като парцал, тъкмо се събуждах от дрямка пред телевизора и не можех да разсъждавам. Реших, че имаш предвид оная нощ.

— Горещо-долу така си беше. Свързах цветята тъкмо с нея.

— Значи нямаше бележка?

— Не. Реших, че не си я написал, защото и така ще се сетя кой ги е пратил. Аз така и направих, само дето...

— ... не съм ги пратил аз.

— Да, явно не си. — Лицето ѝ вече не беше толкова бледо. — Малко ми е трудно да свикна с тази мисъл. През последните двайсет и четири часа живях с представата, че именно ти си ми пратил тези прекрасни цветя и че си страшно мил и готин, а сега изведнъж се оказва, че това съвсем не е така. Той ги е пратил, нали?

— Може да е някой от другите ти познати.

Тя поклати глава.

— Моите мъжки познати не ми пращат цветя. О, боже, иде ми да ги хвърля!

— Но това са същите цветя отпреди десет минути.

— Да де, но...

— Кога ги донесоха?

— Аз по кое време ти звъннах? Към пет ли?

— Там някъде.

— Час или два преди това.

— Кой ги донесе?

— Не знам.

— Е, кой все пак, момчето от цветарницата ли, или някой друг? А името на цветарницата успя ли да разбереш? На хартията нямаше ли етикетче?

Тя само клатеше глава.

— Никой не ги е носил.

— В какъв смисъл? Искаш да кажеш, че са кацнали пред вратата ти ли?

— Точно така.

— Значи си отворила вратата и си ги видяла?

— Горедолу така беше. Звънна един гост, аз му отворих и видях, че ги държи. За част от секундата реших, че са от него, и страшно се учудих, но той ми обясни, че били поставени на изтривалката. И аз тутакси си помислих, че са от теб.

— Помислила си си, че просто съм ги оставил пред вратата и съм си тръгнал, така ли?

— Не, реших, че си ги пратил по някого. А пък аз, понеже бях в банята, не можех да чуя звънеца, тъй че на момчето от цветарницата не му е оставало нищо друго, освен да ги сложи пред изтривалката. Или пък ги е дало на портиера и той ги е качил. — Тя постави ръка на рамото ми. — Да ти кажа честно, не съм се размисляла чак толкова по този въпрос. Просто се разчувствах, нали разбираш. Стана ми страшно приятно.

— Защото съм ти пратил цветя ли?

— Да.

— Дааа, сега ме е яд, че не са от мене.

— Ах, Мат, не исках да...

— Но аз искам. Пък и както и да ги гледаш, цветята са много красиви. Трябваше да си мълча и да се възползвам от недоразумението.

— Така ли мислиш?

— Че защо не? Това е типичен сантиментален жест. Човек така направо може да си изработи някое чукане.

Погледът ѝ стана нежен, а ръката ѝ се плъзна около кръста ми.

— Миличък — каза ми тя, — ти точно нямаш нужда от цветя за целта.

След това лежахме дълго време, без да заспиваме, но и не съвсем будни. По едно време се сетих за нещо и тихичко се засмях. Тя обаче ме чу и попита какво смешно има.

— Голяма вегетарианка си.

— Голяма какво? Ааа... — Тя се претърколи с лице към мен и ме погледна. — Лицата, които напълно се въздържат от поемане на ъ-ъ-

ъ... животинска храна, са подложени на риска от дефицит на витамин В-12.

— Това опасно ли е?

— Може да доведе до злокачествена анемия.

— Това звучи много страшно.

— То си е страшно. Фатално е.

— Сериозно?

— Така поне съм чувала.

— Ами ти с твоята вегетарианска диета значи си застрашена?

— Така излиза.

— В млечните продукти дали има В-12?

— Предполагам, че да.

— Ти не ядеш ли мляко? В хладилника ти има и прясно, и кисело.

Тя кимна.

— Ям, разбира се. Ям всякакви млечни продукти, тъй че се снабдявам с В-12. Човек трябва да внимава с тия работи.

— Така си е.

— Защо да рискувам? Злокачествената анемия не е от най-приятните и безопасни болести.

— Не е зле да пийваш по трийсетина грама белтъчини на ден превантивно...

— Май не бяха само трийсет — каза тя. — Май беше цяла лъжица.

Трябва да съм заспал, защото, когато дойдох на себе си, видях, че съм сам, и чух душа в банята. Тя се появи след няколко минути, увита в хавлия. Аз също си взех душ, облякох се и отидох в хола, където ме чакаха кафе и чиния ситно нарязани сурови зеленчуци и хапки сирене. Седнахме и се съсредоточихме върху храната. Сиянието на късния следобед леко огряваше ослепителните цветове на букета.

Аз казах:

— А оня, дето ти е подал букета...

— Какво?

— Той какъв е?

— Просто познат.

— Защото, ако Мотли го е използвал да ти донесе букета, бихме могли да го проследим чрез него.

— А, няма такова нещо.

— Откъде знаеш?

Тя поклати глава.

— Можеш да бъдеш сигурен, че нямат нищо общо. Познавам го от няколко години.

— И какво, просто е решил да намине ли?

— Не, имахме уговорка.

— Уговорка ли? Каква уговорка?

— О, боже — ядоса се тя, — много интересно каква ще да е била уговорката! Явно не за да си приказваме за Витгенщайн!

— Клиент, значи.

— Естествено. — Тя ме погледна остро. — Това дразни ли те?

— Защо да ме дразни?

— Не знам, просто питам.

— Не ме дразни.

— На мен такава ми е професията. Работя като проститутка и това не е ново за тебе. С това се занимавах навремето, с това се занимавам и сега.

— Знам.

— И защо тогава имам чувството, че това те дразни?

— Не знам — казах аз. — Може би защото...

— Какво?

— Може би защото бях останал с впечатлението, че поне за момента си щракнала резето.

— Точно това съм и направила.

— Забелязвам.

— Наистина, Мат. Отказвам всички хотелски срещи. Освен това не пускам въщи никого, когото не познавам поне от няколко години. Мъжът, който идва днес следобед, ми е познат от сума време. Обажда ми се през една или две съботи, кротък човек е, защо да не го повикам?

— Няма защо наистина.

— И тогава какъв е проблемът?

— Няма никакъв проблем. Човек все някак трябва да си изкарва прехраната.

— Мат...

— Та да натрупа някоя и друга пара, да купи някоя и друга къща, нали тъй?

— Нямах право да се държиш така.

— Как?

— Нямах никакво право.

— Извинявай. — Взех си парче сирене. Млечен продукт е, значи по всяка вероятност съдържа витамин В-12. Сложих го обратно в чинията. — Тая сутрин, като ти се обадох...

— Е?

— Нали ми каза да не идвам веднага.

— Казах ти да ми дадеш един час.

— Час и петнайсет, така каза.

— Добре де. Е?

— С клиент ли беше?

— Ако бях с клиент, нямаше да вдигна телефона. Щях да заглуша звънеца и да оставя секретаря на запис, както направих преди малко, когато се запътихме към спалнята.

— Защо ми каза да дойда след час и четвърт?

— Не щеш да мирясаш, така ли? Чаках един човек.

— Значи си чакала клиент.

— Нали точно това ти казвам. Обади ми се пет минути преди тебе, между другото. Разбрахме се да дойде в дванайсет.

— В дванайсет на обед, и то в неделя?

— Той винаги идва тогава — или малко предобед, или малко след. Живее наблизко, казва на жена си, че отива за вестници, и пристига. На връщане сигурно си купува „Таймс“ отнякъде. Предполагам, че за него част от тръпката е именно да лъже жена си.

— Значи затова си ми казала...

— Да не идваш преди един. Да. Бях сигурна, че ще пристигне навреме и ще стои не повече от половин час. Винаги така прави. А останалият половин час ми трябваше, за да си взема душ и да се пооправя, за да...

— За да какво?

— За да съм хубава, когато дойдеш! Мама му стара, какво си ме заразпитвал? Защо се държиш така?

— Не се държа никак.

— Да, хич даже. А аз защо ли се оправдавам, ето това не мога да разбера! От къде на къде ще се оправдавам пред тебе!

— Не знам. — Вдигнах чашата с кафето, но вътре нямаше нищо. Сложих я обратно на масата, взех си парче сирене и тутакси го върнах в чинията. — Значи за днес вече си си взела дозата витамини.

Известно време тя мълча и аз вече започнах да съжалявам, че съм го казал. И тогава тя започна да говори:

— Не. Не съм си взела дозата витамини, защото правехме друго. Искаш ли да знаеш какво точно правехме?

— Не.

— Все пак ще ти кажа. Правехме това, което правим всеки път. Аз седнах върху лицето му, той започна да ме ближе и в същото време си правеше чекия. Той така обича. И така правим всеки път, когато дойде.

— Престани.

— Защо, по дяволите, да преставам? Още какво искаш да знаеш? Дали съм се изпразнила ли? Не, но се престорих, че съм, защото така той свършва по-бързо. Още нещо интересува ли те? Интересува ли те например колко му е голяма пишката? И да не си посмял да ме удриш, Мат Скъдър!!!

— Изобщо не смятам да те удриям.

— Но ти се иска.

— Даже не съм си вдигнал ръката, за бога!

— Искаше ти се.

— Не е вярно.

— Вярно е. А и аз го исках. Не да ме удариш, а да ти се иска да го направиш. — Очите ѝ бяха широко отворени, в ъглите им се бяха събрали сълзи. Тя тихо и учудено попита: — Какво става с нас? Защо се държим така?

— Не знам.

— Аз знам — каза тя. — Защото сме си ядосани, ето затова. Ти си ми ядосан, защото все още съм курва. А пък аз съм ти ядосана, защото не си ми пратил цветя.

Тя каза:

— Май разбирам защо се получи така. Защото и двамата сме страшно напрегнати и това явно ни е направило по-лабилни, отколкото си мислим. И в края на краищата почнахме да се мислим за хора, каквито не сме. Аз те помислих за сър Галахад, а ти не знам за коя си ме взел.

— И аз не знам. Може би за господарката на Шалот.

Тя ме погледна.

— Как беше стихотворението?... „Илейн прекрасната, Илейн чудесната, Илейн, девата от Астолат.“

— Престани.

Навън се беше стъмнило. Над светлините на Куинс премигваха червените светлини на самолета, който се канеше да кацне на „Ла Гуардия“.

След малко тя каза:

— Чела съм го в гимназията. От Тенисън е. Представях си, че е писано за мене.

— Ти ми каза.

— Така ли? — Тя замълча, потънала дълбоко в собствените си спомени. След това рязко каза: — Е, миличък, нито аз съм дева, нито пък ти си рицар. Освен това по господарката на Шалот си падаше сър Ланселот, а не сър Галахад. А пък нито аз съм тя, нито ти си той. Ние просто сме двама души, които винаги са се харесвали и са си правили добри услуги. Е, можеше да бъде и по-лошо.

— Определено.

— Освен това моментът никак не е подходящ за караници, защото по петите ни следва един побъркан тип, който иска да ни убие. Съгласен ли си с мен?

— Съгласен съм.

— Дай сега да уредим финансовата страна на въпроса. Става ли?

Стана без проблеми. Аз си припомних до този момент, тя добави още няколко, които бях забравил, след което закръгли сумата в моя полза и спря протестите ми с решителен поглед. Отиде в спалнята и се върна с няколко петдесетачки и стотачки. Отброи два бона и ги плъзна по масата към мен.

Аз не помръднах.

— За такава сума не сме се разбирали.

— Знам. Виж какво, Мат, вместо да си водиш отчет за разходите и да тичаш при мен всеки път, когато ти привършат парите, по-добре вземи тия два бона, а когато свършат, ще ми искаш пак. И, моля ти се, недей да спориш. Поне пари имам, печеля доста добре и напълно си ги заслужавам, а какъв е смисълът от тях, ако не се използват, особено в такъв момент?

Аз ги взех.

— Чудесно — каза тя. — Разбрахме се, значи. С деловата част приключихме. Тя никога не ми е била проблем. Виж, емоционалната... Май не ни остава нищо друго, освен да импровизираме, но главно да не бързаме. Ти как смяташ?

Аз се изправих.

— Смятам, че трябва да изпия още едно кафе, след което да се измитам.

— Можеш да останеш.

— Не мога. Искам малко да си поиграя на детектив и да заработя поне някаква част от парите ти. Но за онова си права, наистина най-добре е да импровизираме. Извинявай за одевете.

— И ти също.

Когато се върнах с кафето, я чух да казва:

— Боже мили, чакат ме цели шест съобщения по телефона!

— Кога са се записали? Докато сме били в леглото ли?

— Сигурно. Нали нямаш нищо против да ги чуя?

— От къде на къде ще имам нещо против?

Тя сви рамене и натисна съответния бутон. Чу се звук от пренавиване на лента, после някакъв шум, след което нещо щракна.

— Затвориха — каза тя. — Повечето така правят. Малко хора обичат да оставят съобщения.

Имаше и още едно затваряне. След това се разнесе мъжки глас:

— Илейн, Джери Пайнс е, ще ти звънна след ден-два.

На следващото позвъняване пак затвориха. След това някой силно се изкашля, дълго мълча, така и не измисли какво да каже и накрая затвори.

И така стигнахме до шестото обаждане. След сигнала имаше една много дълга пауза, а после се чу шепот:

— Здравей, Илейн. Харесаха ли ти цветята?

После нова пауза, дълга колкото и първата. Дочуваше се само леко шумолене, което ми се стори като рев.

А после, със същия силен шепот, той каза:

— Непрекъснато мисля за тебе. Но редът ти още не е дошъл. Ще трябва да го изчакаш, какво да се прави. Запазил съм те за последно. — Кратка пауза. — Искам да кажа, за предпоследно. Последният ще е той.

Това беше всичко, но той затвори едва след двайсетина секунди. Телефонният секретар щракна и се нагласи да приема други позвънявания. Мълчанието тегнеше във въздуха като кълба от дим.

10.

Прибрах се в хотела малко преди изгрев-слънце. Часът отиваше към пет. Прекарах нощта в обикаляне на места, които не бях посещавал от години. Някои от тях вече ги нямаше, нямаше ги и част от хората, които търсех — кой по затвори, кой в някое гробище, кой на други неизвестни места. Но за щастие бяха се появили нови места и нови хора, така че не останах без занимания.

В „Пуганс“ открих Дани Бой Дел. Той е дребен негър албинос с точно премерени жестове и изискани маниери. Винаги е в строг костюм с жилетка и живее в най-вамписките часове — никога не излиза от къщи преди изгрев и залез-слънце. Навиците му си бяха останали все същите — чиста, леденостудена руска водка. В любимите му барове — „Пуганс“ и „Топ Хорн“, който вече не съществува, винаги държаха по една бутилка в лед специално за него.

— На мястото му са направили френски ресторант — обясни Дани Бой. — Високи цени за сметка на качеството. Тия дни съм или тука, или в „Мадър Гууз“ на „Амстердам“. Едно много готино трио свири всяка вечер без неделя. Барабанистът удря само с четките и не прави солови изпълнения. А осветлението е идеално.

Идеално за Дани означава силно приглушено. Дани Бой винаги носи черни очила, сигурно и на дъното на някоя мина не би ги свалил. Неведнъж съм го чувал да казва, че светът е твърде светъл и шумен. „Крайно време е да му намалят звука и яркостта.“

Не разпозна лицето на рисунката, но като чу името на Мотли, му светна нещо. Аз започнах да му припомням и той се сети за процеса.

— Така значи, решил е да си отмъщава. Защо просто не се качиш на самолета и не запрашиш нанякъде, докато нервите му се поуталожат? Такива като него за пет-шест седмици винаги правят по някой нов гаф и се връщат на топло. После няма да имаш проблеми поне още десет години.

— Не, според мен той доста е нахитрял.

— Да, страшно е нахитрял, след като е влязъл с присъда от една до десет години и е стоял там цели дванайсет! — Той си допи водката и съвсем леко помръдна ръка, което беше напълно достатъчно сервитьорката тутакси да дотърчи. Тя му сипа, с един поглед се увери, че аз нямам нужда от нея, и си замина. — Ще поразпитам, Мат. Ще направя всичко възможно.

— Много съм ти задължен.

— Трудно е да се каже къде би могъл да се спотайва, но все пак има начини да се провери. Все някой някъде ще го засече.

Той ми даде няколко имена и аз тръгнах да търся хората. Отидох до една долнопробна кръчма на Ленъкс авеню и минах през бара на същата улица, в който обикновено пият юнаците на периферните квартали. После взех такси до едно място, наречено „Кръпките“, на двайсетите номера на Трето авеню. По голите тухлени стени висяха старомодни шарени юргани. Разпитах бармана къде мога да намеря Томи Винсът.

— Няма го в момента, но вие го почакайте, обикновено идва по това време.

Поръчах си кола и седнах на бара. Точно срещу мене имаше огледало, тъй че можех да наблюдавам кой влиза, без да се обръщам. Няколко души дойдоха, няколко други си тръгнаха и чак когато в чашата ми останаха само двете ледчета, към мен се приближи един охранен човек и съвсем приятелски сложи ръка на рамото ми. Беше седял през два стола от мен.

— Аз съм Томи В. — каза ми той. — С какво мога да ви бъда полезен?

Пребродих Парк авеню от 20-и до 30-и километър, тръгнах от началото на Трето авеню и стигнах чак до 14-а улица, обиколих осемдесетте номера на Бродуей и улица „Лексингтън“ между 47-ма и 50-а. Там са свърталищата на проститутките, които както винаги бяха изящно оформени в шорти и блузки, прикриващи само бюста, и оранжеви перуки. Поприказвах си с десетина, като им позволих да си мислят, че съм ченге. Така и така нямаше да ми повярват, ако го бях отрекъл. Показах им рисунката и обясних, че мъжът на нея има обичай да измъчва трудещите се момичета като тях и дори да убива някои. Добавих, че ако не е клиент, то поне се представя за такъв, но би могъл

да играе ролята на сводник и да се опита да вземе някоя от тях под свое покровителство.

Една бледожълтеникава блондинка с издайнически черни корени на двуцветната коса, която срещнах на Трето авеню, като че ли го позна.

— Скивах го преди известно време. Само зяпа, но ни предлага, ни купува. Един път взе да ме подпитва — какво обичам да правя, как точно, какво не обичам и такива неща. — Тя сви юмрук, насочи го между краката си и почна да го размахва напред-назад. — Нямам време аз за такива чекиджийски истории, приятел. Ако го видя пак, ще мина на другия тротоар.

На Бродуей едно пищно момиче със силен южняшки акцент каза, че го е виждала. Напоследък обаче не се бил навъртал. Последния път бил тръгнал с някоя си Бъни. А къде е сега въпросната Бъни? Нямало я, изчезнала била от седмици.

— Сигурно е забърсала някой. Или пък ѝ се е случило нещо.

Какво например? Тя сви рамене и каза:

— Всичко се случва. Виждаш някое момиче всеки ден и изведнъж то изчезва, което започва да ти прави впечатление много по-късно, и чак тогава си казваш: „Абе, какво стана с оная?“. Но казва ли ти някой?

Питах я дали е виждала Бъни, след като ги е засякла с Мотли. Тя се позамисли, но не можа да ми отговори със сигурност. Освен това може и да не е бил Мотли. Колкото повече мислеше по въпроса, толкова по-несигурни ставаха отговорите ѝ.

Пътюм успях да хвана полунощното събрание в Аланън Хауз — това е нещо като клуб на третия етаж на стара порутена сграда. Намира се на 46-а Западна улица. Обикновено там се събират млади хора, повечето са спрели или полуспрели пиенето от съвсем скоро, а извън алкохолния проблем доста от тях са били и наркомани. Тълпата вътре и тълпата отвън почти не се различаваха. Единствената разлика беше в посоката, която бяха поели. Тия вътре поне се опитваха да не пият и да не се дрогират. Ония отвън вече можеха да бъдат отписани.

Закъснях с няколко минути. Дамата, която бе взела думата, тъкмо разправяше, че когато била на дванайсет, вече пиела от две години и тъкмо започвала да пуши марихуана. Историята ѝ беше китна панорама от всички възможни наркотични средства, включително

хероин и кокаин; включваше и дребни кражби, проституция и търговия с невръстния ѝ син на черния пазар. Разказът трая доста дълго, за разлика от годините, за които разказваше — в момента беше едва на деветнайсет.

Събранието продължи около час, аз останах до края. След като момичето свърши разказа си, вече не слушах така внимателно и дори не взех участие в дискусията, която беше посветена изключително на темата за гнева. От време на време, когато гневът на някой от присъстващите достигаше внушителни децибели, пусках по някое ухо, но през повечето време седях отпуснат и изцяло потопен в емоционалното убежище на събранието. Отвън светът беше гаден, а отгоре на това през последните няколко часа аз се бях завирал в най-гадната му част, но тук, вътре, бях просто един алкохолик, който, както всички останали, просто се опитваше да откаже пиенето и поради тази причина събранието ми се струваше най-сигурното възможно място на този шибан свят.

След това всички станахме, казахме си молитвата и аз отново поех по гадните улици.

* * *

Спах към пет часа и се събудих с усещането, че имам махмурлук, което никак не беше честно. По време на разходката си бях погълнал огромни количества кафе и силно разредена кола и се бях надишал на гаден, опушен от други въздух, тъй че не беше никак чудно, че не бях скочил пъргаво и радостно да посрещна изгрева с песен. Но, от друга страна, до снощи живеех с илюзията, че откак съм спрял да пия, такива сутрини няма да ми се случват. И на ти сега — главата ме болеше, гърлото и устата ми бяха пресъхнали и минутите се точеха като часове.

Глътнах два аспирина, хвърлих си един душ, избърснах се и слязох до ъгъла за портокалов сок и кафе. Изчаках аспирина и кафето да подействат и се разходих до будката за вестници. Върнах се във „Флейм“ и си поръчах обилна закуска. Когато ми я поднесоха, от безалкохолния махмурлук не беше останала никаква следа. Само дето

ми беше тягостно и тежко на душата, но явно ще трябва да свиквам с това състояние.

Вестникът също не успя да ме разведри особено. На първата страница беше описано масово убийство в Джамайка Хайтс — били застреляни и заклани цяло семейство венецуелци (четирима възрастни и шест деца), след което бил подпален и домът им, като пожарът се разнесъл към околните къщи. Уликите сочели, че престъплението е свързано с наркотрафика. Което явно означаваше, че читателите спокойно могат да вдигнат рамене и да забравят за случката, а ченгетата спокойно да закрият делото.

Спортните новини също бяха толкова ужасни. И двата нюйоркски отбора губеха — „Джетс“ с много, а „Джайънт“ с малко, но от „Игълс“. Единственото хубаво нещо на спортните новини е това, че са досадно банални. Никой никого не убива, а в момента, в който човек затвори вестника, моментално престава да му пука кой бил загубил и кой бил спечелил.

Аз не правя изключение, макар че на мен по принцип за нищо не ми пука. Върнах се към новините и прочетох за още едно престъпление, свързано с наркотици, този път в Бруклин, Марин парк. Застреляли един двайсет и четири годишен негър с висока репутация в наркобизнеса. И това не ме потресе особено, даже трябва да призная, че загубата на нашите от филаделфийския отбор ме бе натъжила доста повече. Е, не чак толкова де.

На 7-ма страница имаше страхотна история. Самият връх.

Двайсет и две годишният Майкъл Фицрой отишъл на литургия заедно с приятелката си, която била актриса и се била снимала за няколко реклами. Живеела на Манхатън Плаза, в жилищата, субсидирани от държавата специално за актьори. (Адресът е на 42-ра и Девето авеню.) Вървели по 42-ра към апартамента ѝ хванати ръка за ръка и точно тогава една дама на име Антоанет Клиъри решила да сложи край на живота си.

Тя осъществила намерението си, като отворила прозореца и скочила през него. За късмет апартаментът ѝ бил на двайсет и втория етаж. Дамата падала със съответното ускорение, чиято формула се учи още в училище, но, разбира се, никой не я помни. Във всеки случай в момента на удара скоростта ѝ е била предостатъчна, за да убие себе си и Майкъл Фицрой, комуто било предопределено да мине точно през

същата точка. Приятелката му, Андреа Доч, се отървала със силна истерия. Мен ако питате, имала е абсолютно право да истеризира.

Останалата част от вестника прегледах набързо. Кметът на Балтимор наскоро бил предложил да се легализират наркотиците; пишеше и мнението на Бил Рийд по въпроса. Прегледах и комиксите, в които, впрочем, нямаше нищичко комично. А после нещо ме накара да се върна на седма страница и да препрочета за последните мигове от живота на Майкъл Фицрой.

Не мога да кажа защо тази история ме покърти толкова. Може би защото се беше случило на две крачки от хотела ми. Самата Клиъри живеела на 49-а Западна № 301 — покрай тази сграда сигурно съм минал едно хиляда пъти. Вчера сутринта бях минал оттам на път за Таймс Скуеър. Ако бях станал малко по-късно, това можеше да се случи с мен, вместо с Майкъл.

Сетих се за крилатата мисъл на Марк Аврелий, че в живота всичко става така, както трябва да стане. Опитах се да приложа тази сентенция в случая с Майкъл Фицрой, който просто се е бил запътил щастлив към апартамента на приятелката си. Според „Нюз“ самоубийцата била на 38. Освен това пишеше, че била съвсем гола.

Както се казва, неведоми са пътищата господни. И вярно, така си е. Незнайно защо небесните сили бяха решили, че заради общото благо животът на двайсет и две годишния Майкъл Фицрой трябва да бъде прекъснат от една стремглаво падаща чисто гола дама.

Чел съм, че животът е комедия за мислещите и трагедия за чувствителните. Ако питате мен, той е едновременно и двете неща, дори и за тези от нас, които не са нито много мислещи, нито много чувствителни.

В ранния следобед звъннах на Том Хавличек в Масилън и го хванах в участъка.

— А, тъкмо щях да ти звъня — рече той. — Как е Веселият град? Отдавна не бях чувал да го наричат така.

— Както си беше.

— А какво става с бенгалците?

Дори не бях обърнал внимание дали са спечелили, или загубили.

— Бива си ги.

— Супер са... А твоят човек?

— В Ню Йорк е. От време на време му хващам следите, но градът е твърде голям. Вчера заплаши една стара приятелка на Кони Стърдиван.

— Много миличко.

— Аха, голям сладур ни е той. А ти научил ли си нещо ново от Кливланд?

— Имаш предвид от лабораторията ли? — Той се изкашля. — Установихме кръвната група на спермата.

— Чудесно.

— Не знам дали е чудесно, Мат. А-група, същата като на съпруга. Дори твоят човек да има тая кръвна група, това пак не би означавало кой знае какво. Тя е най-разпространената от всичките четири. Децата и те са от същата група, тъй че не е ясно дали кръвта по Стърдиван е от тях или само от него. Няма как да се установи.

— Не могат ли да направят профил на ДНК-то на спермата?

— Ако я бяха получили веднага, а не седмица по-късно, може би щяха да могат. Така или иначе, единственото, което можеш да докажеш, е, че твоят човек е невинен, ако кръвта му не е от група А.

— Невинен за содомия, не и за убийство.

— Добре де. Както и да е, това е всичко от лабораторията. Ако е от друга кръвна група, значи се измъква, ако е от същата — това нищо не доказва, за съжаление...

— Дааа. Е, жалко. Ще се опитам все пак да разбера кръвната му група. В досието му в затвора би трябвало да я пише. А, между другото, пратил съм ти по пощата една рисунка на Мотли и псевдонима, който е използвал преди няколко месеца в Ню Йорк. Ще ти свърши работа, когато проверяваш по хотелите и летището.

Настъпи мълчание. След това той каза:

— Абе, Мат, виж какво, май няма да се стигне дотам.

— Защо?

— Ами така като гледам, нямаме никакви основания да отваряме делото. А и дори спермата да не беше на съпруга, какво доказва това? Може да си е имала гадже, примерно някой сервитьор в гръцки ресторант, и съпругът ѝ да е разбрал и да се е вбесил по този повод! Искам да кажа, че нямаме къорав повод да се ангажираме с ново разследване по едно дело, което и без друго е ясно като бял ден.

Известно време продължихме на тази тема. Не може ли да се издаде само разрешително за арест, тъй че тукашните ченгета да могат да приберат Мотли, преди да е пречукал още някой? С удоволствие, само че шефът няма да се навие, а дори и да се съгласи, никой съдия няма да счете основанията за достатъчни.

— Нали каза, че е заплашил някаква мадама — рече Хавличек.
— Защо не я накараш да напише жалба?

— Може. Само дето не я е заплашил директно. Оставил е послание на телефонния секретар.

— Още по-добре. Значи имаш вещественно доказателство. Освен ако не го е изтрила.

— Не, лентата е у мен. Но според мен това не доказва кой знае какво. Че е заплаха, заплаха е, но е някак мъглява. Освен това няма да е лесно да се докаже, че това е неговият глас, защото шепне. Много гаден шепот.

— Защо, за да звучи по-зловещо ли? Или за да не го познае мадамата?

— Не, той определено цели тя да разбере кой се обажда. Според мен се е пазел да не бъде разпознат от полицията. Мама му стара, преди дванайсет години беше тъп и небрежен, а сега е станал ловък и внимателен, гадът му с гад!

— Така е то. Затворът не е превъзпитал нито един човек. Само дето ги прави по-изкусни престъпници.

Към три заваля. Купих си чадър за пет долара, който се обърна наопаки още преди да стигна до хотела. Хвърлих го в боклукчийската кофа и се подслоних под един навес, а когато бурята утихна, тръгнах пеша към къщи. Съблякох мокрите си дрехи, звъннах на тоя-оня, след което се проснах и му дремнах.

В осем се събудих, а в осем и половина вече влизах в мазето на „Св. Павел“; току-що бяха представили говорещия тази вечер. Взех си кафе, седнах и се заслушах в баналната долнопробна история на пиянството му. Поредица от уволнения и провали в личния живот, десетина посещения в токсикологията, просия и събиране на стари бутилки, неколкократно записвания в Анонимните алкохолици... Когато един прекрасен ден, не щеш ли, нещо му прещракало на човека,

и ето го сега, изтупан, с костюм и вратовръзка и грижливо сресана коса, на светлинни години разстояние от героя на разказа си.

Този път дискусиата започна от задните редове, тъй че моят ред скоро щеше да настъпи. Отначало мислех да не се изказвам, но тъй като той доста дълго говори за махмурлука и подхвърли тезата, че ако единствената полза от непиеенето е липсата на махмурлук, пак си струва, реших да кажа две-три думи:

— Името ми е Мат, алкохолик съм, и аз, както и той, съм страдал от ужасни махмурлуци. Хубаво си мислех, че съм се отървал от това зло, след като престанах да пия, но тая сутрин се събудих с истински махмурлук. Страшно се ядосах, защото не беше никак честно, но после се сетих, че навремето се събуждах в това състояние всеки божи ден, без това изобщо да ми прави някакво впечатление. Бога ми, ако бях нормален непиещ човек, веднага щях да се завтека към болницата, а аз просто си обувах гащите и отивах на работа!

След мен говориха още няколко души, а сетне дойде редът на някоя си Карол.

— Аз не съм имала махмурлук, откак спрях да пия, но случилото се с Мат ми е близко в друг смисъл. Поначало съм склонна да си мисля, че щом като вече не пия, значи нищо лошо не може да ме сполети, което абсолютно не е вярно. Магията на това да си трезвеник не е просто във факта, че животът ни става по-добър, а и в това, че дори и да се влоши положението ни, пак сме трезви. И все пак сърцето ми се къса, като науча нещо гадно! Когато Коуди се разболя от СПИН, си казах, че всичко е толкова несправедливо! Трезвениците не би трябвало да се разболяват от СПИН! Обаче това става и както всички останали, и те си отиват от тоя свят. Освен това си мисля, че трезвениците не би трябвало да се самоубиват. Боже мили, само като се сетя колко пъти съм се опитвала да сложа край на всичко навремето, когато пиех... Когато спрях, и през ум не би ми минало, че някой трезвеник би го направил. А днес, като научих за самоубийството на Тони, просто си рекох, че това не е трябвало да става, само че въпреки всичко е станало. И на всичко отгоре не мога и да се напия по тоя повод!

В почивката отидох при Карол и я питах дали Тони е от нашата група.

— Да, идваше с нас всеки път. Три години вече, откак не пиеше.
Тони Клиъри.

— Името му нищо не ми говори.

— Името й. Няма как да не я познаваш, Мат, висока, с тъмна коса, горе-долу на моите години. Работеше в модна къща — не помня какво точно, но все разправяше за връзката си с един от шефовете. Убедена съм, че я познаваш.

— Боже мили — казах аз.

— Никога не бих си помислила, че е способна да го направи. Но пък знае ли човек...

— Бяхме с нея на разходка в Куинс преди по-малко от седмица — казах аз. — Аз, тя и Ричи Гелман, бяхме заедно в Ричмънд Хил. — Потърсих Ричи с поглед, но не го намерих. — Изглеждаше много добре. През цялото време бърбореше.

— Аз пък я видях в петък вечерта. Не си спомням за какво говорехме, но не ми се видя потисната.

— А след това хапнахме в един ресторант. Беше спокойна и доволна от живота. И как е станало? Хапчета ли?

Тя поклати глава.

— Скочила е през прозореца. Пише във вестника, по новините в шест също казаха две-три думи... Най-тъпото от всичко е, че паднала право върху някакъв младеж, който се връщал от църква, и го убила на място. Страхотия, нали?

На бележката пишеше „Обади се на братовчедка ти“.

Този път нямах удоволствието да чуя телефонния секретар. Вдигна направо тя.

— Той се обади.

— И?

— Каза: „Илейн, знам, че си вкъщи. Вдигни слушалката и изключи секретаря“. И аз го направих.

— Защо?

— И аз не знам. Той ми нареди да го направя и аз го послушах. Каза, че имал нещо да ти съобщи.

— Какво?

— Мат, защо изключих автомата?... Той ми каза да го направя и аз веднага го послушах. Ами ако ми нареди да отключа вратата и да го пусна? Дали ще го направя?

— Няма.

— Откъде знаеш?

— Защото това би било непредпазливо и опасно и ти го знаеш, а в това да изключиш секретаря няма никаква опасност. Има разлика.

— Не знам, не знам, не съм много сигурна...

Аз също не бях, но реших да не споделям съмненията си на глас.

— И какво имал да ми казва?

— Нещо доста неясно, поне за мене. Записах го веднага, след като затворих, за да не го забравя. Ох, къде ли съм го сложила...

Аз вече се досещах какво е казал.

— Ето го — рече тя. — „Кажки му, че ще му отнема всичките жени. Кажки му, че вчерашната беше номер две. За момчето на улицата компенсация няма да има. Той е един вид дивидент.“ Това говори ли ти нещо? Смеслено ли ти звучи?

— Не — отговорих аз, — но знам какво значи.

11.

Обадих се на Анита. Вдигна съпругът ѝ. Извиних се, че звъня толкова късно, и помолих да ми даде мисис Кармайкъл. Беше ми странно да я наричам така, но всъщност целият смисъл на обаждането беше странен. Меко казано.

Казах ѝ, че може би я безпокоя напразно, но че се е създала една ситуация, за която тя трябва да знае. Обясних ѝ набързо, че един психопат, когото преди години пъхнах в затвора, сега се опитва да си отмъсти, като убива всички мои жени.

— Само дето, понеже нямам такива, той е решил да смята за мои жени и най-беглите ми познати. Уби една жена, която свидетелства против него преди дванайсет години, уби и втора, с която едва ли съм разменил повече от десетина приказки, даже и фамилията не ѝ знаех.

— Но я е убил?... Защо не го арестуват?

— Надявам се и това да стане, но междувременно...

— Мислиш, че съм в опасност?

— Честно да ти кажа, не знам. Той може и да не знае, че съществуващ, а и да знае, едва ли е научил новото ти име и новия ти адрес, но човек не може да бъде сигурен, копелето е доста изобретателно.

— А момчетата?

Единият беше в казармата, другият — в колеж на другия край на Щатите.

— Те не са застрашени — успокоих я аз. — Него го интересуват само жените.

— В смисъл убийствата на жени? О, господи! И какво да направя?

Предложих ѝ няколко варианта. Първо да види дали е възможно да си вземе отпуска. Ако не, да уведоми полицията. Или най-добре със съпруга си да наемат бодигардове. И при всички положения да внимават не ги ли следи някой. Да не отварят на непознати, да не...

— Майка му стара — изруга тя. — Та ние сме разведени! Аз съм омъжена за друг! Това без значение ли е за него?

— Не знам — казах аз. — Може би е привърженик на Католическата църква и не признава развода.

Поговорихме още малко, после я помолих да ми даде мъжа си и му повторих всичко отначало. Той го прие доста разумно и сериозно, явно можеше да се разчита на него. Де да можех да разчитам и на себе си!

Отидох до прозореца и погледнах към града. Когато за първи път дойдох в този хотел, оттам се виждаха небостъргачите на Световния търговски център, а сега най-разнообразни сгради ги закриват от погледа ми. От небето е останало съвсем малко късче. Все още разполагам с хубава гледка де, но далеч не е каквото беше.

Отново валеше дъжд. Запитах се дали Мотли не е някъде по улиците. Може пък да се простуди от влагата и да умре.

Взех телефона и звъннах на Джан.

Джан е скулпторка, ателието ѝ се намира на юг от Канала, на Лиспънард Стрийт. Запознахме се, когато и двамата още пиехме яко. Славно си попийвахме заедно, но по едно време тя реши да спира и така се разделихме. После и аз зарязах алкохола и ние отново се събрахме. А после работата нещо се закучи и се разделихме за втори път. Така и не ни стана ясно защо.

— Здравсти, Джан, Мат е на телефона. Извинявай, че толкова късно звъня.

— Вярно, че е късно. Случило ли се е нещо?

— Определено да — отговорих аз. — Не знам доколко това те засяга, но се боя, че би могло.

— Не те разбирам.

Обясних ѝ в малко повече детайли, отколкото на Анита. Джан беше видяла репортажа за смъртта на Тони по новините, но, разбира се, и през ум не ѝ беше минало, че не е самоубийство. Освен това едва сега научи, че Тони е била от Анонимните алкохолици.

— Дали пък не съм я виждала...

— Нищо чудно. Нали си идвала на събрания в „Св. Павел“. А тя е била и по други сбирки. Освен това често се изказваше.

— Значи сте били заедно в...

— Ричмънд Хил.

— Това в Куинс ли е?

— В Куинс, да.

— И той я е убил заради тебе? А между вас имаше ли нещо?

— Нищичко. Тя не беше мой тип, освен това си имаше някакво гадже от службата. Дори и не сме били кой знае какви приятели. Е, говорехме си по разните му събрания, но нищо повече.

— И това е било достатъчно, за да...

— Точно така.

— Сигурен ли си, че не е самоубийство? Ох, разбира се, че си сигурен, що за въпроси задавам и аз... Мислиш ли, че...

— Не знам какво точно мисля — прекъснах я аз. — Излязъл е от пандиза преди четири месеца. И да се е влачил през всичкото това време по петите ми, няма как да ни е видял заедно. Но знам ли го какво точно му е известно и дали е разпитвал за личния ми живот. Знаеш ли какво трябва да направиш?

— Кажи.

— Според мен още утре сутринта трябва да се метнеш на самолета. Ще платиш в брой и на никого няма да казваш къде заминаваш.

— Ти сериозно ли...

— Абсолютно.

— Виж какво, вратата ми е с много яки ключалки, бих могла...

— Не — прекъснах я аз. — Сградата ти не е добре защитена, а той е в състояние да проникне където си поиска, и то с невероятна лекота. Изборът си е твой, но не се самозалъгвай, че тук, в този град, ще си в безопасност.

Тя се замисли за момент.

— То аз отдавна се каня да ида на гости на моя...

— Не ми казвай — прекъснах я аз.

— Мислиш, че ни подслушва ли?

— Мисля, че най-добре никой да не знае къде си, дори и аз.

— Ясно. — Тя въздъхна. — Матю, да знаеш, че много ме изплаши, още сега ще си стегна багажа. А как ще разбере, че опасността е преминала? Мога ли да ти се обадя?

— Можеш, по всяко време. Но без да си оставяш телефона.

— Имам чувството, че съм шпионин, само че доста нескопосен. Ами ако не успея да те намеря? Как да разбера кога мога да се измъкна от хралупата си?

— Според мен след две-три седмици всичко ще приключи — казах аз. — Какъвто и да е краят.

Докато говорех, едвам се сдържах да не хвана такси и да не се юрна към Лиспърнард Стрийт, за да се опитам поне малко да осигуря безопасността й. Щяхме да изпием по два-три литра кафе и да си говорим дълго и много сериозно, както правехме едно време, още от първата вечер.

Тия разговори страшно ми липсваха. Самата тя също ми липсваше и на няколко пъти ме бе обземало желанието да се опитам да закърпя нещата. Но понеже и двамата нееднократно се бяхме мъчили в същата посока, малко или много ни беше станало ясно, че между нас всичко вече е приключило. Въпреки че и двамата чувствахме, че не трябваше да стане така.

Едвам се сдържах да не позвъня на Джим Фейбър.

А можех. Бяхме се разбрали да не го търся след полунощ, освен в особено неотложни случаи.

След като обмислих нещата, реших, че точно този случай едва ли може да се нарече неотложен. Опасността да пия не ме грозеше — а това бе единственото сериозно основание да го будя. Най-големият ташак беше, че даже не ми се пиеше. По-скоро ми се щеше да пребия някого или пък да се разкрещя и да заудрям по стената, но да пия — не особено.

Излязох да се поразходя. Дъждът пръскаше съвсем леко. Стигнах до Осмо авеню и се оставих краката ми сами да ме поведат осем преки надолу към центъра. Знаех къде живее, нали я бях изпращал. Беше на северозападния ъгъл, но тъй като не знаех накъде гледа апартаментът й, не можех да определя къде точно е паднала.

Някой път се случва самоубиецът с такава сила да се приземи, че да пропука бетона. Обаче под нея се бе случил нещастникът Фицрой, тъй че пропуканият бе той.

На тротоара нямаше петна от кръв. Сигурно е имало доста, но санитарният отряд и дъждът се бяха постарали да изчистят всичко. Ако е останало нещо, сигурно се е просмукало в земята.

Може би все пак имаше следи, но аз не можех да ги видя в мрака. Все пак беше нощ, а и тротоарът беше съвсем мокър. При това положение трудно ще забележиш кървави петна, особено ако не ти е ясно къде точно да ги търсиш.

А ако ти е ясно, ще откриеш петна от кръв из целия град.

Даже и из целия свят.

Трябва да съм се разхождал около час. По едно време си мислех да се отбия при Гроуган, но реших, че идеята не е от най-добрите. Нито ми се говореше, нито ме влечеше усамотението на бара. Продължих да вървя и не спрях дори когато дъждът наново се усили. Вървах под капките и не след дълго прогизнах целият.

Всичките ти жени, Скъдър. Господи боже, един луд се опитва да ми отнеме жените, които дори не съм имал! Познавах Кони Купърман съвсем слабо и през последните пет години почти не се бях сещал за нея. А другите му мишени? Илейн, второразредната дама на ръждясалото ми рицарско достойнство. Анита, която преди години ми беше жена, Джан, която преди месеци ми беше гадже. И Тони Клиъри, която има неблагоразумието да излезе с мен и да изяде един хамбургер.

Сигурно тогава ни е проследил. Надали ни е следвал през целия път от Ричмънд Хил, изглежда доста невероятно. Може би се е спотайвал тук някъде, из махалата, и ни е забелязал на връщане от „Армстронгс“, когато съм я изпращал.

Не спирах да вървя, не спирах и да мисля.

Най-накрая се прибрах и проснах мокрите дрехи да се сушат. Междувременно беше захладняло. Освен че бях мокър до кости, бях и премръзнал, при това без да го забележа. Хвърлих си един горещ душ и чак тогава си легнах.

Докато чаках съня, в главата ми се завъртя една мисъл. От едната страна беше той, заплашващ живота на всичките ми познати жени; от другата бях аз и подобно на жонгльор се клатушках насам-натам в жалките си опити да задържа всички топки във въздуха. И да ги спася. И защитя. И Илейн, и Анита, и Джан. И междувременно да ги задържа

близо до себе си. Да потвърдя статуса им такъв, какъвто го бе определил той — статус на мои жени. *Мои*.

И междувременно да извърщам глава от реалността, от безжалостната истина. От горчивия факт, че тези жени *не са мои* и навярно никога не са били. Че си нямам никого и едва ли някога ще имам.

Че съм съвсем сам.

12.

През деня петната от кръв се виждаха, но само ако знаеш къде да ги търсиш. Отидох там с Джо Дъркин, портиерът ни посочи къде е паднала. Беше в страничната уличка, петнайсетина метра западно от входа.

Портиерът беше латиноамериканче, униформата му висеше на тесните рамене, мустаците му едва бяха наболи. В неделята (когато се беше случило всичко) не бил на работа, но аз за всеки случай му показах рисунката на Мотли. Той я разгледа и поклати глава.

Дъркин взе ключа и двамата се качихме в апартамента й. Прозорецът безгрижно беше оставен отворен и вътре имаше малки локвички. Наведох се и се опитах да видя мястото, където беше паднала, но нищо не видях. За сметка на това ми се зави свят и трябваше бързо да се дръпна назад.

Дъркин отиде до леглото. Беше оправено, върху него лежах грижливо сгънати дрехи. Тъмносиня пола, бледожълта блуза, тъмносива плетена жилетка. Бели дантелени бикини. Сутиен, също бял, с големи чашки.

Той взе сутиена, огледа го и го сложи обратно на леглото.

— Ега ти циците — изкоментира той и погледна да види реакцията ми. Аз останах почти безстрастен. Запали цигара, размаха клечката да я изгаси и се огледа за пепелник. Пепелници нямаше. Той духна клечката за всеки случай и внимателно я постави на нощното шкафче. — Значи твоят човек си признал, че я е утрепал?

— Да, така казал на Илейн.

— Илейн е мадамата, която е свидетелствала срещу него преди дванайсет години, нали така? Когато се е забъркала тая лайнния каша.

— Точно така.

— Слушай, той да не е някой фукльо като арабските терористи, дето поемат отговорността за всеки отвличен или взривен самолет?

— Убеден съм, че не е.

Той дръпна от цигарата и издуха дима.

— Дааа, аз също съм убеден. Наистина, много е възможно да е било убийство. Когато някой скача през прозореца, е много трудно да се каже дали идеята е била лично негова. — Той се разходи до вратата. — Резето е било спуснато, но и това нищо не доказва. Резето може да се спусне от вътрешната страна с ей това тука, но може и да бъде заключено от външната страна на ключалката. Могъл е да я метне през джама, след това да ѝ вземе ключа и спокойно да заключи след себе си. Тъй че това нищо не доказва.

— Именно.

— А и бележка не е оставила. Най мразим самоубийства без бележка. В закона трябва да се предвиди наказание за това.

— И какво ще бъде то?

— Да те съживят. — Той отново затърси пепелник, после изтръска пепелта на паркета. — Навремето самоубийството се таксуваше за престъпление, обаче все не успяваха да подведат извършителите под отговорност. Ега ти тъпата алинея. Значи виж какво излиза, престъплението се състои в опит да извършиш нещо, което, ако ти се удаде, не се счита за престъпление. Ако ти дадат подобна ситуация на приемния изпит за ченгета, как ще отговориш? Примерно, да речем, тя скача и претрепва Фицрой, но при това оживява. Виновна ли е?

— Де да знам.

— Могат да я подведат или за убийство по небрежност, или за случайност без предумисъл, втора степен. А такива неща често се случват. Е, не чак ако се мяташ от двайсетия етаж, но от третия-четвъртия става. До съд не се стига де.

— Оставаше и да се стига...

— Ако се стигне, защитата би могла да поддържа версията, че обвиняемият е невменяем. Знаеш ли какво, най-добре е да докарам тук екип от лабораторията. Току-виж намерили някой и друг отпечатък по прозореца, а, какво ще кажеш?

— Или пък на някое друго място.

— Да — съгласи се той. — Само дето не ми се вярва да сме чак такива късметлии.

— На мене също.

— Ако ни провърви обаче, ще е самият връх. Тука първи пристигнаха няколко от нашите, тъй че, ако се заведе дело, то ще е към

нашия участък. И трябва да ти кажа, че с най-голямо удоволствие ще го забия на твоя приятел. По всичко личи обаче, че той не е от тия, дето си оставят отпечатъците. Значи, два пъти й се е обаждал? И първия път шепнел?

— Аха.

— Значи на лентата има мъжки шепот, който не може да се подложи на идентифициране, и някакви глупости за това, че й бил пратил цветя... А, и мъглява заплаха, че нейният ред още не е дошъл. Без при това да уточнява за какво иде реч. Иди, че отваряй дело при това положение!

Той затърси с поглед къде да хвърли фаса. Очите му се спряха на пода, после се преместиха към прозореца, но накрая отиде до кухненската мивка, угаси цигарата под струята и я хвърли в кошчето.

— А пък когато наистина я заплашва и говори съвсем нормално, преди това я кара да изключи касетофона. И тя, разбира се, се съгласява. Супер! И се получава така, че единствените сведения за това, че той я заплашва и че е утрепал Клиъри и Фицрой, идват от нея. Отгоре на всичко не е използвал никакви имена и факти.

— Да, така е...

— Значи, освен ако не намерим вещественни доказателства, цялата работа си е... Нали разбираш. Ще извадя едно-две копия от рисунката, може пък някой от портиерите да го е видял, че се навърта наоколо в последно време. Но не се надявай много-много де. Пък и дори и да го познаят, това още не е основание да го обвиним в убийство. Като начало трябва да се установи, че това наистина е убийство, и чак после останалото... Обаче хич не ми е ясно как ще го докажем.

— А медицинската експертиза?

— Какво медицинската експертиза?

— Ами каква е причината за смъртта?

Той ме погледна особено.

— Не сте ли правили аутопсия?

— Естествено, че сме правили, много добре ти е известно, че това е задължително. Също така ти е известно обаче на какво мяза трупът, след като е прелетял дващест етажа. Питаш за медицинската експертиза? Клиъри е паднала с главата надолу и се е ударила в главата на Фицрой. Ега ти шанса, но все пак се случва. Само не питай как са

им изглеждали главите. Експертът не е намерил куршум вътре и естествено е заключил, че смъртта е настъпила вследствие от удара. Ти смяташ, че твоят човек я е довършил преди това ли?

— Възможно е.

— Ама я иди го докажи! Освен това може просто да я е фраснал по китарата, за да загуби съзнание. Ако си мислиш, че по врата или главата може да се открият някакви следи, жестоко се лъжеш.

— А сперма? В жената от Охайо имаше.

— Да, точно така, само дето не са могли да установят чия е. Виж какво, Мат, ако намерят сперма, като нищо може и да е на Фицрой, те така се бяха размесили, че... А и да е на Мотли, какво доказва това? Някъде да пише, че е незаконно да се чукаш? Някъде да пише, че е незаконно да чукаш гаджето си отзад? А? — Той се бръкна за друга цигара, но после размисли. — Виж сега, мой човек. Тоя пич няма да можем да го гепим за смъртта на Клиъри. Даже и да има един куп веществени доказателства. Фактът, че може да е бил с нея в тази стая, още не го прави убиец.

— А какво би го направило? — Той ме изгледа. — Кажи ми, какво трябва да правим при това положение? Да чакаме да изскочи нов труп ли? С автографа на Мотли на челото!

— Спокойно, Мат. Той няма как да не се осере.

— Може и да си прав — казах аз. — Само дето на мен не ми се чака.

Дъркин е страшно кадърно ченге. Може да не вярва, че има смисъл да се отваря делото, но пак ще си направи труда да изпълни всичките процедури, и то без изобщо да се помайва. Момчетата от лабораторията пристигнаха на момента, а следобед той вече ми докладваше какво са открили.

Лошата новина беше, че никъде из апартамента нямаше отпечатъци от Мотли. Добрата новина, ако изобщо можеше да се нарече такава, беше, че липсваха каквито и да било следи на стратегически места като прозоречната рамка, което идваше да покаже, че някой явно се беше постарал да не оставя отпечатъци или пък ги беше изтрил веднага след хвърлянето на тялото. Това още не беше веществено доказателство — човек не всеки пък оставя отпечатъци —

но поне спомогна да затвърди вече съществуващото у нас убеждение, че Тони Клиъри не се е убила сама, а някой ѝ е помогнал.

А аз продължих да правя това, което правех и по-рано. Чуках по разни врати, разговарях с разни хора, показвах рисунката и я разпространявах заедно с визитните си картички, чийто запас чувствително намаля.

Коего ме подсети за Джим Фейбър — именно той ми ги беше направил за подарък. По събранията само това се чува — обаждайте се на отговорниците си. Не пийте, ходете на събрания, четете Библията, обаждайте се на отговорниците си. Аз не пиех и ходех на събрания, но никак не ми беше ясно какво би могло да пише в Библията относно разните му отмъстителни психопати. А и Джим не беше специалист по тая част. Но все пак набрах номера.

— Да, май нищо не можеш да направиш — мъдро заключи той накрая.

— Е, благодаря ти за ценната мисъл.

— Мисълта хич не е ценна, нито пък е окуражаваща.

— Виж, тук си съвсем прав.

— Но пък, от друга страна, може и да е! Може би това просто означава, че ти нищо повече не би могъл да направиш. Да търсиш някой, който се крие в град с размерите на Ню Йорк, е все едно да търсиш пословичната игла в не по-малко пословичната купа сено.

— Така си е.

— А ако идеш в полицията...

— Вече го направих. Само че техните възможности на този етап са нищожни.

— Значи излиза, че правиш всичко, което ти е по силите, по този въпрос и в същото време се самобичуваш, че не можеш да правиш и още. И те е яд, че ситуацията е изцяло извън контрола ти.

— Коего си е вярно, вярно си е.

— Вярно е, разбира се. Единственото нещо, което е по силите ни, е да се намесваме в играта и да изменяме изхода ѝ.

— Коего става чрез налучкване, така ли?

— Да.

Аз се замислих.

— Да, ама ако аз не улуча, ще пострадат други хора.

— А, ясно защо не можеш да оставиш нещата ей така. Залогът е твърде голям.

— Аха.

— Спомняш ли си какво гласи Третата Стъпка? — Спомнях си, разбира се, но го оставих да ми я каже. — „И предадохме волята и съдбата си в ръцете на Господа Бога така, както Го разбираме.“ Това важи за дребните неща. Обаче като настъпят тежки времена, човек трябва да върне волята и съдбата си в свои ръце.

— Разбирам.

— Да ти подсказа ли какво точно иска да каже Третата Стъпка? Слушай сега. Първо: да не ти пука за дреболии. Второ: всичко на този свят е дреболия.

— Много ти мерси — казах аз.

— Добре ли се чувстваш, Мат? Нали не ти се пие?

— Не, не ми се пие.

— Значи си добре.

— Да, супер съм — рекох. — Знаеш ли, все още се надявам поне някой ден, като ти се обадя, да ми кажеш точно това, което искам да чуя.

— Може и да дойде такъв ден. Само че, като се случи, по-добре си търси нов отговорник.

Към шест часа се отбих на рецепцията. Имаше бележка да се обадя на Джо Дъркин. В участъка го нямаше и аз звъннах у тях.

— Само те осведомявам — каза ми той. — Говорих със съдебния лекар и той ме посъветва да се откажа от тая работа. Било невъзможно да се разбере къде свършва тя и къде почва той. Рече ми да те пратя на върха на Емпайър Стейт Билдинг, откъдето да хвърлиш един грейпфрут, а после да го събереш от тротоара и да установиш от коя част на Флорида е дошъл.

— Е, поне опитахме — успокоих го аз. — Това е най-важното.

Затворих с мисълта, че Джим би се гордял с мене в този момент. Нравът ми се променяше с гигантски скокове. Всеки момент щяха да ме канонизират.

Само дето това нищо нямаше да промени. Все още с нищичко не разполагах и все още не знаех накъде да вървя.

Същата вечер тръгнах на събрание.

Краката ми сами ме носеха към „Св. Павел“ и тъкмо бях на една пряка от старата църква, когато нещо ме спря.

Спря ме мисълта кого ли ще заплаши моето присъствие там.

Потръпнах така, сякаш някой беше скръцнал с тебешир по голямата черна дъска на небето. Леля ми Пег, мир на праха ѝ, казваше в такива случаи, че я лъхва гробовен хлад и адски пламък.

Чувствах се като прокажен. Носех в себе си вирус, от който щяха да пострадат най-невинни хора. За първи път, откак бях тръгнал по събрания, над собствената ми група беше надвиснала опасност. При това опасността беше не за мен, а за другите.

Казах си, че това са глупости, но странното усещане не ме напусна. Обърнах се и закрачих към ъгъла на 58-ма и Девето, където се опитах да се взема в ръце. Беше вторник.

Къде още има събрания във вторник вечерта?

Хванах такси и слязох на Кабрини Хоспитъл на 20-а Източна. Събранието се провеждаше в заседателната зала на третия етаж. Говореше някакъв мъж с гъста чуплива бяла коса и чаровна усмивка. Навремето работел като главен счетоводител в рекламна агенция. Бил се женил шест пъти. От различните си жени имал общо четиринадесет деца. От 1973-та не бил плащал данък общ доход.

— Нещата някак излязоха от контрол — обясняваше той.

Сега имал магазин за спортни стоки на Парк авеню Саут. Живее сам.

— Цял живот ме е било страх да не остана сам — сподели той — и чак сега открих, че ми харесва.

Блазе ти, помислих си аз.

Не видях никой познат, макар че някои от хората ги бях срещал и по други събрания. По време на дискусията си мълчах и се измъкнах преди молитвата, без да кажа нито дума на никого.

Навън беше студено. Повървах малко, после се качих на автобуса и се прибрах.

На рецепцията стоеше Джейкъб. Каза ми, че са ме търсили няколко пъти. Погледнах към кутията си. Нямахте нищо.

— Не ми остави съобщение мацката.

— Жена ли беше?

— Аха. Всичките пъти все тя, непрекъснато повтаряше, че пак ще те търси. През петнайсет минути звънеше.

Качих се горе, звъннах на Илейн, но се оказа, че не е била тя. Поговорихме си малко, след което аз затворих и в същия момент се разнесе звън.

Гласът беше дълбок и алтов. Без да го увърта много-много, тя направо започна:

— Значи в голяма беля се набутвам, да знаеш!

— В смисъл?

— Ако загрее, че аз съм ти звъннала, направо ще ме пречука. Него го бива по тая част.

— За кого става дума?

— Знаеш за кого. Името ти е Скъдър, нали? Нали ти разнасяш картинката му по улиците?

— Да, аз.

За известно време настъпи мълчание. Вече се чудех какво стана с тая жена, когато дочух шепот:

— Сега не мога да говоря. Не мърдай никъде. След десет минути пак ще ти звънна.

Минаха по-скоро петнайсет. Този път тя каза:

— Ако знаеш само колко ме е шубе... Ще ме убие като единото нищо.

— Тогава защо ми звъниш?

— Защото така и така ще ме убие.

— Каж ми къде да го намеря, гарантирам ти, че изобщо няма да те споменавам.

— Наистина ли? — Тя се замисли. — Трябва да се видим.

— Няма проблеми.

— Трябва да поговорим, преди да ти дам адреса му.

— Добре де. Каж къде и кога.

— Мама му стара... Сега колко е? Почти единайсет. Хайде в дванайсет. Става ли?

— Къде?

— Нали се оправяш в Лоуър Ийст Сайд?

— Щом се налага, ще се оправя.

— Значи ще те чакам във... Да си сера в устата, аз съм абсолютно побъркана, че ти се обаждам! — Изчаках я. — Ще те чакам в един бар, вика се „Гардън Грил“. Това е на Ридж Стрийт, точно под Стантън. Знаеш ли къде е?

— Ще го намеря.

— Ако вървиш към центъра, пада ти се отдясно. Слиза се по едни стълби. Няма как да не го видиш.

— Ще го намеря. В дванайсет, нали? А как ще те позная?

— Ще бъда на бара. Дълги крака, кестенява коса. Ще пия чист „Роб Рой“. — Чу се гърлен смях. — Ако искаш, ще ме черпиш още един.

Ридж Стрийт минава южно от Хюстън Стрийт, седем или осем преки източно от Първо авеню. Кварталът е доста долнопробен; такъв си е открай време. Преди около век тесните улички започнали да се изпълват с невзрачни сгради, построени набързо с цел да приютят вълната от източноевропейски емигранти. Още тогава постройките били пълни съборетини; годините са ги порутили съвсем.

Много от тях вече ги няма. Някои от сградите по Лоуър Ийст Сайд са съборени и на тяхно място са издигнати евтини жилища, които в крайна сметка се оказват май по-ужасни от предшествениците си. Ридж Стрийт обаче си запази двата реда пететажни сгради. Само тук-там на мястото на някоя опожарена и после съборена къща се открива празно пространство. Единствено отчупляците от тухли и зидария напомнят миналото.

Таксито спря на ъгъла на Ридж и Хюстън няколко минути преди полунощ. Изчаках шофьора да обърне и да тръгне на лов за нови клиенти. Улиците бяха пусти, магазините на Хюстън, разбира се, бяха тъмни. Върху вратите на повечето от тях имаше ръждиви стоманени ролетки с изписани по тях неразбираеми графити.

Тръгнах на юг по Ридж. На отсрещната страна на улицата една жена крещеше нещо на испански на детето си. Няколко къщи по-надолу се натъкнах на трима тийнейджъри с кожени якета, които ме

изгледаха от главата до петите, но явно решиха, че не си струва трудът са се занимават с мен.

Пресякох Стантън Стрийт. „Гардън Грил“ — действително не беше трудно да го намеря — се помещаваше в четвъртата сграда след ъгъла. Името му беше изписано на неонова табелка, светеща в мръсната витрина. Повървях още десетина метра, за да видя дали някой ме следи. Не забелязах никой.

Върнах се обратно, слязох пет-шест стъпала надолу и се озовах пред масивна врата с телена мрежа на прозорчето. Стъклото беше тъмно, но все пак успях да различа през него салона на бара. Отворих вратата и попаднах в най-образцовата разбойническа кръчма, в която някога съм влизал.

Помещението беше дълго и тясно. Барът се простираше покрай дългата стена. Там на столчетата с облегалки седяха към петнайсетина души; двама-трима се обърнаха и ме изгледаха без особен интерес. В салона имаше десетина маси, поне половината от тях — заети. Светлината беше слаба, а във въздуха се носеха кълба от цигарен пушек, примесен с дим от марихуана. На една от масите седяха мъж и жена, които непрекъснато си подаваха малка цигарка, поставена в специална щипка. Не личеше да се страхуват от евентуално нахълтване на полицията. То нямаше и защо де — да арестуваш на това място някого за притежаване на марихуана е все едно да глобяваш за пресичане на червено по време на расови безредици и палежи.

На бара седеше сама някаква жена, която пиеше от чаша със столче. Кестенявата ѝ коса се спускаше до раменете. Червените ѝ отблясъци изглеждаха в приглушената светлина като окървавени. Беше с черен мрежест чорапогащник и силно изрязани червени къси панталони.

Седнах на един стол разстояние от нея. Дойде барманът, аз се обърнах към нея и я запитах какво пие.

— „Роб Рой“ — отговори тя.

Беше същият нисък и гърлен глас, който бях чул по телефона. Казах на бармана да ѝ донесе още едно и поръчах за себе си кола. Той донесе питиетата, аз отпих и тутакси изкривих лице от отвращение.

— Тук колата е бистричка — каза тя. — Трябваше да им кажа да ти наляят сваятна.

— Няма значение.

— Значи ти си Скъдър?

— А ти?

Тя се позамисли, през което време аз я разглеждах. Беше едра, с високо чело и мъжка адамова ябълка. Носеше късо болеро, под него — сутиеноподобен парцал, червен като шортите ѝ. Плътта от под гърдите до колана лъщеше гола. Имаше пълни устни, обилно намазани с яркочервено червило, и едри лапи с яркочервен маникюр.

Изглеждаше като стопроцентова курва; без съмнение беше точно такава. Освен това, ако изключим тембъра на гласа, едрите ръце и адамовата ябълка, приличаше на стопроцентова жена.

— Викай ми Кенди — каза тя.

— Добре.

— Ако разбере, че сме се виждали...

— От мене няма как да разбере, Кенди.

— Щото ще ме пречука на място. Хич няма да се замисли. Тутакси ще го направи.

— Други убивал ли е?

Тя стисна устни и изсвири беззвучно.

— Не казвам.

— Както искаш.

— Но бих могла да те заведа в къщата му.

— Той там ли е?

— Как ще е там бе! Шляе се някъде из центъра. Абе, готин, ами че ако беше където и да е от тая страна на 14-а улица, аз щях ли сега да седя тука с тебе! — Тя приближи ръката си до устата и започна да духа ноктите си, сякаш ги беше боядисала току-що и искаше по-скоро да изсъхнат. — Заради всичко това не заслужавам ли награда?

— Каква например?

— Не знам. Какво обикновено искат хората? Пари, нали? Само че после, като го гепиш.

— Ще си получиш възнаграждението, Кенди.

— Не го правя заради мангизите, да знаеш. Но все пак, като вършиш такива работи, трябва да има и някаква компенсация...

— Не бери грижа.

Тя кимна рязко и се изправи. Чашата ѝ беше наполовина пълна. Тя я вдигна, обърна я и изля съдържимото в гърлото си, при което

адамовата ѝ ябълка подскочи. Беше си направо мъж. Поне по рождение.

На места из града се срещат проститутки, които всъщност са преоблечени мъже. Повечето се блъскат с хормони, някои са си присадили силиконови гърди като Кенди например, която беше прекалено плещеста в сравнение със своите съпернички от другия пол. Има и такива, които са си правили операция за смяна на пола, но по-голямата част още не са стигнали до такива върхове на медицината; нищо чудно да са станали проститутки тъкмо за да насъберат пари и да си платят операцията. Част от процедурата включва и премахване на адамовата ябълка. Виж, за смаляване на размерите на краката и ръцете не съм чувал, но сигурно някъде някой хирург си блъска главата и над това.

— Изчакай пет минути — каза ми тя, — след това ела на ъгъла на Стантън и Атърни. Аз ще вървя бавничко. На ъгъла ще се срещнем и оттам ще продължим заедно.

— Накъде?

— Няма и две преки.

Аз послушно изчаках петте минути и междувременно допих помията, наречена ко̀ла. Взех си дребните, оставих един долар на бара и тръгнах по стълбите към улицата.

След топлата мъгла на „Гардън Грил“ студеният въздух ми се стори още по-мразовит. Огледах се едно хубаво, отидох на ъгъла на Стантън и се обърнах на изток към Атърни. Тя почти беше стигнала. Имаше главозамайваща походка; бедрата ѝ се полюшваха като на модно ревю. Аз ускорих крачка и я настигнах няколко метра преди ъгъла.

Тя дори не ме и погледна.

— Тука сме наляво — рече и сви в една пряка на Атърни. Беше досущ като Ридж Стрийт — същите съборетини, същата крещяща атмосфера на отчаяние. Под единствената светеща улична лампа стоеше сплесканият скелет на някакъв стар „Форд“, чиито колела липсваха.

Аз казах:

— Виж какво, в момента нямам много мангизи. Не повече от петдесет.

— Казах ти, че можеш да ми платиш и по-късно.

— Да ти е ясно, в случай че нещо се опитваш да ме изпързалиш. Тя ме погледна, на лицето ѝ се изписа искрено съжаление.

— Значи това си мислиш, а? Рожбо, ами че аз за половин час правя повече, отколкото ти за цял месец бе! И то напълно заслужено, щото поне досега от мъже оплаквания съм нямала. Само благодарности!

— Щом казваш... Къде отиваме?

— През една пряка е, ще видиш. А бе, оная, картинката, голям човек я е рисувал, а?

— Аха.

— Страшно си прилича. Очите са абсолютно същите. Само като те погледне, рожбо, и все едно че те пронизва с нож!

Усещах нещо гнило. Нещо не беше наред, откакто бях влязъл в кръчмата. Не знаех на какво точно да отдам това безпокойство — дали на инстинктите ми на ченге? Или на страха, с който ме бе заразила Кенди? Така или иначе, цялата тази история никак не ми се нравеше.

— Оттук — каза тя и се протегна към мене. Аз изтръгнах ръката си от нейната, тя се отдръпна и ме изгледа. — Ти какво, да не би да имаш страх от пипане?

— Къде отиваме?

— Ей там.

Намирахме се на края на едно празно петно, където някога се е издигала къща. Право пред нас се простираше яка ограда, покрита с бодлива тел, в която имаше издълбана дупка. Отвъд оградата се въргаляха захвърлени маси и столове, един обгорял диван и няколко изтърбушени матрака.

— От задната страна на отсрещната сграда има една къщурка — каза тя почти шепнешком. — Отпред няма как да се влезе — входът е запечатан. Единственият начин е да се мине оттук. Можеш цял живот да си прекараш в оная сграда и пак да не знаеш, че на гърба ѝ има друга.

— Той там ли е?

— Там живее. Ела, рожбо, да ти покажа входа. Сам няма да го намериш.

Спрях се за момент и започнах да се ослушвам. Не мога да кажа какво точно очаквах да чуя. Без даже да ме погледне, Кенди се промъкна през отвора на оградата. Чак когато се бе отдалечила на

няколко метра, аз се размърдах и тръгнах подире ѝ. Бях усетил какво ме чака, но вече нямаше никакво значение. Чувствах се като Илейн, която също бе усетила какво я чака, и въпреки това беше изключила касетофона, точно както той бе наредил. Бе направила точно това, което той бе пожелал.

Вървах бавно и с мъка си проправях път през боклуците, които се въргаляха в краката ми. Улицата поначало беше тъмна, но сега с всяка измината крачка мракът ставаше все по-непрогледен. Не бях изминал и десет метра, когато дочух звук от стъпки.

Още преди да успея да се обърна, чух един глас да казва:

— Чудесно, Скъдър. Вече можеш да спреш.

13.

Понечих да се обърна надясно, но преди още да съм помръднал и един милиметър, почувствах как ръката му здраво ме сграбчи над лакътя. Хватката му се стегна, пръстите му напипаха нещо — нерв, някаква чувствителна точка — и дива болка светкавично се разнесе по цялата ми ръка от дланта до лакътя. С другата си ръка той заопипва дясното ми рамо и силно натисна едно място под мишницата. Усетих нов пристъп на дива болка; едва се сдържах да не повърна.

Не издадох нито звук, не трепнах с нито един мускул. Отново дочух стъпки и звук от строшени стъкла под тях — на няколко крачки от мен застана Кенди. Едната ѝ обица блещукаше в мрака.

— Съжалявам — каза тя. Тонът ѝ не беше подигравателен, но не беше и извинителен.

— Претърси го — заповяда ѝ Мотли.

— Ама това не е пистолет бе, глупчо! Просто му е щръкнало пишлето от радост, че ме вижда!

— Претърси го!

Ръцете ѝ затрепкаха като крила на птица по гърдите ми и отстрани по бедрата, сетне обгърнаха кръста ми да проверят не съм ли пъхнал пистолет зад колана си. Отпусна се на колене, за да претърси краката ми до глезена, после заплъзга ръце нагоре, по вътрешната им страна, докато стигна слабините ми. Там се спря, започна да ме опипва и да ме гали. Милувките ѝ бяха хем груби, хем нежни.

— Аз ти казах, че му е станал — заяви тя. — Оръжие няма. Да му направя ли едно хубавко претърсване отзад, а?

— Няма нужда.

— Сигурен ли си? Може да си е наврял в дупето някоя пушка. Мен ако питаш, като нищо е скрил там цяла базука!

— Можеш да си тръгваш.

— С най-голям кеф ще му бръкна отзад...

— Казах, че можеш да си вървиш!

Тя се нацупи, но не за дълго, след което се изправи и положи големите си ръце на раменете ми. Миризмата на тялото ѝ с неустановен пол се смесваше с аромата на тежкия главозамайващ парфюм. Тя се изправи на пръсти и ме целуна право по устата. Устните ѝ бяха леко отворени и в момента на целувката езикът ѝ се стрелна към моя. След това ме пусна и се отдръпна. Не съумях да разчета какво точно бе изписано на лицето ѝ. Беше и тъмно...

— Наистина съжалявам — каза тя, плъзна се покрай мен и изчезна.

— Още сега мога да те убия — каза той. Тонът му беше безстрастен, студен и съвсем равен. — Само с тия две ръце. Мога да те парализирам от болка. И да ти дам билет за гробищата.

Държеше ме все така с една ръка — над левия ми лакът, с другата — върху дясното ми рамо. Продължаваше да натиска, но болката беше почти поносима.

— Но ти обещах да те запазя за десерт. Първо ще минат жените ти. И чак тогава ти.

— Защо?

— От вежливост. На дамите трябва да се прави път.

— Но защо е всичко това?

Той се изсмя, но някак неестествено. Все едно че четеше по срички „ха, ха, ха“. Като реплика от антична трагедия.

— Ти отне дванайсет години от живота ми — продължи той. — Дванайсет години прекарах в затвора. Ти някога лежал ли си там?

— Могъл си да излезеш след една-две години. Продължението на срока си е лично твоя вина.

Хватката му се стегна и краката ми тутакси се подвиха.

— Не трябваше да лежа даже и един ден — рече той. — „Нападение срещу полицаи при особено тежки обстоятелства“... Аз не съм те нападал! Нападна ме ти, след което ме натопи. Трябваше тебе да те пратят зад решетките!

— На тебе там ти е мястото.

— Защо? Защото исках да ти отнема една от жените? Ти не беше достатъчно силен да я владееш, следователно не си я заслужавал. Само че мисълта за това ти беше непоносима, нали?

Аз си замълчах.

— Само че ти направи огромна грешка, че ме натопи. Мислеше си, че затворът ще ме унищожи. Да, така става с много хора, само че на тебе не ти е ясен механизмът. Затворът прави слабите по-слаби, а силните — по-силни.

— Това ли е механизмът?

— Да. Почти винаги става така. Ченгетата например не оцеляват зад решетките. Защото са слаби и им трябва пищови, и значки, и униформи, за да оцелеят. А тъй като зад решетките са голи като охлюви, рано или късно загиват. Знаеш ли какво казва Ницше? „Това, което не ме унищожи, само ще ме направи по-силен.“ И Атика, и Данемора ме направиха по-силен.

— Значи трябва да си ми благодарен, че съм те пратил там.

Той пусна рамото ми. Аз се размърдах и направих опит да застана в удобна позиция, така че да го ритна по глезена, но преди още да съм се наместил, усетих как пръстът му се забива в бъбрека ми. Същински кинжал. Изкрещях от болка, политнах и се приземих на колене.

— Винаги съм бил силен — каза той. — Ръцете ми са яки по рождение. Никога не съм се упражнявал специално. Просто винаги съм бил такъв. Точно такъв... — Той ме сграбчи за раменете и ме повдигна. Нямах сили даже да поискам да го ритна. Краката ми бяха като от въже; ако ме пуснеше, мигом щях да се срутя.

— Чак в затвора започнах да тренирам — продължи той. — В гимнастическия салон имаше щанги. Доста хора се занимаваха с тях, и то по цели дни. Особено чернилките. Само ако ги беше видял как се напъват, а от тях се лее пот и вони на порове, и така постепенно се превръщат в грамадни мускулести канари. Аз се потях двойно повече, но не заприличах на канара, само мускулите ми станаха още по-яки. Всеки ден по няколко часа без почивка... Масата ми е същата, но отвътре съм като стомана. От ден на ден ставах все по-силен. Там...

— Само че в Охайо не можа да минеш без нож и пушка.

— Можех, но не исках. На мъжа му трябваше съвсем малко, беше като козунак. С лекота можех да го пробия само с пръсти. Завлякох го в собствения му хол и го застрелях със собствената му пушка. — Той замълча за момент, после продължи с по-мек тон. — А Кони убих с нож, за да изглежда, че той го е направил. Всъщност дори

и не я убих. Тя практически вече беше мъртва. Не беше останало кой знае колко за убиване.

— А децата?

— Просто доразчистих сцената. — Едната му ръка се плъзна към ребрата ми и тутакси намери мястото. Натисна лекичко с върха на пръста си и по цялото ми тяло като електрически ток премина зверска болка. Вече бях напълно безпомощен. Той изчака малко, после пак натисна, тоя път по-силно. Главата ми се замая, причерня ми. Едва успях да запазя съзнание.

Не можех да направя нищо. Възможностите ми бяха силно ограничени — не можех да се боря по никакъв начин. Той наистина беше дяволски силен, а аз и така едва се държах на краката си — и дума не можеше да става за атака. Можех само да опитам, само някакъв психологически ход, но и там се чувствах напълно безпомощен в сравнение с него. Нямах представа каква стратегия да предприема — дали да приказвам? Или да мълча? Да се съгласявам или да му противореча?...

Реших да започна с мълчание, сигурно защото така и така не знаех какво да кажа. Той също мълчеше. Говореха само пръстите му, които непрекъснато откриваха нови и нови места по ребрата, лопатките и ключиците ми. Самото му докосване беше болезнено дори и когато просто търсеше точките, без да натиска. Пръстите му си играеха с мен като някой султан с броеницата си.

Той каза:

— А за Антоанет не ми трябваше нито нож, нито пистолет.

— Защо я уби?

— Защото беше една от жените ти.

— Аз почти не я познавах!

— Убих я с ей тия две ръце — каза той, наслаждавайки се на спомена. — Тъпа крава! Така и не разбра кой съм и за какво я наказвам. „Ще ти дам пари — ми каза. — Ще направя всичко, което поискаш.“ Но не беше много зле в леглото де. Впрочем ти и сам го знаеш.

— Не съм спал с нея.

— Аз също. Просто я начуках като овца. Или пиле. Винаги, когато чукам пилета, им извивам вратовете в момента на изпразването. Нейния врат не го извих. Счупих го. Щрак, като суха съчка.

Нищо не казах.

— А после хоп през прозореца. За лош късмет тя се стовари право върху момчето.

— Оплакваш се, а?

— Аз целех Андреа.

— Кого?

— Гаджето му. Не че очаквах да уцеля някого, но все пак бих искал да е тя.

— Защо?

— Предпочитам да убивам жени — каза той.

Казах му, че е луд. Че е звяр, че мястото му е в някоя клетка. Той отново ме натисна, след което ме препъна с крак. Аз се проснах по корем. Запълзях по дерящия чакъл и натрошените стъкла. Изправих се, препъвайки се в неща, които дори не забелязвах, и се извърнах в очакване. Той се нахвърли върху мен и тогава аз с все сила замахнах да го ударя.

Но не успях. Той избягна удара, аз прелетях покрай него, залитнах, опитах се да се задържа на краката си, не успях и с все сила се проснах на земята.

Повече не се опитвах да се изправя. Просто лежах, поемах си въздух и чаках да видя какво ще направи с мен.

Той също чакаше. После съвсем меко ми каза:

— Още сега мога да те убия.

— Защо не го направиш?

— Искат ти се, а? Чудесно. Само след седмица вече ще ме молиш на колене за това.

Понечих да се изправя, но той ме ритна точно под ребрата. Почти не усетих удара, но спрях да се изправям.

Той клекна до мен, сложи ръка отзад на черепа ми, а палецът му потърси вдлъбнатината зад ухото ми. Говореше нещо, но съзнанието ми отказваше да го регистрира.

Палецът му потъна дълбоко в кожата ми. Болката беше по-силна отпреди, но аз някак си не я усещах. Сякаш я наблюдавах от страни и изпитвах не толкова болка, колкото благоговееен ужас.

И тогава той натисна още по-силно. Чернотата пред очите ми се разля и откъд тях. На фона на непрогледния мастилен мрак се мержелееше само едно огненочервено петънце, което непрекъснато се

свиваше, докато стана не по-голямо от главичка на карфица, след което изчезна съвсем.

14.

Дойдох на себе си не след дълго — внезапно, сякаш някой бе натиснал бутона ми за включване. Същото усещане ми беше познато отпреди години, когато пиех по цели нощи. Тогава нито заспивах, нито се събуждах, просто внезапно загубвах съзнание и също тъй внезапно се свестях.

Болеше ме всяка клетка. Продължих да лежа неподвижно и се помъчих да установя къде точно е болката и доколко са непоправими уврежданията. Освен това исках да се уверя, че съм сам — той можеше да се е стаил някъде и да чака да се размърдам.

След малко се поизправих — извънредно бавно и несигурно — отчасти от благоразумие, отчасти от необходимост. Тялото ми не беше способно да прави резки и продължителни движения. Примерно, като застанах на колене, ми се наложи наново да събирам сили, за да се изправа на крака. След като и това стана, трябваше да изчакам да премине световъртежът, инак отново щях да се срутя.

Лека-полека започнах да си проправям път през боклуците към отвора в оградата. Изсулих се на Атърни Стрийт. Пак добре че помнех поне на коя улица съм; инак всичкото ми чувство за ориентация беше отишло на кино. Изобщо не знаех коя посока е към центъра. Завлякох се до ъгъла на Ривингтън (както се оказа впоследствие), а след това, вместо на запад, трябва да съм тръгнал на изток, защото в крайна сметка се върнах на Ридж Стрийт. Там свих наляво, извървах две преки разстояние и най-накрая се озовах на Хюстън Стрийт. Почти веднага се появи едно такси.

Вдигнах ръка, той сви към мен и забави ход. Аз закуцах към него, но явно той бързичко ме беше огледал, защото натисна педала и изчезна. Без съмнение видът ми не му вдъхна доверие.

Ако бях в състояние, щях да го прокълна.

Само че аз едва бях насъбрал силици да се държа на крака. Облегнах се на една пощенска кутия — беше ми твърде тежко да нося собствените си килограми. Огледах се и благодарих на Бога, че не съм

се хабил в псувни по таксиджията. Видът ми беше ужасен. Панталонът ми беше раздран на коленете, сакото и ризата бяха невероятно мръсни, по ръцете ми имаше засъхнала кръв, кал и дребни камъчета. Никой нормален таксиджия не би ме качил в този ми вид.

Един все пак се намери, и хем не изглеждаше особено побъркан. Стоях все така на Хюстън и Ридж вече петнайсега минута, и то не защото се надявах някой да спре, а защото все не можех да се сетя къде може да е най-близката станция на метрото; пък и да не намерех, щях ли да се справя на първо време с подлеза?...

Покрай мен минаха още три таксита; четвъртото обаче спря. Сигурно е решил, че съм ченге. Аз с все сили се мъчех да създам това впечатление — бях размахал портфейла си така, сякаш всеки момент ще му покажа полицейска карта отвътре.

Той спря; аз отворих задната врата, преди да е размислил.

— Не съм пиан — уверих го аз, — нито ще ви окървавя седалката.

— Абе майната й на седалката — каза той. — Да не би да е моя? Пикал съм й на седалката... Като те гледам, приятел, голям търкал ще да е паднал! Чий го дириш тука по туй време?

— Да ме беше предупредил преди няколко часа...

— Е, щом още имаш чувство за хумор, значи не си още пътник. Я аз да те закарам до болницата. Най-близката е „Белвю“, но ако предпочиташ някъде другаде...

— Хотел „Нортуестърн“ — прекъснах го аз. — На 57-ма и...

— Знам го къде е, всеки ден взимам клиенти от „Парк Вандом“, дето е отсреща. Ама ти сигурен ли си, че не искаш първо да отидем в болница?

— Сигурен съм — отговорих аз. — Просто искам да си ида вкъщи.

Слава богу, никой не ме беше търсил. Качих се в стаята си, затворих вратата и сложих веригата. Преди години пак бях направил така — само за да открия, че човекът, който се опитваше да ме убие, се беше скрил в банята. По този начин и двамата се оказахме надеждно заключени...

Тоя път там ме чакаше само ваната, в която тутакси се пъгнах. Преди това обаче събрах сили да се погледна в огледалото.

Можеше да бъде и по-зле. Тук-таме имаше синини, драскотини и натъртвания, но зъбите ми бяха на мястото си, костите ми — здрави, и нямах нито една сериозна рана.

И въпреки това видът ми беше ужасен.

Съблякох се. Сакото ми беше напълно съсипано. Изпразних съдържанието на джобовете си, магнах колана и натъпках костюма си в кофата за боклук. Ризата ми беше разпокъсана, връзката ми беше станала на задник. Хвърлих ги и тях.

Напълних ваната с гореща вода и дълго се киснах в нея, след което пуснах водата и я напълних отново. Продължих да се кисна, докато накрая парченцата стъкло и песъчинките не излязоха от дланите ми.

Беше никое време, когато си легнах. Не знам колко точно. Така и не погледнах часовника.

Преди да заспя, бях пил аспирин, взех си малко и на сутринта. Отново се накиснах в горещата вана, за да поуспокоя болката в мускулите и костите. Трябваше да се избърсна, но реших по-добре да не използвам бърснача. Изрових електрическата самобърсначка, дето децата ми бяха подарили за Коледа, и криво-ляво се избърснах с нея.

В урината ми имаше кръв. Гледката е доста шокираща, но добре че не ми беше за пръв път да ме удрят в бъбреците, тъй че не се уплаших кой знае колко. Контузията едва ли беше много сериозна. Вярно, че удареното място болеше бая силно, но за няколко дена болката със сигурност щеше да отзвучи.

Излязох да си купя кафе и кифла и се зачетох в „Нюздей“. Брезлин беше написал една критична статия за правораздаването. Имаше и една истерична публикация, която проповядваше въвеждането на смъртно наказание за наркошефовете, сякаш това би ги накарало да обмислят хубавичко положението и да се втурнат към банковите инвестиции.

Предишния ден в Ню Йорк бяха станали седем убийства, четири от тях — отразени в „Нюздей“. Нито едно от тях не се бе случило в моя квартал; имената на жертвите не ми говореха нищо. Разбира се, не

можех да бъда напълно сигурен, но все пак от това, което прочетох, не изглеждаше някой от убитите да е мой близък.

Отидох до „Мидтаун Норт“, но Дъркин никакъв го нямаше. Хванах обедното събрание на „Уест Сайд Кай“ на 63-та. Говореше един актьор, който бил спрял да пие още когато живеел в Калифорния. Целият кипеше от типичната холивудска енергия. По пътя обратно към участъка си купих пица и кола, които погълнах направо на улицата. Дъркин беше пристигнал и правеше три неща едновременно — говореше по телефона, пушеше и пиеше кафе. Махна ми да седна и аз изчаках да свърши разговора, в който той взимаше предимно мълчаливо участие.

Най-накрая затвори, наведе се да запише нещо, след което се изправи и ме изгледа.

— Ти какво, да не си се завирал в самолетна перка? Какво се е случило?

— Попаднах в лоша компания — казах аз. — Джо, искам да приберете това копеле. Ще подам жалба.

— Срещу Мотли ли? — Аз кимнах. — Той ли те е подредил така?

— Това, което виждаш, е нищо. Оставих се да ме подмами снощи в една забутана улица на Лоуър Ийст Сайд. — Разказах му накратко приключенията си, през което време очите му се присвиха.

— И в какво ще го обвиниш?

— Не знам. Сигурно в нападение. Нападение, заплашване, побой. Нападението е най-сигурно.

— Има ли свидетели на предполагаемото нападение?

— Защо предполагаемо?

— Имаш ли свидетели, Мат?

— Разбира се, че не — казах аз. — Да не би да сме седели в някоя витрина! Бяхме на едно пусто място на Ридж Стрийт.

— Нали каза, че била уличка.

— Какво значение има? Празно пространство между две сгради, заобиколено от ограда, в която има дупка. Може да го наречеш и уличка. Не съм го оглеждал, не мога да ти кажа докъде води.

— Аха. — Той взе един молив и го заразглежда. — Атърни Стрийт, тъй ли?

— Да.

— Ама после каза, че било Ридж Стрийт.

— Виж сега, с курвето се видях на Ридж, в една кенефна дупка, дето се казва „Гардън Грил“. Няма нито градина, нито грил. — Споменът за бара изникна пред очите ми и аз се отърсих от погнуса. — След което тя ме заведе на Атърни Стрийт.

— Тя ли? Нали каза, че бил транссексуален?

— Свикнал съм да употребявам за тях женски местоимения.

— Аха.

— Тя, разбира се, е свидетел — казах аз, — но няма да е лесно да я открием. Камо ли да я накараме да даде показания, нали знаеш...

— Аз ли не знам! Как ѝ е името?

— Кеңди. Това, много ясно, е професионален псевдоним или даже го е измислила за момента. Повечето от тях имат по сто имена.

— Мерси, че ми каза.

— Какъв е проблемът, Джо? Той ме е нападнал, аз подавам официална жалба, всичко е съвсем точно!

— Няма да хване декиш.

— Това е без значение. Важното е да получиш разрешително за арест и да гепим гадното копеле.

— Аха.

— Преди да е успял да убие още някой.

— Аха. И колко часът беше, когато се видяхте с него?

— Ами нея я срещнах към дванайсет...

— Нея, в смисъл Кеңди, нали? Транссексуалния.

— Да. Значи трябва да е било към дванайсет и половина.

— Значи дванайсет и трийсет.

— Приблизително.

— И след това си отишъл в болница.

— Не, не отидох.

— Защо?

— Защото не сметнах, че е нужно. Болеше ме зверски, но нито имах счупен кокал, нито ми течеше кръв отнякъде, така че... Рекох си да се прибирам по-бързо.

— Значи нямаш болнично удостоверение.

— Естествено, че нямам — казах аз. — След като не съм ходил в болница, как бих могъл да имам болнично удостоверение?

— Да, няма как наистина.

— Таксиджията искаше да ме закара де. Явно съм изглеждал само за там.

— Жалко, че не си го послушал. Не схващаш ли накъде бия, Мат? Болничното удостоверение би потвърдило жалбата.

Не знаех какво да кажа.

— А таксиджията? — продължи той. — Сигурно не си записал номера му.

— Не съм.

— И името му не знаеш, и номера на колата...

— Изобщо не ми хрумна да го запомня.

— Защото той можеше да потвърди, че те е взел тъкмо в тоя квартал и че си бил в ужасно състояние. А сега разполагаме единствено с твоите показания.

Усетих как в мен започна да се надига гняв, но навреме успях да се обуздая и с равнодушен тон казах:

— Добре де, а това как ти звучи? Осъждат един тип за нападение срещу полицай, той публично заплашва въпросното ченге. Излежава дванайсет години, междувременно извършва и други зверства и няколко месеца след излизането му от пандиза същият полицай подава жалба срещу него и...

— Ти вече не си полицай, Мат.

— Да, но...

— И то не от вчера. — Той запали, заразмахва клечката и не спря дори и след като тя угасна. Без да ме поглежда, Дъркин рече: — А ако ще си говорим с точни данни, ти си само едно бивше ченге, и то без установен източник на доходи.

— Какво, по дяволите, искаш да кажеш?

— Ами такъв си, какво да те правя! Уж си частен детектив, но без разрешително, плащат ти на ръка, без да те пишат в счетоводните книги. Как смяташ, че ще изглежда това пред властите? — Той въздъхна и поклати глава. — Значи късно снощи... Вчера ли се видя с Мотли за пръв път?

— Да, откак го осъдиха.

— Преди това не си ходил в хотела му, нали?

— Какъв хотел?

— Да или не, Мат?

— Разбира се, че не. Аз даже и не знам къде е отседнал. Обърнах града с главата надолу да го намеря, но — пълен провал. Защо питаш?

Той почна да рови из хартиите по бюрото.

— Това пристигна сутринта — рече той накрая. — Вчера следобед в Шести участък на 10-а Западна дошъл някой си Сиймър Гудрич, адвокат, който представлява интересите на Джеймс Лио Мотли. Имал пълномощно да охранява клиента си от тебе и...

— От мене?

— ... и подал жалба относно действията ти през същия ден.

— Какви действия?

— Според Мотли ти си се явил в стаята му в хотел „Хардинг“. След като си го заплашил, си посегнал да го биеш, и то пак по особено застрашителен начин, и така нататък, и така нататък. — Той пусна листа обратно в бюрото. — Ти твърдиш, че това не е вярно, така ли? И че никога не си бил в „Хардинг“?

— Разбира се, че съм бил. Това е една дупка на Бароу и Уест. Навремето, когато бачках в Шести участък, често съм го посещавал. Викахме му „Дървинг“.

— Значи все пак си ходил там.

— Ходил съм, но не вчера. Бях там, когато обикалях подобните дупки в града. Май беше събота вечерта. Показах рисунката на регистратора.

— И?

— И нищо. „Не, не го знам. Не съм го виждал.“

— И повече не си ходил там?

— Защо ми е да ходя?

Той се наведе да загаси фаса. Премести стола си назад, облегна се и се вторачи в тавана.

— Сега ясно ли ти е как изглежда цялата работа?

— Я ми обясни за по-сигурно.

— Човекът подава жалба, има си и адвокат, всичко е съвсем изрядно. Твърди, че го притесняваш и дори си му посегнал. А на следващия ден пристигаш ти и видът ти е като че ли си паднал по стълбите на някой небостъргач, и на свой ред подаваш жалба, само дето твърдиш, че случката е станала нейде на гъза на Манхатън, на

Атърни Стрийт, което е баш на майната си, и на всичкото отгоре нито има свидетели, нито си запомнил номера на таксито, нито пък си взел удостоверение от болницата.

— Ако провериш пътните листове, можеш и да го намериш.

— Да, ей сега ще се юрна да ги проверявам, няма никакво съмнение... Как ме виждаш да хвърля двайсет души да бачкат по това във висша степен приоритетно дело, а?

Аз си замълчах.

— Между другото, той за чий те е заплашил навремето в самия съд? Защо му е трябвало да ти приказва, че ще ти разгони фамилията и тем подобни?

— Той е психопат. Не му трябват специални причини.

— Да де, но каква е била причината според самия него?

— Нали заради мене влезе в панделата. Това е напълно достатъчно.

— И то за нещо, което не е бил извършил.

— Да де, те всички са невинни агънца, като ги слушаш.

— Да, досега не се е случило някой да си признае, че е виновен. И какво, казал, че си го натопил? Че не бил стрелял, че изобщо не притежавал никакво оръжие и всичко това било измислица от твоя страна, тъй ли?

— Той твърдеше, че е невинен по всички обвинения. Интересен ход, особено като пледираш за виновен, но той така реши.

— Аха. И в крайна сметка натопил ли си го, или не?

— Моля?

— Не бе, просто се чудех — каза Дъркин.

— Разбира се, че не.

— Окей.

— Имаше предостатъчно веществени доказателства — трите изстрела, и то по ченге, което се опитва да го задържи — трябваше да му лепнат повече.

— Може би — каза той. — Просто си мисля как изглежда всичко това сега.

— И как изглежда?

Той избягна погледа ми.

— Тая Мардел информатор ли ти беше?

— Да, доставяше ми сведения.

— Много дела ли си разследвал с нейна помощ?
— Може да се каже.
— Аха. А Купърман, и тя ли беше информатор?
— Кони едва я познавах. Виждам съм я само няколко пъти. Беше приятелка на Илейн.
— А приятелките на Илейн сигурно са и твои приятелки.
— Какво, по дяволите...
— Седни, Мат, не си мисли, че ми е страшно кеф да ти приказвам всичко това.
— На мен пък хич не ми е.
— Не се и съмнявам. Взимаше ли пари от тях?
— От кого да съм взимал?
— Знаеш от кого.
— Искам да го кажеш.
— От Купърман и Мардел. Та взимаше ли?
— Разбира се, Джо. Даже носех мека пурпурна шапка и карах розово „Елдорадо“ с леопардова тапицерия.
— Я сядай.
— Не ми се седи. Мислех, че си ми приятел.
— Аз също мислех. И все още мисля така.
— Браво на тебе.
— Бил си прекрасен полицаи — каза той. — Това ми е известно. Много бързо са те повишили в детектив и имаш немалко успешни дела.
— Ти какво, да не би да си ми прелиствал досието?
— Не съм. Всичко е в компютъра, стига ти да натиснеш няколко копчета, няма нужда да прелистваш. Видях и препоръките от началството. Само че по онова време си имал сериозни проблеми с алкохола и нищо чудно чат-пат да си превишавал правата си. В края на краищата кое ченге не престъпва устава? — Той въздъхна. — Не знам, не знам. До тоя момент разполагаш единствено с онуй семейно убийство, при това в друг щат, и с оная мацка, дето се метнала през джама на пет преки оттук. И твърдиш, че той е извършил всичко това.
— Нали той самият си го каза.
— Да де, само че никой освен тебе не го е чул... Мат, ти си единственият свидетел. Може всичко това да е измишльотина, може да е святата истина. Може би случката отпреди дванайсет години да е

била суперинсценировка, може и да е станало точно така, както го описваш. — Той се обърна към мен и ме погледна. — Както и да е. Само, моля те, недей да пишеш жалби и не ме карай да искам разрешително за арест. И, за бога, не хуквай да го търсиш, щото преди още да си се усетил, ще те арестуват за нарушение на заповед за охрана и защита. Нали знаеш, в такива случаи е абсолютно забранено да припарваш до него.

— Страхотна система, няма що.

— Такъв е законът. Ако си рекъл да си мерите пишките с него, трябва да те предупредя, че си избрал изключително неудобен момент. Щото ще загубиш.

Аз тръгнах към вратата, като с все сили стисках зъбите да не кажа нещо не съвсем уместно. Когато стигнах до нея, чух да казва:

— Мислиш, че не съм ти приятел, нали? Да, ама не. Аз съм твой приятел. Иначе нямаше да ти наприказвам всичките тия лайнени работи, а щях да те оставя да ги усетиш на гърба си.

15.

— Не е в „Хардинг“ — казах на Илейн. — Пристигнал е там оная вечер и си е заминал на другия ден, веднага след като уж съм го посетил и заплашил. Не знам даже дали е седял в стаята. Регистрирал се е със собственото си име, вероятно за да даде адрес на адвоката си, за да изкара заповед за охрана.

— Ти си го търсил?

— Да, веднага след като говорих с Дъркин. Всъщност, не знам дали точно него търсих, защото ми беше напълно ясно, че няма да е там. — Замислих се за момент. — Дори не знам дали ми се е искало да го срещна. След последния ни разговор нещо не се чувствам особено добре.

— Горкичкият — каза Илейн.

Бяхме в спалнята. Аз бях по слипове, проснат по корем на леглото. Тя ме масажираше леко, ръцете ѝ се движеха непрекъснато, но без да ми причиняват болка. Постепенно мускулите ми се отпуснаха, болката поутихна. Главно разтриваше врата и раменете ми — там бях най-скован. Ръцете ѝ безпогрешно знаеха какво точно да правят във всеки момент.

— Бива си те — похвалих я аз. — Да не би да си взимала уроци?

— В смисъл как може едно почтено и непорочно момиче да умее такива неприлични неща ли? Не, не съм взимала уроци. Просто един-два пъти седмично ходя на масаж и гледам какво точно правят. Щях да съм още по-добре, ако ръцете ми бяха по-силни.

Сетих се за Мотли и неговите ръце.

— Достатъчно силна си — казах аз. — Освен това си надарена от природата.

Тя се разсмя. Запитах я какво толкова смешно съм казал.

— За бога, недей да споменаваш това пред клиентите ми. Ако научат, вече никой няма да иска да ме чука.

След известно време се преместихме в хола. Аз стоях на прозореца с кафе в ръка и наблюдавах движението по моста на 59-а. В реката два влекача теглеха насам-натам един шлеп. Илейн седеше на дивана с подвити крака и ядеше портокал.

Аз седнах на стола срещу нея и поставих чашата си на масичката. Цветята ги нямаше. Беше ги изхвърлила малко след моето посещение в неделя, веднага след като ѝ се беше обадил по телефона. При все това аз като че ли все още усещах присъствието им в стаята.

— Значи не искаш да заминеш.

— Не.

— Извън Ню Йорк ще си на по-сигурно място.

— Може би. Не искам да заминавам.

— Ако той проникне в блока...

— Казах ти вече, че говорих с портиерите. Черният вход е заключен отвътре. Ще го отворят само в присъствието на някой от тях и веднага след това ще го заключват.

Чудесно, стига да се придържат към това. Само че човек не може да разчита на никого, а пък в една сграда може да се проникне по хиляди начини дори и да гъмжи от обслужващ персонал, както бе в случая.

Тя каза:

— А ти, Мат?

— Какво аз?

— Ти какво ще правиш?

— Не знам. В кабинета на Дъркин за малко да ме хване истерията. Той в общи линии ме обвини в... абе, нали ти казах.

— Да, каза ми.

— Отидох там с намерението да свърша две неща. Исках да подам жалба срещу Мотли. Копелето му с копеле снощи хубаво ме подреди! Нали човек така прави в подобни случаи? Всеки гражданин, като го нападнат, трябва да иде в полицията.

— Да, в училище така ни учеха.

— Мене също, само дето забравиха да споменат, че занятието е доста безсмислено.

Отидох до тоалетната. В урината ми пак имаше кръв. Бъбрекът ме заболя и сигурно това се е изписало на лицето ми, защото тя ме попита има ли ми нещо.

— Просто си мисля — рекох аз. — Другото нещо, което исках от Дъркин, беше да ми издаде разрешително за носене на оръжие. Само че след като ми наприказва ония работи, дори и не си направих труда да му го поискам. — Свих рамене. — Просто няма никакъв смисъл. Разрешително така и така няма да получа, а пък да държа зареден пистолет в чекмеджето в очакване копелето да дойде на чай, е малко глупаво, нали?

— Тебе май те е страх.

— Сигурно. Не го чувствам, но знам, че съм уплашен.

— Ясно.

— Страх ме е заради другите. Заради тебе, Анита, Джан. Аз също съм в опасност, но някак си не го осъзнавам. Напоследък чета сентенциите на един римски император. Една от най-повтарящите се мисли е, че човек не трябва да се бои от смъртта. Идеята е, че тъй като тя така и така е неизбежна, и на колкото и години да си, пак при нея ще стигнеш, няма никакво значение кога точно ще умреш.

— А кое има значение?

— Как си живял. Как посрещаш живота си, как посрещаш смъртта. Ето точно от това ме е страх.

— От кое?

— Че ще оплескам нещата. Че ще направя не това, което трябва, че няма да направя това, което трябва. Че по един или друг начин ще се окаже, че винаги нещо не ми е достигало, нещо съвсем малко, само дете именно малкото камъче преобръща колата...

Слънцето беше залязло, когато излязох от апартамента й. Беше започнало да се стъмва. Отпърво реших да си ходя пеша, но още на втората пресечка се запъхтях. Отидох до улицата и магнах на едно такси.

Цял ден не бях хапвал нищичко, като изключим кифлата на закуска и пицата на обяд. Влязох в една закусвалня, но преди още да ми дойде редът, се измъкнах навън. Нямах никакъв апетит, а от миризмата на готвено ми стана лошо. Бях в стаята си точно навреме, за да повърна. Не мислех, че в стомаха ми има кой знае колко за изхвърляне, но се оказа, че все пак се е събрало нещо.

Процедурата беше болезнена, защото трябваше да напъвам мускули, които още ме боляха. Когато свърших, ми се наложи да се подпра на вратата, защото главата ми силно се маеше. Изчаках да ми премине и тръгнах към леглото с малки премерени крачки досущ като старец, който се движи по палубата по време на буря. Проснах се на кревата, дишайки тежко като изхвърлен на брега кит. Но преди да мине и една минута, станах и с люлееща крачка отидох до тоалетната да пусна една вода. Опрях се на несигурните си крака и започнах да наблюдавам как чинията се пълни с кръв.

Дали се страхувам, че ще ме убие? Боже мили, би ми направил огромна услуга.

Телефонът звънна след около час. Беше Джан Кийн.

— Здравсти — каза ми тя. — Ако правилно съм запомнила, не искаш да знаеш откъде се обаждам.

— Искам само да си извън града.

— Нямах проблеми за това. За малко да не замина де.

— Защо?

— Ами звучеше прекалено драматично, нали разбираш. Навремето, когато пиех, бях много склонна да драматизирам нещата: скачам, грабвам си четката за зъби, викам такси и хващам първия самолет за Сан Диего. Сега не съм там, между другото.

— Добре.

— И както си седях в таксито за към аерогарата, си мислех, че всичко това изглежда много странно и пресилено. За малко да кажа на шофьора да свие обратно.

— Само че не си му казала.

— Не съм.

— Добре.

— Нали не е драма? Нали е истина?

— Боя се, че да.

— Е, и без друго имах нужда да си почина. Това поне е прилично обяснение. Ти как си?

— Добре — отговорих аз.

— Звучиш някак, де да знам... Изтощен може би.

— Денят премина изтощително.

— Е, недей да се преуморяваш чак толкова! Ще се обаждам през няколко дена, нали може?

— Идеално.

— По това време ли да звъня? Реших, че тъкмо сега е моментът, преди да си отишъл на събрание.

— Обикновено по това време съм си вкъщи — отговорих аз, — но напоследък разписанието ми се е пообъркало малко.

— Разбирам.

Едва ли разбираше.

— Но ти се обаждай — продължих аз, — ако нещата се оправят, веднага ще ти свирна.

— Искаш да кажеш, когато се оправят.

— Да — рекох аз, — сигурно това съм искал да кажа.

На събрание не отидох. Искаше ми се, но когато станах, разбрах, че просто не съм в състояние. Легнах си пак и затворих очи.

Разсъни ме воят на сирени. Беше линейка. Безучастно започнах да наблюдавам как измъкнаха от отсрещната сграда някого на носилка и го пхнаха в линейката. След това натиснаха педала и тръгнаха към „Рузвелт“ и „Св. Клара“. Сирената все така виеше в дует с клаксона.

Ако четяха Марк Аврелий, нямаше да бързат толкова. Щяха да си знаят, че със или без бързане крайният резултат си е все същият. В края на краищата нещастникът на носилката рано или късно ще си отиде, а пък нали винаги става точно това, което трябва да стане, тъй че защо да се напъват излишно?

Добрах се до леглото и задряхах. Тресеше ме, спях неспокойно и се събудих плувнал в пот и с пресния спомен за някакъв неясен отворителен кошмар. Станах, напълних ваната с гореща вода, толкова гореща, че едва можех да я търпя, с наслада легнах в нея и се отдадох на усещането как болката постепенно се изсмуква от тялото ми.

Бях още във ваната, когато чух телефона. Оставих го да си звъни. Когато излязох, се обадох на дежурния долу да питам има ли някакви съобщения. Нямаше. На всичкото отгоре крайно прозорливият и наблюдателен дежурен не помнеше дали гласът е бил женски или мъжки.

Сигурно е бил той, макар че никога няма да разбере със сигурност. Не обърнах внимание кое време е. Всъщност би могъл да е

всеки. Бях посял визитните си картички навсякъде из града, тъй че можеха да бъдат поне хиляда души.

А и да е бил той, и да бях вдигнал слушалката, това нищо нямаше да промени.

Когато телефонът звънна наново, вече бях буден. Небето светлееше. Бях си отворил очите преди петнайсетина минути и тъкмо се канех да ида в банята и да погледна какъв ли ще е цветът на урината ми днес.

Вдигнах слушалката и го чух да казва:

— Добро утро, Скъдър — и сякаш някой прекара тебешир по черната дъска. Побиха ме ледени тръпки.

Не помня какво и дали изобщо съм казал. Може би просто съм седял така, сграбчил проклетата слушалка.

Той продължи:

— Тази нощ доста се потрудох. Но ти навярно вече си прочел.

— За какво говориш?

— Говоря за кръв.

— Не те разбирам.

— Да, ясно, още не знаеш. Кръв, Скъдър. Не твоята, макар че, боя се, и от нея се е проляло малко. Само че нали няма смисъл да плачем над пролята кръв?

Стиснах слушалката още по-яко. В мен се надигна необуздан гняв, но аз с все сили се стараех да не му дам воля, защото той явно точно това целеше. Накарах се да си поема въздух и продължих да мълча.

— Кръв от тая, дето вода на става — каза той. — Ти загуби един свой близък. Скъдър, моите съболезнования.

— Какво искаш да...

— Виж във вестника — каза той рязко и затвори.

* * *

Набрах Анита. Докато чаках да вдигнат, усещах как около гърдите ми се стяга стоманен обръч, но като чух гласа ѝ, не знаех

какво да кажа. Стоях така, дишах тежко, докато накрая на нея й писна да повтаря „Ало?“ и ми затвори телефона.

Кръв от тая, дето вода не става. Някой мой роднина. Илейн? Той дали знае, че тя понякога се представя за моя братовчедка? Едва ли, но все пак набрах номера. Даваше заето. Реших, че я е убил и е оставил телефона отворен. Обадох се в централата да проверят. Операторката ми каза, че говорят. Бях се представил за полицаи и тя с готовност предложи да прекъсне разговора, ако е спешно. Казах й — да не се притеснява. Дори и да беше спешно, на мен ми се щеше да разговарям с Илейн също толкова, колкото и с Анита. Просто исках да се уверя, че е жива.

Синовете ми?

Тъкмо се ровех из телефонния си тефтер, когато нелепостта на тази мисъл ме спря. Дори и да е съумял да ги открие и да е прелетял половината страна, за да ги убие, това едва ли би могло да бъде отразено в днешните вестници. И защо не взема да зарежа тия глупости и не ида да си купя вестника и да прочета най-после какво пише там!

Метнах си някакви дрехи, слязох долу и купих „Нюз“ и „Поуст“. И двата бяха публикували на първа страница една и съща статия. Венецуелското семейство, както се оказало, било убито по погрешка. Не били никакви търговци на наркотици, за разлика от колумбийците, които живеели на отсрещната страна на улицата. Явно убийците са объркали къщата.

Чудничко.

Отидох във „Флейм“, седнах на бара и си поръчах кафе. Отворих единия вестник и го запрелистих, без да знам какво точно търся.

Намерих го веднага. Човек трудно можеше да не го забележи. Беше на цялата трета страница.

Млада жена, убита вчера вечерта по особено брутален начин от един или няколко души, била намерена в апартамента си. Работела като финансов експерт в инвестиционна компания на Уолстрийт. Живеела на четвъртия етаж на един блок точно до Грамърси парк на Ървинг Плейс.

Имаше и две снимки. Едната — на привлекателно момиче с продълговато лице и високо чело, със сериозно изражение и спокоен поглед. На другата — входът на къщата и полицаите, които изнасяха

трупа в торбата. В статията пишеше, че в апартамента ѝ нахлули едно или няколко лица, които я подложили на неколккратно сексуално насилие и на садистично малтретиране с неустановен характер. Както беше обичаят в такива случаи, полицията укриваше доста от подробностите, но в статията се споменаваше, че главата ѝ била отрязана и се намекваше, че това далеч не е единствената хирургическа операция, извършена върху нея.

Бъгс Морган, жертва, спасила се от голямата касапница на Свети Валентин, веднага беше познал кой е застрелял с картечница хората му в Чикагския гараж.

— Така убива само Капоне — бе казал той.

Тук това не можеше да се каже. Хората убиват по най-разнообразни начини, а похватите на Мотли, доколкото можех да съдя, не се поддаваха на класификация.

И все пак аз тутакси разбрах, че той е убиецът. И то без да оглеждам местопрестъплението и без да разпитвам познатите и колегите на жертвата.

Достатъчно ми беше само да прочета името ѝ. Елизабет Скъдър.

16.

Върнах се в стаята си и запрелиствах телефонния указател на Манхатън. Имаше осемнадесет души с моето име, три от абонатите бяха фирми. Мене ме нямаше, но Елизабет беше регистрирана като Скъдър Е. Дж., живуща на Ървинг Плейс.

Понечих да звънна на Дъркин, но по средата на номера спрях да набирам и след като хубаво обмислих, реших, че най-добре ще е да затворя.

Няколко минути по-късно се звънна. Беше Илейн. Бил ѝ се обадил и на нея и пак като оня път ѝ заповядал да изключи касетофона, и тя пак като оня път го направила. Тогава той престанал да шепне и заговорил с нормален глас и в този момент тя щракнала копчето за запис.

— Обаче нищо не стана — разказваше тя. — Не е за вярване, нали? Шибаната браква отказа да записва! Може би съм натиснала някое друго копче, не знам, не мога да си обясня. Лентата се движеше все едно че записва, но когато я превъртях, на нея нямаше нищо.

— Не се притеснявай, Илейн.

— Разказа ми как снощи убил някаква жена. Ако го бях записала, щяха да направят анализ на гласа му и да го хванат. Само че аз, естествено, окепазих всичко.

— Няма значение.

— Как да няма! Аз си рекох, че съм направо гений, задето съм се сетила да натисна копчето, казах си, ето така ще го инкриминираме и ще можем да го хванем натясно...

— Дори и да беше станало, нямаше да е от кой знае каква полза. Цялата тази работа едва ли ще се разясни от едно-единствено вещественно доказателство. Изобщо идеята да се провежда рутинно разследване е страшно тъпа. Така има да си тършувам на тъмно, а той ще си продължава да прави същите зверства като онова вчера вечерта...

— А какво точно е направил? Разказа ми само отгоре-отгоре. И да го бях записала, нямаше да свърши голяма работа. Доколкото разбрах, е убил някого.

— Типично за него.

— Каза ми да погледна във вестника, но аз нямах под ръка. Пуснах новинарския канал, но не съобщиха нищо, а и да са съобщили, значи съм го пропуснала. Какво се е случило?

Аз я осведомих набързо. Като чу името, тя се облеци.

— Не ми е никаква — успокоих я аз. — Аз съм единственото дете в семейството, така че нямам роднини на име Скъдър.

— Дядо ти имал ли е братовчеди?

— Бащата на баща ми ли? Не знам, може би. Умрял е, преди да се родя, а прачичовци си нямам, доколкото ми е известно. Скъдъррови са дошли от Англия. Поне така знам. С този клон на фамилията не съм много запознат.

— Значи би могло да сте далечни роднини с Елизабет.

— Би могло. Ако се върнеш достатъчно назад, ще излезе, че всички Скъдъррови са рода. Освен ако някой от прародителите ми не си е сменил името. Или някой от нейните предци.

— В края на краищата всички сме произлезли от Адам и Ева.

— Да, и всички сме божии чада. Мерси за информацията.

— Извинявай. Приказвам тия глупости, защото не ми се мисли. Това е. Толкова е ужасно, че просто не искам да го приема на сериозно. Сигурно е решил, че ти е роднина.

— Сигурно — казах аз. — А може и да не е решил. Искам хубаво да запомниш едно нещо за Мотли. Че е хитър, умен и находчив, е самата истина, но това не променя факта, че е луд.

Телефонният указател лежеше все така отворен на леглото. Захванах се да разглеждам списъка на адашите си. Хрумна ми, че би трябвало да им се обадя и да ги предупредя. Бих могъл да им кажа примерно:

— Сменете си името или се примирете със съдбата.

Това ли щеше да направи? Щеше ли да продължи по списъка? А после да се прехвърли на останалите четири района? Или, в краен случай, на покрайнините?

Разбира се, ако продължи да убива хора с една и съща фамилия, рано или късно някое мъдро ченге ще забележи приликата в убийствата. Един от абонатите беше компанията „Скъдър“ за взаимно кредитиране — току-виж тръгнал из страната да трепе акционерите й.

Затворих указателя. Нямахме смисъл да се обаждам на съименниците си, но може би си струваше да звънна на Дъркин. Със случая не се занимаваше той — беше станало далеч от неговия участък — но поне би могъл да разбере кой го разследва и да ме свърже с него. Убийството на Елизабет Скъдър неизбежно ще вдигне голям шум. Беше извършено по особено брутален и кървав начин, имаше и сексуален елемент, а жертвата бе бяла, млада, с положение в обществото и изключително фотогенична.

Но с какво бих могъл да им бъда полезен? В този случай поне нямаше опасност да го сметнат за самоубийство или за семейна караница. Момчетата от лабораторията отдавна вече са обследвали местопрестъплението, и най-малкото веществено доказателство вече е измерено, снимано, опаковано и бутилирано. Ако е оставил отпечатьци, вече са ги взели и до този момент трябва да им е известно кой е той. Ако е оставил някаква следа, значи са я намерили.

Сперма? Кожа под ноктите? Нещо такова, което би могло да върши работа за ДНК-тест?

Това не е като проверката за отпечатьци, при която просто преравят файловете. За тест на ДНК се иска да има заподозрян. Ако е оставил сперма или кожа, трябва някой да им каже чии биха могли да бъдат. И чак след като го гепят, експертизата има право да свидетелства, че въжето трябва да се сложи тъкмо на неговата шия.

Въжето е образно казано, разбира се. В този щат убийците не ги бесят. Не ги слагат и на електрическия стол, както беше навремето. Просто ги пъхат в затвора, понякога за цял живот. Случва се доживотната присъда на практика да е около седем години, че и по-малко, но според мен Мотли ще искат да го приберат за по-дълго. Последният път беше осъден на една до десет и излежа дванайсет. Ако пак се окаже зад решетките, сигурно там и ще си изгние.

В случай че изобщо го хванат де. ДНК-тестът, както и други подобни експертизи, съставя една не лоша база от веществени доказателства, но за обвинението това не е достатъчно. На съдебното жури хич не му е ясно за какво става дума в тия тестове, особено след

като и защитата докара един куп свои експерти, които в един глас ревнат, че експертите на обвинението приказват абсолютни глупости. Ако обвиняемият е приятел на жертвата и са го сгащили в спалнята ѝ с нейна кръв по ръцете, в такъв случай тестът на ДНК-то ще се върже идеално с обвинението. Ако обаче обвиняемият няма никаква връзка с жертвата, освен факта, че тя е адаш на ченгето, което го било арестувало преди дванайсет години — е, при тези обстоятелства тестът няма да има никаква тежест.

Накрая все пак звъннах на Дъркин, без да знам какво точно да му кажа, но го нямаше.

Не оставих нито име, нито съобщение.

* * *

Към единайсет и половина излязох от хотела с намерението да ида на обедното събрание на Файърсайд. Така се казва групата, която се събира на 63-та Западна.

Не стигнах дотам.

Този път ходенето ми се отдаваше доста по-лесно, отколкото вчера. Все още бях схванат и болката все още се обаждаше, но мускулите ми бяха по-отпуснати и умората не настъпваше така бързо. Освен това беше по-топло, вятър почти нямаше и въздухът не бе така влажен. Време само за футбол. Твърде топло за шуба, но достатъчно хладно, за да си носи човек във вътрешния джоб плоско шишенце уиски.

Стигнах до Осмо авеню и завих на юг вместо на север. Тръгнах към центъра и постепенно стигнах до къщата на Тони Клиъри. Застанах там и се загледах в мястото, където се бе размазала, после вдигнах глава към прозореца, от който я беше хвърлил. Дълбоко в мен един глас постоянно ми натякваше, че виновен за смъртта ѝ съм единствено аз.

И май беше прав.

Заобиколих блока и се озовах там, откъдето бях тръгнал. Което май е главното ми житейско занятие. Погледнах пак към прозореца на Тони и се запитах дали изобщо е разбрала защо и какво точно цели той с цялата работа. Може би я е информирал, че я наказва, защото е една

от моите жени. Ако е така, най-вероятно да ме е назвал по фамилия. Нали тъй се обръща към мен.

Тя изобщо знаела ли е фамилията ми? Аз поне преди знаех само малкото ѝ име. Убил я е заради това, че съм я познавал, и нищо чудно да е умряла, без да разбере за кого става дума.

Не че това има някакво значение. Била е обхваната от зверска болка и ужас и надали е държала да разбере мотивите на убиеца си.

А Елизабет Скъдър? Дали е умряла с мисълта за отдавна изчезналия си братовчед Матю? Ако домът ѝ не беше на миля и половина път от мястото, където се намирах — ще рече, на другия край на града — щях да се завлека и там. Не че щях да науча нещо от къщата. Не че научих нещо и от къщата на Тони де.

Погледнах си часовника — бях изпуснал събранието. В момента още течеше, но докато стигна дотам, вече ще е свършило. И по-добре, рекох си аз. И без друго не ми се ходи.

Купих си хотдог и книш^[1] и ги изядох наполовина. От един магазин си взех картонена кутия с кафе и застанах на ъгъла да го изпия. Духах на всяка глътка, а след като го преполових, ми писна и го излях в канала. Тръгнах си и по пътя хвърлих картонената кутия в една кофа за боклук, която едва намерих. Жителите на покрайнините ги крадат и си ги слагат по дворовете. Изключително удобни са да си изгарят боклуците в тях. По този начин и покрайнините внасят своята лепта в замърсяването на въздуха.

Аз обаче съм обществено съзнателен човек. Идеалният гражданин. Не хвърлям боклуци на улицата, не замърсявам въздуха, изобщо не бих направил нищо, което да понижи качеството на живота на милите ми съграждани. Просто си живея кротко и гледам как около мен се трупат мъртви тела.

Супер.

Не бях тръгнал с мисълта да търся магазин за спиртни напитки, но, не щеш ли, оказах се точно пред подобно заведение. Витрината беше украсена по случай Деня на Благодарността — бяха сложили картонен Пилигрим и картонена пуйка, а също и разхвърляни есенни листа и царевици.

Както и няколко кристални шишета. И голям брой обикновени бутилки.

Заставах пред тях и впих поглед.

И преди ми се е случвало. Както си се разхождам и за нищо не мисля, най-малко за алкохол, изведнъж се сепвам и се оказва, че стоя пред витрина, пълна с най-разнообразни по форма и съдържание шишета, и прехвърлям на ум мезетата, които биха им подходжали. На това му викат алкохолен признак — сигнал, който идва от подсъзнанието ми, за да покаже, че нещо ме потиска и обичайното ми трезво състояние е застрашено.

Алкохолният признак не е повод за паника. Не е необходимо веднага да хуквате на събрание или пък да звъните като на пожар на отговорника си, или пък да се хващате за Библията, макар че сигурно помага. Той просто е нещо, което не трябва да се подминава, един вид мигаща жълта светлина на пътя към безметежната трезвеност.

Върви си вкъщи, казах си аз.

След което отворих вратата и влязох вътре.

Не се случи нищо свръхестествено. От небето не се изсипа нито една гръмотевица. Оплешивяващият продавач ме изгледа така, както би изгледал всеки друг клиент, стига той да не му извади пистолет и да не изпразни касата. В очите му нямаше и капка съмнение, че съм влязъл точно където съм пожелал да вляза и където, следователно, ми е мястото.

Отидох при уискитата и ги заоглеждах. „Джийм Бийм“, „Дж. У. Дант“, „Олд Тейлър“, „Олд Фористър“, „Олд Фицджералд“, „Мейкърс Марк“, „Уайлд Търки“.

Нямаше име, което да не навява някакъв спомен. Мога да се сетя какво точно съм пил във всеки един от баровете, в които съм влизал. Виж, да кажа защо съм се заврял точно там и с кого съм пил, ще ми е по-трудно, но всеки момент мога да си припомня какво е имало в чашата ми и от каква бутилка е.

„Антик Ейдж“, „Олд Гранд Дад“, „Олд Крау“, „Ърли Таймс“.

Имената бяха все хубави, особено последното. „Ърли Таймс“. Ще рече, млади години. Звучи като тост. „Да прием за престъпността.“ „За приятелите, които ги няма.“ „За младите години.“

Да, младите години. Колкото повече време минава, толкова по-прекрасни изглеждат. Така впрочем е с всичко.

— Какво ще обичате?

— „Ърли Таймс“.

— Голяма или малка бутилка?

— Малка.

Продавачът пхна шишето в кесия, загъна края ѝ и ми я подаде през тезгяха. Сложих я в джоба на палтото си и извадих една банкнота от портфейла си. Той чукна сметката на касата и ми наброи рестото.

Една чашка вече е твърде много, а хиляда все не стигат, дето има една дума. Но една половинлитрова бутилка ще е достатъчна. Поне за начинаещи като мене.

---

[1] Крокети от кайма, увити в тънко тесто. — Б.пр. ↑

17.

Точно срещу хотела, в който живея, има магазин за алкохолни напитки. Навремето, когато пиех, сигурно съм го посещавал поне милион пъти. А този магазин беше на няколко преки от Осмо авеню и пътят към къщи ми се стори безкраен. Имам чувството, че всички само мене гледат. Може би така си и беше. Навярно съм имал толкова интересен израз на лицето, че минувачите няма как да не са ме поглеждали.

Качих се право горе и залостих вратата. Извадих бутилката с бърбън от джоба си и я сложих на шкафа. Прибрах палтото си в гардероба и закачих сакото на облегалката на стола. Отидох до шкафа, взех бутилката, напълних през кесията добре познатата форма, и я премерих на ръка. Оставих я, без да я вадя от кесията, и отидох до прозореца. Долу, на отсрещната страна на 57-ма улица, някакъв мъж с палто като моето тъкмо влизаше в магазина за алкохол. Може би и той ще излезе оттам с бутилка „Ърли Таймс“, ще си я занесе в стаята и ще застане на прозореца.

Можех да оставя проклетото шише опаковано, да отворя прозореца и да го метна навън. И да се прицеля в някого, който тъкмо се връща от църква.

Боже господи.

Пуснах телевизора, погледах, без нищо да виждам, и го изключих. Отидох до шкафа, взех кесията и извадих от нея бутилката. Оставих я обратно на шкафа, този път изправена, смачках кесията и я хвърлих в коша. Върнах се при стола и седнах. От тази позиция шишето не се виждаше.

Навремето, когато реших да спра да пия, се разбрахме с Джан за едно нещо.

— Обещай ми, че когато решиш да пийнеш, първо ще ми се обадиш — бе казала тя и аз ѝ обещах.

За интересни работи се сеца човек.

Е, сега нямаше как да ѝ звънна. Не беше в града и ѝ беше заръчано на никого да не казва къде е. Дори и на мен.

Освен ако всъщност не е заминала... Оня ден ми се обади, но това нищо не доказва. Сега се сетих, че връзката беше идеална. Като че ли говореше от съседната стая.

Или пък от Лиспърнард Стрийт.

Би ли постъпила така? Като се има предвид, че страховете бяха предимно мои, спокойно можеше да си остане в огромното си ателие и да ме лъже, че е заминала.

Не, реших накрая, тя не би направила такова нещо. Кое то впрочем не означава, че сега не мога да ѝ се обадя.

Набрах номера. Включи се секретарят. Абе всички ли са си накупили тия тъпи машини? Чух съобщението, което си беше същото от години, а когато то свърши, казах:

— Джан, Мат е. Вдигни, ако си там.

Изчаках малко, но никой не вдигна. После добавих:

— Важно е.

Никакъв отговор. Затворих. Разбира се, че няма да ми отговори. Нали е на десет мили отук. Не би ме измамила. Ако беше решила да остане в града, щеше да ми каже.

Във всеки случай, аз поне си удържах на обещанието. Звъннах ѝ. Не е моя вината, че няма никой вкъщи, нали?

Само дето е моя. Вината, имам предвид. Тъкмо аз я накарах да вземе такси и да бяга към летището и тъкмо заради мене, заради това, което бях направил преди много години, ѝ се налагаше да се крие. Вината е изцяло моя. Боже господи, има ли нещо в тоя лайнен свят, за което да не съм виновен?

Обърнах се и тутакси видях бутилката „Ърли Таймс“ върху шкафа. Светлината се отразяваше в полегатия ѝ ръб. Станах и отидох да я взема. На етикета пишеше, че алкохолният градус е 80%. Дълги години най-известните марки бърбън бяха с 86%, след което някакъв бизнесгений даде идеята да смъкнат процентите на 80, а цената да си остане същата. Тъй като акцизите са на процент алкохолно съдържание и тъй като алкохолът е по-скъп от водата, производителите увеличиха печалбите си, като същевременно повишиха продажбите, защото заклетите пияници трябваше да купуват повече, за да постигнат същия ефект.

Разбира се, отбраните уискита са си все така 100-процентови. А някои видове са с различен процент, например „Джак Даниълс“ е 90%, „Уайлд Търки“ — 101%.

Чудни работи му се въртят в акъла на човек.

Май трябваше да си взема 750 грама. Или даже 900.

Оставих бутилката и отидох до прозореца. Чувствах се учудващо спокоен и в същото време усещах възбуда по цялото си тяло. Погледнах към улицата, после се обърнах и погледнах бутилката. Отидох до телевизора и започнах да превъртам каналите, без да забелязвам какво дават. Прегледах ги всичките два-три пъти, след което го изключих.

Телефонът извънтя. Аз не помръднах. Стоях и го гледах, като че беше космически кораб. Чу се втори звън. Оставих го да звънне и трети път и чак тогава вдигнах слушалката.

— Мат, Том Хавличек се обажда.

Трябваша ми няколко секунди да загрея, а той добави:

— От Масилън. Красивият град Масилън, както казват хората.

Така ли казват наистина? Аз се зачудих какво да река, но за щастие не ми се наложи, защото той продължи:

— Рекох да звънна, да видя има ли някакъв напредък с разследването.

Напредъкът е супер, помислих си аз. Всеки втори ден убива по някой. Нюйоркската полиция хабер си няма кой е извършителят, а аз междуременно стоя с пръст отзад.

— Абе, нали знаеш, бавно стават тия работи.

— Така си е. И не само при вас, ами навсякъде, какво да се прави. Мозайката се реди парче по парче. — Той се изкашля. — Та, рекох да звънна, щото май мога да ти осигуря едно парче за нея. На Рейлуей авеню има един мотел, тамошният регистратор позна мъжа от рисунката.

— Че как е попаднал на нея?

— Попаднала. Жена е, ама псува като каруцар, само майни хвърчат. Веднага го позна. Доста се поизпоти, докато го намери в книгата, но накрая успя. Регистрирал се е с друго име. Това не те изненадва, предполагам.

— Не, не ме изненадва.

— Дал е името Робърт Коул. Прилича на нюйоркския му псевдоним. Пише го на рисунката, само че тя сега не е в мене, Роналд някой си беше.

— Роналд Коуплънд.

— Точно тъй. Вместо адрес е писал пощенска кутия в Айова Сити, Айова. Бил е с кола, оставил номера ѝ; хората от „Де Моан“, които издават номерата, ми казаха, че не е техен, системата им за номериране била друга.

— Интересно.

— Аха — съгласи се той. — Значи, според мене или е с измислен номер, или е с истински, само че издаден не в Айова Сити.

— Или пък и двата варианта едновременно.

— Е, да. Та, с две думи, ако е дошъл от Ню Йорк, най-вероятно е да е бил с нюйоркски номер и да го е сменил да не би някой по-проницателен регистратор да забележи, че номерът на колата и номерът, който е вписал в книгата, се различават. Та мисълта ми е, че ако провериш номерата на колите в Ню Йорк, може да попаднеш на нещо.

— Добра мисъл — казах аз.

Той ми издиктува номера, аз го записах, а до него записах и името Робърт Коул.

— В един от тукашните хотели пак е дал адрес в Айова — сетих се аз. — Само че не Айова Сити, а Мейсън Сити. Чудно какво толкова му харесва на този щат.

— Може да е оттам.

— Не мисля. Изговорът му е нюйоркски. Може да е лежал с някой от Айова в Данемора. Том, как попадна рисунката у регистраторката?

— Как ли? Ами показах ѝ я.

— Нали каза, че делото ще остане затворено.

— То си е затворено — каза той. — Поне засега. — Помълча малко, после продължи: — Но в свободното си време мога да се занимавам с каквото си поискам.

— Търчал си из целия град ей така?

Той се изкашля.

— Всъщност помогнаха ми двама приятели. Чист късмет беше, че попаднах на тази жена.

— Ясно.

— Мат, не знам дали всичко това ще ти свърши работа, но все пак бях длъжен да те осведомя какво съм разбрал. Оттук нататък не знам дали ще успея да открия още нещо, но при всички случаи ще те държа в течение.

Затворих и пак отидох до прозореца. На улицата двама полицаи разговаряха с негъра, който преди няколко дена беше отворил сергия пред цветарския магазин и продаваше шалове, колани и евтини чадъри. Идват от Дакар с „Ер Африк“, живеят в бродуейските хотели срещу шест долара на вечер и всеки пет месеца се връщат в Сенегал с подаръци за децата. Доста бързо усвояват тукашната обстановка, а в преките им задължения явно се включва и дребният подкуп, защото двамата полицаи доста бързо оставиха негъра да си гледа търговийката.

Много мило от страна на Хавличек, помислих си аз. Ето това се казва почтеност — да си харчи свободното време за дело, което шефът му никога няма да поднови, че даже да включва и други ченгета към работата.

И при това без да е ясно дали изобщо ще има някакъв резултат.

Погледнах към бутилката; видът ѝ веднага ме придърпа към шкафа. Печатът, на който пишеше, че уискито се облага с федерален данък, се точеше през половината шише и беше сложен тъй, че да се скъса при развинтване на капачката. Опитах се да разлепя краищата му с нокът. Вдигнах бутилката към светлината и се загледах в крушката през кехлибарената течност, все едно че гледах слънчево затъмнение през опушено стъкло. Навремето мислех, че уискито е създадено точно с такава цел. Филтър, през който спокойно можеш да наблюдаваш твърде болезнената за незащитеното око реалност.

Оставих бутилката и взех телефона. След малко чух груб басов глас да казва:

— „Фейбър Принтинг“, на телефона е Джим.

— Мат е — казах аз. — Как си?

— Не се оплаквам. А ти?

— А, и аз не се оплаквам. Да не би нещо да се обаждам не навреме?

— Не, днес няма много бачкане. В момента се занимавам с менютата на един китайски ресторант. Мине не мине месец и ми

поръчват по хиляда бройки. Разпространяват ги из целия град, едва ли не във всяка пощенска кутия.

— Значи, занимаваш се с трупане на боклук.

— Съвсем точно казано — рече той радостно. — Внасям своята лепта в натрупването на неразложими отпадъци. А ти?

— Аз ли? Ами нищо особено. Денят е сравнително спокоен.

— Ще има панихида за Тони, знаеш ли за това?

— Не.

— Днес какво сме, четвъртък ли? Значи, някъде събота следобед. Погребението ще е в Бруклин. Там има ли квартал „Дайкър Хайтс“?

— Близо е до Бей Бридж.

— Е, техните живеят там, устроили са бдение и панихида с литургия. Няколко от най-близките ѝ приятели от Алкохолиците също поискаха да се присъединят към панихидата и уредиха това да стане в една от залите на „Рузвелт“. Тази вечер на събранието официално ще обявят за това.

— Аз сигурно ще намина.

Поговорихме си още няколко минути, после той каза:

— Е, ако нямаш какво повече да ми кажеш, ще се връщам към тия идиотски менюта.

— Хайде, бягай.

Затворих и седнах. Трябва да съм останал на стола към двайсетина минути.

След което станах и взех бутилката от шкафа. Влязох в банята, отвинтих капачката, като при това счупих печата и разкъсах етикета. После с дясната си ръка махнах капачката и едновременно с това с лявата обърнах бутилката и оставих съдържанието ѝ да се стича в умивалника. Разнесе се прекрасният дъх на уиски. Гледах го, докато бутилката се изпразни напълно, а после вдигнах очи към огледалото и се взрях в него. Не бих казал, че очаквах да видя нещо ново.

Оставих и последната капка да изтече от шишето, завинтих капачката и го пуснах в кофата за боклук. Пуснах топлата и студената вода да текат. Затворих крановете чак след минута, но дъхът на уискито още се чувстваше. Пуснах водата отново и оплакнах умивалника, докато най-накрая се успокоих, че всичкото съм го измил. От канала все още се издигаха алкохолни пари, но тук вече бях безпомощен.

Звъннах на Джим, той вдигна и аз му съобщих:

— Пак е Мат. Току-що излях половин литър „Ърли Таймс“ в умивалника.

Известно време той мълча, след което каза:

— Има една нова марка, казва се „Драно“. Друг път да знаеш.

— Чувал съм за него.

— По-подходящо е за прочистване на умивалници и е по-евтино, а освен това, ако се сбъркаш да го изпиеш, ще ти се отрази не по-зле от „Ърли Таймс“. Това какво беше, бърбън ли?

— Да.

— Аз самият си падах повече по скоча. Бърбънът ми миришеше на лак.

— На мене пък скочът ми миришеше на сироп за кашлица.

— Има нещо такова. Абе за пиене ставаха. — Той помълча малко, после добави с по-сериозен тон: — Интересен начин да си прекарваш времето — като изливаш уиски в мивката. И преди май си го правил.

— И то няколко пъти.

— Аз си спомням само за един. На третия месец, откак беше спрял да пиеш. А, не, всъщност още не беше направил деветдесет дни. Значи е имало и други такива случаи, а?

— Да, около Коледа миналата година. Тъкмо се разделяхме с Джан и мене ме беше обхванало самосъжаление.

— Да, спомням си. И защо не ми се обади?

— Обадох се. Само че за бърбъна не ти споменах нищо.

— Сигурно ти е било изскочило от главата.

Аз замълчах. Той също. Навън някой здраво натисна спирачките и те изскърцаха силно и продължително. Заслушах се да чуя трясък, но явно шофьорът беше спрял навреме.

Джим каза:

— Ти какво си въобразяваш, че правиш?

— Не знам.

— Искаш да си направиш тест ли? Колко можеш да издържиш на ръба ли?

— Може би.

— Това, че не пиеш, вече само по себе си е голяма и трудна победа. Ако тръгнеш да си правиш подобни проверки, шансовете ти

значително ще намалелят.

— Това ми е известно.

— И спокойно си могъл да избегнеш тази ситуация. Могъл си да подминеш магазина, могъл си да не купуваш нищо от него, могъл си да хвърлиш бутилката по пътя. И всичко това ти е напълно ясно.

— Да.

— Сега как се чувстваш?

— Адски глупаво.

— Ами, заслужил си си го. А освен това как се чувстваш?

— По-добре.

— Нали няма да пиеш?

— Днес поне не.

— Добре.

— Лимитът ми е половин литър на ден.

— Е, за човек на твоята възраст това е доста. Ще те видя ли в „Св. Павел“ довечера?

— Да.

— Добре — каза той. — Това вече е друго нещо.

Но за съжаление следобедът едва се беше преполовил. Сложих си сакото и извадих палтото от гардероба. Вече бях отворил вратата, когато се сетих за шишето в кофата. Измъкнах го оттам, пъкнах го в кесията, в която ми го бяха завили, и го прибрах в джоба на палтото си.

Казах си, че просто не го искам в стаята си, но истината беше, че нямаше да ми бъде приятно камериерката да го намери. Не че това щеше да й говори нещо, работеше тук отскоро и едва ли знаеше, че съм бивш алкохолик. И все пак нещо ме накара да измина няколко улици с бутилката в джоба и скришом да я хвърля в кофата за боклук като джебчия, който се отървава от опразнения портфейл.

Реших да се поразходя. Хем си мислех за разни неща, хем за нищо не мислех.

Бях казал на Джим, че се чувствам по-добре, но не беше точно така. Вярно, че беше ми останало съвсем малко да си наля и да пия, вярно, че сега вече тази опасност не ме заплашваше. Кризата наистина беше преминала; след нея беше останала странната смесица от облекчение и разочарование, но нищо повече.

Само че, разбира се, аз чувствах далеч не само това.

Седях на една пейка в Сентръл парк на две крачки западно от Шийп Медоу. Мислех си за Том Хавличек и се чудех има ли някакъв смисъл да звъня в отдела за МПС и да ги питам за номера на колата на Мотли. Това едва ли щеше да доведе до нещо. Най-много да се окаже, че колата е крадена. И какво от това? Да го приберат за кражба на кола ли?

Седях така, потънал в мислите си, когато забелязах едно момче с радио в ръка. И то, и радиото бяха със свръхгабаритни размери. Беше най-огромното радио, което бях виждал, цялото от блестящ метал и черна пластмаса. Ако пътува със самолет, ще трябва да го предаде заедно с куфарите. За ръчен багаж беше твърде голямо.

Той би изглеждал дребен единствено на баскетболното игрище. Имаше един и деветдесет, беше добре сложен, с широки рамене и яки крака, които издуваха джинсите му. Самите джинси бяха черни, с разръфани крачоли. Носеше високи баскетболни маратонки с развързани връзки. Качулката на сивата му фланела се подаваше над дебелото яке.

На отсрещната страна на алеята седеше пълна жена на средна възраст. Глезените ѝ бяха силно подути, изглеждаше доста скапана. Четеше книга с твърди корици — бестселър за извънземните, които живеят сред нас и се правят на хора. Момчето се приближи към нея. Веднага щом чу рева на радиото, тя вдигна поглед от книгата.

Свиреше хеви метъл рок. Май така му викат. Беше безсмислено надута до последно и на мен поне ми звучеше по-скоро като шум, отколкото като музика. Всяко поколение говори така за музиката на следващото и, мен ако питате, с все по-голямо основание. От прекалената врява човек не можеше да различи текста, но, ако се съди по шума, беше крайно агресивен.

Той седна на края на пейката. Жената го погледна, на кръглото ѝ лице се изписа болка. Размърда се и премести тежкото си тяло на другия край на пейката. Той сякаш не забелязваше присъствието ѝ, явно беше изцяло погълнат от музиката, но в момента, в който тя стана, той постави радиото на мястото, където бе седяла. Сега дивите звуци се изливаха точно срещу мен. Притежателят на радиото изтегна

дългите си крака на пътеката и кръстоса глезени. Забелязах, че развързаните маратонки са „Конвърс Ол-Старс“.

Погледнах към жената. Тя никак не изглеждаше радостна. Личеше си, че претегля разни варианти наум. Накрая се реши, обърна се към момчето и каза нещо. То с нищо не показа, че я е чуло. Като се има предвид шумовата завеса между тях, сигурно така си и беше.

В мен започна да се надига същата дива ярост, която звучеше в музиката. Поех дълбоко въздух и оставих това чувство да нараства в тялото ми и да ме сгрява.

Казах си, че е по-добре да стана и да се омитам по живо по здраво и да си потърся някоя друга пейка. Силната музика се смята за нарушение на обществения ред, но на мен лично никой не ми плаща да го пазя. Нито пък ставам за ролята на рицар, който да се притече на помощ на жената. Тя във всеки един момент можеше да си вдигне задника и да се премести, ако шумът толкова ѝ пречеше. Същото впрочем важеше и за мен.

Но вместо това аз се наклоних напред и изкрещях:

— Ей ти!

Отговор не последва, но бях сигурен, че ме е чул. Само се правеше на оглушал.

Станах и се приближих с няколко крачки към него — на половината разстояние. Викнах с още по-могъщ глас:

— Ей ти! Ей!

Главата му бавно се извърна, очите му се насочиха към мен. Имаше голяма кратуна с квадратна форма. Устните му бяха тънки, а носът — вирнат като на прасешка зурла. Долната му челюст не беше много добре оформена. След няколко години сигурно ще има гуша. Щръкнала, равно подстригана отгоре коса, която още повече подчертаваше квадратната му чутура. Зачудих се на колко ли години е и колко тежи.

Посочих към радиото:

— Ще го намалиш ли?

Той ме изгледа продължително, след което на лицето му се разля широка усмивка. Каза нещо, но заради зверския шум не успях нито да го прочета по устните му, нито да го чуя. След което съвсем преднамерено се протегна към копчето за височината на звука и го завъртя, но вместо да го намали, го усили до дупка. Не беше за

вярване, че от тази кутия можеше да се разнесе още по-голям шум, но и това стана.

Той се усмихна още по-широко. *Хайде, давай*, говореха очите му. *Давай да видим какво ще направиш.*

Раменете и бедрата ми се втвърдиха. Вътрешният ми глас продължаваше да ме увещава да се омитам, но аз отказах да се вслушам в него. Изчаках така една секунда с очи, впити в неговите, въздъхнах, вдигнах рамене театрално и си тръгнах. Имах чувството, че смехът му ме преследва, макар че това беше практически невъзможно заради шума на радиото. Едва ли можеше да го надвика със смях.

Повървах така двайсетина-трийсет метра и се обърнах да видя дали ме гледа. Не ме гледаше. Седеше си както преди, с опънати крака, ръце, проснати на облегалката на пейката, и наклонена назад глава.

Остави го, рекох си аз.

Кръвта ми кипеше. Тръгнах приведен по тревата зад пейките и право към него. Земята беше покрита с дебел килим от паднали листа. Не че ми се налагаше да стъпвам внимателно — с цялата тая какофония в ушите му и с топ да гръмна, пак нищо няма да чуе.

Застанах точно зад него и ревнах:

— Хей!!!

Преди още да успее да реагира, ръката ми беше пред лицето му, а лакътят — под челюстта, здраво стиснал шията. Започнах да го дърпам назад-напред, като подпирах крака си на гърба на пейката и все така яко го стисках за шията. Накрая успях да го сваля на земята.

Той се съпротивляваше и с все сили се опитваше да се измъкне от хватката ми. Аз го задържах към пътеката. Опита се да изкрещи нещо, но звукът не успя да се измъкне от гърлото му и аз чух само глухо хриптене. Всъщност по-скоро го усетих — гласните му струни затрептяха точно върху ръката ми.

Стъпалата му задраскаха по земята, едната му маратонка се изхлузи. Стиснах с по-голяма сила, тялото му потръпна конвулсивно и тогава го пуснах да падне на земята. Отидох при радиото, грабнах го с две ръце, вдигнах го над главата си и с всичка сила го треснах о земи. Разхвърчаха се копчета и пластмасови чаркове, но въпреки това шибаното устройство не спря да свири. Вдигнах го пак, завъртях се и го метнах към бетонената основа на пейката. Радиото се разби на

малки парченца и музиката внезапно спря, като остави след себе си гробовна тишина.

Той лежеше там, където го бях оставил. Беше успял да седне, с едната си ръка се подпираше на земята, а с другата търкаше брадичката си. Устата му беше отворена. Опита се да каже нещо, но не успя да издаде нито звук — бях го обработил за чудо и приказ. И така си остана с отворена уста във внезапно онемелия свят. Преди още да се окопити, изтичах към него и го ритнах отстрани, точно под ребрата. Той се просна на земята. Изчаках да се изправи на ръце и колене, след което отново го ритнах под дясното рамо. Той се просна за втори път, но вече не се опита да стане.

Искаше ми се да го убия. Искаше ми се да му заблъскам мутрата в асфалта, да му сплескам носа и да изкъртя зъбите му. Беше чисто физическо желание, усещах го в ръцете и краката си. Стоях над него, подканвах го да стане и накрая той успя да се повдигне с няколко сантиметра и да обърне лице към мен. Аз го погледнах и дадох крака си назад, за да го ритна.

И се спрях.

Не знам откъде намерих сили, но в крайна сметка хванах с една ръка колана му, а с другата — качулката на фланелата, вдигнах го на крака и му рекох:

— А сега се измитай оттука, иначе ще те убия. Кълна се, че ще те пречукам, говнар такъв!

Побутнах го лекичко, той се залюля, едва не падна, но все пак успя да се задържи на крака. Направи няколко несигурни крачки нагам, накъдето го бях засилил, обърна глава, погледна ме, обърна я пак напред и продължи да върви. Не тичаше, но и не се помайваше много.

Гледах го, докато стигна завоя на алеята, после се обърнах към местопрестъплението. Страхотното му суперрадио беше на малки парченца, разхвърляни в Сентръл парк на площ от няколко квадратни метра. Преди малко бях извървял към петстотин метра, за да намеря кофа, в която да хвърля бутилката, а сега я какъв боклук направих!

Жената седеше вкаменена на пейката. Очите ѝ срещнаха моите и силно се разшириха. Гледаше ме така, сякаш представлявах много по-голяма опасност от хлапето, което току-що бях измлатил. Аз направих крачка към нея и тя тутакси вдигна книгата пред себе си, сякаш беше

кръст, а аз — вампир. На корицата имаше изобразено извънземно с триъгълна глава и бадемови очи.

Аз свирепо ѝ се усмигнах и казах:

— Не се безпокойте. Ние на Марс така се оправяме.

18.

Боже, чувствах се страхотно! Целия път до „Кълъмбъс Съркъл“ го извървах пеш, само на адреналин. Кръвта ми кипеше, пулсът ме блъскаше на вълни.

След което адреналинът спадна и аз си казах, че съм голямо говедо.

При това говедо с късмет. Съдбата ми се беше усмихнала, беше ми предоставила идеалния противник — едър, млад и при това по-голям кретен от мене. Беше ме изпълнила със справедлив гняв и даже ме беше снабдила с девица, чиято чест да защитя.

Чудничко. Едва не го убих. Ега ти боя му хвърлих!... В съда на това му викат непровокирано нападение. Като нищо можех да съм го осакатил, че дори и убил. Или пък да съм му прекършил трахеята или разкъсал някой вътрешен орган. Ако тази сцена я беше видяло някое ченге, отдавна вече да съм на път към участъка. Щяха да ме пъхнат на топло, и то напълно заслужено.

При все това, както и преди, аз не изпитвах абсолютно никаква симпатия към хлапака с равната глава. Обективно погледнато, той си беше първокласно копеле и ако сега го боли гърлото и му е натъртен джигерът, това само означава, че си го е търсил. Но кой ме караше да играя ролята на Великия Отмъстител? Поведението му изобщо не ми влизаше в работата. Както и наказанието.

А Дамата с Подутите Глезени, да не би да имаше нужда да я защитавам? Ако толкова не ѝ се нрави хеви метълът, щеше да стане и да си тръгне. Същото важи и за мен.

Да си го кажем направо — бях го победил, защото не можех да се справя с Мотли. Не можех да спра неговите зверства и затова изпотроших радиото на момчето. Когато се срещнах с Мотли лице в лице на Атърни Стрийт, се оказах победеният и затова сега изравнявам резултата, хвърляйки тупаник на един нещастен пубер. Бях се оказал безпомощен срещу голямото зло и затова сега демонстрирах сила срещу маловажното.

И което е най-лошото, знаех си, че не постъпвам правилно. Колкото и силен да беше гневът ми, пак не можа да заглуши тънкия гласец, който се обаждаше вътре в мен и ме съветваше да престана с тия глупости и да се държа като възрастен човек. Чух го така добре, както и предишния път, когато ме съветваше да не купувам уискито. Има хора без вътрешни гласове, които по тая причина не могат да преценяват разумно какво вършат, но моят случай не беше такъв. Бях го чул съвсем ясно и му бях заповядал да млъква.

И в двата случая се бях спрял тъкмо навреме — не наченах уискито и не ритнах хлапака в лицето, но това все пак бяха твърде малки победи.

Хич, ама хич не се гордеех със себе си.

Като се прибрах, звъннах на Илейн. Тя нямаше кой знае какво да ми съобщи, аз също, тъй че не приказвахме дълго. Отидох да се избърсна. Лицето ми се беше пооправило и вече можех са използвам обикновена самобърсначка вместо електрическа. Избърснах се внимателно и дори и не се порязах.

През цялото време усещах миризмата на алкохол, която се носеше от канала. Най-вероятно да съм си я въобразил, но при все това я усещах.

Тъкмо попивах водата от лицето си, когато чух телефона. Беше Дани Бой Бел.

— Намерил съм един човек, може би ще искаш да поговориш с него. Става ли към дванайсет-един?

— Става.

— Ела в „Мадър Гууз“. Знаеш ли го къде е?

— На Амстердам ли беше?

— Амстердам авеню и 81-ва. Третата къща от ъгъла, на източната страна на авенюто. Музиката е много приятна, ще ти хареса.

— Нали не е хеви метъл?

— Що за въпрос? Значи, да го направим в дванайсет и половина. Ще кажеш, че си с мене.

— Добре.

— А, Матю, вземи и някой друг долар.

Изгледах новините, после излязох да хапна. Ядеше ми се нещо топло, апетитът ми за пръв път проработи, откак се бях бил с Мотли на Атърни Стрийт, и сега нямах търпение да се наям като хората. Запътих се към един тайландски ресторант, но на половината път размислих и тръгнах към „Армстронгс“. Взех си голяма порция черен боб с чили сос, добавих към него и люти чушки и се получи същински пожар. Храненето ми достави същото удоволствие, каквото и строшаването на онова радио в парка, за което вече почти не съжалявах.

Отидох до тоалетната. В урината ми все още имаше кръв, но много по-малко. А и бъбрекът почти не ме болеше. Върнах се на масата, изпих още няколко кафета. Бях си взел за компания Марк Аврелий, от когото прочетох съвсем малко. Ето какво бе то:

„Никога не отивайте отвъд първото си впечатление. Да кажем, първото ви впечатление е, че някой злослови по ваш адрес. Това съвсем не означава, че този някой ви е сторил зло. Или например аз виждам, че детето ми страда от някаква болест — следователно очите ми казват само това, че е болно, а не че животът му е в опасност. Придържайте се единствено към първото впечатление, без да го изкривявате със собствено тълкуване, и винаги ще сте на прав път. Или най-много го сметнете за още едно доказателство за вселенския ред, по който се движат нещата.“

Това е полезна мисъл за един детектив, но аз май не я приемах напълно. Значи какво, да си държа очите и ушите отворени, но да не търся смисъл в това, което виждам и чувам. Всъщност дали точно това искаше да каже? Известно време размишлявах, после оставих книгата и се отдадох на кафето и хубавата музика. Беше нещо класическо, изпълняваше го симфоничен оркестър. Наслаждавах се на музиката, при това без нито за момент да ми се прииска да строша касетофона.

Бях в „Св. Павел“ няколко минути преди да почне събранието. Джим вече беше дошъл, поприказвахме си малко до кафемашината,

без да споменаваме следобедния ни разговор. После размених две-три приказки с други познати и така дойде време да сядаме.

Говореше един едър ирландец с червендалесто лице от Бронкс. Все още работел като месар, все още бил женен за същата жена и все още живеел на старото си място. Алкохолът дълго време му бил първият приятел, докато един прекрасен ден се озовал в токсикологията с нервно разстройство и увреждане на черния дроб.

— Цял живот съм бил католик — разказваше той, — но до момента, в който спрях да пия, не бях казал нито една молитва. А сега се моля по два пъти на ден. Сутрин и вечер. И при това не пия.

По време на обсъждането Франк — той е доста възрастен, спрял е да пие сигурно далеч преди потопа — каза, че си има една страхотна молитва.

— Ето как се моля аз: „Господи, благодаря ти за всичко такова, каквото е“. Не знам дали му става гот, като го чува, но на мен във всеки случай ми е много кеф да го казвам.

Аз вдигнах ръка и казах, че днес следобеда съм бил на ръба пак да пропия. Досрамя ме да разправам подробно всичко, казах само, че съм допуснал редица грешки — освен тая да се напия. Един от присъстващите заяви по този повод, че в никакъв случай не трябва да се допуска единствено тази грешка. За други — можело...

Към края съобщиха за панихидата на Тони, която щеше да се проведе в три часа в събота в една от залите на „Рузвелт“. По време на обсъждането за смъртта на Тони говориха няколко души, главно се чудеха защо се е самоубила, и разказваха спомени от собствения си живот, свързани с подобни щения.

Тази тема се поде и във Флейм. Почувствах се неудобно. Знаех нещо, което другите не знаеха, а не ми се щеше да го споделям. Изглеждаше ми страшно несправедливо към Тони, че оставях смъртта ѝ да минава за самоубийство, но не знаех как точно да се справя с проблема, без при това да се вдигне много шум и скромната ми личност да лъсне в центъра на вниманието. Тъкмо бях решил да си тръгна, но един от присъстващите смени темата и аз се успокоих.

Събранието беше свършило в десет, във „Флейм“ прекарах около час в пиене на кафе; отбих се в хотела само да проверя дали няма съобщения и, без да се качвам, излязох отново.

До срещата ми с Дани Бой Бел оставаше доста време. Поразходих се из града, като разглеждах всички витрини по пътя и спирах на червено даже и да нямаше коли. Но когато се върнах на ъгъла на 81-ва и Амстердам, видях, че все още имам време. Разходих се до следващата пресечка, пресякох и се забих в един вход точно срещу „Мадър Гууз“. Стоях там на тъмно и наблюдавах хората, които влизаха в бара, и тези, които вървяха по улицата. На югоизточния ъгъл на кръстовището стояха трима наркомани и явно чакаха доставчика на героин. По нищо не личеше, че имат някаква връзка с мен или пък с „Мадър Гууз“.

В 12 и 28 влязох в клуба. Салонът беше тъмен и тесен, барът — покрай лявата стена, а гардеробът — отдясно на входа. Подадох палтото си на едно момиче с негърски и азиатски черти, взех пластмасовия номер и тръгнах покрай бара. В единия му край имаше врата, която водеше към двойно по-широка зала с тухлена зидария и стенни лампи, от които идваше приглушена разсеяна светлина. Подът беше от шахматно наредени черни и червени плочки. На малката сцена свиреше негърско трио: пиано, бас китара и барабани. Бяха с къси коси и грижливо подстригани бради. Костюмите — тъмни, ризите — чисто бели, вратовръзките — на райета. Приличаха на „Модърн Джаз Куортет“, само че без Милт Джаксън, който примерно беше отскочил да изпие чаша мляко. Застанах на няколко крачки от бара и заоглеждах помещението. Тутакси се появи главният келнер, който съвсем спокойно можеше да се кандидатира за четвърти член на квартета. Дани Бой не се виждаше никакъв — очите ми още не можеха да свикнат със светлината — но след като попитах келнера къде е масата на мистър Бел, той ме поведе право към нея. Масите бяха разположени съвсем близко една до друга, така че пътят ни приличаше на скиорски слалом.

Масата на Дани Бой стоеше точно до дансинга. Върху нея имаше кофа с лед и бутилка „Столичная“. Единственото цветно петно по Дани Бой беше жилетката на вертикални жълти и черни райета. Инак облеклото му не се различаваше от това на келнера и триото. Пред него имаше чаша без столче, пълна с водка, а от лявата му страна седеше млада блондинка с пънк подстрижка — дълга от едната страна и почти до голо от другата. Черната ѝ рокля беше дълбоко изрязана и разкриваше доста обилна гледка. Имаше алчен лисичи поглед, от ония,

които се появяват, след като животът ти е протекъл в глухата провинция и единствената гледка през прозореца са били три-четири изпотрошени брички.

Погледнах първо към нея, после към Дани Бой. Той поклати глава, хвърли едно око на часовника си и ми посочи празния стол. Седнах, след което той ме осведоми, че въпросната личност, с която трябва да се срещна, не е момичето и че нужният ми човек ще пристигне след малко.

Триото засвири едно дващсетминутно парче, през което време ние не промълвихме нито дума. Околните маси също мълчаха. Имаше и черни, и бели клиенти. По едно време забелязах един познат. Навремето беше сводник, после изкара нещо като климактериумна криза и сега е търговец на африканско изкуство, офиса му е на Медисън авеню. Чух, че работите му вървели на добре, и нищо чудно. Като сводник също му вървеше.

Парчето свърши и дойде сервитьорката да донесе нов коктейл за приятелката на Дани Бой. Чашата беше висока, пълна с плодове и забучено в тях хартиено чадърче. Попитах дали имат кафе.

— Само нес — каза тя с извиняващ се глас.

Аз си поръчах и тя се отдалечи.

Дани Бой каза:

— Мат, това е Кристъл. Кристъл, запознай се с Мат.

Запознахме се, Кристъл заяви, че ѝ е много приятно. Дани Бой попита какво мисля за групата. Казах му, че са върхът.

— Пианистът е страхотен — каза той. — Малко прилича на Ранди Уестън, но и на Сийдър Уолтън, особено когато свири соло. Снощи имаше няколко солови изпълнения. Страшно стилно свири.

Аз не казах нищо.

— Нашият човек ще дойде след няколко минути — продължи той. — Рекох, че няма да имаш нищо против, ако дойдеш малко по-рано да послушаш тия юнаци. А какво ще кажеш за местенцето?

— Бива си го.

— И обслужването е страхотно. А и нали си ме знаеш, Матю, като си харесам някое място, кисна там всяка вечер. Или почти всяка.

Пристигна кафето. Сервитьорката го остави на масата и хукна да разнася другите поръчки. По време на изпълнение никога не сервират, така че в паузата наваксват с пълна сила. Много от клиентите поръчаха

направо по няколко питиета. Някои като Дани Бой например взимаха по цяла бутилка. Навремето това беше забранено, а и сега едва ли се поощрява, но и не е престъпление за бесилка.

Дани Бой си сипа още водка, докато аз разбърквах кафето си. Питам го що за човек чакаме.

— Първо го виж — рече той, — поогледай се, поприказвайте си.

В един часа установих, че главният келнер идва към нашата маса, а подире му върви още един човек. Нямахте съмнение, че тъкмо него чакахме, защото никак не се връзваше с обстановката. Беше слаб бял мъж с яке на едър пепит и тъмносиня кадифена риза. Изглеждаше доста неуместно сред всичките тия хора. Той явно също се чувстваше неловко, защото се подпря на гърба на стола и застана така в доста неудобна поза. Дани Бой трябваше два пъти да го подканя да седне и чак тогава той издърпа стола и се отпусна в него.

Едновременно с това стана Кристъл, явно така се бяха договорили с Дани Бой. Обсипа ни с усмивки и тръгна да си проправя път през масите. Сервитьорката пристигна, аз си поръчах още кафе, а новодошлият поиска бира. Тя му изреди всичките шест налични марки. На него явно му стана неприятно, че се налага да избира.

— „Ред Страйп“ — рече той. — Това пък какво е?

Оказа се, че е ямайска бира.

— Ами добре, донесете ми една.

Дани Бой ни представи, но само по малко име. Онзи се казваше Брайън. Постави длани на масата и заразглежда ноктите си, сякаш за да се увери, че са чисти. Беше на около трийсет и две, имаше кръгло и цицинето лице. По всички личеше, че немалко юмруци са се стоварвали върху него. Тъмнорусата му коса беше започнала да оплешивява.

Бях готов да се закълна, че е лежал в пандиза. Не че му пишеше на челото, но има хора, на които от километри им личи.

Дойде бирата заедно с кафето. Той хвана бутилката за продълговатото гърло и намръщено прочете етикета. После, без да обръща внимание на чашата пред себе си, отпи от шишето и избърса устата си с опакото на ръката.

— Хм, ямайска — рече след това.

Дани Бой попита дали я бива.

— Хубавата бира си е хубава бира, приятелю — наставнически изрече Брайън, след което остави шишето и ме погледна. — Търсиш Мотли, както разбирам.

— Знаеш ли къде е?

Той кимна.

— Виждах го напоследък.

— Откъде се знаете?

— Откъде, мислиш? От панделата. Бяхме в един блок. После го бутнаха за един месец в единична килия, а след това го преместиха.

— И защо са го бутнали в единична?

— Защото утрепа един от нашите.

Дани Бой се намеси:

— И това ли е наказанието за убийство? Трийсет дена сам в килия?

— Не можах да докажат нищо, нямаше никакви свидетели. Но ние си знаехме кой го е направил де. — Очите му за миг се срещнаха с моите, после пак се плъзнаха встрани. — Знам те кой си. Той много говореше за тебе.

— Предполагам, само хубави неща.

— Каза, че един ден ще те убие.

— Ти кога излезе, Брайън?

— Преди две години. Две години и един месец.

— И с какво се занимаваш сега?

— Ами, с туй-онуй. Нали знаеш.

— Аха.

— Върша си работата, всеки ден различна, каквато държавата каже. Бях наркоман, но сега съм на лечение с метадон — на щатски разноски. И няма как да не бачкам.

— Разбирам. Кога се видя с Мотли?

— Ами преди около месец. Може би малко повече.

— Приказвахте ли за нещо?

— Че за какво? Не, просто го видях на улицата. Излизаше от една къща. След няколко дена го видях и да влиза там. В същата къща.

— И това е било преди месец и курсур?

— Тури го един месец.

— А оттогава не си ли го виждал?

— Видях го, разбира се. И то няколко пъти, все в махалата. А после разбрах, че се интересуваш от него, и започнах да се навъртам. Шляех се около къщата, пиех кафе наблизо да видя кой влиза и кой излиза. Така че съм сигурен, че все още живее там. — Той срамежливо се усмихна. — А и взех, че поразпитах тоя-оня. Живее в апартамента на една мацка. Успях да разбера и номера.

— Дай ми адреса.

Той погледна Дани Бой. Дани кимна. Отпи от бирата и каза:

— Ама гледай да не разбере кой ти го е дал.

Аз мълчах.

— Добре — рече той. — 25-а Източна, № 288. Това е на две крачки от Второ авеню. На ъгъла има кафене, храната не е лоша, а е и евтина. Полска кухня.

— Апартаментът къде е?

— В дъното на четвъртия етаж. На табелката пише „Лепкур“
Може би е името на мацката.

Записах всичко и затворих бележника. Казах на Брайън, че е желателно Мотли да не научава за този наш разговор.

— Няма начин, приятел. Откак го преместиха в единична килия, не сме разменили ни една приказка. А сега точно нямам никакво желание да си бърбря с него.

— И оттогава не сте си говорили?

— Че за какво да си говорим? Но като го скивах, тутакси го познах, ще знаеш. Китарата му е много особена, една такава продълговата. Веднъж като го видиш, цял живот няма да го забравиш. Виж, моята мутра трудно се запомня. Оня ден се разминахме на улицата. С Мотли де. Изобщо не ме позна. — Още една срамежлива усмивка. — А и ти след пет дена вече ще си ме забравил.

С това явно много се гордееше. Погледнах към Дани Бой, той размаха два пръста. Аз извадих портфейла и се бръкнах за две петдесетачки. Сгънах ги, стиснах ги в юмрука си и се протегнах да ги сложа в ръката на Брайън. Той взе парите, сложи ръката си в скута, за да ги огледа скришом, след което се усмихна и вдигна глава.

— Ти си бил голям пич бе!

— Още един въпрос?

— Давай!

— Защо ти е да го портиш?

Той ме погледна.

— А защо не? Нито ми е роднина, нито ми е приятел. А човек все някак трябва да си изкарва хляба.

— Е, да, така е...

— Но, честно казано, той просто си е гадно копеленце. Ама ти си го знаеш, какво да ти разправам... И то доста добре.

— Така е.

— А мацката, дете живее с нея, сто на сто ще я пречука. Ако не го е направил вече.

— Защо така мислиш?

— Ами мен ако питаш, това просто му харесва. Веднъж го чух да приказва на тая тема. Каза, че жените много бързо се изхабявали, та трябвало да ги убиеш и да търсиш нови. Запомних го за цял живот. И то не смисляла на думите му, а начина, по който ги каза. Какви ли не гадости чува човек в пандиза, ама това надминава всичко, което аз поне съм чувал. — Той отпи, остави шишето и продължи: — Трябва да изчезвам. Ти ли ще се погрижиш за сметката или да се бъркам?

— Вече сме се погрижили — каза му Дани Бой.

— Готина е, нищо че не я допих. Ако ви се пие, не се притеснявайте. — Той се изправи. — Дано го гепиш, приятел. На такива като него не им е мястото по улицата.

— Прав си.

— Най-големият ташак е — продължи той, — че на такива като него и в затвора не им е мястото.

Аз казах:

— Е, какво мислиш за него?

— Какво да мисля, Матю? Че е един достоен член на обществото ли? Пък и щедър, на всичкото отгоре. Няма ли да си пийнеш от бирата му?

— Не точно сега.

— Аз май също ще остана на водка. Но според мен не те излъга. Дори и твоят човек вече да не живее на 25-а, то няма да е защото Брайън му е подшушнал нещо.

— Той изглежда се страхува от него.

— Има такъв момент.

— Но оная вечер една курва доста убедително се престори, че я е страх от него, и взе, че ме вкара в капан. — Аз го осведомих за събитията на Атърни Стрийт.

Той се замисли и през това време си наля нова чаша.

— Капан, казваш.

— Аха.

— Това тук не ми изглежда да е капан. Освен това няма как Брайън да ти се яви с препоръчително писмо... И все пак, давай по-предпазливо.

— Да, няма да е зле.

— Аха. Ако това наистина не е капан, не вярвам да те издаде на Мотли. Едва ли му се ще да се доближава до него. — Той отпи. — Освен това ти доста щедро му се отплати.

— Да, не очакваше чак такава сума...

— Така е. Забелязал съм, че да даваш повече, отколкото очакват да дадеш, е доста полезен навик.

Това не беше намек, но аз веднага си бръкнах в портфейла и извадих две стотачки. Подадох му ги и той се засмя.

— Ти си бил голям пич бе, както казва Брайън. Но няма нужда сега да ми плащаш. Изчакай да видиш дали информацията е валидна, и тогава. Защото иначе няма да е честно.

— Виж какво, задръж ги — казах аз, — пък ако не е валидна, аз ще си ги поискам обратно.

— Добре, но...

— А ако си ги заслужил — продължих аз, — може да не съм в състояние да ти ги дам. Така че по-добре ги вземи сега.

— Няма да удостоявам думите ти с коментар — каза той.

— И все пак задръж ги.

— Едва ли ще е за много дълго. Кристъл е скъпа играчка. Ще останеш ли за следващото парче, Матю? Ако не, би ли се отбил на бара да кажеш на сладурчето ми, че вече може да се връща? За кафето не се безпокой, всичко е уредено. Леле боже, ама и ти си като Брайън!

— Първата чаша си я изпих цялата — заоправдавах се аз. — Кафето наистина е хубаво. Ако искаш, допий това.

— Абе ти верно си голям пич! — рече Дани Бой.

19.

На таксиджията всичко му беше ясно. Единственият начин да се реши проблемът с наркотиците е да се преустанови предлагането. Да се намали търсенето е невъзможно, защото всеки, който се дрогира, постепенно се пристрастява и му трябва още и още, а няма как да се затворят границите и да се контролира производството на наркотици в Латинска Америка, защото правителствата са безсилни пред търговци.

— Значи, ако аз бях правителството — разправяше той, — анексирам тия говеда, присъединявам ги към нас и си почивам. По тоя начин самият източник на дрогата ни пада право в ръцете. А освен това се решава и въпросът с нелегалните имигранти, защото отпада нуждата да бягат в Америка, след като вече са в нея. И надигне ли се я някой бунтовник, я някой партизанин — тутакси го бутаме в Американската армия, където всеки ден имат топло ядене, легло и чисти униформи, и всички са щастливи и доволни! Е това ако може да стане, няма да има вече проблеми.

Остави ме пред най-подходящото място за решаване на моите лични проблеми — „Гроуганс Оупън Хаус“ на Десето авеню и 50-а, със собственик Майкъл Дж. Балу.

Още от вратата ме лъхна миризма на бира. Не беше много пълно, салонът беше тих. Джубоксът мълчеше, стреличките мирно си стърчаха под дъската. На бара, ухапал цигара, стоеше Бърк и безрезултатно се опитваше да изкара огънче от запалката си. Аз влязох, той ми кимна леко, остави запалката и си запали с кибрит.

Макар че не видях устните му да се мърдат, трябва да е казал нещо, защото Мик тутакси се обърна. Беше с месарската си престилка, която по-скоро приличаше на палто. Закопчаваше се до самата брада и му стигаше до колене. Беше ослепително бяла, ако не се броят кафяво-червените петна. Някои от тях вече бяха избелели, но другите все още си личаха.

— А, Скъдър — рече ми той. — Здравей, приятел. Какво ще пиеш?

Поисках си кола. Бърк ми наля и плъзна чашата по бара. Аз я взех, Мик също вдигна своята за поздрав. Пиеше „J & S“. Това е дванайсетгодишно уиски, произвеждано от „Джеймсън“ в много малки количества. Били Кийгън, който навремето работеше в „Армстронгс“, си падаше по него. Аз също съм го опитвал. Още си спомням вкуса му.

— Много късно този път — каза Мик.

— Даже се боях да не си затворил.

— Че кога сме затваряли толкова рано? Още няма два. Обикновено бачкаме до четири. Аз затова и го купих този бар, да има къде хората да поседят повечко. Човек понякога има нужда от такова място. — Очите му се присвиха. — Добре ли си бе, човек?

— Защо?

— Защото имаш вид, че току-що си се бил.

Неволно се усмигнах.

— Днес следобед наистина ми се случи, но не мисля, че имам някакви рани и белези. За разлика от преди няколко дена обаче.

— А стига бе!

— Да седнем, а?

— Може — съгласи се той. Грабна бутилката и тръгна към една маса.

Аз взех колата и го последвах. Седнахме, в това време някой включи джубокса и Лайъм Кланси започна да пее за това, че е свободен човек от един вечно пътуващ народ. Музиката не беше силна, не ни пречеше да си говорим, но въпреки това мълчахме до края на песента. А после аз казах:

— Трябва ми оръжие.

— Какво по-точно?

— Нещо малко. Автоматичен пистолет или револвер, все едно. Нещо, което лесно се носи, без да се забелязва, но и да може да убива.

Чашата му беше пълна на една трета, но при все това той отпуши корковата тапа и си доля. Взе чашата и се вгледа в нея. Зачудих се какво ли вижда там.

Мик отпи малко, после остави чашата на масата.

— Ела.

Стана, дръпна стола назад и тръгна към дъното на бара. Аз го последвах. Отляво на дъската за стрелички имаше врата, на която

пишеше, че е само за вътрешни лица. Ключалката беше доста сериозна. Мик отключи и ме покани да вляза.

Досега не бях стъпвал в личния му офис. Видях голямо бюро, на което нямаше нищо. До едната стена стоеше висок колкото мене сейф, а от двете му страни — два зелени метални шкафа за документи. На месинговата закачалка висяха шлифер и няколко якета. По стените бяха закачени френски и ирландски пейзажни гравюри. Веднъж ми бе казал, че майка му е от графството Слиго в Ирландия, а баща му — от рибарско селище недалеч от Марсилия. Картината над бюрото беше доста по-голяма — черно-бяла фотография на бяло паспарту с тънка черна рамка. На нея се виждаше бяла ферма, заобиколена от високи дървета. На небето имаше облаци, а в далечината се мерзелееха хълмове.

— Това е моята ферма — обясни Мик. — Ти май не си идвал там.

— Не съм.

— Някой път ще те заведе. Близо е до Елънвил. Скоро ще падне сняг. Аз тогава най-обичам да ходя, като се заснежат хълмовете.

— Сигурно е много красиво.

— Така е. — Той отиде до сейфа, набра комбинацията и отвори вратата. Аз през това време разглеждах една от френските гравюри. Представляваше малко пристанище и няколко лодки във водата. Надписът не се четеше.

Продължих да я съзерцавам, докато чух вратата на сейфа да се затваря. Обърнах се. В едната си ръка Мик държеше револвер, а в другата — десетина патрона. Отидох при него и взех револвера.

— „Смит и Уесън“, 38-ми калибър. Куршумите са „дум-дум“, тъй че можеш да бъдеш сигурен, че трепе на място. Виж, с мерника не е много добре. Цевта е скъсена с около инч и това малко затруднява целенето. Освен това петлето е изпилено, така че не може да се зарежда с него, но затова пък няма опасност да ти гръмне в джоба. Малък е, никой няма да го забележи, но да знаеш, че за състезание по точна стрелба ще гепиш едно от последните места. Може само да го насочиш, но да се целиш — не.

— Няма значение.

— Ще ти свърши ли работа?

— Ще ми свърши идеално. — Въртях револвера в ръката си, опипвах формата му. Миришеше на масло. Барут не усещах, явно го

бяха чистили след последната употреба.

— Не е зареден — каза Мик. — Имам само шест патрона, но ако искаш, да звънна на едно място, ще донесат още.

Аз поклатих глава.

— Ако не го уцеля и на шестия път, по-добре да се откажа от цялата работа. Той едва ли ще ме остави да презаредя. — Извадих пълнителя и почнах да зареждам. Обикновено един от улеите се оставя празен, тъй че да няма куршум пред петлето, но аз реших, че по-добре да са шест. Освен това, когато е изпилено, вероятността да гръмне е малка.

Питах Мик колко ще ми струва.

Той поклати глава.

— Аз не продавам оръжие.

— И все пак?

— Не съм дал нищо за револвера и нищо не искам да получа. Като свършиш с него, просто ми го върни. А ако ти трябва още, недей да ми го връщаш и толкоз.

— Регистриран ли е?

— Доколкото знам, не. Краден е. Не знам от кого, но се съмнявам, че този някой го е регистрирал. Серийният номер е изпилен, а човек рядко изпилва номера на оръжието си, когато го регистрира. Сигурен ли си, че ще ти свърши работа?

— Напълно.

Върнахме се в бара, той заключи вратата на офиса. Лайъм Кланси отново пееше същата песен. По телевизора течеше някакъв уестърн, но звукът достигаше само до тримата мъжаги, които гледаха на бара. Аз си пийнах от колата, Мик си пийна от уискито и продължи:

— Та, както ти казах одеде, не продавам оръжие. Навремето съм се занимавал де. Разправял ли съм ти историята с трите сандъка с калашници?

— Не.

— Беше преди сума ти време. Вече и пред съда мога да я разкажа, срокът май е изтекъл. Той колко години беше, седем години ли?

— За повечето престъпления. С изключение на данъчните и убийствата.

— Знам, знам. — Той вдигна чашата и се загледа в нея. — Та ето как беше. Значи, приятелче, три сандъка с АК-47, идеалното оръжие. Намираха се в един склад в Маспет, на две крачки от Гранд авеню. Бяха бая големшки сандъците — с по трийсетина автомата, значи общо към сто парчета.

— И кои бяха собствениците?

— Ние, веднага щом разбихме склада. Само че сандъците не влизаха във фургона, тъй че се наложи да разтоварим автоматите. Не знам чии бяха, но както и да го гледаш, не ще да са били законна собственост, тъй че притежателят им едва ли щеше да хукне в полицията. — Той отпи. — Имаше си и купувач. Безсмислено е да крадеш такава стока, ако нямаш.

— И кой беше той?

— Едни хлапетии, дето мязаха на племенници на Хитлер. Прически кажи-речи нула номер и абсолютно еднакви дрехи — сини ризи с нещо бродирано върху джоба и гащи цвят каки. Лагерът им бил в Адирондакс — около Търър Лейк. Страшно много им трябвали автомати и, да ти кажа право, явно така си и беше, защото платиха доста над тарифата.

— И ти, значи, им ги продаде.

— И аз, значи, им ги продадох... А след два дена седя си аз в „Морисиз“ и си пийвам и, не щеш ли, ме вика самият Тим Пат, нали го помниш Тим Пат Мориси...

— Че как да не го помня.

— А така. Та той ми вика: „Научих, че имаш няколко автоматчета в повече“. Аз му викам: „Че откъде си научил?“. Та, с една дума, автоматите му трябвали за едни негови приятелчета от Северна Ирландия. Чувал си какво става там, предполагам.

— Да бе, чувал съм.

— Та, мило и драго дава, но само да ги има пустите му автомати. И не иска и да чуе, че съм ги продал. Не можело да стане толкоз бързо, видите ли. „По-добре да не остават тука в Америка — вика ми, — щото я си помисли за какво могат да ги използват ония копеленца!“ Ами — викам — ще си играят на войници и толкоз, най-много да застрелят някое негро. „Отде да знаеш — вика ми той, — току-виж пречукали някой губернатор. А може и революция да започнат. Или пък взели, че дали калашниците на братята негри, а? Продай ми ги на

мене и ще си спокоен.“ — Той въздъхна. — И се наложи да откраднем автоматите от ония, нацистките пичове, и да ги продадем на Тим Пат. Ама не щя, копелето му с копеле, да даде колкото тях и това си е! Да знаеш само как се пазареше! „Помисли за Свещена Ирландия!“ — викаше, докато се мъчеше да смъкне цената. Но при положение че два пъти си продал една и съща стока, всяка цена ти се вижда добра.

— А първоначалните купувачи не дойдоха ли да си ги искат?

— А — каза той, — виж, тука опираме до едно от нещата, за които няма срок за давност. Да кажем, че просто не бяха в състояние да преговарят.

— Ясно.

— Добри пари спечелих де. Но всичко свърши веднага, щом отплуваха за Ирландия. И тъй като нямах повече оръжие, това беше краят на моя оръжеен бизнес.

Отидох до бара да си взема още кола. Помолих Бърк той път да ми сложи лимон, за да не е толкова сладко. Когато се върнах, Мик каза:

— А защо ли ти го разправих всичко това? За историята се сетих, защото нали ти трябва оръжие, но защо ли ти я разказах? Да ме убие господ, не знам.

— И аз не мога да ти кажа.

— Ама едни истории си разправяме, като седнем с тебе, няма що!

Отпих от колата. С лимон беше много по-добре.

— Не ме пита защо ми е револвер.

— Не ми влиза в работата.

— Може би.

— На тебе ти трябва нещо, което мога да ти дам, и толкоз. Не съм си помислил, че ще ме застрелваш или пък ще ограбваш бара.

— И правилно.

— Тъй че не ми дължиш никакво обяснение.

— Така е — рекох аз, — но историята си я бива.

— Е — рече той, — това вече е съвсем друга работа.

Седнах и му разказах всичко от игла до конец. По едно време той вдигна ръка и начерта във въздуха къса хоризонтална линия, което беше знак за Бърк да изгони последните клиенти и да затвори. Бърк се захвана да качва столовете върху масите, но Мик го спря и му каза, че може да си ходи. Бърк изключи светлините на бара и главното

осветление, излезе и дръпна зад себе си плъзгащите се врати, без обаче да заключва. Мик заключи отвътре и отвори още едно уиски. Аз продължавах да разказвам.

Когато свърших, му показах рисунката на Мотли.

— Голям гад — каза Мик. — По очите му личи.

— Художникът, дето го е рисувал, изобщо не го е виждал.

— Няма значение, нацелил го е идеално. — Сгъна рисунката и ми я подаде. — А жената е онази, дето я доведе оня ден, нали?

— Илейн, да.

— Така си и знаех. Бях забравил как се казва, но разбрах, че става дума за нея. Хареса ми.

— Готина жена е.

— Значи сте приятели от отдавна?

— От години.

Той кимна.

— А тогава, навремето... Това копеле нали казало, че си го натопил? И сега ли продължава да го твърди?

— Да.

— А истина ли е?

Това бях пропуснал, но не виждах защо да не му го кажа.

— Истина е. Имах късмет и успях да го сваля с едно кроше. Беше слаб в долната челюст. Помниш ли Боб Сатърфийлд, боксьора?

— Как да не го помня. Губеше винаги като по сценарий. Всичко върви идеално и в един момент оня го цапардосва по ченето и той пада като от гръм ударен. Не казвам, че е било предварително нагласявано, но обикновеният зрител оставаше с такова впечатление. Боб Сатърфийлд. Не бях чувал това име от години.

— Е, Мотли има същата челюст. Докато лежеше в безсъзнание, му заврях пицова в ръката и стрелях няколко пъти. Просто исках обвинението да е по-сериозно, за да влезе на топло за дълго.

— И ѝ се довери изцяло?

— Бях сигурен, че ще ме подкрепи и ще свидетелства.

— Доста здраво мнение си имал за нея.

— И сега ми е такава.

— И с право, ако наистина ти е повторила историята пред съда. Тя така ли направи?

— Абсолютно. Илейн мислеше, че пистолетът е негов. А той беше мой, един нерегистриран автоматичен пистолет, носех го за всеки случай. Престорих се, че съм го намерил у него, докато го претърсвах, тъй че тя имаше всички основания да вярва, че е негов. Но останалата част я видях със собствените си очи. Видях как го поставих в ръката му и как гръмнах по стената и въпреки това отиде в полицията и дума по дума повтори версията, която ѝ бях казал — че стрелял по мене и едва не ме бил убил. И си подписа показанията. Ако се беше стигнало до съд, пак щеше да повтори всичкото. И то под клетва.

— Да, човек на малко хора може да разчита така.

— Така си е.

— И всичко си е отишло по местата. Гадът влязъл на топло.

— Да, гадът влезе на топло. Само че не стана точно така, както го исках.

— Защо?

— Защото, откак е на свобода, е убил осем души. Три тук и пет в Охайо.

— Ако не беше прекарал дванайсет години в панделата, щеше да убие много повече.

— Може би. А може би и не. Лошото е, че именно аз съм причината да убие точно тия хора. Наруших едно правило, изпиках се срещу вятъра и сега той ми духа в лицето.

— Нищо друго не си могъл да направиш.

— Може би. Тогава не се замислих много-много какво точно да направя. Беше си чисто инстинктивно. Мислех, че трябва да бъде прибран и направих максимално възможното да го приберат. Сега обаче не бих постъпил така.

— Защо? Защото междувременно спря да пиеш и откри пътищата към Бога ли?

Аз се засмях.

— Не съм сигурен, че съм ги открил.

— Аз пък си мислех, че само това правите по кретенските си събрания. — Той демонстративно отпуши тапата и си наля. — И се учите да Му говорите на Ти.

— Ние така и си говорим по кретенските събрания. Може би някои от нас свикват и почват да си говорят на ти и с Него. Който и да е Той.

— А ти?

Поклатих глава.

— Аз не съм много наясно с Бога. Даже не съм сигурен дали вярвам в него. Един ден вярвам, друг не вярвам.

— Аха.

— Но при всички случаи вече не ми се отдава да изпълнявам неговата роля.

— Само че понякога се налага.

— Може би. Не съм сигурен. По-рано изпитвах тая нужда доста по-често. Не знам има ли, или няма Бог, но във всеки случай аз не съм Той.

Мик се замисли и отпи от уискито. Изглеждаше съвсем трезвен. Аз също. Инцидентът в хотелската ми стая бе изиграл ролята на повратна точка и уплахата от алкохола се бе изпарила заедно с последната капка уиски, изляна в умивалника. Навремето беше опасно да седя по барове и да пия кола, докато всички наоколо лочат уиски, но сега вече такава опасност не съществуваше.

Той каза:

— И какво, дотрябва ли ти оръжие и веднага дойде тук, нали?

— Бях сигурен, че ще можеш да ми дадеш.

— Не отиде нито в полицията, нито при трезвите си приятелчета, а дойде право тук...

— В полицията никой не може да ми помогне, поне на този етап. А трезвите ми приятелчета обикновено не държат оръжие.

— Мат, ти не си тук само заради оръжието.

— Така е.

— Искаше ти се да ми разкажеш всичко това. Друг някой знае ли цялата история?

— Не.

— Значи си искал да дойдеш и да ми я разкажеш. Точно тук. И точно на мене. Защо?

— Не знам.

— И това няма нищо общо с револвера. Даже да нямах оръжие...

— Очите му, зелени и студени като родината на майка му, внимателно ме премериха. — Пак щеше да дойдеш. И пак щеше да ми го разкажеш.

— Защо ми даде револвера?

— Защо да не ти дам? Само седи в сейфа и събира прах. Ако ми се прище внезапно да изпозастрелям тоя-оня, имам с какво да го направя. Така че защо да не ти дам револвер.

— Да, но да кажем, че нямаше в момента. Знаеш ли какво щеше да направиш? Щеше да излезеш навън, да се разтичаш и пак да намериш.

— Защо така мислиш?

— Не знам — отговорих аз, — но точно така щеше да направиш. Не знам защо.

Той се замисли. Аз отидох до тоалетната и заставах пред един пълен с фасове писоар. Урината ми беше леко розова, но вече нямаше нищо страшно. Бъбрекът почти не ме болеше.

На връщане минах през бара да си взема сода. Когато се върнах, Балу се изправи и каза:

— Хайде, взимай си палтото. Отиваме на разходка.

Държеше колата си на един денонощен паркинг на Единадесето авеню. Беше огромен сребърен „Кадилак“ с леко опушени стъкла. Пазачът на паркинга се отнасяше с явно уважение към нея и към собственика ѝ.

Градът бе тих, улиците — почти пуссти. Запалихме колата и свихме по Второ авеню. Когато пресичахме 34-та улица, Мик каза:

— Не е зле да огледаш къщата, където живее. Толкова пари си дал за адреса, ще е кофти, ако се окаже, че там няма жива душа.

— Добра идея. Последния път, когато наоколо нямаше жива душа, ми се отрази доста зле.

Той спря на една автобусна спирка, аз погледнах в бележника си и тръгнах към адреса, който ми беше дал Брайън. Беше шестетажна сграда, на приземния етаж имаше шивашко ателие. На табелката с ръкописни букви се съобщаваше, че обслужването е бързо и на разумни цени, включвало и преправяне на стари дрехи и конфекция. Зачетох имената по звънците. На всеки етаж имаше по четири апартамента. В апартамент 4-С живееше някоя си Лепкур.

— Името на звънеца е същото — осведомих аз Мик. — Което още не значи, че Мотли живее точно там, но все пак явно Брайън се е постарал поне част от историята да е вярна, ако изобщо ме е метнал.

— Звънни да видиш дали си е вкъщи — предложи Мик.

— Не, няма да звънна. Виж какво, би ли хвърлил по някое око на улицата? Искам да поогледам обстановката.

Той застана на входната врата, докато аз отварях вратата към фойето с кредитната си карта. Тръгнах по тесния коридор покрай стълбището и стигнах до дъното, където бяха вратите на два от апартаментите. 1-С беше отдясно. На другия край на коридора имаше аварийен изход, който водеше към задния двор. Натиснах лоста и отворих, след което пъхнах клечка за зъби в ключалката, за да не се заключи.

Моята поява стресна няколко плъха, които с все сила се юрнаха да се скрият. Отидох в дъното на двора и почнах да броя прозорците, за да изчисля кой от тях е на апартамент 4-С. Гледката ми беше отчасти закрыта от пожарната стълба, но все пак можеше да се определи дали прозорецът на Лепкур свети или не. Беше тъмно. За другите стаи не знам, но в тази беше тъмно.

Ако човек се качи на кофата за боклук, можеше да стигне до пожарната стълба и да я придърпа или пък да подскочи до нея. Почнах да обмислям тази възможност и много скоро я отхвърлих като прекалено рискована и още по-безсмислена. Върнах се във фойето, но оставих клечката за зъби в ключалката — в случай че ми се наложи да излизам оттам. Качих се на четвъртия етаж, погледнах през ключалката, после и през долния процеп. Беше тъмно. Опрях ухо до вратата, но нищо не чух.

Пъхнах ръка в джоба и напипах револвера. Докоснах го така, както се докосва талисман и се зачудих какво да правя. Или беше вкъщи, или не беше. Ако със сигурност знаех, че е вътре, можех да разбия вратата и да го изненадам. Ако пък знаех, че го няма, можех да вляза тихичко и да огледам. Но нищо не можех да направя, без да съм се уверил, че вътре е празно, а нямаше как да разбера, без да го стресна, в случай че си беше вкъщи. Рискът беше прекалено голям. Единственото ми предимство — че не знае, че имам адреса му — не беше кой знае какво, но все пак не можех да си позволя да загубя дори и това.

Долу нямаше никой. Балу стоеше навън, подпрян на един стълб. Месарската престилка искреше като сняг на фона на тъмнината.

Качихме се в колата и Мик заяви, че е гладен.

— Хайде да те вода на едно място, ще ти хареса. Освен това за свои хора дават пиене по всяко време.

— Не е лошо да се наспя — казах аз колебливо.

— Хайде де, ти изобщо не си изморен!

Прав беше. Не бях изморен. Не знам как разбра, защото видът ми едва ли е бил много бодър, но цялата тая вечер по някакъв начин ми бе вляла енергия. Тръгнахме към центъра, там свихме на запад и паркирахме до една водна помпа пред ресторанта, който се намираще до реката, на няколко преки от тунела Холанд. Имаше доста старомоден вид. Белокосата сервитьорка ни донесе менюто, той си поръча пържолата с яйца — пържолата да е алангле, яйцата — рохки. Аз си поръчах филаделфийска наденица с бъркани яйца. И кафе, разбира се.

— Искате ли от специалното кафе?

Аз попитах какво представлява, а тя доста се смути. Балу й каза да ми донесе обикновено кафе, но за себе си поръча от специалното. Аз веднага загрях за какво става дума и наистина — специалното кафе се оказа най-обикновено чисто уиски, сервирано в кафеник.

Балу рече:

— Защо не дадеш адреса му на полицията?

— Защото няма да има никаква полза. Когато се опитах да подам жалба срещу него, Дъркин даже не пожела да ме изслуша.

— Май има и друго — продължи Мик замислено. — С това нещо трябва да се справиш сам.

— Мислиш ли?

— Убеден съм. Това касае само тебе и него и трябва да бъде уредено единствено между двама ви.

— И на мен така ми се струва — признах аз. — Но някак не е логично. Да беше достоен противник, бих могъл да се бия с него. Но той е просто един убиец психопат, копелето му с копеле! Как бих искал да го блъсне някой рейс!

— С радост бих почерпил шофьора.

— Аз с радост бих му купил нов рейс. Но да чакам това да се случи, е страшно тъпо. Както и да чакам полицията да се справи с него. Вчера ми се обади лейтенантът от Охайо. Поразгърсил се в свободното си време и успял да намери една регистраторка в мотел,

която идентифицирала Мотли. Но това пак нищо не ми дава. Просто трябва сам да се срещна с него и господ да ме убие, ако знам защо.

— Защото това си е бизнес между тебе и него.

— Мислиш ли? Та мен дори не ме е яд на него. Преди да претрепя онова хлапе в парка, ме беше яд, вярно е, но си го изхабих целия в побоя. Добре че избяга, Мик, инак щях да го убия.

— Чудо голямо.

— За мен е голямо чудо обаче. Както и да е, оттогава ядът ми тотално се изпари. Сигурно в мене има още доста гняв, но бог ми е свидетел, че не го усещам, даже не го мразя, просто се чувствам...

— Как?

— Сякаш нещо извън мен ме тласка.

— Аха.

— Но ти си прав, аз сам трябва да разреша този проблем. Може би защото преди дванайсет години го натопих съвсем несправедливо и всичко оттогава досега се пише на моята сметка. А може би обяснението е още по-просто. Може би това, че той приема нещата толкова лично, по някакъв начин влияе и на мен. Както и да е, и в двата случая ще трябва да направя нещо. Той е като камък, изпречил се на пътя ми. Ако не го махна оттам, няма да мога да направя нито крачка напред. — Аз допих кафето и погледнах дъното на чашата. Утайката приличаше на кал. — Само дете камъкът е невидим. Имам само една негова рисунка, основана на дванайсетгодишни спомени. Оттогава все не мога да го видя. Непрекъснато се оглеждам през рамо, но него все го няма.

— А оная вечер? В запустялото място?

— Какво оная вечер? Може пък всичко да е било сън? Дори и тогава не успях да го видя. През цялото време беше зад гърба ми. Единственият път, когато се извърнах, за да го ударя, пак не можах да го видя като хората. Видях само силует. След което се оказах с мутра, забита в калта, после припаднах, а когато се свестих, него вече го нямаше. Трябва да съм благодарен на синините и болката. Те са единственото доказателство, че всичко това е истина. Всеки път, когато пикая кръв, се успокоявам, че не съм си го измислил.

Той кимна и се почеса с десния показалец по белега върху лявата ръка.

— Да, понякога и от болката има полза.

— Искам да го гепя и да го закарам в полицията. Колкото и да е странно, аз имам едно голямо предимство пред ченгетата. Тъй като съм обикновен гражданин, за мене не важат ограниченията на Върховния съд. Основателна причина, за да претърся жилището му, не ми е необходима, освен това спокойно мога да го направя без разрешително, без това да повлияе по никакъв начин на уликите, които намеря. Няма нужда да чета правата му, като го гепя. Ако си признае всичко, в съда няма да кажат, че признанието е невалидно, защото не е могъл да се консултира с адвокатата си. Мога да запиша всяка негова дума, и то без разрешително от прокурора за целта. И даже без да му казвам, че го записвам.

Сервитьорката донесе още кафе.

Аз продължих:

— Искам го целия окован, Мик. Искам да влезе пак и повече да не излиза. И освен това мисля, че си прав. Това наистина е изцяло мое задължение.

— Може да не успееш да го направиш. Може да ти се наложи да използваш револвера.

— Ако трябва, ще го използвам.

— Аз бих го използвал и без да трябва. Направо бих го застрелял в гърба.

Може би и аз също. Нямах как да кажа какво точно ще сторя, нито пък кога точно ще стане това. Да го преследваш беше все едно че се опитваш да хванеш мъгла в слънчево време. Разполагах единствено с един адрес и един номер на апартамент и даже не знаех дали наистина живее там.

Някога, още като ченге, се хранех безплатно в някои ресторанти. Притежателите се радваха, че се навъртаме наоколо, и с готовност ни черпеха. Явно в друг тип места за обществено хранене обичат да черпят криминални престъпници, защото сметката ни тук така и не я донесоха. Оставихме по пет долара на сервитьорката, а Мик отиде до бара да вземе няколко кафета в картонени чашки.

На стъклото на „Кадилак“-а имаше листче за неправилно паркиране. Без да каже нищо, Мик го сгъна и си го тикна в джоба. Небето беше изсветляло, утрото настъпваше тихо и мразовито. Мик

караше покрай реката, после тръгна към Джърси по Джордж Вашингтон Бридж, сви на север по Палисейдс Паркуей и спря срещу парапета на една височина над реката. Седяхме и гледахме как слънцето изгрява над града. Откак бяхме излезли от ресторанта, едва ли бяхме разменили повече от десет думи. Сега се умълчахме съвсем.

След малко той извади кафетата и ми подаде едно. Протегна се, отвори жабката и извади оттам тристаграмова сребърна манерка, отвинти капачката и сипа малко уиски в кафето си. Явно реакцията ми е била очебийна, защото той се обърна към мен и ме погледна въпросително.

— Навремето и аз така си пиех кафето.

— С дванайсетгодишно ирландско ли?

— С каквото ми паднеше. Предимно с бърбън.

Той затвори манерката и отпи една голяма глътка от подсладената течност.

— Някой път така ми се ще да си пийнеш и ти!

— Казвал си ми.

— Само че знаеш ли какво? Ако сега се пресегнеш за манерката, направо ще ти потроша ръчичката!

— Щото не ти се иска да те подпивам.

— Щото не ми се иска да подпиваш когото и да било. Не мога да ти обясня защо. Идвал ли си някога тук?

— От години не съм. И никога по това време.

— Сега е най-красиво. След малко отиваме на литургия.

— Ти сериозно ли?

— В „Св. Бърнард“, от осем часа. Нали знаеш, месарската меса. Водих те веднъж. Що се смееш?

— Аз половината от времето си го прекарвам по мазетата на църквите, а от всичките ми познати само ти ходиш на литургия.

— Твоите трезви приятелчета не ходят ли?

— Може би някои от тях го правят, но и така да е, не съм ги чувал да споменават за това. Защо ти е да ме влачиш на литургия бе, Мик, та аз дори и католик не съм!

— Не си ли от семейство на католици?

Поклатих глава.

— Нашите бяха псевдопротестанти. На църква ходеха от дъжд на вятър.

— Ясно... Нищо де, голяма работа! Не е задължително да си католик, за да ходиш на католическа меса!

— Може би.

— Аз не ходя заради Господ. Нито пък заради шибаната църква. Ходя само защото баща ми го правеше всяка божа сутрин. — Той отпи направо от шишето. — Ах, какъв кеф! Твърде голям кеф, за да го развалям с кафе... Не знам защо го правеше. Не знам и аз самият защо го правя. Просто на моменти, след някоя такава дълга нощ, страшно ми се приисква да ида на литургия. А сега моментът е точно такъв. Хайде с мене.

— Окей.

Тръгнахме към центъра. Мик паркира на 14-а Западна пред погребалното бюро на Тууми. Сутрешната литургия се провеждаше в малкото параклисче до „Св. Бърнард“. Едва ли имаше повече от двайсет души. Половината бяха с престилки като тая на Мик. Веднага щом литургията свършеше, щяха да тръгнат към месарските пазари на юг и запад от старата църква.

Аз повтарях след другите, ставах, сядах и коленичех след тях. Когато почнаха да раздават просфора, аз си останах на мястото. Мик и още трима-четирима души също не помръднаха.

В колата той ме попита:

— Сега накъде? Към хотела ли?

Аз кимнах.

— Да, най-добре да се наспя.

— Не е ли по-добре да идеш някъде, където той не може да те открие? Аз имам един апартамент, дето може да ти свърши работа.

— Не сега — казах аз. — В момента поне се чувствам в безопасност. Той ме пази за десерт.

20.

Мик спря пред хотела, но без да гаси мотора.

— Е, револверът е в тебе...

— В джоба ми.

— Ако ти дотрябват още патрони...

— Ако ми дотрябват още патрони, значи здравата съм го загазил.

— Е, каквото и да ти дотрябва, обади ми се.

— Благодаря, Мик.

— Понякога страшно ми се ще да пийнеш с мене — добави той, — а в следващия момент благодаря на Бога, че не го правиш. — Той ме погледна. — Чудна работа, а?

— Това чувство ми е познато. Понякога ми се ще да спреш да пиеш, а в следващия момент благодаря на Бога, че няма да го направиш.

— С никой друг не съм имал такива нощи.

— Аз също.

— Литургията си я биваше, а?

— Страхотна беше.

Той впи поглед в очите ми.

— Абе ти молиш ли се понякога?

— Чат-пат си говоря разни работи. Наум де.

— Да, ясно.

— Може би това е вид молитва, не знам. Сигурно го правя, защото се надявам някой да ме чуе.

— Аха.

— Оня ден научих една молитва. Човекът, дето я разказа, рече, че по-страхотна молитва от тая няма. „Благодаря за всичко, такава, каквото е.“

Мик присви очи и я повтори шепнешком. След това бавно се засмя и рече:

— Супер е. Откъде я знаеш?

— Чух я на едно събрание.

— Вие такива ли кретении си разправяте по събранията? — Той се захили и понечи да каже още нещо. След това се изправи в седалката и рече: — Е, аз да не те задържам... Бягай да спиш.

Качих се в стаята си, закачих си палтото и извадих револвера от джоба на самото си. Измъкнах барабана и изсипах от него патроните. „Дум-дум“. Бетон-арме. Увеличават ефекта от удара, а вероятността да рикошират опасно е много по-малка, защото при сблъсък с нещо твърдо се пръскат на парчета.

Ако преди години, в Уошингтън Хайтс, патроните ми бяха от този тип, сигурно нямаше да убия детето. Животът ми щеше да бъде съвсем друг. Имаше времена, когато часове наред пиех и си мислех единствено за това дете.

Заредих и започнах да се прицелвам по разни предмети в стаята. Исках ръката ми да свикне с револвера. Съблякох си самото и се опитах да втъкна оръжието зад колана си по възможно най-удобния начин. Най-добре ще е да си взема кобур за през рамо. А и други неща могат да ми потрябват. Белезници със сигурност — за да обездвижи Мотли, докато го разпитвам, и да неутрализирам огромната сила на ръцете му. Белезници се продаваха в магазините за полицейски атрибути. Знаех един в центъра на Полис Плаза и се сецах за още един недалеч от Академията. Ако се отбия там на път за апартамента на Лепкур, сигурно ще ми продадат белезници и кобур. Някои от нещата се продаваха само на работещи полицаи, но повечето бяха без такова ограничение. Белезниците със сигурност спадаха към тях.

Продаваха се и жилетки против куршуми. Една жилетка „Кевлар“ би ми била от полза. Той едва ли щеше да стреля по мене, а от удар с нож жилетката не предпазва, но пък би могла да ми даде някаква защита срещу пръстите му... Само че няма как да разбере това със сигурност, а да питам по този въпрос продавача някак си е доста неуместно. „Това ще ме опази ли, ако някой реши да ме ръгне с пръст в ребрата?“ „Защо, сър, да не би да имате гъдел?“

Не е лошо да взема и малък касетофон. От ония, дето са с микрокасети. В „Рилайабъл“ има такива, може да ми дадат един за няколко дни. Или по-добре да си купя от аудиوماгазин? Не държа да

имам последното чудо на техниката, тъй че едва ли ще ми струва много.

Сложих револвера в шкафа и се съблякох. Отидох до банята да напълня ваната с гореща вода и докато я чаках, пуснах телевизора и запревключвах програмите. На един от независимите канали даваха новини. Основната тема беше кризата в спестовно-кредитния бизнес, а след като приключиха с нея, на екрана се появи едно момиче с усмивка като от реклама за паста за зъби, което радостно съобщи, че според полицията вероятно има връзка между снощното жестоко убийство на полицаия от доброволния патрул в Уест Вилидж и тазсутрешното нападение в луксозния квартал Търтъл Бей.

За полицаия не бях чул нищо и затова се заслушах. Вниманието ми се изостри съвсем, когато репортерката съобщи, че полицията разследва възможността да се намери връзка между тези две убийства и бруталното изнасилване и убийство на Елизабет Скъдър в къщата ѝ на Ървинг Плейс преди няколко дена. Последната жертва — неомъжена жена, живуща на 51-ва Източна улица № 345 — била откарана спешно в Ню Йорк Хоспитал с многобройни прободни рани, както и други неспоменати увреждания.

На екрана се появи входът на сградата. Оттам излязоха двама санитарии с носилка и се запътиха към линейката. Опитвах се да видя лицето на жертвата, но не успях.

Репортерката изникна пак и направи жалък опит да се усмихне печално. Жертвата, изчурулика тя, била спешно закарана в операционната. Полицейският говорител заяви, че шансовете ѝ за оцеляване били нищожни. Още не бяха обявили коя е — първо трябвало да уведомят близките ѝ.

Не успях да видя лицето ѝ, но познах входа. И адреса. Сега си мисля, че всичко ми е било ясно от самото начало. Още откак пуснах телевизора.

Облякох се за по-малко от пет минути и тутакси излязох. В момента, в който тръснах вратата след себе си, чух телефона. Оставих го да звъни.

21.

Ето как е станало:

Четвъртък в десет вечерта, горе-долу когато е свършвало събранието в „Св. Павел“, Андрю Ечевариа и Джералд Вилхелм приключили с патрула и отишли да докладват на командира си в Шести участък на 10-а Западна. Двамата били от общо шестте доброволни патрулни двойки на този участък; обикаляли по установения маршрут от шест следобед с палки и уоки-токита да пазят реда и, което е по-важно, да осигуряват видимо полицейско присъствие по улиците.

Джералд Вилхелм прибрал униформата в шкафчето си и си тръгнал с цивилни дрехи. Андрю Ечевариа останал по униформа — имал това право. Излязъл от участъка към десет и двацет и тръгнал на север, а после на запад към бившия склад на Хорейшо Стрийт между Вашингтон и Уест, където живеел в едностаен апартамент заедно с приятелката си, текстилната дизайнерка Кларънс Фройдентал.

Мотли може би го е следил още от вечерта, може би го е наблюдавал, след като си е тръгнал от участъка. А нищо чудно цялата работа да е била съвсем спонтанна. Мотли има път през западната част на Вилидж, а бог ми е свидетел, че е напълно способен да извършва хрумнали му на момента перверзни гадости.

Едно е ясно — че е успял да примами Ечевариа в една тъмна уличка между две сгради, вероятно молейки го за помощ. Като се има предвид, че Ечевариа е бил с униформа, това никак не е било за чудене. После, още преди младият служител на самолетна агенция да успее да разбере какво става, Мотли го нападнал и по всяка вероятност го докарал до безсъзнание, като му е стиснал гръкляна.

Но самото убийство било извършено по друг начин. За целта бил използван нож с дълго и тънко острие. Това станало едва след като съблякъл куртката и ризата на младия човек. Тогава с един-единствен удар право в сърцето Мотли убил Ечевариа.

Оставил трупа само по бельо и чорапи. Свалил обувките, за да може да съблече панталона, но не ги взел — или не са му станали, или просто е предпочел своите. (За най-голяма почуда, когато открили Ечевариа, намерили ги до него. Ако на трупа се беше натъкнал някой скитник, едва ли щяха да останат там.)

Оставил Ечевариа в уличката така, както бил — по бельо, по чорапи и съвършено мъртъв. Слиповете му били смъкнати — очевидно било, че с него са се гаврили, но аутопсията не успяла да открие сперма. Следи от полово сношение безспорно имало, но или убиецът не е успял да се изпразни, или пък е използвал за пенетрацията палката на Ечевариа.

Във всеки случай Мотли отнесъл със себе си самата палка, както и останалите атрибути — белезници с ключ, уоки-токи, бележник, значка и, разбира се, ризата, куртката, панталоните и шапката. Вероятно не ги е облякъл веднага, а ги е отнесъл на ръка или в чанта, специално взета за целта. (Ако е така, то това потвърждава предположението, че нападението срещу Ечевариа е било предварително подготвено, като целта на Мотли е била да намери полицаи, който да е със същия ръст и тегло.)

Смъртта очевидно е настъпила в периода между 10:30 и 10:45, а убиецът по всяка вероятност се е измъкнал от местопрестъплението и изчезнал в тъмнината още преди единадесет. След още един час в Шести участък постъпило анонимно обаждане, в резултат на което открили трупа. За късмет един от полицаите разпознал жертвата — бил говорил с Ечевариа само преди няколко часа: ако не бил той, доста време щяло да мине, преди да го идентифицират.

В този момент Джеймс Лио Мотли е бил вече на цял час път от местопрестъплението, без да е оставил никакви улики, водещи към него. Вероятно веднага се е прибрал в апартамента на Лепкур, където е скътал дрехите си и облякъл униформата на Ечевариа. Дали се е огледал с нея? Дали е крачил напред-назад по стаята, потупвайки палката в едната си длан? Дали, подобно на всички новаци още от детството на Теди Рузвелт, се е опитвал да върти палката с пръсти?

Човек може само да предполага. Нищо не се знае със сигурност, както не се знае нито кога се е прибрал в апартамента на 25-а улица, нито кога е излязъл. Може би е бил там, докато аз се зверех зад пожарната стълба към прозореца и слушах дращенето на плъховете в

боклукчийските кофи. Може би е стоял зад вратата, докато се мъчех да разбера дали през цепнатината отдолу идва светлина и дали в апартамента се чува нещо. Но едва ли. Според мен е стоял там само колкото да се преоблече. Макар че знае ли човек...

В четири и половина, точно когато ние с Мик Балу сме закусвали, той влязъл във фойето на сградата на 51-ва Източна улица №345.

* * *

Намерил най-лесния начин да отвори всичките ключалки. Вместо него това сторила тя.

Първо отишъл при портиера. Представил му се в целия си полицейски блясък и съобщил, че трябва да говори с една от живущите в сградата, чието име е — на това място запрелиствал бележника с черните кожени корици — чието име е Илейн Мардел.

Портиерите по принцип не допускали никого, без преди това да уведомят съответния наемател, а в случая с мис Мардел били получили и специални инструкции. И въпреки това, ако Мотли бе наредил на портиера да не се обажда по домофона, той най-вероятно е щял да го послуша. Пред синята униформа се вдигат всякакви бариери.

Всяко нюйоркско ченге би познало, че това е униформа на доброволен патрул. Ако знаеш точно какви са разликите, никак не е трудно да ги откриеш. Значката е във формата на звезда със седем лъча, емблемата на рамото е по-различна и, разбира се, липсва кобурът с огнестрелното оръжие. Но инак всичко си е същото, а из града и без това има толкова различни униформи — на транспортната полиция, на охраната на жилищата и на какво ли още не, така че Мотли изглеждал напълно нормално ченге.

Във всеки случай Мотли помолил портиера да се обади. Трябвало да звънне няколко пъти — тя явно спяла, но в крайна сметка вдигнала телефона и портиерът ѝ съобщил, че един полицаи желае да разговаря с нея. И предал слушалката на Мотли.

Той сигурно си променил гласа. Което не е било наложително, домофонът и без друго изчанчва гласовете, но той може би не го е знаел. Както и да е, като изключим няколкото телефонни обаждания, тя

не била чувала гласа му цели дванайсет години; освен това портиерът ѝ съобщил, че това е ченге, а тя току-що си била отворила очите.

Казал ѝ, че има да ѝ зададе няколко въпроса и че работата не търпи отлагане. Тя го помолила да обясни по-подробно и той ѝ съобщил, че се касае за жертвата от станалото вечерта ново убийство, за която се предполага, че е неин познат. Тя го питала как е името на жертвата. Той отговорил: „Матю Скъдър“.

Казала му да се качи. Портиерът му посочил асансьора.

Когато погледнала през шпионката, видяла полицай. Шапката му прикривала формата на черепа. Бил с евтини черни очила, а бележника си държал точно пред ченето. Което най-вероятно не е било необходимо, защото тя знаела, че ще дойде полицай, та нали току-що била говорила с него, за бога, и ето го и него самия! А тя и без това била в ужасно състояние, защото човека, който до този момент я защитавал от жестокия убиец, вече го нямало.

И така, отключила вратата и го пустила.

Останал у нея около два часа. Бил си взел оръжието, с което убил Анди Ечевариа — автоматичен стилет с 13 сантиметра острие. Бил взел и палката на Ечевариа. И, разбира се, имал на разположение и собствените си дълги и силни пръсти.

Всичко това той приложил върху Илейн.

Не ми се мисли какво точно ѝ е направил, нито пък в каква последователност. Подозирам, че на моменти тя е била в несвят и че доста време е похабил за хвалби колко е силен, умен и находчив. Може би е цитирал и Ницше или пък някое друго светило от затворническата библиотека.

Оставил я просната на пода в хола, в кръв, обилно напояваща белия килим. Навярно е решил, че вече е мъртва. Била е в шок, дишала е почти недоловимо, сърцето ѝ биело, но така и щяла да си умре, ако не бил портиерът.

Портиерът бил бразилец — висок и едър, с гъста и бляскава черна коса и шкембе, което напъвало да скъса копчетата на униформата. Казвал се Емилио Лопес. Нещо започнало да го човърка час след като пустил Мотли. Най-накрая решил да звънне на домофона, за да се успокои, че всичко е наред.

Звънял няколко пъти наред, но без резултат. Може би тъкмо звънът накарал Мотли да побърза с Илейн и да се маха оттам. А когато към седем часа той с широки крачки забързано минал през фоайето, Лопес окончателно се разтревожил. Отново се обадил по домофона, но, разбира се, не получил отговор. И тогава си спомнил рисунката на мъжа, когото в никакъв случай не трябвало да допуска до апартамента на мис Мардел, и му просветнало, че под полицейската униформа може би е бил скрит тъкмо този човек. Колкото повече мислел за това, толкова по-сигурен ставал.

Зарязал поста си и се качил горе. Опитал да отвори, но вратата била заключена — Мотли я бил затворил. Специалните ключалки, както и резето, не били спуснати, но при затваряне тя автоматически се заключва.

Той се обърнал и понечил да слезе долу да потърси резервен ключ. Решил, че ако не намери, ще се обади в полицията. Но в същия момент нещо го накарало да се обърне към вратата и да направи с нея това, което много малко портиери биха направили.

Замахнал с крак и я ритнал. После замахнал пак и ритнал още по-силно, а той бил едър мъж с крака, заякнали от тежестта на масивното му тяло. Всъщност те открай време си били яки — като млад играел много футбол.

Ключалката поддала и вратата се отворила. Видял я просната на килима, изтичал при нея и коленичил. После се изправил, прекръстил се и набрал 911. Знаел, че е твърде късно, но все пак го направил.

Ето това се е случило, докато аз съм пийвал кафе във „Флейм“ и съм се разхождал до „Мадър Гууз“, докато съм слушал тихите звуци на джаза, докато съм давал парите на Брайън и на Дани Бой. Докато съм разменял разни любопитни историйки с Мик Балу и съм подплашвал плъховете из боклукчийските кофи, докато съм закусвал наденици, наслаждавайки се на река Хъдсън. Докато съм седял в колата на другия ѝ бряг, наблюдавайки изгрева над спящия град.

Напълно е възможно да съм объркал някои подробности и съм сигурен, че са много нещата, които не знам и които никога няма да узная. Но в общи линии е станало точно така. Както и да е, поне в едно нещо съм абсолютно убеден. Че се е случило това, което е трябвало да

се случи. Анди Ечевариа надали би се съгласил с мен, Илейн също, но по този въпрос най-добре е да се консултираме с Марк Аврелий. Той всичко ще ви обясни.

22.

Ню Йорк Хоспитал е на Йорк и 68-ма. Таксито ме остави пред входа на Спешна медицинска помощ и жената на регистратурата ми съобщи, че Илейн Мардел е изнесена от операционната и в момента е в интензивното. Посочи ми плана на сградата и ми обясни как да стигна до отделението.

Една от сестрите ме уведоми, че в интензивното допусkali само най-близки роднини. Аз ѝ казах, че пациентката няма семейство и че най-близкият ѝ роднина съм аз. Тя ме запита какви точно са отношенията ни и аз ѝ обясних, че сме приятели. Интимни ли, запита тя. Да, отговорих, интимни приятели. Тя записа името ми на един картон и си отбеляза нещо.

След това ми посочи чакалнята, в която имаше още неколцина души. Едни пушеха, а други четяха списания в очакване на смъртта на своите близки; аз прегледах един брой на „Спортс Илюстрейтид“, но без да регистрирам това, което четях — само машинално обръщах страниците.

След известно време в чакалнята се появи един доктор, който се огледа и ме извика по име. Изправих се. Той ми махна да излезем в коридора. Имаше невероятно младежко лице, но затова пък косата му беше съвсем бяла.

— Положението е много сериозно. Даже не знам какво да ви кажа.

— Ще оживее ли?

— Беше в операционната почти четири часа. Преляхме ѝ сума банки кръв, даже не помня вече колко. Още преди да дойдем, беше изгубила страшно много, а имаше и доста вътрешни кръвоизливи. И в момента продължава да кърви, все още е на система. — Беше здраво стиснал ръцете си пред престилката и непрекъснато ги извиваше, но едва ли осъзнаваше, че го прави. — Трябваше да отстраним далака. Това не е страшно, хиляди хора живеят без далак. Лошото при нея

обаче е, че целият ѝ организъм е пострадал, и то значително. Бъбреците ѝ не функционират, черният дроб е силно повреден...

Той продължи да изрежда, но аз успях да чуя само половината от това, което каза, а и далеч не всичко разбрах.

— Интубирахме я — допълни той, — сега е на респиратор. Белите дробове не функционират. Случват се такива неща, нарича се синдром на респираторна недостатъчност при възрастните. Среща се предимно при пострадали при нещастие. Имам предвид пътни катастрофи. Дробовете просто спират да работят.

Той спомена още неща, но те бяха твърде медицински да ги разбере. Попитах много ли е тежко положението.

— Ами, тежко е, да — и ми обясни какво точно може да се случи.

Попитах дали мога да я видя.

— Само за няколко минути. Натъпкали сме я със седативи, сега е на респиратор, нали ви казах... Той диша вместо нея. — Той ме поведе към една врата в дъното на отделението. — Гледката е доста шокираща.

Стаята беше претъпкана с апаратура, отвсякъде стърчаха маркучи. Святкаха циферблати, машини писукаха и жужаха, подскачаха стрелки и посред всичко това лежеше тя. Не приличаше на жива. Кожата ѝ беше придобила мъртвешки сиво-жълт цвят.

Аз пак попитах доктора дали ще оживее.

Отговор не последва. Обърнах се и видях, че съм сам с нея. Искаше ми да протегна ръка и да я докосна, но не знаех дали е разрешено. Така си и останах прав до леглото. По едно време влезе някаква сестра и започна да наглася апаратите. Съобщи ми, че след няколко минути ще трябва да тръгвам.

— Ако искате, можете да ѝ говорите — добави тя.

— Ще ме чуе ли?

— Мен ако питате, човек дори и да е в кома, пак чува с част от подсъзнанието си.

Тя излезе, аз останах още десетина минути. Поговорих ѝ малко, не помня какво точно съм казал.

Сестрата се появи отново, за да ми каже, че трябва вече да си ходя. Ако искам, да почакам в чакалнята; ако има промяна в състоянието на болната, щели да ме уведомят.

Попитах за каква точно промяна говори. Отговорът беше доста мъгляв.

— Ами, случаят е такъв, че отвсякъде може да възникне опасност. Нанесъл ѝ е ужасни поражения. Ох, не знам вече, град ли е това, в което живеем, или какво...

Нищо му няма на града. Не е той виновен. Виновно е едно чудовище, което можеше да се появи където и да е по света.

В чакалнята седеше Джо Дъркин. Изправи се веднага, щом ме видя. Беше небръснат и по всичко личеше, че е спал с дрехите. Запита ме как е тя.

— Зле — отвърнах аз.

— Каза ли ти нещо?

— Някак си не е много лесно да приказваш, като от гърлото и носа ти стърчат маркучи и отгоре на това си дрогиран.

— Да де, и на мене тъй ми казаха, но рекох все пак да попитам... Нямах да е лошо, ако беше в състояние да потвърди, че именно Мотли я е нападнал, но както и да е, и без туй ще минем — портиерът го идентифицира.

Дъркин ми разказа подробностите около убийството на Ечевариа и обясни как Мотли е успял да проникне у Илейн. После каза:

— Вдигнали сме на крак цялата полиция, рисунката ти е навсякъде из града. Мама му стара, това, че е убил патрулно ченге, преля чашата! Сега вече ще се вдигне такъв шум...

Повечето ченгета приемат доброволните патрули съвсем на ташак, горе-долу като клоуни, които са се издокарали за карнавал. Само че убият ли някой доброволец — и той тутакси се превръща в мъченик на правото дело и около главата му лумва ореол. Няма по-добро средство за махане на бариери и отваряне на врати от смъртта.

— Убил е минимум девет души — казах аз. — Ако броим Илейн, значи са десет.

— Ще оживее ли?

— Лекарите все още мълчат по този въпрос — лекарска тайна, като тайната на изповедта. Но ако това тук не беше болница, а казино в Лас Вегас, веднага щяха да спрат залагането — шансовете са почти нищожни.

— Съжалявам, Мат.

Понечих да му кажа някои работи, но се сдържах. Той се прокашля и ме запита дали имам някаква представа къде може да се крие Мотли.

— Че откъде да знам?

— Рекох, че може би си надушил нещичко...

— Аз? — Погледнах го право в очите. — Как бих могъл да го направя бе, Джо? Нали е под официална защита? Нали ако тръгна да го търся и случайно го намеря, веднага ще дотичате да ме арестувате?

— Мат...

— Извинявай — поуспокоих се аз. — Просто Илейн е прекрасен човек и понеже се знаем отдавна, та затова съм се поразстроил малко.

— Разбирам те напълно.

— Освен това едвам се държа на краката си. Цяла нощ не съм мигнал и тъкмо си лягах, когато чух за това по новините.

— И къде си ходил? По следите на Мотли ли?

Поклатих глава.

— Седяхме с Мики Балу и си разправяхме разни истории.

— Точно с него ли, за бога?

— Той ми е приятел.

— Интересни приятели имаш.

— Абе, как да ти кажа — рекох аз, — като си помисли човек, ами че аз съм само едно бивше ченге! Просто един неясен субект с неясни доходи, тъй че...

— Престани!

Замълчах си.

— Добре де, извинявай за оня ден! Но да знаеш, че постъпих точно така, както е редно да се постъпва в подобен случай. Хайде, Мат, нали си бачкал в полицията, много добре знаеш как стоят нещата!

— О, да, много добре знам как стоят нещата.

— Е — каза той, — ако измислиш нещо, удари една жица.

— Добре. Ако измисля нещо.

— А сега най-добре ще е да идеш и да се напиш едно хубаво. Като седиш тук, с нищо няма да й помогнеш. Иди да си възстановиш силите.

— Както кажеш — рекох аз.

Излязохме заедно. По високоговорителите викаха някакъв доктор. Опитах се да си спомня името на оня, с който разговарях. На джоба му имаше защипана пластмасова карта, на която пишеше, но аз изобщо не бях я погледнал.

Навън грееше слънце, беше се затоплило. Дъркин каза, че зад ъгъла го чака кола, и предложи да ме откара. Аз казах, че предпочитам такси, и той не настоя повече.

Този път нямаше нужда да щурмувам входната врата на 25-а Източна улица № 288 с кредитна карта. Тъкмо се бях запътил натам, когато тя се отвори и излезе една жена. Усмихна ми се, сякаш ѝ бях познат, задържа вратата, аз ѝ благодарих и влязох вътре.

Тръгнах към дъното на коридора. Клечката за зъби все още ме чакаше във вратата на задния двор. Затворих я след себе си, отидох в дъното на двора и погледнах нагоре към прозореца.

По пътя насам се бях отбил на две места, в резултат на което в единия джоб на палтото ми имаше стандартен тип белезници, в другия — касетофон. Преместих белезниците в джоба на панталона, а касетофона пъхнах в джоба на самото, при Марк Аврелий. Тая книга няма ни прочитане, ни отърване! В другия джоб на самото беше револверът. Свалих палтото си, сгънах го и го оставих върху кофата за боклук. Беше прекалено обемисто за това, което бях намислил.

Този път плъхове нямаше. Сигурно са се скрили някъде и спят след тежката нощ. Може би Мотли също бе направил така.

Стараетки се да не вдигам много шум, преместих една от кофите под пожарната стълба и се изкатерих отгоре ѝ. Изправих се и се протегнах към края на стълбата. Дръпнах я към себе си, но тя не помръдна. Дръпнах я отново, този път по-рязко. Тя изскърца протестиращо, сетне бавно започна да се спуска, като издаваше стържещ метален звук.

Изчаках малко, преди да започна да се качвам, но от прозорците никой не се подаде: бях действал почти безшумно, а освен това хората, които се бяха прибрали от нощна смяна явно спяха непробудно.

Някъде откъм Второ авеню се чу протяжен звук от клаксон, в отговор на който долетяха две-три кратки изсвирвания от друга кола. Започнах да се катеря. Отначало, докато стигна с крак първото

стъпало, се придърпвах само с ръце. Революерът шумно се удряше в металния парапет. Изкатерих се до първата площадка и се подпрях на тухлената стена да си поема въздух.

След минута-две бях готов да продължа. Най-накрая стигнах четвъртия етаж, клекнах до парапета и внимателно погледнах през прозореца.

Вътре беше тъмно. На прозореца имаше специални капаци срещу крадци, но те не бяха зарезани, а самият прозорец в долната част беше откренат. Приблжих се до него, погледнах първо през цепнатината отдолу, а после през самото стъкло. Видях малка спалня. Креват със старомодна метална рамка; скрин; две каси от прясно мляко, служещи за нощни шкафчета. На едната имаше телефон, на другата — електронен часовник с радио.

Часовникът отброи цяла минута, преди да се помръдна. Секундите тихо, но осезаемо изтракваха, но инак не долиташе никакъв звук. Леглото не беше оправено, но в него нямаше никой.

Нямаше съмнение, че именно това е апартаментът. Брайън не ме бе излъгал. И по всичко личеше, че Мотли се бе връщал след посещението си при Илейн.

На вратата на гардероба висеше куртка с емблема на Спомагателния доброволен отряд на Нюйоркската полиция.

Значи се е прибирал. И пак ще дойде. А аз ще го чакам.

Бавно и предпазливо хванах рамката на прозореца отдолу и я повдигнах. Той поддаде съвсем леко и дори не изскърца. Огледах се да не би някой от съседните сгради да ме е видял. Само това оставаше, както го дебна вътре — и да пристигнат ченгетата, призовани от някой доброволен блюстител на реда! Има и такива съвестни граждани...

Слава богу, не видях никого. Повдигнах рамката докрай и прекрачих през отвора.

Спалнята миришеше на бърлога на звяр. Това, че тук живее жена, си личеше по дрехите и безпорядъка върху скрина, но миризмата беше на мъж, и то на хищник. Макар че не можех да установя кога точно е бил в тази стая, усещах присъствието му съвсем отчетливо и това ме накара машинално да бръкна в джоба си и да извадя револвера. Дръжката му се сля с дланта ми, а показалецът напипа спусъка.

Отидох до гардероба и откачих куртката на Ечевариа. Не знам какво очаквах да намеря в нея, но все пак огледах пагоните, прерових

джобовете и я окачих обратно на куката.

Разходих се до скрина и разгледах джунджуриите отгоре. Монети, жетони за метрото, обици, талони от квитанции, шишенца с парфюм, гримове, червила, шноли. Коя ли е мис Лепкур и как ли се е натъкнала на Мотли? И какво ли ѝ е струвало това запознанство? Понечих да отворя горното чекмедже, но си рекох, че това ще е напразна загуба на време. Мис Лепкур или пък Мотли едва ли щяха да са в него.

Разположението на апартамента беше типично за тези сгради — три малки стаи една до друга, вратите им — в редица. Прозорецът, през който бях проникнал, се виждаше още от входната врата и аз се замислих дали да не го затворя, да не би Мотли да го забележи, но след това се отказах — той едва ли щеше да обърне внимание, пък аз и без това щях да му се нахвърля, тъй че нямаше никакъв смисъл да го затварям.

При все това не бързах да заемам изчакваща позиция. Минах през средната стая и надникнах в малката баня със стара чугунена вана с лъвски лапи. На вратата към първата стая, която беше с формата на арка, се поспрях. Протегнах револвера си напред като фенер — с надеждата да хвърля някой лъч светлина, макар че мракът не беше чак толкова плътен — светлина идваше от прозореца на спалнята и от прозорците на хола, които гледаха към вентилационната шахта между сградата и тази до нея.

Влязох в стаята.

В същия момент изневиделица долетя нещо, което с все сила ме перна малко над китката. Ръката ми се вдърви и револверът полетя на пода.

Две невидими ръце ме стиснаха, едната малко под лакътя, а другата близо до рамото. Той ме блъсна и аз стремглаво литнах през стаята като изстрелян от прашка. Джаснах се в някаква маса, прекатурих я и в същото време краката ми избягаха нанякъде. Потърсих опора, но намерих само празно пространство, блъснах се в стената, отскочих и се проснах на пода.

Той стоеше пред мен и се смееше.

— Хайде — рече ми. — Ставай!

Беше с униформата на Ечевариа, без куртката. Впрочем и обувките бяха други. Униформата изисква семпли черни обувки с връзки, а той беше с кафяви с горни езици. Забелязах цвета и фасона не за друго, а защото беше светнал лампата.

Изправих се. Той просто никак не прилича на ченге, казах си наум, така че цветът на обувките не променя нищо. Далеч не всички ченгета приличат на такива, особено откак премахнаха ограниченията за ръст и растителност по физиономията, но той просто никога нямаше да заприлича на полицай, модерен или старомоден, редови или доброволен.

Той се облегна на вратата и започна да огъва пръсти. Гледката явно много го забавляваше.

— Толкова шум вдигна, Скъдър! Хич не те бива за следене. Може ли такова нещо, на твоите години да се катериш по кофите за боклук и пожарните стълби! Толкова се безпокоях за тебе, Скъдър, беше ме страх да не си счупиш нещо.

Огледах се за револвера. Видях го на другия край на стаята, полускрит зад едно кресло с избродирана дамаска. Очите ми се преместиха към него. На лицето му блесна усмивка.

— Изтървал си си пищова — каза ми той.

Взе палката на Ечевариа и се потупа с нея по дланта си. Мястото, където ме бе ударил с нея, все още беше изтръпнало. Сигурно щеше да ме боли поне няколко дни.

Ако се случеше да живея толкова дълго.

— Щом искаш, опитай се да си го вземеш — продължи той. — Макар че според мен нямаш особено големи шансове. По-близо съм до него, а съм и по-бърз. Ще те хвана много преди да си го доближил. Така като гледам, май ще ти е по-лесно да стигнеш до вратата.

Той кимна към входната врата и аз послушно погледнах натам.

— Отключено е. Веригата беше спусната, но веднага щом чух, че вдигаш джангър в двора, я магнах. Разтревожих се да не би, като я видиш, да разбереш, че съм вкъщи. Макар че ти едва ли би я забелязал, а, как мислиш?

— Нямам представа.

— Закачих куртката на гардероба изцяло за твое улеснение. Да не би да се вмъкнеш в съседния апартамент. Ти си такъв кретен, Скъдър, че без моето съдействие щеше да оплескаш всичко.

— Прекалено голямо съдействие ми оказваш — казах аз.

Потърсих в себе си страх, но не намерих. Чувствах се изненадващо спокоен. Не ме беше страх от него. Не ме беше страх от нищо.

Погледнах към вратата, един вид претегляйки дали ще съумея да избягам, но идеята ми се стори доста нелепа. Едва ли я бе оставил отключена, а и да беше така, щеше да ме изпревари много преди да стигна дотам.

Освен това не бях дошъл, за да бягам от него. Бях дошъл да го победея.

— Хайде, давай — подкани ме той, — дай да видим дали ще успееш!

— През вратата ще мина единствено с тебе, Мотли. Смятам да те заведа в полицията.

Той се разсмя. Вдигна палката, насочи я към мен и се засмя отново.

— А аз смятам да ти завра тази палка в гъза. Как мислиш, дали ще ти хареса? На Илейн ѝ хареса много.

Той внимателно ме дебнеше в очакване на някаква реакция, но аз не трепнах.

— Тя е мъртва — продължи той. — Умря в страшни мъки, горкото сладурче. Но ти сигурно вече знаеш това.

— Тук грешиш — казах аз.

— Аз присъствах на събитието, Скъдър. Бих могъл да ти го докладвам в детайли, стига да имаш сили да го изслушаш.

— Знам, че си бил там. Само че си си тръгнал преждевременно. Портиерът се е качил точно навреме и е извикал линейка. В момента тя е в Нюйоркската болница и вече се оправя. Полицията записа показанията ѝ, портиерът също ги потвърди.

— Лъжеш.

Поклатих глава.

— Но ти не бери грижа. Нали помниш какво казва Ницше по въпроса? Това само ще те направи по-силен.

— Така е.

— Е, разбира се, стига да не те унищожи.

— Ставаш досаден, Скъдър. По ми харесваш, когато молиш за милост.

— Интересна работа — казах аз, — не си спомням да съм го правил.

— Скоро ще ти се наложи.

— Едва ли. Ти си изигра играта и с тебе вече е свършено. Порано беше доста по-внимателен, но напоследък си станал страшно небрежен. Сега си пред самия финал. А на финала, както сам много добре знаеш, винаги губиш.

— Ще ти залепя устата — прекъсна ме той, — за да не чуят как виеш от болки.

— Това е краят — продължавах аз. — Силата ти започна да секва в момента, в който си оставил Илейн жива. Имал си на разположение цели два часа и дори не си си направил труда да се увериш, че наистина е мъртва. Сега не ти остава нищо друго, освен да ме заплашваш, само че заплашите ти трудно ще стреснат човек, който не се бои от тебе. Трябва да има поне някакво покритие, а ти вече не можеш да го осигуриш.

Обърнах му гръб, демонстрирайки пълното си презрение към неговата особа, и докато той стоеше и се чудеше как да постъпи, протегнах ръка към китайската кадилница, дето се бе катурнала от масата, върху която бях връхлетял.

Кадилницата беше колкото половин грейпфрут. Вдигнах я и с все сила я запратих към него, след което се хвърлих отгоре му.

Този път той не допусна грешката да я хване. Вместо това протегна ръка, перна я настрани и тръгна към мен. Нанесох няколко отвличащи удара по главата и веднага след това го заблъсках по стомаха. Мускулите му бяха като бетон. Юмрукът му се стовари върху главата ми, но почти не ме заболя, защото ударът само се плъзна по нея. Успях да избегна следващото му замахване, опрях брада в гърдите си, светнах му един точно под пъпа и забих едно яко коляно в слабините.

Той се завъртя настрани и препречи удара ми с бедро, сграбчи ме за рамото и с всичка сила заби пръстите си в него. Ръцете му бяха все така силни, но тъй като точката, която натискаше, не беше от специалните, болката се понасяше.

Заблъсках го и отново го фраснах по корема. Той стегна мускули и аз се хвърлих отгоре му, като го притиснах до стената. Върху раменете и главата ми се изсипаха куп удари, но за щастие, за разлика

от натискането с пръсти, по тая част не го биваше много-много. Отново се опитах да го ритна в слабините и когато той понечи да се прикрие, аз със слонска сила го настъпих върху стъпалото. Този път го заболя силно. Използвах това и продължих да го ритам с тока по пищяла и да мачкам стъпалото му с надеждата, че все ще счупя някоя и друга кост.

Ръцете му се задвижиха, едната ме хвана над лакътя, а другата — зад врата. Пръстите му зашариха в търсене на болезнени точки. Пипаха все така ловко. Палецът му се заби зад ухото ми и дивата болка ме прониза с всички цветове на дъгата.

Но този път беше по-различно. Че ме болеше — спор няма, бог ми е свидетел, че никога през живота си не бях изпитвал по-зверска болка, но този път хем я усещах, хем не. Съвсем ясно можех да я регистрирам, но в същото време тя не ми въздействаше по никакъв начин. Нещо в мен я пропускаше, без да ѝ позволява да ме нарани.

Той премести другата си ръка и сега и двата палеца дълбаеха зад ушите ми, а пръстите му се опитваха да обхванат шията ми. Болката можеше и да не ме убие, но ако успееше да ме задуши или пък да прекъсне притока на кръв по артерията, щях да си отида като едното нищо.

Отново го настъпих по крака. Той леко разхлаби хватката на ръцете си и аз веднага се свих. Той се надвеси над мене, а ръцете му заеха предишната си позиция. И тогава, стисвайки здраво крака, аз с все сила ги тласнах нагоре, като в същото време рязко отметнах глава назад, все едно че беше катапулт.

Има неща, които никога не се променят. Пръстите му бяха все така силни, по-мощни и от орлови нокти, но, слава богу, слабото му място все така беше долната челюст.

Ударих го още няколко пъти, но първият удар си беше свършил работата. Когато се отдръпнах от него и отстъпих назад, той се свлече покрай стената, сякаш бе мъртъв. Продълговатата му челюст провисна, от ъгъла на устата му се стече слюнка.

Завлякох го на средата на стаята и му сложих белезници. Чифта, който бях купил, поставих на ръцете, а този на Ечевариа — на краката. Извадих от джоба малкия касетофон, проверих дали не се е счупил в

тарапаната, след което заредих касетка, за да е готово всичко, когато дойде на себе си.

А сетне седнах, облегнах се и за първи път от много време си поех дъх. Налегнаха ме най-различни мисли за бъдещето. Ако Илейн оживее, показанията ѝ ще са напълно достатъчни да го пхнат в пандиза. А ако умре...

Звъннах в Ню Йорк Хоспитал и ги помолих да ме свържат с интензивното. Оттам ми съобщиха, че състоянието ѝ все още е критично. Това бе всичко, което можах да изкопча.

Но все още бе жива.

А ако умре, за идентифицирането на Мотли ще помогне портиерът. Пък размърда ли си задника полицията, сто на сто ще изникнат поне няколко свидетели, кой около смъртта на Ечевариа, кой около убийството на Елизабет Скъдър, кой около Тони Клиъри и полета ѝ през прозореца... А ако с веществените доказателства се заеме достатъчно кадърен екип от експерти, няма как да не изскочи нещо. И ако в Ню Йорк разследването заработи с пълна пара, това няма как да не повлияе на шефа на Том Хавличек в Масилън, който неминуемо ще отвори делото Стърдиван. А пък в Охайо, както знаем, все още има смъртно наказание.

И все пак ще е съвсем друго, ако има самопризнание. За целта трябва просто да го изчакам да се свести и да го оставя да говори. Копелето обича да приказва.

Лежеше проснат по лице, ръцете му — оковани отзад. Преобърнах го по гръб и повдигнах един от клепачите му с палец. Виждаше се само бялата част на окото. Беше в пълно безсъзнание и по всичко личеше, че няма да се свести много скоро.

Станах да взема револвера. Погледнах го, после погледнах Мотли. Прехвърлих наум всичките му зверства и затърсих в себе си омразата, която изпитвах към него, но от нея нямаше и следа. Поне не там, където се вглеждах.

И най-интересното бе, че преди няколко минути, когато Мотли все още нямаше абсолютно нищо общо с безжизнената купчина мускули по средата на стаята, пак не изпитвах омраза. Бях абсолютно спокоен, в жилите ми нямаше и следа от ярост, въпреки че в буквалния смисъл на думата се борех за живота си, но не го мразех нито тогава, нито сега.

Допрях револвера до слепоочието му и лекичко напънах спусъка, след което дръпнах пръста си, оставих го на пода и започнах да премислям всичко.

Това ми отне само няколко минути. После поех една огромна глътка въздух, толкова огромна, че чак ме заболяха ребрата, изпуснах я навън, взех револвера и го отворих.

Изпразних всичките шест отделения. Извадих кърпата си, избърсах патроните и самото оръжие, като минах през всички места, на които евентуално би могло да има отпечатащи. Свалих му белезниците, но преди това проверих дали не се преструва на припаднал. Хванах го за пръстите и докоснах до тях всички патрони, след което заредих пълнителя.

Оставих револвера и го хванах под мишници. Завлякох го няколко метра до креслото, повдигнах го и го пуснах да падне в него. Той се заплъзга надолу, но аз го дръпнах обратно и го закрепих в стабилна позиция. Върнах се за пищова, избърсах го още веднъж и го поставих в ръката му, като с пръст му дръпнах предпазителя. С лявата си ръка размърдах челюстта му, така че устата широко да се отвори, и пъхнах късото дуло на малкия револвер между зъбите му.

Много внимателно проверих дали съм го насочил под нужния ъгъл. Самоубийство чрез изстрел в устата е запазена марка на ченгетата, но далеч не всички уцелват където трябва, и понякога куршумът излита, без да причини фатални последствия. Аз обаче исках всичко да е съвсем точно. Имах право само на един опит. Целта ми беше куршумът да мине през небцето и да се забие право в мозъка.

Когато всичко вече беше нагласено, нещо ме накара да поспра за малко. Прииска ми се да кажа нещо. Въпросът беше на кого.

Рекох си, кажи му го на него. И се сетих за думите на сестрата в интензивното — че даже и да са в кома, пациентите пак разбират какво им се говори.

И започнах така:

— Това съвсем не е най-доброто разрешение на въпроса, знам го много добре. Само че я си представи, че пак се измъкнеш! Я си представи, че адвокатът ти те представи за невменяем! А даже и да те затворят до живот, току-виж си избягал. Кажи ми сега, бих ли могъл да поема този риск?

Помълчах малко, после поклатих глава и продължих:

— Даже не съм сигурен, че тъкмо затова искам да те убия. Истината е, че просто ми се ще да си отидеш от този свят. И ми се ще тъкмо аз да съм този, който ще ти помогне да го сториш. Помниш ли как започна всичко? Наложих ми се да се заема със задачата на самия господ да го натопя за преднамерено убийство. Какво ли щеше да стане, ако не го бях направил? Дали щеше да бъде по-различно? Едва ли.

Замълчах, сякаш чаках да ми отговори, сетне продължих:

— И ето ме пак в ролята на господ. Само че сега съм с повече опит и съм още по-твърдо решен да го сторя.

Това бяха последните ми думи към него. Револверът беше в устата му; неговият пръст — върху спусъка; моят пръст — върху неговия, а аз самият — коленичил отстрани. Нямам представа колко време мина така. Не мога да кажа и какво точно очаквах да стане.

С течение на времето дишането му леко се учести и той се размърда. Пръстът ми трепна, неговият също — и всичко свърши.

23.

Преди да си тръгна, нагласих сцената. Махнах белезниците на Ечевариа от глезените на Мотли и ги прибрах обратно в калъфа на колана му. Изправих прекатурената маса, подредих и другите неща, които се бяха разместили по време на борбата. Обиколих апартамента и изтрих всяко място, където евентуално можеше да съм оставил отпечатъци.

Пътъом взех от шкафа в спалнята едно червило и написах на стената прощално послание. Печатни букви, високи към 10 сантиметра. НА ТОВА ТРЯБВА ДА СЕ СЛОЖИ КРАЙ. ИСКАМ ДА НАМЕРЯ МИР С БОГА. СЪЖАЛЯВАМ ЗА УБИЙСТВОТА. Нямах как да се докаже, че почеркът е негов, но нямаше как да се докаже и че не е. За по-голяма достоверност сложих капачката на червилото, поставих отпечатъците му върху него и го пяхнах в джоба на ризата му.

Спуснах веригата на вратата и си тръгнах по същия начин, по който бях дошъл. Този път затворих прозореца съвсем плътно и поех надолу по пожарната стълба. Някой беше преместил кофата на старото й място, тъй че трябваше да скоча близо метър и нещо до земята, но това не ме затрудни изобщо.

Освен това липсваше и палтото ми. Отпърво реших, че някой го е задигнал, но нещо ме накара да вдигна капака на една от кофите. Беше вътре под дебел слой яйчени черупки и обелки от портокал. Който го е сложил там, явно си е помислил, че е за боклука, и е решил, че не си струва да го взима. До този момент смятах, че палтото ми е съвсем прилично, но сега си рекох, че май е време да си купувам ново.

Мина ми мисълта, че същият този съвместен съсед, изхвърлил палтото ми, би могъл също така и да извади клечката за зъби от ключалката, но за щастие тя си беше на място и аз без проблеми отворих вратата, след което я измъкнах оттам. Оставих вратата да се заключи зад гърба ми, излязох през главния вход и се разходих до Първо авеню, където хванах такси. Слязох пред болницата и директно

тръгнах към интензивното. Сестрата каза, че състоянието на Илейн е все същото, но не ми позволи да вляза при нея. Седнах в чакалнята и тъпо запрелиствах някакво списание.

Искаше ми се да кажа някоя молитва, но не знаех точно как да го направя. Събранията на Анонимните алкохолици обикновено завършват или с „Отче наш“, или с „Покой Му дай“, но никоя от тях не беше подходяща за случая, а да седна да Му „благодаря за всичко такова, каквото е“ щеше да прозвучи като доста дебелашка шега. В края на краищата казах няколко молитви, включително и тази, но не вярвам някой да ги е чул.

Всеки пет минути отскачах до дежурната сестра, но неизменно получавах отговора, че положението е все същото и че все още не мога да вляза при нея. Връщах се в чакалнята и сядах до следващия път. На няколко пъти задрямвах на стола и изпадах в полусънно състояние.

Към пет огладнях и нищо чудно — не бях слагал нищо в стомаха си, откак закусихме с Мик. Развалих няколко долара и си взех кафе и сандвичи от машините във фойето. Успях да изям само половината от единия сандвич, но кафето си го изпих цялото. Не че беше хубаво, човек трябваше да има изключително развнтено въображение, за да реши, че е вкусно, но въпреки това беше ми адски кеф да усещам как влиза вътре в мен.

След два часа се появи една сестра. Лицето ѝ беше скръбно и бледо.

— Най-добре ще е да дойдете да я видите — каза ми тя.

По пътя я запитах какво иска да каже. Тя ми отговори, че по всичко личало, че Илейн си отива.

Влязох и заставах до леглото. Изглеждаше същата — нито по-добре, нито по-зле отпреди. Взех ръката ѝ, стиснах я и зачаках да дойде смъртта.

— Той е мъртъв — рекох ѝ аз. Наоколо се въртяха сестрите, но едва ли ме чуваха, бяха прекалено заети. А дори и да ме чуваха, хич не ми пукаше. — Убих го. Сега вече няма от какво да се страхуваш.

Ако искате, спокойно можете да вярвате, че дори и в кома хората могат да ви чуят. Също така можете спокойно да вярвате, че Бог се вслушва в молитвите ви. Стига това да ви прави щастливи.

— Не ме оставяй — говорех ѝ аз, — не умирай, малката ми. Моля те, не умирай!

Останах там около половин час и тогава една от сестрите ме помоли да се върна в чакалнята, а след още няколко часа се появи друга сестра, която започна да ме осведомява за състоянието на Илейн. Не си спомням какво точно ми каза — пък и тогава много-много не го разбрах — но идеята беше, че кризата е минала, но могат да настъпят още неограничен брой кризи. Можела да развие пневмония, можела да получи емболия, белите дробове и бъбреците можели всеки момент да откажат да работят — изобщо можеше да умре от толкова много неща, че изглеждаше невероятно да успее да се измъкне.

— Вие най-добре да си тръгвате — посъветва ме сестрата. — Така и така няма как да ѝ помогнете. Записали сме телефона ви, ще ви се обадим веднага, щом се появи нещо ново.

Прибрах се и легнах да спя. На сутринта им се обадох, но положението беше все такава. Хвърлих си душ, избърснах се, облякох се и отидох в болницата. Прекарах там цяла сутрин и част от следобеда, след което се качих на автобуса и се запътих през парка на панихидата на Тони в „Рузвелт“.

Мина много добре. Досущ като на събрание, само дето темата беше Тони. Аз бегло споменах за посещението ни в Ричмънд Хил и припомних някои от смешните неща, които Тони бе разказала тогава.

Фактът, че всички смятаха, че се е самоубила, направо ме вбесяваше, но нищо не можех да направя. Щеше ми се да разкажа действителните обстоятелства около смъртта ѝ поне на роднините ѝ. Бяха католици, въпросът за самоубийството бе особено болезнен за тях, но просто нямаше как да им го съобщя.

След това пихме кафе с Джим Фейбър, а после се върнах в болницата.

През следващата седмица прекарвах почти цялото си време там. На няколко пъти малко ми оставаше да вдигна телефона и да съобщя на 911, че на 25-а Източна улица № 288 има труп. Веднага щом го откриеха, щях да звънна на Анита и да я успокоя, че вече няма никаква опасност за живота ѝ. С Джан нямаше как да се свържа, но рано или късно тя щеше да ми се обади и аз исках дотогава вече да съм в състояние да ѝ кажа, че спокойно може да се върне вкъщи. Ако го

направех сега, рано или късно и Джан, и Анита щяха да поискат разяснения.

Но тъй като знаех, че обажданията в 911 се записват, така че гласът ми лесно може да бъде разпознат, се въздържах. Вероятността някой да тръгне да проверява беше малка, но все пак съществуваше. Отначало смятах, че мис Лепкур ще е тази, която ще намери трупа, но уикендът мина, без това да се случи, и аз реших, че тя надали някога ще се върне вкъщи.

Което означаваше, че ще трябва да почакам още няколко дена. Най-сетне вторник следобед една от съседките се усъмнила, че вонята откъм апартамента до нея е от умрял плъх, и след като решила, че миризмата няма да се разнесе току-така, извикала полиция, те разбили вратата и всичко свършило.

В четвъртък, близо седмица, след като Мотли бе оставил Илейн потънала в кръв на килима, лекуващият ѝ лекар ми съобщи, че според него тя е тръгнала да се поправя.

— Хич не вярвах, че ще стане — заяви той. — Имаше толкова много рискове... Да не говорим за чудовищния стрес, който е преживяла. Опасявах се, че сърцето ѝ няма да издържи, но се оказа, че има много добро сърце.

За това, че беше добро, нямаше нужда да ми казва.

След известно време, горе-долу когато тя се върна вкъщи, вечеряхме с Джо Дъркин в „Слейт“. Той каза, че ще черпи, аз не се опъвах. За загревка удари няколко „Мартини“-та, през което време ми разправяше, че самоубийството на Мотли е разчистило цяла купчина неразкрити дела. Бил обвинен в убийството на Андрю Ечевариа и Елизабет Скъдър, освен това имало негласно съгласие, че той е причинил и смъртта на Антоанет Клиъри и Майкъл Фицрой — младежа, върху когото бе паднала Тони. Освен това Мотли бил предполагаемият убиец на някоя си Сюзан Лепкур, чийто труп изплувал от Ийст Ривър преди няколко дни. Причината на смъртта не била много ясна — всъщност без анализ на зъбите щяло да бъде невъзможно тя да бъде идентифицирана, камо ли да се разбере как точно е умряла, но нямало никакво съмнение, че смъртта ѝ е насилствена и че извършителят е Мотли.

— Много мило от негова страна, че се самоуби — говореше Дъркин. — Хеле пък като имаш предвид, че май никой нямаше да успее да го гепи за ташаците. Спести ни доста пот и кръв.

— Е, нали имахте всички основания да го задържите?

— Така е, без съмнение нямаше да успее да се измъкне, но все пак краят му максимално опростява нещата. Нали ти казвах за бележката?

— Каза ми, да. На стената с червило, нали така?

— Аха. Чудно защо не я е драснал върху огледалото... Бас държа, че собственикът си скубе косите по този повод! Много по-лесно е да измиеш огледалото, отколкото да пребоядисаш стената. А самото огледало, между другото, стои точно до вратата. Но ти сигурно си го забелязал.

— Не съм ходил там, Джо.

— А, да бе, забравих... — Джо ме погледна многозначително. — Та, както и да е. Така като гледам, това май е единствената му сваятна постъпка, да си пръсне черепа. Странно, такива свини като него обикновено не са способни на подобни жестове.

— Абе как да ти кажа — рекох аз, — за всеки човек може да дойде едничкият момент на просветление, когато всички илюзии рухват и той за първи път прозира истината...

— Момент на просветление, значи.

— Всичко се случва.

— Абе — рече Дъркин, — при тебе не знам как е, но на мен като ми заидва моментът на просветление, тутакси грабвам чашата и гледам колкото се може по-бързо да ми се замъгли.

— Мъдрец си ми ти — рекох аз.

Той, разбира се, през цялото време се надяваше да му разкажа какво точно се е случило на 25-а улица. Ясно беше, че ме подозира и очаква да потвърдя подозренията му. Е, ще има да почака.

Казал съм на двама души. Казах на Илейн. В известен смисъл го направих още тогава, в интензивното, макар че дори и наистина част от мозъка да възприема, това още не означава, че ще предаде информацията на останалата част. Казах й, че не е самоубийство, едва

след като я изписаха. И тогава, в същия ден ѝ поднесох коледния подарък. Разказах ѝ какво всъщност се беше случило.

— Радвам се — каза тя. — Благодаря на Бога. И на тебе. И благодаря, че ми каза.

— Как можех да не ти кажа? Само дето това не ме радва особено.

— Защо?

Казах ѝ, че навремето тъкмо това, че го накиснах, докара нещата до тези събития, и че сега пак един вид съм се направил на господ.

— Миличък — каза Илейн, — това са глупости. Той така или иначе щеше да ни подгони, само че се забави дванайсет години вместо няколко месеца. А това, че си го убил, е най-добрата възможна гаранция, че повече няма да ни преследва. Поне не на тоя свят. А мене само този свят ме интересува.

Към средата на януари Мик и аз пак заседнахме до късно, но този път пропуснахме литургията. Няколко дена преди това беше навяляло и той пожела да ми покаже колко е красива по това време фермата му, както и хълмовете наоколо. Отидохме там, аз останах да ноцувам и се прибрах чак другия следобед. Мик се оказа прав — там наистина беше удивително спокойно и красиво.

По пътя към фермата му разказах как е свършил животът на Мотли. Мик изобщо не се удиви — в края на краищата много добре му беше известно, че знаех адреса му и имах лични сметки за разчистване.

Обадих се на Том Хавличек веднага, щом откриха трупа на Мотли, но не му казах нищо освен официалната версия. При това положение естествено полицията в Масилън най-последователно отвори делото Стърдиван, но сега това вече нямаше никакво значение. Единственото хубаво нещо бе, че доброто име на Стърдиван беше реабилитирано, за голяма радост на приятелите и роднините му. В същото време обаче бе опетнено името на Кони — в местния вестник тутакси се появи компромат за срамното ѝ минало.

Том ме покани на гости и обеща да ме заведе на лов, аз заявих, че идеята е чудесна, но и на двамата ни беше ясно, че това едва ли някога ще стане. Обади ми се на следващия ден след загубата на „Бенгалс“ в Суперкупата, за да ми съобщи, че може би тия дни ще идва към Ню Йорк. Аз му заръчах непременно да ми се обади, като пристигне, той каза да разчитам на това. Може пък и да ми звънне.

Още не съм казал на Джим Фейбър.

Всяка седмица вечеряме заедно и на няколко пъти ми е било на върха на езика да му се изповядам. Тия дни сигурно и това ще стане. Не знам какво точно ме спира. Може би страхът, че това никак няма да му се понрави, или пък опасението, че както му е обичаят, ще ме накара да се изправя лице в лице със собствената си съвест, която аз със страшна сила се старая да не събудя.

Е, рано или късно ще си излея душата. Най-вероятно това ще стане след някое особено вдъхновяващо и извисяващо събрание, от което ще изляза по-надъхан със святост и от светец.

Но сега-засега съм казал само на един професионален престъпник и на една проститутка, които, по всичко личи, са единствените ми близки хора на тоя свят. Това без съмнение говори доста за тях и без съмнение говори доста и за мен самия.

Досега зимата беше много студена, а казват, че времето ще продължи да бъде все тъй мразовито. Най-силно страдат скитниците — вече дадоха няколко жертви миналата седмица, когато температурата падна под нулата. Но за нас, другите, положението не е чак толкова тежко. Човек само трябва да се пооблече по-топло и да стиска зъби.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.